

první české vydání

DOROTHY
L. SAYERSOVÁ

prliš mnoho svědků

NALÉKATELSTVÍ
LIDOVÉ NOVINY

Příliš mnoho svědků

Dorothy Leigh Sayersová

Řešení Riddlesdalské záhady
včetně podrobné zprávy o soudním řízení
s vévodou z Denveru
před sněmovnou lordů ve věci obvinění z vraždy

PRVNÍ KAPITOLA

„Se zlým úmyslem“

Ach, kdo to udělal?
Othello

Lord Peter Wimsey se rozkošnický protáhl v peřinách poskytnutých pařížským hotelem Meurice.

Po úsilí, které věnoval rozřešení batterseaské záhady, uposlechl rady sira Juliana Frekea a odjel na dovolenou. Náhle mu připadalo monotónní snídat každé ráno s vyhlídkou na zeleň Green Parku; náhle mu připadalo, že pátrání po prvotiscích není dostatečně vzrušující pro pětatřicetiletého muže; dokonce i londýnské zločiny mu připadaly vyumělkované. Opustil přátele, pohodlí bytu a odjel do korsické divočiny. Poslední tři měsíce přestaly existovat dopisy, noviny a telegramy. Toulal se po kopcích a z bezpečné vzdálenosti obdivoval krásu korsických venkovanek. Studoval vendetu v jejím přirozeném prostředí. Tady vypadala vražda nejenom jako přirozená záležitost, ale přímo jako záležitost roztomilá. Bunter, jeho osobní sluha a pomocník při pátrání, velkoryse přivřel oči nad dodržováním civilizačních návyků a nechal svého pána, aby chodil špinavý a neoholený, a svým věrným fotoaparátem nezvěčňoval otisky prstů, ale skalnaté scenérie. Bylo to neobyčejně osvěžující.

Ted' už však byl lord Petr zpět v lůně civilizace. Včera večer absolvovali s Bunterem nepříjemnou cestu vlakem do Paříže a vyzvedli si zavazadla. Podzimní světlo prosvítající záclonami něžně rozzářilo stříbřitá víčka lahviček na nočním stolku, vykreslilo stínítko elektrické lampičky a obrys telefonního přístroje. Zvuk nedaleko tekoucí vody svědčil o tom, že Bunter napouští vodu do vany a klade vedle ní parfemované mýdlo,

koupelovou sůl, ohromnou houbu, pro niž na Korsice nebylo uplatnění, a kartáč s dlouhou rukojetí, s nímž si člověk mohl tak nádherně masírovat záda. „Život,“ filozofoval lord Petr ospale, „to jsou kontrasty. Korsika – Paříž – Londýn... Dobré ráno Buntře!“

„Dobré jitro, mylorde. Přeji hezký den. Koupel Vašeho Lordstva je připravena.“

„Díky,“ řekl lord Petr a přimhouřil oči ve slunečním světle.

Koupel byla nádherná. Když se do ní ponořil, nechápal, jak mohl Korsiku přežít. Chvilí se spokojeně ráchal ve vodě a prozpěvoval si při tom. Během malátné pauzy mezi dvěma slokami slyšel, jak pokojová služba přináší kávu s rohlíky. Káva a rohlíky! Se zašploucháním vyskočil z vody, rozkošnický se osušil, navlékl si hedvábný koupací plášť a vrátil se do pokoje.

Ke svému úžasu uviděl, jak Bunter mlčky balí jeho toaletní potřeby do toaletního kufříku. Další neméně neočekávaný pohled poskytla zavazadla – včera sotva otevřená – a dneska znovu sbalená, opatřená jmenovkami a připravená na cestu.

„Poslyšte, Buntře,“ řeklo Jeho Lordstvo. „Víte přece, že tady zůstáváme týden, ne?“

„Promiňte, mylorde,“ řekl Bunter uctivě, „ale poté, co jsem si prohlédl Timesy (vozí je sem každé ráno letecky, mylorde; vzato kolem a kolem, je to velice promptní servis), nemám nejmenší pochybnosti, že si Vaše Lordstvo bude přát okamžitě navštívit Riddlesdale.“

„Riddlesdale!“ vykřikl Petr. „Proboha proč? Stalo se něco bratrovi?“

Místo odpovědi mu Bunter podal The Times přeložené tak, aby byl vidět titulek:

**SOUDNÍ OHLEDÁNÍ V RIDDLESDALE
VÉVODA Z DENVERU ZATČEN
A OBVINĚN Z VRAŽDY**

Lord Petr zíral na titulek jako hypnotizovaný.

„Usoudil jsem, že Vaše Lordstvo nebude chtít o nic přijít,“ řekl pan Bunter, „takže jsem si dovolil –“

Lord Petr se konečně vzpamatoval.

„Kdy jede nejbližší vlak?“ zeptal se.

„Omlouvám se Vašemu Lordstvu, ale předpokládal jsem, že si bude přát použít nejrychlejší spoj – a tak jsem si dovolil rezervovat dvě místa v letadle Victoria. Odlétá v 11.30.“

Lord Petr se podíval na hodinky.

„Deset,“ konstatoval. „Výborně. Rozhodl jste se naprosto správně... To mě podržte! Chudáček Gerald zatčen pro vraždu. To mu musí být nanejvýš proti mysli. Vždycky mu šlo na nervy, že se zaplétám s policií a soudy. A teď to má z první ruky. Lord Petr Wimsey na lavici svědků – velice skličující pro bratra. Vévoda z Denveru v base – to zní ještě hůř. To jsou věci! No, řekl bych, že to chce snídani.“

„Jistě, mylorde. Soudní jednání je v novinách podrobně popsáno.“

„Ano. Mimochodem, kdo to vyšetřuje?“

„Pan Parker, mylorde.“

„Parker? No, to je dobře. Skvělý kámoš Parker! Rád bych věděl, jak to zařídil, aby mu to dali. Jak to s Geraldem vypadá, Buntře?“

„Smím-li to tak říct, mylorde, podle mého názoru to bude velice zajímavé vyšetřování. Některé z uvedených důkazů vypadají velice výmluvně.“

„Vzato čistě kriminologicky,“ poznamenalo Jeho Lordstvo usedaje spokojeně k bílé kávě, „si troufám tvrdit, že to je velice zajímavá situace. Nicméně pro mého bratra to musí být velice nepříjemné, když žádnou zálibu v kriminologii nemá, co?“

„Jak se říká, mylordé,“ odpověděl Bunter, „není nad to být osobně zainteresován.“

Dnešního dne došlo v Riddlesdale k soudnímu ohledání těla kapitána Denise Cathcarta, které bylo nalezeno ve čtvrtek ve tři hodiny ráno před dveřmi do zimní zahrady domu Riddlesdale Lodge, lovecké chaty vévody z Denveru, v North Riding, Yorkshire. Svědectví prokázala, že zesnulý se předchozího večera pohádal s vévodou z Denveru a že byl zastřelen v křoví poblíž chaty. Pistole patřící vévodovi z Denveru byla nalezena nedaleko místa, kde ke zločinu došlo. Vévoda z Denveru byl poté obviněn z vraždy. Lady Mary Wimseyová, vévodova sestra, která byla se zesnulým mužem zasnoubena a měla si ho brát, se po svědecké výpovědi zhroutila a vážně nemocná leží v chatě. Vévodkyně z Denveru včera přispěchala z města a účastnila se soudního jednání. Podrobné líčení na str. 12.

„Chudáček Gerald,“ pomyslel si lord Petr, když listoval na stranu 12. „A chudáček Mary! Rád bych věděl, jestli toho chlapíka vůbec měla ráda. Matka vždycky tvrdila, že ne, ale Mary se nikdy s ničím nesvěřovala.“

Podrobné líčení začalo popisem vesničky Riddlesdale, kde si vévoda nedávno najal na loveckou sezónu menší dům. V době tragédie pobýval vévoda v Riddlesdale Lodge se skupinkou hostů. V nepřítomnosti vévodkyně zastávala funkci hostitelky lady Mary Wimseyová. Zbývajícími hosty byli plukovník Marchbanks s chotí, ctihodný Frederick Arbuthnot, pan a paní Pettigrewovi-Robinsonovi a konečně zesnulý, Denis Cathcart.

Prvním svědkem byl vévoda z Denveru, který tvrdil, že mrtvého našel. Uvedl, že ve čtvrtek 10. října se ve tři hodiny ráno vracel domů a přede dveřmi do zimní zahrady o cosi zakopl. Když si posvítil baterkou, uviděl na zemi tělo Denise Cathcarta.

Okamžitě tělo otočil a zjistil, že Cathcart je střelen do hrudi. Byl nepochybně mrtev. Byl stále ještě skloněný nad mrtvým, když zaslechl v zimní zahradě výkřik. Vzhlédl a uviděl lady Mary Wimseyovou, jak na něho vyděšeně zírá. Když prošla zimní zahradou ven, vykřikla: „Panebože, Geralde, tys ho zabil!“ (Pozdvižení v sále.)

Koroner: „Překvapila vás ta poznámka?“

Vévoda z D.: „No, víte, byl jsem tak šokovaný a udivený tím, co se stalo, že jsem jí myslím jenom řekl: ‘Nedívej se sem.’ A ona řekla: ‘To je Denis! Co se tu proboha stalo? Došlo k nehodě?’ Zůstal jsem s mrtvým a poslal ji, ať vzbudí ostatní.“

Koroner: „Překvapilo vás, když se lady Mary objevila v zimní zahradě?“

Vévoda z D.: „Jak jsem už řekl, byl jsem naprosto konsternovaný. Cožpak to nechápete? Neuvažoval jsem o tom.“

Koroner: „Vzpomínáte si, co měla lady Mary na sobě?“

Vévoda z D.: „Myslím, že v pyžamu nebyla.“ (Smích.) „Myslím, že měla na sobě kabát.“

Koroner: „Pokud vím, tak lady Mary byla s kapitánem Cathcartem zasnoubena?“

Vévoda z D.: „Ano.“

Koroner: „Znal jste ho dobře?“

Vévoda z D.: „Byl synem otcova dobrého přítele. Jeho rodiče už zemřeli. Myslím, že žil většinou v zahraničí. Setkal jsem se s ním během války a v roce 1919 nás navštívil v Denveru. Začátkem letošního roku se zasnoubil s mou sestrou.“

Koroner: „S vaším souhlasem, a se souhlasem rodiny?“

Vévoda z D.: „Ano, samozřejmě.“

Koroner: „Povězte nám něco víc o kapitánu Cathcartovi.“

Vévoda z D.: „No – byl to džentlmen... Nevím přesně co dělal předtím, než narukoval v roce 1914 do armády. Měl zámožného otce, myslím, že žil z renty po něm. Výborný střelec, sportovní

typ, a tak dále. Nikdy jsem o něm neslyšel nic špatného – až toho večera.“

Koroner: „Co jste se dozvěděl?“

Vévoda z D.: „No – popravdě řečeno, bylo to zatraceně divné. Cathcart... Kdyby mi to řekl kdokoliv jiný než Tommy Freeborn, nikdy bych tomu neuvěřil.“ (Pozdvižení v sále.)

Koroner: „Je mi líto, ale musím vaši milost požádat, aby uvedla, z čeho přesně zesnulého obviňovala.“

Vévoda z D.: „Přesně vzato... jsem ho z ničeho neobviňoval. Ale jeden můj starý přítel mě na něco upozornil. Myslel jsem si pochopitelně, že to musí být nějaký omyl, takže jsem s tím šel za Cathcartem, a ten k mému úžasu prakticky potvrdil, že to pravda je! Načež jsme se pohádali, řekl mi, ať jdu k čertu, sebral se a vyběhl z domu.“ (Opět pozdvižení v sále.)

Koroner: „Kdy k té hádce došlo?“

Vévoda z D.: „Ve středu večer. A od toho okamžiku jsem ho už neviděl.“ (Obrovské pozdvižení.)

Koroner: „Prosím o klid. Takový hluk je nepřipustný. Kdyby mi teď vaše milost mohla vylíčit, jak ta hádka přesně probíhala.“

Vévoda z D.: „Bylo to takhle... Celý den jsme běhali po vřesovištích, takže večere se podávala brzy a kolem půl desáté jsme se už začali rozcházet. Sestra s paní Pettigrewovou-Robinsonovou odešly nahoru a my jsme si dali poslední partii kulečnicku, když za mnou přišel Fleming – to je můj sluha – a přinesl mi poštu. Dopisy chodily takhle pozdě, protože jsme byli dvě a půl míle od vesnice. Ne... počkejte, to už jsem nebyl v kulečnickové místnosti – zrovna jsem zamykal komoru se zbraněmi. Dostal jsem dopis od jednoho starého kamaráda, kterého jsem už léta neviděl. Jmenuje se Tom Freeborn – znali jsme se z koleje.“

Koroner: „Z jaké koleje?“

Vévoda z D.: „Z Christ Church z Oxfordu. Napsal mi, že se dočetl o zasnoubení mé sestry... V Egyptě.“

Koroner: „V Egyptě?“

Vévoda z D.: „Chci říct, že on, Tom Freeborn, byl právě v Egyptě. Proto mi napsal až teď. Něco tam staví. Dostal se do Egypta někdy po válce, a protože je až někde u pramenů Nilu, nedostává noviny pravidelně. Psal, abych se nezlobil, že se plete do takovéhle delikátní záležitosti a tak dále, ale jestli prý vím, co je Cathcart zač? Psal, že se s ním sešel za války v Paříži a že Cathcart se tou dobou živil tím, že hrál falešně karty. Že to může odpřisáhnout, a popsal mi podrobnosti skandálu, který kolem toho byl někde ve Francii. Že prý si je vědom, že mu budu chtít určitě zakroutit krkem – myslel tím sebe, Freeborna – za to, že se do toho plete, ale když uviděl v novinách Cathcartovu fotografii, řekl si, že bych to měl vědět.“

Koroner: „Překvapil vás ten dopis?“

Vévoda z D.: „Nejdřív jsem tomu nemohl uvěřit. Kdyby to nenapsal právě Tommy Freeborn, byl bych ten dopis rovnou spálil. Ale i tak, nevěděl jsem dost dobře, co bych měl podniknout. Chci říct, znáte Francouze! Ti nadělají spoustu kraválu kvůli každé hlouposti. Jenomže Tommy Freeborn tomu zjevně věřil, a to není chlap, co se plete.“

Koroner: „Co jste tedy udělal?“

Vévoda z D.: „Čím víc jsem o tom přemýšlel, tím méně se mi to zamlouvalo. Jenomže ignorovat jsem to přece jenom nemohl. A tak jsem si řekl, že udělám nejlíp, když půjdu rovnou za Cathcartem. Zatímco jsem si lámal hlavu, co udělám, odešli už všichni do svých pokojů. Tak jsem šel nahoru a zaklepal na Cathcartovy dveře. Ozvalo se: ‘Co je?’ nebo ‘Kdo to, sakra, je?’ nebo něco takového. Vešel jsem dovnitř a řekl: ‘Heleďte, Cathcarte, můžu se vás na něco zeptat?’ ‘No jo, ale rychle!’ řekl. Překvapilo mě to, obvykle se nechoval takhle hrubě. ‘Jde o to,’

řekl jsem, 'že jsem dostal jistý dopis. Nelíbí se mi, co se tam o vás píše, a tak jsem si řekl, že bude nejlíp, když půjdu rovnou za vámi, abychom si to vyjasnili. Jeden známý – velice slušný chlap, starý kamarád z Oxfordu, mi napsal, že vás zná z Paříže.' 'Z Paříže!' opakoval po mně neobyčejně znechuceně. 'Z Paříže! Co vás to sakra napadlo sem teď přijít a chtít se bavit o Paříži?' 'Podívejte,' řekl jsem mu, 'nestavte se k tomu takhle, protože za daných okolností to zní podezřele.' 'Co tím chcete říct?' namíchl se. 'Tak už to proboha vyklopte a jděte spát!' 'Přesně tak! Ten muž se jmenuje Tom Freeborn a tvrdí, že jste si v Paříži vydělával podváděním v kartách.' Myslel jsem, že se začne vztekat, ale neřekl nic jiného než: 'No a co?' 'No a co?' opakoval jsem. 'Podívejte, to samozřejmě není obvinění, kterému bych jen tak uvěřil. Bez důkazů.' Načež řekl něco velice zvláštního. 'Nezáleží na tom, čemu kdo věří nebo ne – jde o to, co o lidech víte.' 'Mám tomu rozumět tak, že vy to nepopíráte?' zeptal jsem se. 'Nemá cenu, abych to popřel!' prohlásil. 'Musíte se prostě rozhodnout sám. Nikdo nemůže dokázat, že to pravda není.' Najednou vyskočil, až málem převrhl stůl. „Kašlu na to, co si myslíte nebo čemu věříte, hlavně už vypadněte. Chci být sám, zatraceně!' 'Podívejte,' řekl jsem mu, 'nemusíte se urážet. Netvrdím přece, že tomu opravdu věřím,' řekl jsem mu, 'vlastně jsem přesvědčený, že jde o nějaké nedorozumění. Jenomže vy jste zasnoubený s Mary, takže to prostě nemůžu jen tak přejít, to přece chápete, ne?' 'Jestli vám dělá starosti tohle,' řekl na to Cathcart, 'tak můžete být klidný. To padlo.' 'Cože?' 'To zasnoubení. Padlo.' 'Vždyť jsem o tom ještě včera mluvil s Mary?' nechápal jsem. 'Ještě jsem jí to neřekl,' povídá. 'Heleďte,' řekl jsem mu, 'tohle je ale zatraceně sprosté. Kdo si ksakru myslíte, že jste, přijít sem a pustit mou sestru k vodě!' Pověděl jsem mu toho ještě víc a nakonec jsem mu řekl, ať se sebere a vypadne, že nemám zapotřebí mít takového

parchanta v domě. 'Taky že jdu!' prohlásil, odstrčil mě, seběhl po schodech do přízemí, vyběhl ven a prásknul za sebou dveřmi."

Koroner: „Co jste udělal?“

Vévoda z D.: „Utíkal jsem do ložnice, která má okno nad zimní zahradou, otevřel jsem ho a křičel za ním, aby nebláznil. Venku lilo jako z konve a byla příšerná zima. Ale nevrátil se, a tak jsem řekl Flemingovi, aby nechal dveře ze zimní zahrady ven otevřené – pro případ, že si to rozmyslí – a šel jsem si lehnout.“

Koroner: „Máte pro Cathcartovo chování nějaké vysvětlení?“

Vévoda z D.: „To nemám. Byl jsem... ohromený. Možná, že se nějak – předem – dozvěděl, že ten dopis přišel. A věděl, že to na něj prasklo.“

Koroner: „Zmínil jste se o té záležitosti ještě někomu?“

Vévoda z D.: „Ne, bylo to trapné a řekl jsem si, že ráno je moudřejší večera.“

Koroner: „Takže jste v celé té záležitosti už nic dalšího nepodnikl?“

Vévoda z D.: „Ne. Nechtělo se mi běžet ven a hledat ho. Na to jsem byl příliš naštvaný. Kromě toho jsem si myslel, že si to rychle rozmyslí – byla noc, zima, a on měl na sobě jenom smoking.“

Koroner: „Takže jste si šel klidně lehnout a Cathcarta jste už neviděl?“

Vévoda z D.: „Až ve tři ráno, když jsem zakopl o jeho mrtvolu přede dveřmi do zimní zahrady.“

Koroner: „Jistě. Takže kdybyste nám mohl teď povědět, jak k tomu došlo, že jste v tuhle dobu byl venku?“

Vévoda z D. (váhavě): „Špatně jsem spal. Šel jsem se projít.“

Koroner: „Ve tři ráno?“

Vévoda z D.: „Ano.“ (V náhlé inspiraci.) „To víte, neměl jsem tam manželku.“ (Smích a hlasité poznámky ze zadních řad.)

Koroner: „Ticho, prosím... Vážně chcete tvrdit, že jste ve tři ráno, v říjnu, vstal z postele a šel se v dešti procházet po zahradě?“

Vévoda z D.: „Ano. Chtěl jsem se prostě projít.“ (Smích.)

Koroner: „V kolik hodin jste odešel z ložnice?“

Vévoda z D.: „No... řekl bych, že asi tak v půl třetí.“

Koroner: „Kudy jste odešel z domu?“

Vévoda z D.: „Zimní zahradou.“

Koroner: „V té chvíli tam mrtvola ještě nebyla?“

Vévoda z D.: „Rozhodně ne.“

Koroner: „Byl byste si jí všiml?“

Vévoda z D.: „Samozřejmě! Musel bych jít přímo přes ni.“

Koroner: „Kam přesně jste šel?“

Vévoda z D. (neurčitě): „No, prostě jen tak, kam mě nohy nesly.“

Koroner: „Žádný výstřel jste neslyšel?“

Vévoda z D.: „Ne.“

Koroner: „Vzdálil jste se daleko od zimní zahrady a křoví u domu?“

Vévoda z D.: „No... musel jsem dojít dost daleko. Možná, že právě proto jsem nic neslyšel. Je to jediné vysvětlení.“

Koroner: „Myslíte, že jste mohl být tak čtvrt míle od domu?“

Vévoda z D.: „Myslím, že ano – ano, tak nějak.“

Koroner: „Nebo jste byl dál než čtvrt míle?“

Vévoda z D.: „Možné to je. Šel jsem rychle, protože byla zima.“

Koroner: „Kterým směrem?“

Vévoda z D. (s viditelným váháním): „Směrem k trávníku, kde hrajeme bowls.“

Koroner: „K hřišti pro bowls?“

Vévoda z D. (jistěji): „Ano.“

Koroner: „Ale kdybyste šel tímhle směrem víc než čtvrt míle, musel byste se dostat za hranice vašeho pozemku?“

Vévoda z D.: „No... ano... Myslím, že to tak bylo. Chvíli jsem se procházel po vřesovišti.“

Koroner: „Můžete nám ukázat ten dopis, co vám poslal pan Freeborn?“

Vévoda z D.: „Samozřejmě. Pokud ho najdu. Myslel jsem, že jsem ho strčil do kapsy, ale chtěl jsem ho ukázat tomu chlápkuvi ze Scotland Yardu a nemohl jsem ho najít.“

Koroner: „Je možné, že byste ho nedopatřením zničil?“

Vévoda z D.: „To ne... Docela jistě se pamatuju, jak jsem ho dával... Panebože!“ (V té chvíli upadl svědek do viditelných rozpaků a zrudl.) „Teď si vzpomínám. Zničil jsem ho.“

Koroner: „To je nepříjemné. Jak k tomu došlo?“

Vévoda z D.: „Úplně jsem na to zapomněl, ale teď se mi to vybavilo. Bohužel, dopis je definitivně pryč.“

Koroner: „Možná máte aspoň obálku?“

Svědek zavrtěl hlavou.

Koroner: „Pak ale nemůžete porotě předložit žádný důkaz, že jste ten dopis obdržel?“

Vévoda z D.: „Leda že by se na to upamatoval Fleming.“

Koroner: „Jistě. Tohle ověření je samozřejmě taky možné. Děkuji vám, milosti. Zavolejte lady Mary Wimseyovou.“

Příchod urozené dámy, která byla až do onoho tragického rána dne 14. října snoubenkou zesnulého, vyvolal soucitné zašumění v sále. Půvabná, štíhlá dívka, přirozeně růžové tváře teď popelavě šedé, vypadala zdrcena zármutkem. Byla oblečena v černém od hlavy k patě a vypovídala tak tiše, že ji místy nebylo téměř slyšet.

Koroner jí vyjádřil soustrast, načež se zeptal: „Jak dlouho jste byla se zesnulým zasnoubena?“

Svědkyně: „Asi osm měsíců.“

Koroner: „Kde jste se s ním seznámila?“

Svědkyně: „V domě své švagrové v Londýně.“

Koroner: „Kdy to bylo?“

Svědkyně: „Myslím, že loni v červnu.“

Koroner: „Se svým zasnoubením jste byla celkem spokojená?“

Svědčyně: „Celkem ano.“

Koroner: „Pochopitelně jste byli s kapitánem Cathcartem často spolu. Vykládal vám podrobněji o tom, co dělal, než jste se seznámili?“

Svědčyně: „Podrobně ne. Nesvěřovali jsme se jeden druhému s důvěrnými věcmi. Většinou jsme se bavili o tom, co nás oba zajímalo.“

Koroner: „Měli jste mnoho společných zájmů?“

Svědčyně: „Ano, jistě.“

Koroner: „Nikdy jste neměla pocit, že by před vámi kapitán Cathcart něco tajil?“

Svědčyně: „Ani ne. Posledních pár dní ale byl poněkud nervózní.“

Koroner: „Mluvil s vámi někdy o tom, co dělal, když žil v Paříži?“

Svědčyně: „Vykládal o pařížských divadlech a tamní zábavě. Znal Paříž velice dobře. V únoru jsem tam nějaký čas byla s pár přáteli, Denis tam právě také byl a ukazoval nám Paříž. To bylo krátce po tom, co jsme se zasnoubili.“

Koroner: „Zmínil se někdy o tom, že by v Paříži hrál karty o peníze?“

Svědčyně: „Nevzpomínám si.“

Koroner: „Pokud jde o váš sňatek – probírali jste spolu vaši budoucí finanční situaci?“

Svědčyně: „Myslím, že ne. Zatím jsme o žádném konkrétním termínu svatby nemluvili.“

Koroner: „Působil kapitán Cathcart dojmem muže, který má spoustu peněz?“

Svědčyně: „Nejspíš ano. Nepřemýšlela jsem o tom.“

Koroner: „Nikdy si nestěžoval, že by měl finanční problémy.“

Svědčyně: „Na ty si přece stěžuje každý, ne?“

Koroner: „Měl váš snoubenec veselou povahu?“

Svědkyň: „Byl velice náladový. Člověk nikdy nedovedl říct, jakou náladu bude mít druhý den.“

Koroner: „Slyšela jste, že podle vašeho bratra se rozhodl zrušit zasnoubení. Tušila jste něco takového?“

Svědkyň: „Ani v nejmenším.“

Koroner: „Napadá vás teď nějaké vysvětlení?“

Svědkyň: „Absolutně žádné.“

Koroner: „Nepohádali jste se?“

Svědkyň: „Ne.“

Koroner: „Pokud jde o vás, tak ve středu večer jste byla stále ještě se zesnulým zasnoubena a počítala jste s tím, že se za něj záhy provdáte?“

Svědkyň: „A-ano. Jistě. Samozřejmě.“

Koroner: „Byl podle vašeho názoru – omluvám se, že vám tak bolestivou otázku pokládám – mužem, který by byl schopen si vlastní rukou vzít život?“

Svědkyň: „To...To mě nikdy nenapadlo. Já nevím. Myslím, že by to udělat mohl. Tím by se všechno vysvětlilo, ne?“

Koroner: „A teď, lady Mary, nechci vás rozrušovat, dobře si to rozmyslete – ale povězte nám, prosím, co přesně jste slyšela a viděla ve středu v noci a ve čtvrtek ráno?“

Svědkyň: „Šla jsem nahoru kolem půl desáté zároveň s paní Marchbanksovou a paní Pettigrewovou-Robinsonovou. Všichni muži ještě zůstali dole. Dala jsem dobrou noc Denisovi, vypadal docela normálně. Když dorazila pošta, už jsem dole nebyla. Šla jsem rovnou do své ložnice. Ta je v zadní části domu. Asi v deset jsem slyšela přijít pana Pettigrew-Robinsona. Manželé Pettigrewovi-Robinsonovi spí ve vedlejší ložnici. Někdo z dalších pánů přišel nahoru s ním. Bratra jsem přijít nahoru neslyšela. Asi ve čtvrt na jedenáct jsem slyšela, jak se dva muži hádají na chodbě, pak někdo utíkal po schodech dolů a práskly venkovní

dveře. Potom jsem slyšela kroky na chodbě a nakonec bouchly dveře bratrovy ložnice. Pak jsem si šla lehnout.“

Koroner: „Nenapadlo vás jít se zeptat, proč se ti muži hádají?“

Svědčyně (lhostejně): „Myslela jsem si, že se to nejspíš týká psů.“

Koroner: „Co bylo pak?“

Svědčyně: „Ve tři hodiny ráno jsem se probudila.“

Koroner: „Co vás vzbudilo?“

Svědčyně: „Zaslechla jsem výstřel.“

Koroner: „Předtím jste vzhůru nebyla?“

Svědčyně: „Možná, že jsem už napůl vzhůru byla. Slyšela jsem ho zcela zřetelně. Byla jsem si jista, že to je výstřel. Pár minut jsem čekala, co se bude dít, pak jsem sešla dolů, abych zjistila, jestli se něco nestalo.“

Koroner: „Proč jste nezavolala bratra nebo některého z přítomných džentlmenů?“

Svědčyně (přezíravě): „Proč bych to dělala? Myslela jsem si, že to je jenom nějaký pytlák, takže jsem nechtěla dělat v takovou příšernou dobu zbytečný rozruch.“

Koroner: „Měla jste dojem, že výstřel padl blízko domu?“

Svědčyně: „Řekla bych, že ano – ale když člověka vzbudí nějaká rána, je to těžké poznat – vždycky to zní strašně hlasitě.“

Koroner: „Neměla jste dojem, že výstřel padl v domě, nebo v zimní zahradě?“

Svědčyně: „Ne, bylo to venku.“

Koroner: „Takže jste sešla sama dolů. To od vás bylo velice odvážné, lady Mary. Sešla jste dolů okamžitě?“

Svědčyně: „Okamžitě ne. Pár minut jsem to zvažovala. Pak jsem se naboso obula, oblékla jsem si teplý kabát a vlněnou čepici. Než jsem vyšla z ložnice, mohlo uplynout tak pět minut. Sešla jsem dolů a prošla jsem kulečnickovou místností do zimní zahrady.“

Koroner: „Proč jste šla ven právě tudy?“

Svědčyně: „Protože to bylo rychlejší než odemknout hlavní vchod nebo zadní východ.“

Po těchto slovech dostala porota pláněk Riddlesdale Lodge. Lovecká chata je prostorný dvouposchodový dům moderního vzhledu. Patří panu Walterovi Montagueovi, který pobývá ve Spojených státech, a tak ji na loveckou sezónu pronajal vévodovi z Denveru.

Svědčyně (pokračuje): „Když jsem došla ke dveřím ze zimní zahrady ven, uviděla jsem za nimi nějakého muže, skloněného nad něčím na zemi. Když zdvihl hlavu, s úžasem jsem zjistila, že to je můj bratr.“

Koroner: „Co jste si myslela, než jste ho poznala?“

Svědčyně: „Ani nevím – všechno se to seběhlo tak rychle. Nejspíš jsem si myslela, že to je lupič.“

Koroner: „Jeho milost nám řekla, že když jste ho poznala, vykřikla jste: ‘Panebože, tys ho zabil!’ Můžete nám říct, proč jste to řekla?“

Svědčyně (velice bledá): „Myslela jsem, že musel považovat Denise za lupiče a vystřelit na něj v sebeobraně – tedy, pokud jsem v té chvíli byla vůbec schopna uvažovat.“

Koroner: „Pochopitelně. Věděla jste, že vévoda vlastní revolver?“

Svědčyně: „Ano... Myslím, že ano.“

Koroner: „Co jste dělala pak?“

Svědčyně: „Bratr mě poslal, abych přivolala pomoc. Zaklepala jsme na pana Arbuthnota a na manžele Pettigrewovi-Robinsonovi. Pak se mi udělalo slabo, takže jsem zašla do své ložnice, kde jsem měla čichací sůl.“

Koroner: „Sama?“

Svědčyně: „Ano, všichni pobíhali po domě a křičeli. Nemohla jsem to vydržet, já –“

V této chvíli se svědkyně, která doposud vypovídala sice tiše, ale velice jasně, náhle zhroutila a s pomocí soudního zřízence opustila sál.

Dalším svědkem byl James Fleming, sluha. Vzpomněl si, že ve středu večer, v 21.45, přinesl z Riddlesdale poštu. Tři nebo čtyři dopisy předal vévodovi v komoře na zbraně. Jestli některý z dopisů měl na sobě egyptské známky se nepamatoval. Známky nesbíral; jeho hobby bylo sbírat autogramy.

Následovala výpověď ctihodného Fredericka Arbuthnota. Chvíli před desátou odešel spát, stejně jako ostatní. O něco později slyšel příchod vévody z Denveru. O kolik později nedovede říct, právě si čistil zuby. (Smích.) Samozřejmě, on také slyšel hádku, nejdřív se vedlejším pokoji, a pak na chodbě. Slyšel, jak někdo pádí po schodech dolů. Vystrčil hlavu ze dveří a uviděl na chodbě vévodu. Řekl: „Haló, Denvere, co se děje?“ Vévoda zamumlal cosi nezřetelného, načež zmizel ve svém pokoji a zakřičel z okna: „Neblázněte, vraťte se!“ Vévoda vypadal hrozně naštvaně, ale ctihodný Freddy tomu nepřikládal velkou důležitost. Denver se snadno naštvne, ale nikdy z toho nic vážného není. Pes, který štěká, nekouše.

Cathcarta nijak dlouho nezná – vždycky mu připadal jako férový chlap – ne že by mu byl sympatický, to říct nemůže, ale připadal mu v pořádku, nic špatného o něm říct nemohl. Dobrotivý bože, ne, nikdy neslyšel, že by podváděl v kartách! Samozřejmě, když on, Freddy, hraje karty, nedává si žádný velký pozor, jestli někdo nepodvádí – s něčím takovým člověk prostě nepočítá. Jednou to zažil v klubu v Monte – neměl zrovna karty, aby na to mohl sám přijít – vůbec ničeho si nevšiml, dokud nenastal kravál. Také si nevšiml ničeho divného v Cathcartově chování k lady Mary, ani v chování lady Mary k Cathcartovi. Nepředpokládal ale, že by si něčeho všiml, ani kdyby něco k všimnutí bylo; není

všíravý. Nemá na to povahu, aby se do něčeho pletl; do střeční hádky mu prostě nic nebylo. Vlezl si do postele a spal.

Koroner: „Slyšel jste tu noc ještě něco jiného?“

Ctih. Frederick: „Nic, až pak, když mě chudinka Mary vzbudila. Pak jsem sešel dolů a našel Denvera v zimní zahradě, jak omývá Cathcartovi obličej. Mysleli jsme, že bychom mu z něj měli smýt bláto a štěrky.“

Koroner: „Žádný výstřel jste neslyšel?“

Ctih. Frederick: „Ne. Ale já mám dost tvrdý spánek.“

Plukovník a paní Marchbanksovi spali v pokoji, který se nacházel nad tak zvanou pracovnou – což byla ve skutečnosti spíše kuřárna. Oba shodně uvedli konverzaci, která se odehrála asi půl hodiny před půlnocí. Poté, co si šel plukovník lehnout, jeho paní se rozhodla, že ještě napíše nějaké dopisy. Slyšeli nějaké hlasy a někdo pobíhal po domě, ale nevěnovali tomu pozornost. Že na sebe různí obyvatelé domu křičeli a pobíhali sem tam, bylo docela normální. Nakonec plukovník řekl: „Pojď už spát, miláčku. Je půl dvanácté a zítra máme vyrazit brzy. Nebudeš fit.“ Řekl to, protože paní Marchbanksová byla velká sportovkyně a vždycky si sama nosila pušku, stejně jako mužská část expedice. „Už jdu,“ odpověděla. Plukovník poznamenal: „Jsi jediný hříšník, který tu pálí olej v lampě. Všichni ostatní už dávno zalehli.“ Paní Marchbanksová namítla: „Ne, vévoda taky ještě nespí. Slyším ho, jak chodí po pracovně.“ Plukovník nastražil uši a slyšel ho také. Ani jeden z nich neslyšeli, kdy šel vévoda nahoru. Během noci už žádné další zvuky neslyšeli.

Pan Pettigrew-Robinson zaujal místo na svědecké lavici velice zdráhavě. S manželkou šli spát už v deset. Hádku s Cathcartem slyšeli. Pan Pettigrew-Robinson dostal strach, že by se mohlo něco stát, otevřel dveře a slyšel, jak vévoda říká: „Jestli budete mít tu drzost ještě jednou mluvit s mou sestrou, tak z vás vyrazím duši,“ nebo něco v tom smyslu. Cathcart seběhl po schodech do přízemí.

Vévoda byl brunátný. Pana Pettigrewa-Robinsona neviděl, ale prohodil pár slov s panem Arbuthnotem, načež se rozběhl do své ložnice. Pan Pettigrew-Robinson vyběhl z pokoje a řekl k panu Arbuthnotovi: „Poslyšte, Arbuthnote –“, načež mu Arbuthnot velice nevychovaně zabouchl dveře před nosem. Šel tedy ke dveřím vévodova pokoje a řekl: „Poslyšte, Denvere –“. Vévoda vyšel ven, proběhl kolem něho, aniž by si ho vůbec všiml, a vyrazil ke schodům. Pan Pettigrew-Robinson ještě slyšel, jak přikazuje Flemingovi, ať nechá otevřený vchod do zimní zahrady, že pan Cathcart šel ven. Vévoda se pak vrátil, pan Pettigrew-Robinson se ho snažil zadržet a znova řekl: „Poslyšte, Denvere, co se děje?“ Vévoda neodpověděl a velice rezolutně za sebou zavřel dveře. Ale později, přesněji řečeno v 23.30 – zaslechl pan Pettigrew-Robinson, jak se dveře vévodovy ložnice otevřely a pak slyšel na chodbě plíživé kroky. Jestli sešly dolů, to nemůže tvrdit. Ale koupelna a toaleta byly na jeho konci chodby, takže předpokládá, že kdyby kdokoliv vešel dovnitř, slyšel by ho. Neslyšel, že by se kroky vrátily. Těsně před tím, než usnul, jeho cestovní hodiny odbíjely půlnoc. Ne, nemohl se splést, pokud jde o vévodovy dveře, protože ty při otevření zcela charakteristicky vržou.

Paní Pettigrewová-Robinsonová manželovu výpověď potvrdila. Usnula někdy před půlnocí a spala tvrdě. Zkraje noci vždycky spí tvrdě, ale k ránu má spánek lehký. Ten rozruch večer ji podráždil, protože kvůli tomu nemohla usnout. Přesněji vzato, usnula v půl jedenácté, ale už za hodinu ji manžel vzbudil, aby jí řekl o těch krocích. Jedno s druhým, prostě spala všeho všudy jen pár hodin. Vzbudila se ve dvě ráno a byla pořád ještě vzhůru, když je lady Mary přiběhla vzbudit. Byla ochotna odpřísáhnout, že žádný výstřel neslyšela. Její okno sousedilo s oknem pokoje, kde spala lady Mary, a nacházelo se na opačné straně domu, než je zimní zahrada. Už odmalička je zvyklá spát při otevřeném okně.

Na přímou koronerovu otázku ohledně vztahu lady Mary Wimseyové a zesnulého odpověděla, že měla vždycky dojem, že o žádnou hlubokou vzájemnou náklonnost nejde. Připadali jí oba velice rezervovaní, ale takové vztahy jsou dneska moderní. Nikdy si nevšimla, že by mezi snoubenci došlo k nějaké neshodě.

Slečna Lydia Cathcartová, kterou spěšně povolali z Londýna, pak svědčila o zesnulém. Uvedla, že je kapitánova teta a jeho jediná žijící příbuzná. Poté, co její synovec zdědil po otci peníze, se s ním viděla jen velice zřídka. Žil prakticky pořád v Paříži, kde měl přátele, které ona rozhodně neschvalovala.

„Nevycházela jsem se svým bratrem příliš dobře,“ řekla slečna Cathcartová. „Synovce nechal chodit až do osmnácti do školy v zahraničí. Obávám se, že Denis se na věci vždycky díval spíš jako Francouz. Po bratrově smrti šel studovat do Cambridge, což bylo přání jeho otce. Já jsem byla ustanovena jako vykonavatelka poslední vůle a Denisova poručnice až do jeho plnoletosti. Nechápu, co to bratra napadlo – celý život mě zanedbával, a pak mi naložil na bedra takovou odpovědnost. Ale nechtěla jsem to odmítnout. Během univerzitních prázdnin měl u mě Denis otevřené dveře, ale zpravidla dával přednost bohatým přátelům. Na jméno žádného z nich si ale momentálně nevzpomínám. Když bylo Denisovi jednadvacet, začal dostávat roční rentu 10 000 liber. Myslím, že šlo o výnos z nějakých zahraničních realit. Jako vykonavatelka poslední vůle jsem také jistý podíl zdědila, ale okamžitě jsem ho převedla na poctivé, pevné britské cenné papíry. Co udělal Denis s těmi svými, to nevím. Mě by osobně vůbec nepřekvapilo, kdyby podváděl v kartách. Doneslo se mi, že se v Paříži přátelil s velice pochybnými existencemi. Já osobně jsem žádného z nich neznala. Nikdy jsem ve Francii nebyla.“

John Hardraw, domovník, vypovídal jako další. Bydlí s manželkou v malém domku hned u brány do Riddlesdale Lodge. Zhruba dvacetiaarový pozemek je tu obehnan solidním plotem;

brána se na noc zamyká. Hardraw uvedl, že ve středu v noci zaslechl výstřel asi deset minut před půlnocí a měl dojem, že to bylo poblíž domu. Za domem se nachází deset akrů udržovaného sadu. Výstřel přisoudil pytlákům. Občas se zatoulali až k domu, když lovíli zajíce. Vydal se s puškou směrem, odkud slyšel výstřel, ale nikoho neviděl. Když se vrátil domů, ukazovaly jeho hodinky jednu ráno.

Koroner: „Vystřelil jste ze své pušky?“

Svědék: „Ne.“

Koroner: „Vícekrát jste z domu nevyšel?“

Svědék: „Ne, nevyšel.“

Koroner: „Ani jste nezaslechl další výstřel?“

Svědék: „Ne, jenom ten jeden. Ale když jsem se vrátil domů, hned jsem usnul. Vzbudil mě až šofér, když jel pro doktora. To bylo asi ve čtvrt na čtyři.“

Koroner: „Není to nepravděpodobné, že by pytlák střílel tak blízko domu?“

Svědék: „Asi ano. Když už sem pytláci zavítají, zůstanou obvykle na druhém konci sadu, směrem k vřesovišti.“

Dr. Thorpe vypověděl, že byl zavolán, aby prohlédl mrtvolu. Bydlí v Stapley, téměř čtrnáct mil od Riddlesdale. Přímo v Riddlesdale žádný lékař není. Šofér ho vzbudil ve tři čtvrtě na čtyři ráno, tak se rychle oblékl a odjel s ním do Riddlesdale Lodge, kam dorazili v půl páté. Podle vzhledu těla soudí, že bylo mrtvé asi tři až čtyři hodiny. Plíce byly prostřeleny a smrt nastala důsledkem udušení a ztráty krve. Smrt nenastala okamžitě – nějakou dobu po průstřelu mohl muž ještě žít. Provedl ohledání těla a zjistil, že kulka narazila na žebro a změnila směr. Nenašel nic, co by mu umožnilo rozhodnout, zda si zranění způsobil zesnulý sám, nebo na něj někdo zblízka vystřelil, nebylo možno to stanovit. Žádné další zranění na těle neobjevil.

Inspektor Craikes ze Stapley přijel zároveň s doktorem. Prohlédl si mrtvolu – ležela na zádech mezi dveřmi do zimní zahrady a zastřešenou studnou stojící hned u domu. Jakmile se rozednilo, inspektor Craikes prohlédl dům i pozemek. Nalezl krev na cestičce vedoucí k domu a stopy, jako kdyby po ní někdo tělo vlekl. Cestička ústila na hlavní příjezdovou cestu vedoucí od brány k hlavnímu vchodu do domu. (Inspektor předložil pláněk.) V místě, kde se obě cesty spojovaly, začínalo křoví, lemující po obou stranách cestu až k bráně a k domovníkovu domku. Stopy krve vedly na malou mýtinku, zhruba v polovině cesty mezi domem a bránou. Tam inspektor našel kaluž krve, kapesník nasáklý krví a revolver. Na kapesníku byly iniciály D.C., revolver byl malý, amerického původu a žádné označení na něm nebylo. Když inspektor dorazil, byly dveře do zimní zahrady otevřené a klíč byl zevnitř.

Mrtvý měl na sobě smoking a na nohou sportovní boty; kabát ani klobouk neměl. Byl zcela promočený a šaty byly nejen plné krvavých skvrn, ale také zablácené a potřhané, jak bylo tělo vlečeno. V kapse měl pouzdro s cigaretami a malý kapesní nůž. Ložnice mrtvého byla prohledána, ale nebylo nalezeno nic, co by vrhlo světlo na to, co se stalo.

Koroner pak znovu zavolal vévodu z Denveru.

Koroner: „Rád bych věděl, jestli vaše milost někdy viděla, že by kapitán Cathcart vlastnil revolver?“

Vévoda z D.: „Po válce nikoliv.“

Koroner: „Nevíte tedy, jestli měl u sebe nějakou zbraň?“

Vévoda z D.: „Nemám ponětí.“

Koroner: „Takže nám asi nepomůžete identifikovat tento revolver?“

Vévoda z D. (neobyčejně překvapený): „To je můj revolver – měl jsem ho v zásuvce stolu v pracovně. Kde jste ho vzal?“ (Pozdvižení v sále.)

Koroner: „Víte to jistě?“

Vévoda z D.: „Naprosto. Nedávno jsem ho měl v ruce, když jsem ve stole hledal nějaké Maryiny fotografie pro Cathcarta. Vzpomínám si, jak jsem poznamenal, že začíná rezivět, jak se tam pořád válí. Ta rezavá skvrna na něm je.“

Koroner: „Měl jste ho nabitý?“

Vévoda z D.: „Panebože, to ne! Vlastně ani pořádně nevím, proč jsem ho tam měl. Nejspíš jsem ho vyřadil spolu s dalšími krámy z války, a když jsem byl v srpnu v Riddlesdale, našel jsem ho mezi ostatními zbraněmi. Myslím, že u něj byly i nějaké náboje.“

Koroner: „Měl jste tu zásuvku zamčenou?“

Vévoda z D.: „Ano. Ale klíč byl v zámku. Žena mi říká, že jsem neopatrný.“

Koroner: „Věděl o tom revolveru ještě někdo jiný?“

Vévoda z D.: „Myslím, že Fleming. Nikdo jiný mě nenapadá.“

Inspektor Parker ze Scotland Yardu, který dorazil teprve v pátek, neměl zatím čas se s případem podrobněji seznámit. Na základě jistých indicií ale soudí, že na scéně tragédie byla i další osoba nebo osoby, než ty dosud zjištěné. Prozatím ale nechtěl nic víc uvést.

Poté koroner rekonstruoval události v chronologickém pořadí. V deset hodin, nebo krátce po desáté, došlo k hádce mezi vévodou z Denveru a kapitánem Cathcartem, po níž kapitán Cathcart opustil dům a pak ho už nikdo živého neviděl. Je tu svědectví pana Pettigrewa-Robinsona, že vévoda někdy v půl dvanácté sešel dolů, a svědectví plukovníka Marchbankse, že ho vzápětí slyšel přecházet po studovně, to jest v místnosti, kde byl uschován revolver, který našel venku inspektor Craikes.

Proti těmto výpovědím stojí vévodovo přísežné tvrzení, že svou ložnici neopustil až do půl třetí ráno. Je na porotě, aby zvážila, které z těchto rozporných tvrzení je pravděpodobnější.

Pokud jde o výstřely, které byly v noci zaslechnuty: domovník vypověděl, že zaslechl výstřel deset minut před dvanáctou a domníval se, že ránu vypálil nějaký pytlák. Je skutečně docela dobře možné, že nějaký pytlák se poblíž vyskytoval. Na druhé straně máme tvrzení lady Mary, že zaslechla výstřel kolem třetí ráno, což příliš dobře nesouhlasí s lékařovou výpovědí, že když dorazil do Riddlesdale Lodge kolem půl páté ráno, kapitán Cathcart byl už tři až čtyři hodiny mrtvý. Přitom je třeba mít na paměti názor dr. Thorpa, že smrt nenastala bezprostředně po zranění. Pokud bychom měli věřit tomuto tvrzení, je třeba posunout smrt kapitána Cathcarta zpět mezi jedenáctou hodinu a půlnoc, a pak by mohlo jít o výstřel, který zaslechl domovník. V tom případě je třeba odpovědět na otázku, jaký výstřel zaslechla kolem třetí ráno lady Mary Wimseyová. Pokud ho ovšem porota přisoudí pytlákovi, nelze proti tomu nic zásadního namítat.

Pak jsou tu svědectví ohledně těla zesnulého, které našel vévoda z Denveru ve tři ráno ležet přede dveřmi do zimní zahrady, poblíž kryté studny.

Vycházeje z lékařského stanoviska, není důvod pochybovat o tom, že výstřel, který kapitána Cathcarta zabil, byl vypálen v křovinách vzdálených nějakých sedm minut chůze od domu, a že tělo mrtvého bylo pak vlečeno z tohoto místa k domu. Kapitán Cathcart nepochybně zemřel na následky průstřelu hrudi. Je na porotě, aby rozhodla, zda ten výstřel vypálila vlastní ruka mrtvého, nebo ruka někoho jiného. Pokud jde o druhou z těchto možností, porota musí rozhodnout, zda výstřel byl vypálen náhodou, v sebeobraně, nebo se zlým úmyslem vraždit.

Pokud jde o sebevraždu, musí uvážit, co slyšeli o povaze mrtvého a okolnostech. Kapitán Cathcart byl mladý muž plný síly a zřejmě dosti zámožný. Měl za sebou chvályhodnou vojenskou kariéru a byl oblíben mezi přáteli. Vévoda z Denveru o něm měl natolik dobré mínění, že souhlasil s jeho zasnoubením s lady Mary

Wimseyovou. Slyšeli jste, že snoubenci spolu výborně vycházeli, i když to třeba nedávali ostentativně najevo. Vévoda uvedl, že mu ve středu v noci kapitán Cathcart oznámil úmysl zasnoubení zrušit. Věřící porota, že by kapitán Cathcart, aniž by řekl dámě jediné slovo, nebo aniž by jí napsal jediné slovo vysvětlení či na rozloučenou, vběhl ven a zastřelil se?

Na druhé straně musí porota zvážit obvinění, které podle vévodových slov vznesl vůči mrtvému. Obvinil ho, že je falešný hráč. Ve společenských kruzích, kam oba protagonisté tohoto soudního jednání patří, je takový přestupek jako podvádění v kartách považován za hanebnější skutek než vražda nebo nevěra. Je možné, že pouhé obvinění z něčeho takového, ať už oprávněné nebo ne, by mohlo citově založeného džentlmena přimět k tomu, aby si sáhl na život. Ale byl mrtvý tak dbalý své cti? Kapitán Cathcart byl vychováván ve Francii a francouzské pojetí cti se velice odlišuje od pojetí britského. Jako advokát měl koroner možnost pracovat s francouzskými klienty a ujišťuje ty porotce, kteří ve Francii nikdy nebyli, že by tyto odlišné standardy chování měli vzít v úvahu. Bohužel, dopis, který měl obsahovat podrobnosti zmíněného obvinění, nebyl porotě předložen.

Dále by si porotci měli položit otázky, zda není obvyklejším způsobem sebevraždy prostřelit si hlavu, jak by se mrtvý dostal k revolveru, a konečně: pokud by šlo o sebevraždu, kdo vlekl s velkou námahou tělo k domu a riskoval, že uhasí poslední jiskru života v těle zraněného, místo aby zburcoval dům a přivolal pomoc.

Vyloučí-li porota sebevraždu, zbývá nešťastná náhoda, zabití a vražda. Pokud jde o první možnost – považuje-li porota za pravděpodobné, že oné noci mrtvý nebo někdo jiný vzal z nějakého důvodu revolver patřící vévodovi z Denveru, načež potom při jeho prohlížení, čištění, střelbě, nebo nějaké jiné manipulaci se zbraní vyšla rána a náhodně zabila kapitána

Cathcarta, pak porota musí vynést rozsudek smrti nešťastnou náhodou. Jak ale v takovém případě vysvětlí chování oné osoby, ať už to byl kdokoliv, která dovlekla tělo ke dveřím?

Koroner pak vysvětlil, co praví zákon o zabití. Připomněl, že pouhá slova, i když se někomu mohou jevit sebezávažnější, nemohou být v žádném případě dostatečnou omluvou pro to, aby dotyčný někoho zabil, a že má-li být čin kvalifikován jako zabití, musí to být čin náhlý a předem nepromyšlený. Myslí si třeba porotci, že vévoda vyšel ven přemluvit hosta, aby se vrátil a přespal uvnitř, na což kapitán Cathcart reagoval ranami nebo se chystal vévodu napadnout? Pokud ano, a pokud vévoda měl právě po ruce zbraň a kapitána Cathcarta zastřelil v sebeobraně, pak došlo pouze k zabití. V takovém případě si ovšem musí položit otázku, proč se vévoda vydal hledat mrtvého s vražednou zbraní v ruce? Navíc je tato okolnost v přímém rozporu s tím, co sám vévoda vypověděl.

Konečně musí porota uvážit, zda existuje dostatek důkazů pro zločinný úmysl, aby byl oprávněn výrok o vraždě. Musí uvážit, zda nějaká osoba měla motiv, prostředek a příležitost, aby kapitána Cathcarta zabila, a zda přitom nelze chování této osoby logicky vysvětlit nějakou jinou hypotézou. A dospějí-li k závěru, že taková osoba skutečně existuje a že její chování je v jakémkoliv smyslu podezřelé či tajnůstkářské, nebo že úmyslně zatajila nějaké svědectví, které může mít s případem spojitost, nebo (v tomto místě mluvil koroner s obzvláštním důrazem a s pohledem upřeným nad vévodovu hlavu) pozměnila důkazy tak, aby vyšetřování svedla na falešnou stopu – pak všechny tyto okolnosti mohou postačovat, aby porota dospěla k přesvědčení o vině, v kterémžto případě je povinností poroty kvalifikovat jednání této osoby jako vraždu.

A domýšleje tento aspekt případu, koroner dodal, že každý porotce se bude muset rozhodnout, zda věří, že osoba, která vlekla

zraněného směrem k zimní zahradě, to dělala proto, aby mu poskytla pomoc, nebo aby ho svrhla do zahradní studny, která, jak vypověděl inspektor Craikes, se nachází hned vedle místa, kde bylo tělo nalezeno.

Dospěje-li porota k závěru, že kapitán Cathcart byl zavražděn, ale nebude považovat předložené důkazy za dostatečně přesvědčivé, aby z vraždy obvinila konkrétní osobu, může vynést rozsudek vraždy neznámým pachatelem; pokud ale bude mít dostatečnou jistotu, aby pachatele pojmenovala, pak je její povinností to učinit a nesmí jí v tom zabránit respekt nebo obava z této osoby nebo osob.

Instruována těmito neobyčejně jasnými pokyny obvinila porota bez dlouhého přemýšlení Geralda, vévodu z Denveru, z vraždy.

Druhá kapitola

Zelenooká kočka

*Loveckému psu na počest,
že nos u země běží o sto šest –
Pij, pejsku, pij*

Někteří lidé jsou toho názoru, že snídaně je nejlepší chod z celého dne. Jiní, kteří nejsou tak zdatní, tvrdí, že je chodem nejhorším, a že ze všech snídaní za celý týden je bezkonkurenčně nejhorší ta nedělní.

Společnost, která se shromáždila k snídani u stolu v Riddlesdale Lodge, necítila – soudě z výrazu jejich tváří – žádné potěšení z tohoto dne, jenž se jen omylem mohl zvát dnem svátečního jídla a lásky k bližnímu. Jediný, kdo nevypadal ani v rozpacích, ani našťavaně, byl Freddy Arbuthnot; ten ale mlčel cele soustředěn na to, aby se mu podařilo vyjmout kostru uzenáče, aniž by se rozlomila. Už samotná přítomnost takové nedůstojné ryby na vévodkynině jídelním stole naznačovala, že domácnost je v krizi.

Vévodkyně z Denveru nalévala kávu. Byl to jeden z jejích nepříjemných zvyků. Když se někdo dostavil k snídani opožděně, bylo mu takto bolestně připomenuto, jakého provinění se dopustil. Vévodkyně byla žena s dlouhým krkem a vytáhlou postavou, která byla věčně nespokojená s chováním svých vlasů a svých dětí. Nikdy nebyla v rozpacích, a ačkoliv nikdy nepřipustila, aby na ní byla vidět zlost, dávala ji pocítit o to silněji.

Plukovník a paní Marchbanksovi seděli vedle sebe. Kromě jejich vzájemné flegmatické náklonnosti na nich nebylo nic krásného. Paní Marchbanksová nebyla namíchnutá, ale přítomnost vévodkyně ji uváděla do rozpaků, protože ji nemohla litovat. Když

člověk někoho lituje, říká mu „chudinko moje“ nebo „ty můj chudáčku“. Jelikož z pochopitelných důvodů nemůžete vévodkyni říkat chudinko moje, nemůžete dostatečně vyjádřit svou lítost. Paní Marchbanksová z toho byla nervózní.

Plukovník byl jak v rozpacích, tak namíchnutý. V rozpacích byl, protože, hrome, o čem může člověk mluvit na návštěvě, když hostitel byl zatčen pro vraždu? Namíchnutý byl tak všeobecně, protože je krajně nezodpovědné, když se takové nepříjemné záležitosti stanou během lovecké sezóny.

Paní Pettigrewová-Robinsonová byla nejen namíchnutá, byla nanejdůležitější rozhořčená. Už jako mladé děvče přijala za své motto slova vytištěná v záhlaví školního dopisního papíru: Quoecunque honesta. Odjakživa považovala za nevhodné, aby se její mysl zaobírala věcmi, které nejsou hezké. I teď, jako zralá žena, si stále ještě dávala záležet, aby ignorovala novinové titulky jako: PŘEPADENÍ UČITELKY V CRICKLEWOODU; SMRTELNÁ PINTA ČERNÉHO; ZA POLIBEK 75?; říkala, že nechápe, k čemu může být člověku dobré tyhle věci vědět. Litovala, že souhlasila s návštěvou Riddlesdale Lodge, když tam nebude vévodkyně. Lady Mary nikdy neměla ráda; považovala ji za odstrašující příklad moderní nezávislé mladé ženy; kromě toho, byl tu ten velice nedůstojný incident s tím bolševikem, s nímž se lady Mary zapletla, když za války pracovala v Londýně jako ošetřovatelka. Nestála rovněž o setkání s kapitánem Denisem Cathcartem. Neměla ráda mladé muže, kteří jsou tak ostentativně pohlední. Jenomže když pan Pettigrew-Robinson chtěl na Riddlesdale Lodge jet, musela zůstat po jeho boku. Fiasko, kterým to skončilo, jí rozhodně nikdo nemůže vyčítat.

Pan Pettigrew-Robinson byl našťavaný z toho prostého důvodu, že ten detektiv ze Scotland Yardu odmítl jeho pomoc při hledání stop v domě a jeho okolí. Jako starší a v těchto záležitostech celkem zkušený muž (pan Pettigrew-Robinson byl soudcem

magistrátního soudu) mu ochotně a nezištně nabídl své služby. Nejenom že se s ním ten chlap odmítl bavit, ale dokonce ho vykázal ze zimní zahrady, kde pan Pettigrew-Robinson právě rekonstruoval průběh událostí z pohledu lady Mary.

Všechno to rozladění a rozpaky by společnost třeba snášela lépe, kdyby její rány nejitřila přítomnost detektiva samotného, tichého mladého muže v tvídovém obleku, jenž seděl na konci stolu vedle právníka pana Murblese a právě pojídal curry. Detektiv přijel z Londýna v pátek, začal kritizovat počínání místní policie a nepokrytě oponoval názoru inspektora Craikese. Při soudním jednání odmítl sdělit informace, které by možná zachránily vévodu z Denveru před zatčením. Byl však dost horlivý na to, aby zadržel celou nešťastnou společnost s odůvodněním, že chce všechny sám vyslechnout, takže spolu museli strávit tuhle příšernou neděli. A všechny tyhle hříchy korunovalo zjištění, že se z něj vyklubal blízký přítel lorda Petra Wimseyho, takže nezbylo, než ho ubytovat v domovníkově domku a nechat ho snídat v Riddlesdale Lodge.

Pan Murbles, starý pán s choulostivým trávením, přijel spěšně ve čtvrtek v noci. Shledal, že soudní jednání bylo vedeno velice neprofesionálně a jeho klient se chová naprosto nemožně. Všechn čas proto věnoval shánění královského prokurátora, sira Impeye Biggse, který někam zmizel na víkend a nezanechal žádnou adresu. Ted' pojídal poněkud vysušený toast a detektiv, který mu podal máslo a oslovoval ho „sire“, mu připadal docela sympatický.

„Má někdo zájem zajet do kostela?“ zeptala se vévodkyně.

„Já a Theodor bychom rádi šli,“ řekla paní Pettigrewová-Robinsonová, „pokud by s tím nebyly příliš velké komplikace. Taky můžeme jít pěšky. Není to zase tak daleko.“

„Je to dobré dvě a půl míle,“ informoval plukovník Marchbanks.

Pan Pettigrew-Robinson se na plukovníka vděčně zadíval.

„Samozřejmě, že pojedeme autem,“ prohlásila vévodkyně. „Já sama chci jet taky.“

„Vážně chcete jet?“ podivil se Freddy Arbuthnot. „Nebojíte se, že na vás budou všichni civět?“

„Prosím vás, Freddy!“ řekla vévodkyně. „Záleží snad na tom?“

„No, chtěl jsem vás jenom varovat,“ řekl Freddy, „že ta nevychovaná cháska tady je samý socialista a metodista.“

„Pokud jsou to metodisti,“ řekl pan Pettigrew-Robinson, „nebudou v kostele.“

„Že ne?“ přel se Freddy Arbuthnot. „Vsaďte se, že ano – když bude na co koukat. Pro ně to bude zajímavější podívaná než funus.“

„Jenomže,“ ozvala se paní Pettigrewová-Robinsonová, „v takovéhle chvíli má člověk jisté mravní povinnosti, ať už je mu to příjemné nebo ne – zvláště dneska, kdy jsou lidé tak příšerně laxní.“

Pohlédla významně na Freddyho.

„Nedívejte se na mě tak vyčítavě, paní P.,“ řekl přátelsky mladý muž. „Chtěl jsem vás jenom varovat. Až vám to ti místní chrapouni znechutí, tak na mě nechodte.“

„Nikoho by přece nenapadlo, aby kvůli tomu chodil za tebou, Freddy,“ řekla vévodkyně.

„To byl jen takový řečnický obrat,“ řekl Freddy.

„Co si o tom myslíte vy?“ otočila se vévodkyně na pana Murblese.

„Podle mého názoru,“ řekl právník opatrně míchaje kávu v šálku, „je na jedné straně váš úmysl obdivuhodný a slouží vám ke cti, milá vévodkyně, ale na druhé straně má pan Arbuthnot pravdu, když říká, že se můžete stát terčem – eh – nechtěné pozornosti. Eh – já osobně jsem vždycky byl upřímným křesťanem, ale nemám pocit, že nás naše víra zavazuje, abychom na sebe upoutávali pozornost – eh – za takovýchto velice bolestných okolností.“

Panu Parkerovi se vybavil známý výrok lorda Melbourn.

„Konec konců,“ ozvala se paní Marchbanksová, „jak Helen tak správně řekla, co na tom záleží? Nikdo z nás se přece nemá za co stydět. Jistě, došlo k hloupému omylu, ale nechápu, proč by kdokoliv z nás neměl jít do kostela, pokud se mu chce?“

„Zajisté že ne,“ řekl plukovník srdečně. „My tam můžeme taky zajít, ne, miláčku? Tedy, myslím, jít se projít tím směrem, vyrazit někdy před bohoslužbami. Myslím, že by to byla správná věc. Ukážeme tím, že my si rozhodně nemyslíme, že by Denver udělal něco špatného.“

„Zapomínáš, miláčku,“ řekla jeho žena, „že jsem slíbila, že zůstanu doma s chudinkou Mary.“

„Máš pravdu, samozřejmě – to jsem ale hlupák,“ omlouval se plukovník. „Jak je jí?“

„Na dnešek toho mnoho nenaspala, chudáček,“ řekla vévodkyně.

„Možná, že dneska ráno se jí podaří usnout. Byl to pro ni hrozný šok.“

„Který se nicméně může ukázat jako skryté požehnání,“ řekla paní Pettigrewová-Robinsonová.

„Ale miláčku!“ napomenul ji manžel.

„To by mě zajímalo, kdy se konečně ozve sir Impey,“ řekl plukovník Marchbanks chvatně.

„Už aby to bylo,“ zaúpěl pan Murbles. „Spoléhám na jeho vliv na pana vévodu.“

„Přesně tak,“ řekla paní Pettigrewová-Robinsonová. „Musí konečně promluvit – kvůli nám všem! Musí říct, co dělal v tu dobu venku. Anebo, pokud to neudělá, musí to někdo vypátrat. Panebože, k tomu přece ti detektivové jsou, ne?“

„Je to jejich nevděčná úloha,“ ozval se neočekávaně pan Parker. Mlčel už tak dlouho, že teď sebou všichni trhli.

„Moje řeč,“ prohlásila paní Marchbanksová. „Očekávám, že vy, pane Parkere, to všechno vysvětlíte raz dva. Možná, že už dokonce jméno toho vra – že už viníka znáte.“

„To bohužel ne,“ přiznal Parker, „ale udělám, co bude v mých silách, abych ho našel. Kromě toho,“ dodal s úsměvem, „nejspíš se mi při tom dostane vydatné pomoci.“

„Od koho?“ vyzvídal pan Pettigrew-Robinson.

„Od švagra její milosti.“

„Od Petra?“ řekla vévodkyně. „Náš rodinný amatér je pro vás jistě zdrojem zábavy.“

„To v žádném případě,“ řekl Parker. „Wimsey by mohl být jedním z nejlepších detektivů v celé Anglii – kdyby nebyl tak líný. Potíž je v tom, že se nám ho nedaří kontaktovat.“

„Poslal jsem mu telegram poste restante do Ajaccio,“ řekl pan Murbles. „Jenomže nemám ponětí, kdy se tam chystá zastavit. Vůbec se nezmínil, kdy se hodlá vrátit do Anglie.“

„Petr je sice divný pavouk,“ řekl Freddy netaktně, „ale být by tady měl, ne? Chci říct, jestli bude starý Denver ze hry, tak hlavou rodiny je on. Dokud ten váš kluk nebude plnoletý.“

V mrazivém tichu, které následovalo po této poznámce, jasně zazněla rána, jak někdo hodil vycházkovou hůl do stojanu na deštníky.

„Kdo to může být?“ řekla vévodkyně.

Dveře se pomalu otevřely.

„Dobré ráno, drahouškové,“ řekl vesele příchozí. „Jak se všichni máme? Nazdar, Helen! Plukovníku, v září to byl přesně rok, co mi dlužíte půlkorunu. Dobré jitro, paní Marchbanksová, dobré ráno, paní P. Tak co, pane Murblesi, co říkáte tomu příšernému počasí? Nevstávej, Freddy. Takovou oběť od tebe nemůžu vyžadovat. Parkere, ty jsi vážně zatraceně spolehlivý! Vždycky na místě, jako ta patentovaná mastička. Už jste všichni po snídani? Měl jsem ten nejlepší úmysl vstát dřív, ale spal jsem

jako dřevo a Bunter neměl to srdce mě vzbudit. Málem jsem sem vpadl už včera v noci, ale dostal jsme se do Londýna až ve dvě ráno a říkal jsem si, že by vás můj noční příchod asi dvakrát nepotěšil. Cože, plukovníku? Letadlem! Victorií z Paříže do Londýna, po severovýchodní do Northallertonu – zbytek cesty po zatraceně špatných silnicích, defekt těsně před Riddlesdale. Zatraceně mizerný nocleh v hospodě „U slávy Boží“. Myslel jsem, že když budu mít kliku, zbude na mě ještě poslední párek. Cože? Nedělní snídaně v anglické rodině a žádné párky? Bůh buď milostiv mé duši, kam tenhle svět spěje, plukovníku? Tedy to ti povím, Helen, Gerald si to pěkně zavařil, hezky v tom lita, tentokrát to vážně vymňoukl, co? Nesmíš ho prostě nechávat samotného, vždycky se do něčeho zaplete. Co je tohle? Curry? Díky, starý brachu. Heleď, nešetři tak na mě! Cestuju už tři dni v jednom tahu. Freddy, podej mi toast. Prosím, paní Marchbanksová? Ano, celkem ano. Korsika byla naprosto fascinující – všichni ti černoocí chlapíci s noži na opasku a zatraceně hezké holky. V jednom místě měl Bunter opravdovský milostný románek s dcerou jednoho hostinského. Povím vám, netušil jsem, že je ten chlap tak emocionálně labilní! To by člověka vážně nenapadlo, ne? Panebože! Mám šílený hlad. Přisahám, Helen, že jsem ti chtěl koupit v Paříži krepdešínové spodní prádlo, ale pak jsem se začal bát, že si Parker prohlídne všechny ty krvavé stopy beze mě, takže jsme se sbalili a vypadli z Paříže, jak nejrychleji to šlo.“

Paní Pettigrewová-Robinsonová vstala.

„Theodore,“ řekla, „myslím, že bychom se měli připravit na cestu do kostela.“

„Objednám vůz,“ řekla vévodkyně. „Petře, jsem pochopitelně neobyčejně ráda, že tě zase vidím. Nenechal jsi nám žádnou adresu, což bylo velice nevhodné. Budeš-li cokoliv potřebovat,

zazvoň. Škoda žes nepřijel dřív, aby ses ještě mohl vidět s Geraldem.“

„To nevadí,“ řekl Petr optimisticky, „navštívím ho v lochu. Myslím, že to je docela výhodné, když si svoje zločiny budeme řešit v rodině; našinec má mnohem víc možností. Ale chudinky Máni je mi líto. Jak je jí?“

„Dneska ji nikdo nesmí rušit,“ řekla vévodkyně rozhodně.

„Mně by to ani nenapadlo,“ řekl lord Petr. „Dneska máme s Parkerem posvícení. Dneska mi ukáže všechny ty odporné krvavé šlápoty. Doufám, starý brachu, že je mezitím nespláchl déšť!“

„Ne,“ ujistil ho Parker. „Většinu z nich jsem přikryl květináči.“

„Pak mi tedy podej chleba,“ řekl lord Petr, „a povídej.“

Odjezd kostelní expedice navodil humánnější atmosféru. Paní Marchbanksová zašla nahoru a informovala Mary, že dorazil Petr, plukovník si zapálil tlustý doutník. Ctihodný Freddy vstal, protáhl se, posunul si kožené křeslo blíže k ohni a uvelebil se tam s nohama na mosazné ohrádce krbu; Parker obešel stůl a nalil si další hrnek kávy.

„Předpokládám, žes četl noviny,“ řekl Wimseymu.

„Jistě, četl jsem líčení soudního jednání,“ řekl lord Petr. „Doufám, že mi odpustíš, že to tak řeknu, ale mezi námi, pěkně jste to tady pohnojili.“

„Bylo to skandální,“ řekl pan Murbles. „Absolutně skandální! Koroner si počínal nanejvýš neprofesionálně. Naprosto nemá právo pronášet takové závěrečné shrnutí. Ale co může člověk čekat od poroty složené z nevzdělaných venkovanů? A ty detaily, které dovolil zveřejnit! Kéž bych se sem byl stihl dostat dřív –“

„Obávám se, že za to částečně můžu já,“ řekl Parker kajícně. „Craikes mě nesnáší. Vrchní konstábl v Stapley se na nás obrátil bez jeho vědomí, a když se to dostalo ke mně, zavolaal jsem šéfovi, aby mi tenhle případ přidělil. Řekl jsem si, že jestli dojde k

nějakým nedorozuměním nebo problémům, byl bys asi radši, kdybys jednal se mnou než s někým jiným. Dělal jsem na jednom případu padělání a potřeboval jsem ještě pár věcí zařídit, takže jedno s druhým a nakonec jsem stihl až noční expres. Když jsem sem v pátek dorazil, Craikes už byl s koronerem jedna ruka, soudní projednávání stanovili na to samé dopoledne – což bylo směšné – a narafičili to tak, aby ty jejich úžasné důkazy vypadaly co nejdramatičtěji. Měl jsem sotva čas prohlédnout si zběžně zahradu (celou rozdupanou od Craikese a těch jeho místních rabiátů), takže jsem porotě vlastně neměl co předložit.“

„Hlavu vzhůru,“ řekl Wimsey. „Já ti nic nevyčítám. A vůbec, aspoň se ten případ trochu zdramatizoval.“

„Fakt je,“ ozval se ctihodný Freddy, „že nejsme u vážených koronerů příliš v oblibě. Lehkomyslní aristokrati a amorální Francouz. Škoda, žeš přišel o výpověď slečny Lydie Cathcartové. Ta by se ti líbila. Ale už je zpátky v Golders Green a tělo si odvezla s sebou.“

„Co se dá dělat,“ řekl Wimsey, „Ale pokud vím, tak na mrtvole nic záhadného nebylo.“

„Ne,“ přikývl Parker. „Lékařská zpráva byla zcela jasná. Byl střelen do hrudi a to je všechno.“

„Ale, když dovolíte,“ ozval se opět Freddy Arbuthnot, „nezastřelil se sám. Nechal jsem si to pro sebe, protože jsem nechtěl zpochybnit tu Denverovu historku, ale něco vám povím: všechny ty řeči o tom, že byl hrozně rozčilený a jak vztekle vybuchl – houby s octem!“

„Jak to víš?“ zeptal se Petr.

„Protože, kamaráde, Cathcart a já jsme šli nahoru současně. Byl jsem v depresi, přišel jsem o slušný peníze na poklesu akcií, minul jsem všechno, na co jsem dopoledne střílel, a ještě jsem prohrál sázku s plukovníkem, kolik má kočka na nohou prstů. Tak jsem řekl Cathcartovi, že tenhle všivý svět stojí za starou belu,

nebo něco takovýho. ‘Vůbec ne,’ řekl. ‘Zítra požádám Mary o schůzku, načež spolu odjedeme a budeme žít v Paříži, kde vědí, co to je sex.’ Něco neurčitěho jsem zamumlal a on zmizel ve svém pokoji v nejlepším rozmaru.“

Parker se zachmuřil. Plukovník Marchbanks si odkašlal.

„Jo, jo,“ řekl, „lidi jako Cathcart jsou nevyzpytatelní, prostě nevyzpytatelní. To je ta francouzská výchova! Nemůžete se na ně spolehnout jako na Angličana. Jednu chvíli hop, druhou trop! Je to smutná záležitost, nešťastný chlap. Jo, jo! Petře, doufám, že spolu s panem Parkerem na to přijdete. Nesmíme nechat chudáka Denvera hnít v kriminále. Musí to být pro něj hrozně nepříjemné, zvláště, když je letos takových kachen a tetřevů... Takže vy se asi vydáte na obhlídku, co, pane Parkere? Freddy, co si takhle zahrát kulečnick?“

„Dobrý nápad,“ souhlasil Freddy. „Ale budete mi muset dát stovku fóra, plukovníku.“

„Ale kdepak, kdepak,“ vrtěl veterán pobaveně hlavou, „hrajete kulečnick perfektně.“

Pan Murbles se stáhl do ústraní a Wimsey se na sebe s Parkerem podívali přes zbytky snídaně.

„Petře, nevím jestli to byl nakonec dobrý nápad sem přijet,“ řekl detektiv. „Jestli máš pocit –“

„Podívej, kamaráde,“ řekl lord Petr vážně, „delikátní stránku tohoto případu budeme prostě ignorovat a budeme na něm pracovat jako na každém jiném. Jestli přijdeme na něco nepříjemného, budu radši, když u toho budeš ty, než kdokoliv jiný. Tohle je v podstatě opravdu roztomilý případ a já udělám všechno, abych ho vyřešil.“

„Jestli víš jistě, že to je v pořádku...“

„Kdybys tady nebyl, ty chytráku, tak bych si tě vyžádal. A teď se dejme do práce. Pochopitelně, že já budu vycházet z předpokladu, že to Gerald neudělal.“

„Určitě ne,“ souhlasil Parker.

„Ne, ne,“ vrtěl Wimsey hlavou, „takhle ty přece k vyšetřování nepřistupuješ. Ty ses nikdy neukvapoval – a nikomu nedůvěřoval. Čekám, že budeš nahlodávat můj optimismus a zpochybňovat všechny moje závěry.“

„Dobře!“ souhlasil Parker. „Kde chceš začít?“

Petr o tom chvíli uvažoval. „Nejspíš v Cathcartově ložnici,“ řekl.

Cathcartova ložnice byla středně velká místnost s jediným oknem vedoucím nad hlavní vchod. Postel byla vpravo, toaletní stolek pod oknem. Nalevo byl krb, u něj křeslo a malý psací stůl.

„Všechno je, jak to bylo,“ řekl Parker. „Tolik rozumu měl i Craikes.“

„Jo,“ přikývl Petr. „Gerald tvrdí, že když obvinil Cathcarta, že je darebák, Cathcart vyskočil, až málem převrhl stůl. Zřejmě to musel být tenhle stolek a Cathcart seděl tady v tom křesle. Ano, tady seděl – a jak vztekle vyskočil, shrnul křeslem koberec. Vidíš? To bychom měli. Co dělal? Nečetl si, protože tu nikde není žádná kniha, a víme, že vyběhl z pokoje a už se do něj nevrátil. Výborně. Psal? Ne, ten savý papír je úplně čistý –“

„Taky mohl psát tužkou,“ navrhl Parker.

„To je pravda, ty otravo, to mohl. Pokud ano, tak si ten papír strčil do kapsy, když Gerald vešel, protože tady není. Jenomže to neudělal, protože v kapse žádný papír neměl. Takže nepsal.“

„Ledaže by ten papír zahodil někde jinde,“ nadhodil Parker. „Neprohlídnul jsem zatím celé okolí domu a jednoduchý výpočet nám říká, že když budeme považovat ten výstřel, co slyšel Hardraw v 23.50, za ten, o který nám jde, pak existuje jedna a půl hodiny, o kterých nic nevíme.“

„No dobře. Řekněme tedy raději, že neexistuje nic, co by nasvědčovalo tomu, že Cathcart něco psal. S tím souhlasíš? Pak tedy –“

Lord Petr vytáhl lupu a pečlivě prohlédl povrch křesla, než se do něj posadil.

„Nic zajímavého,“ konstatoval. „Takže abychom pokračovali, Cathcart tu seděl, jako teď sedím já. Nic nepsal... Jsi si jistý, že tady nikdo s ničím nehýbal?“

„Jsem.“

„Pak tedy nekouřil.“

„Proč ne? Mohl hodit zbytek doutníku nebo cigarety do ohně, když Denver vešel.“

„Cigaretu ne,“ nesouhlasil Petr. „To bychom po ní našli nějaké stopy – na podlaze nebo na mřížce krbu. Cigaretový popel se strašně snadno rozfouká kolem. Doutník? Nejspíš mohl kouřit doutník, aniž by to zanechalo nějaké stopy. Ale doufám, že ho nekouřil.“

„Proč?“

„Protože bych, chlapče, přivítal, kdyby na tom Geraldově líčení aspoň něco pravdy bylo. Nervózní chlap se neposadí, aby si vychutnal před spaním doutníček a ještě dával pečlivě pozor, aby nikde nezůstala ani stopa po popelu... Na druhé straně, pokud má pravdu Freddy, tak byl Cathcart neobyčejně spokojený a vychutnával si život, takže doutníček by tomu odpovídal.“

„Ty si myslíš, že by si to všechno mohl Arbuthnot vymyslet?“ zeptal se Parker zamyšleně. „To mi na něj nesedí. Musel by mít fabulační schopnosti a být pěkně škodolibý, aby si to vymyslel – a ani jedno, ani druhé mi na něj nesedí.“

„Freddyho znám od malička,“ řekl Petr, „a neublížil by ani mouše. A kromě toho, ten ani není schopen si žádnou historku vymyslet. Jenomže problém je v tom, že Gerald by si taky nedokázal vymyslet tu dramatickou scénu s Cathcartem.“

„Na druhé straně,“ řekl Parker, „když na okamžik připustíme možnost, že opravdu Cathcarta zastřelil, musel si něco vymyslet; když jde do tuhého, člověk by nevěřil, jak mu to zbystří mozek. A ta historka je trochu přitažená za vlasy, což by naznačovalo nezkušeného vypravěče.“

„To je pravda, ó králi, zatím jsi zpochybnil všechny moje dedukce. Nevadí, má hlava krvácí, je však neskloněna. Cathcart seděl tady...“

„Jak řekl tvůj bratr.“

„Nech si to! Já říkám, že tady seděl! Tedy aspoň někdo tu seděl. Tahle konstelace mi prostě říká, že na tomhle křesle se sedělo.“

„Což taky mohlo být někdy dřív.“

„Blbost. Všichni byli celý den pryč. Nemusíš to s tou kritičností zase tak přehánět, Charlesi. Podle mě tu Cathcart seděl a – hled’me! Hled’me!“

Naklonil se dopředu a upřeně si prohlížel krb.

„Někdo tu pálil nějaké papíry!“

„Já vím. Včera mě ten objev taky nadchl. Dokud jsem nezjistil, že v pár dalších pokojích to vypadá v krbech přesně stejně. Často nechají oheň v pokojích vyhasnout, když jsou jejich obyvatelé přes den pryč, a zapálí je asi až hodinu před večerí. Je tu jenom kuchař, pokojská a Fleming, takže mají co dělat, aby práci s takhle početnou společností zvládli.“

Lord Petr si prohlížel pár zuhelnatěných fragmentů.

„Nevidím tu nic, co by tvoje vysvětlení zpochybnilo,“ konstatoval lítostivě. „Tohle je útržek z Morning Post, takže máš nejspíš pravdu. Můžeme předpokládat jenom to, že tu Cathcart seděl ponořen do sladkého nicnedělání. Čímž naše pátrání příliš nepokročilo.“

Wimsey vstal a popošel k toaletnímu stolku. „Tyhle želvovinou vykládané soupravy se mi líbí,“ řekl. „A parfém Baiser

du Soir – taky velice na úrovni. Ten neznám, musím na něj upozornit Buntera. Roztomilá souprava pro manikúru, nemyslíš? Víš, já jsem taky rád čistý a upravený a tak, ale Cathcart mi vždycky připadal jako chlap, který to s péčí o svůj zevnějšek trochu přehání. Chudák! Teď ho pohřbí v Golders Green. Vlastně jsem se s ním setkal jenom párkrát. Dělal na mě dojem chlapa, který ví o všem, co se kde šustne... Trochu mě překvapilo, že se do něj Mary zakoukala. Jenže fakt je, že já toho o Mary vím strašně málo. Víš, je o pět let mladší. Když dostudovala, vypukla válka, ona odjela někam do Paříže a já narukoval. Mary se pak vrátila do Londýna a pracovala jako ošetrovatelka a sociální pracovnice, takže jsem ji viděl jenom čas od času. V té době se nadchla pro ty nové teorie, jak odstranit křivdy tohoto světa, takže se se mnou moc nebavila. Dala se dohromady s nějakým pacifistou, který byl, myslím, taky velký fešák. Pak jsem byl nemocný, a když jsem dostal kopačky od Barbary, nebyl jsem zrovna v náladě bavit se s někým o srdečních záležitostech. Načež jsem se zapletl do toho případu s Attenburyho diamanty – což všechno mělo za následek, že toho o své vlastní sestřičce vím neobyčejně málo. Každopádně to vypadá, že se její vkus ohledně mužů změnil. Víím, že moje matka tvrdila, že Cathcart má svoje kouzlo, což znamená, že byl pro ženy přitažlivý. Žádný chlap to na jiném chlapovi nepozná, ale matka má obvykle pravdu. Co se stalo s Cathcartovými papíry?“

„Zbylo toho po něm neobyčejně málo,“ odpověděl Parker. „Našli jsme šekovou knížku banky Cox z pobočky na Charing Cross. Jenže je nová, takže jsme z ní nic moc nevyčetli. Zřejmě má u nich jenom menší obnos na dobu, když pobývá v Anglii. Použité šeky jsou vystaveny většinou na jeho jméno, sem tam na nějaký hotel nebo krejčovský salón.“

„Nějaká spořitelní knížka?“

„Myslím si, že všechny důležité dokumenty má v Paříži. Měl tam pronajatý byt, někde u řeky. Už jsme se spojili s pařížskou

policií. Tady měl jenom pronajatý pokoj v Albany. Volal jsem jim, ať ho zamknou, než se tam dostanu. Myslel jsem, že bych tam zajel zítra.“

„Ano, to bys měl. Nějaká peněženka?“

„Ano. Asi třicet liber v různých bankovkách, navštívenka nějakého obchodníka s vínem a účet za jezdecké kalhoty.“

„Žádné dopisy?“

„Ani jeden.“

„To se dalo čekat,“ poznamenal Wimsey. „Cathcart byl typ, co si dopisy neschovává. Na to měl příliš dobře vyvinutý pud sebezáchovy.“

„Taky jsem se na jeho korespondenci zeptal služebnictva. Řekli mi, že dostával poměrně dost dopisů, ale nikdy je nenechal jen tak ležet. Nebyli mi schopni říct nic ani o těch, co sám napsal, protože všechny dopisy se hází do poštovního pytle, a ten se odnáší do vesnice na poštu, nebo ho předají rovnou pošťákovi, až – či pokud – se tu objeví. Všeobecný dojem je, že toho mnoho nenapsal. Pokojská tvrdí, že v koši na papír nikdy nenašla nic, co by stálo za zmínku.“

„To nám neobyčejně pomůže. Moment – tady je jeho plnicí pero. Velice elegantní – Onoto ve zlatém pouzdře. A hleďme! Úplně prázdné. Přesně vzato ale nevím, jestli z toho něco plyne. Mimochodem, tužku tu žádnou nevidím. Začínám docházet k závěru, že tvůj předpoklad, že psal dopisy, je mylný.“

„Nic takového jsem nepřepokládal,“ řekl Parker mírně. „Troufám si tvrdit, že máš pravdu.“

Lord Petr opustil toaletní stůl, prohlédl si šatní skříň, načež se zaměřil na pár knížek na polici za postelí.

„La Rôtisserie de la Reine Pédaque, L'Anneau d' Améthyste, South Wind (přesně tohle bych od našeho přítele Cathcarta očekával), Chronique d'un Cadet de Coutras (hleďme, hleďme,

Charlesi), Manon Lescaut. Hmm. Je tu ještě něco, co stojí za vidění?“

„Pochybuj. Kam by ses chtěl podívat teď?“

„Sejdeme dolů. Ještě momentík! Kdopak je vedle? Aha, Geraldova ložnice... Helen je v kostele, takže šup dovnitř. Pochopitelně to tu uklidili a utřeli prach, takže všechny eventuální stopy jsou pryč, co?“

„Obávám se, že ano. Ale těžko jsem mohl zabránit vévodkyni, aby se neubytovala ve své ložnici.“

„Jistě. Takže z tohoto okna Gerald křičel ven. V krbu pochopitelně nic není – od té doby se v něm znova topilo. To by mě zajímalo, co Gerald udělal s tím dopisem – myslím dopisem od toho Freeborna.“

„Zatím z něj nikdo nedokázal v tomhle směru dostat jediné rozumné slovo,“ řekl Parker. „Pan Murbles do něj mluvil hore dolem, ale vévoda prostě trvá na tom, že ho zničil. Podle pan Murblese to je absurdní představa. Což taky je. Pokud se chystal obvinít snoubence své sestry z něčeho takového jako je podvádění v kartách, určitě chtěl mít v rukou aspoň nějaký důkaz, že existuje systém v jeho šílenství, není-liž pravda? Nebo snad je jeden z těch, co by prostě řekli: ‘Jako hlava rodiny ti zakazuju ohlášky a tím to hasne?’“

„Gerald,“ řekl Wimsey, „je hodný, čestný, slušný produkt soukromých škol a neuvěřitelný trouba. Ale nemyslím si, že by se uchýlil k takovýmhle středověkým způsobům.“

„Ale jestli ten dopis má, tak proč ho prostě neukáže?“

„Přesně tak – proč? Dopisy z Egypta od starých kamarádů ze studií zpravidla nebývají kompromitující.“

„Nepovažuješ za možné,“ nadhodil Parker, „že by se ten Freeborn v tom dopise zmínil o nějaké staré... milostné pletce, kterou chce bratr udržet před vévodkyní v tajnosti?“

Lord Petr se zamyslel a přitom si roztržitě prohlížel řádku bot.

„Bylo by to vysvětlení,“ řekl. „Pár takových záležitostí – celkem bezvýznamných – by se našlo. A Helen by je určitě pěkně rozmázla...“ Zamyšleně si pohvizdoval. „Ale stejně, ve srovnání s šibenicí –“

„Předpokládáš, Wimsey, že si tvůj bratr opravdu uvědomuje, že jde o šibenici?“

„Myslím, že mu to Murbles řekl naprosto jasně,“ mínil lord Petr.

„To jistě. Ale uvědomuje si skutečně – dovede si představit – že i na základě nepřímých důkazů je možné anglického šlechtice pověsit za vraždu?“

Lord Petr o tom uvažoval.

„Představitivost není Geraldovou silnou stránkou,“ připustil. „Vážně šlechtice věší? Nestínají jim hlavu na Tower Hill nebo něco takového?“

„Zjistím to,“ řekl Parker. „Ale každopádně lorda Ferrerse v roce 1760 pověsili.“

„Vážně?“ podivil se lord Petr. „No jo, jak řekl ten pohan o evangeliích: je to už dávno a budeme doufat, že se to nikdy nestalo.“

„Ale tohle se stalo,“ ujistil ho Parker. „A pak ho taky ještě pitvali. Ale tahle část popravování už vyšla z módy.“

„Upozorníme na to Geralda,“ řekl lord Petr, „a přesvědčíme ho, aby to obvinění bral vážně. Které z těch bot měl ve středu v noci na sobě?“

„Tyhle,“ ukázal Parker, „ale ten trouba Fleming je vyčistil.“

„Koukám,“ přikývl lord Petr trpce. „Hmm. Poctivé důkladné vysoké šněrovací boty.“

„Taky si vzal kožené kamaše,“ dodal Parker. „Tyhlety.“

„Dosti důkladné oblečení na procházku po zahradě. Ale jak jsi mě chtěl právě upozornit, noc byla mokrá. Musím se zeptat Helen, jestli náhodou nebyl náměsíčný.“

„Už jsem se jí zeptal. Řekla, že normálně ne, ale že občas nemohl spát, takže byl v noci neklidný.“

„To by asi nestačilo na to, aby člověk vyrazil v takovém špatném počasí ven. Dobře, pojďme dolů.“

Prošli hernou s kulečníkem, na němž plukovník právě dosáhl vynikajícího náskoku před soupeřem, a ocitli se v malé zimní zahradě.

Lord Petr se zasmušile rozhlédl po chryzantémách a krabicích s cibulkami.

„Ty zatracené kytky vypadají náramně čerstvě,“ poznamenal. „Mám tomu rozumět tak, žes nechal zahradníka, aby se tu každý den hemžil a zaléval je?“

„Ano,“ řekl Parker omluvně. „Ale nařídil jsem mu, že smí chodit jenom po těchhle rohožích.“

„No dobře,“ přikývl lord Petr. „Tak je tedy dejme pryč a pusťme se do toho.“

S lupou u oka se pak opatrně plazil po zemi.

„Všichni procházeli tudy, ne?“ konstatoval.

„Ano,“ přikývl Parker. „Většinu těch šlápot jsem identifikoval. Tohle je vévoda. Šel dovnitř a venku klopýtl přes ležící tělo.“ (Parker otevřel dveře do zahrady, zdvihl pár rohoží a odkryl zdupaný kus cestičky vysypaný drobným štěrkem a zbarvený krví.) „Klekl si vedle těla, tady jsou otisky kolen a špiček bot... Pak šel skrz zimní zahradu do domu, jeho otisky bot jsou v té černé hlíně a drobném štěrku tady uvnitř dobře vidět.“

Lord Petr si sedl na bobek vedle stop.

„Štěstí, že je půda tady uvnitř tak měkká,“ poznamenal.

„Ano. Vypadá to tu jako záhonek. Zahradník mi vysvětlil, že tady bývá naneseno hodně země zvenku, protože tudy nosí konve s vodou, kterou nabírá venku ze žlabu. Vždycky čas od času napumpují do žlabu vodu ze studny. Letos tu bylo obzvláště hodně bláta, takže dovnitř navezli před pár týdny čerstvý štěrk.“

„Škoda, že neprojeví stejnou starostlivost i na zbytku cestičky,“ mrmlal Petr, který pracně udržoval rovnováhu na malém kousku pytloviny. „Dobře, Geralda bychom měli jasněho. Tady navrchu je nějaká sloní stopa, kdo to byl?“

„Místní konstábl. Řekl bych, že váží nějakých 18 kamenů. Bezvýznamný chlap. Ale tahle spravovaná gumová podrážka – to je Craikes. Jeho šlápoty jsou tu všude... Tenhle směšný otisk – to je pan Arbuthnot v domácích pantoflích. A galoše jsou pan Pettigrew-Robinson. Na ty všechny můžeme zapomenout. Ale tady, těsně za prahem, to je dámská noha v pevných botách. Přisoudil jsem ji lady Mary. Tady je znova, těsně vedle studny. Vyšla ven, aby zjistila co se stalo.“

„Přesně tak,“ souhlasil Petr. „Tady zase vchází dovnitř s pár červenými kamínky na botách. To je jasné. Moment!“

Při stěně zimní zahrady bylo pár polic pro menší rostliny a pod nimi se nacházel vlhký a nevzhledný záhonek, v němž skryté za řadou květináčů s vysokými chryzantémami se bez zábran rozrůstaly chlupaté kaktusy a trsy kapradí.

„Copak jsi našel?“ zeptal se Parker, když viděl, jak jeho přítel zírá upřeně do zeleného zátiší.

Lord Petr zvedl dlouhý nos, který měl zvědavě zastrčený mezi dvěma květináči. „Kdopak tady co položil?“

Parker k němu chvatně přiběhl. Mezi dvěma kaktusy, skryty zraku za květináči, byly na zemi zcela zřetelné stopy po podlouhlém hranatém předmětu.

„Ještě štěstí, že Geraldův zahradník není takový svědomitý typ, co před zimou nenechá na pokoji ani kaktusy,“ řekl lord Petr, „protože to by něžně nadzdvihl tyhle schlíplé hlavičky – au! Zatracená pitomá kytky, píchá jako dikobraz. Změř si to sám!“

Parker změřil stopu.

„Dvě a půl stopy krát šest palců,“ konstatoval. „A muselo to být docela těžké, protože ta stopa je hluboká a polámalo to okolní rostliny. Prkno nebo něco takového?“

„Podle mě ne,“ řekl lord Petr. „Otisk je hlubší na vzdálenější straně. Myslím, že to bylo něco objemnějšího, co stálo na hraně, a opíralo se to o sklo. Chceš-li znát moje soukromé mínění, tak to byl kufr.“

„Kufr!“ vykřikl Parker. „Proč zrovna kufr?“

„Dobrá otázka. Myslím, že můžeme předpokládat, že tu nestál příliš dlouho. Za denního světla by tu byl mimořádně nápadný. Ale někdo ho sem mohl klidně schovat – třeba ve tři ráno – kdyby nechtěl, aby byl s kufrem viděn.“

„Kdy si ho tedy zase odnesl?“

„Vzápětí, řekl bych. Každopádně před rozedněním, jinak by se i inspektor Craikes těžko ubránil, aby si ho nevšiml.“

„Doktorův kufřík? To asi ne, co?“

„Ledaže by byl doktor naprostý hňup. Proč by pokládal kufřík na tohle mokré a zasviněné místo, když zdravý rozum mu napovídá, že bude mnohem pohodlnější postavit si ho vedle mrtvoly? Ne. Pokud tady nic nepostavil zahradník nebo Craikes, tak si tu věc odnesl ve středu v noci Gerald nebo Cathcart – nebo možná i Mary. Nikdo jiný tu podle mě nemá co skrývat.“

„Až na jednu osobu,“ řekl Parker.

„Na kterou?“

„Na našeho neznámého.“

„Kdes ho vzal?“

Než odpověděl, Parker hrdě přistoupil k řádce dřevěných rámu pečlivě přikrytých rohožemi. S gestem biskupa odhalujícího pomník rohože sejmul a Wimsey uviděl řádku otisků bot.

„Tyhle,“ vysvětlil Parker, „nepatří nikomu – tedy chci říct nikomu, koho jsem tu viděl nebo o kom jsem slyšel.“

„Bravo!“ řekl Petr.

„Pak dolů příkrým hory svahem
za stopami drobnými se brali
(až na to, že tyhle jsou velké).“

„Takové štěstí nemáme,“ řekl Parker. „Spíš je to případ:
Sledovali ty stopy blátěné
s hlavou k zemi skloněnou
na plaňky mostu dřevěné
však dál nenašli jedinou!“

„Velký básník – Wordsworth,“ řekl lord Petr, „už jsem si to
mockrát říkal. Takže copak jsi to našel... Stopy mužských bot
velikosti deset s ošlapanými podpatky a spravovanou levou
podrážkou – přicházejí z tvrdé části cesty, na níž stopy vidět
nejsou... Došel k mrtvole – tady, kde je ta loužička krve. To je
dosti podivné, co? Nebo ne? Možná, že ne. V místě, na němž
mrtvola ležela, už ty stopy nejsou? Těžko říct, je to tu příšerně
zdupané. Každopádně náš Neznámý dojde sem – tady je hodně
hluboko vtlačená stopa. Že by chtěl hodit tělo do studně? Vtom
zaslechne, že někdo jde, trhne sebou, po špičkách utíká pryč – tady
do křoví!“

„Přesně tak,“ přikyvoval Parker. „A pak stopy pokračují na
travnatou cestičku do lesíku a tam končí.“

„Hmm. Podíváme se po nich později. A teď, odkud sem
přišel?“

Oba přátelé se vydali po cestě směrem od domu. Až na malý
kousek těsně před zimní zahradou byl štěrkový povrch starý a
tvrdý a stopy na něm byly nezřetelné, zvláště když posledních pár
dní pršelo. Parker nicméně Wimseyho ujistil, že původně na ní
byly jasné krvavé stopy vlečeného těla.

„Jaké krvavé stopy? Čmouhy?“

„Ano, většinou čmouhy. A po celé trase byly kamínky
vytržené z původních míst – a koukni na tohle, to je fakt podivné!“

Parker ukázal na zcela jasný hluboký otisk mužské dlaně v záhonku lemujícím cestu. Prsty dlaně mířily k domu. Štěrk na cestičce vykazoval dvě podlouhlé brázdy, na trávě mezi cestou a záhonem byly stopy krve a stébla trávy byla polámaná a polehlá.

„To se mi vůbec nelíbí,“ řekl lord Petr.

„Ošklivé, vid’?“ souhlasil Parker.

„Chudák!“ řekl Petr. „Zcela jasně se tady pokoušel vzepřít. Tím je taky vysvětlená ta krev před dveřmi do zimní zahrady. Ale co to bylo za parchanta, že vlekl tělo člověka, který ještě nebyl mrtvý?“

O pár yardů dále ústila cestička do hlavní příjezdové cesty k domu. Ta byla lemovaná stromy, mezi nimiž rostla spleť křovin. V místě, kde se cesty setkaly, byly další nezřetelné stopy, které zhruba po nějakých dvaceti yardech zabočily křovím na malou mýtinu, kde před časem padl vysoký strom. Uprostřed mýtiny teď ležela nepromokavá plachta pečlivě přikolíkovaná k zemi. Vzduch byl prosycen vůní hub a tlejícího listí.

„Tady k té tragédii došlo,“ konstatoval stručně Parker a odhrnul plachtu.

Lord Petr se smutně zadíval k zemi. Zachumlán v převlečníku a s tlustým šedým šátkem kolem krku vypadal se svým protáhlým obličejem jako melancholický čáp.

Ležící zkroucené mužské tělo zanechalo v měkké půdě plné tlejícího listí hlubokou prohlubeň. Na jednom místě měla země temnější zbarvení, tam do ní vsáklo větší množství krve a rezavá barva spadlých topolových listů nebyla dílem podzimní přírody.

„Tady našli ten kapesník a revolver,“ vysvětlil Parker. „Snažil jsem se tu najít nějaké otisky prstů, ale déšť a bláto všechny zničily.“

Wimsey vyndal lupu, lehl si na zem a po břiše vykonal osobní prohlídku celého místa. Parker ho mlčky sledoval.

„Nějakou dobu tady přecházel sem a tam,“ konstatoval lord Petr. „Nekouřil. Buď o něčem přemýšlel, nebo tu na někoho čekal. A copak je tohle? Aha, naše bota desítka sem přišla z druhé strany. Žádné známky zápasu. To je divné! Cathcart byl zastřelen zblízka, že ano?“

„Ano. Měl sežehnutou košili.“

„Přesně tak. Proč tu klidně stál a čekal, až ho zastřelí?“

„Pokud tu měl s botami číslo deset schůzku,“ řekl Parker, „mohl to být někdo, koho znal a kdo se k němu mohl přiblížit, aniž by měl Cathcart nějaké podezření.“

„Pak by jejich setkání probíhalo v přátelském duchu – aspoň z Cathcartovy strany. Ale pak je tu problém s tím revolverem. Jak by se Desítky dostaly k Geraldovu revolveru?“

„Dveře do zimní zahrady byly otevřené,“ navrhl chabě Parker.

„Nikdo o té zbrani nevěděl, jen Gerald a Fleming,“ namítl lord Petr. „A kromě toho, ty si myslíš, že Desítky vešly dovnitř, zašly do Geraldovy pracovny, vytáhly ze zásuvky revolver, načež se vrátily sem a zastřelily Cathcarta? To by byl dosti neobratný vrah. Jestli se chystal Cathcarta zastřelit, proč by nepřišel ozbrojený?“

„Pravděpodobnější je,“ připustil Parker, „že revolver přinesl Cathcart.“

„Proč tu ale nejsou žádné stopy zápasu?“

„Možná se Cathcart zastřelil sám,“ mínil Parker.

„Tak proč ho Desítky vlekly k domu, tam ho nechaly všem na očích, načež utekly?“

„Dobře, a co když to bylo takhle,“ řekl Parker. „Desítky měly s Cathcartem schůzku – řekněme, že ho vydíraly. Nějakým způsobem kontaktovaly Cathcarta mezi 21.45 a 22.15 a daly si s ním schůzku – tím by se vysvětlila ta náhlá změna Cathcartovy nálady, takže jak Arbuthnot, tak vévoda by mluvili pravdu. Po scéně s tvým bratrem Cathcart vybíhá rozčileně ven a jde sem na schůzku. Přechází tady sem a tam a čeká, až se Desítky objeví.

Desítky přicházejí a dojde k vyjednávání. Cathcart nabízí peníze, Desítky chtějí víc. Cathcart tvrdí, že víc nemá. Desítky řeknou, že v tom případě spadla klec. Cathcart řekne: „Pak tedy jdi k čertu! Tak jako já.“ Vytáhne revolver, který předtím v pracovně sebral, a zastřelí se. Desítky mají výčitky svědomí, všimnou si, že Cathcart ještě není mrtvý, zdvihnou ho a chvíli ho nesou, chvíli vlečou k domu. Náš chlapík s desítkami je menší než Cathcart, není dvakrát silný a tělo je na něj příliš těžké. Když se dostane před dveře do zimní zahrady, Cathcart dostane poslední silné krvácení a vypustí duši. Chlapík si najednou uvědomí, že by těžko vysvětloval, kde se tam vzal s mrtvolou u nohou ve tři ráno na cizím pozemku, a zmizí. Vstoupí vévoda z Denveru a zakopne o mrtvolu. Konec prvního dějství.“

„To bylo dobré,“ řekl lord Petr. „Velice dobré. Ale kdy se to všechno podle tebe stalo? Gerald našel mrtvolu ve tři ráno. Doktor sem dorazil v půl páté a konstatoval, že Cathcart je už několik hodin mrtvý. No dobře. A co ten výstřel, co sestra slyšela ve tři ráno?“

„Podívej, kamaráde,“ řekl Parker, „nechci být nezdvořilý k tvé sestře. Jak bych to tak řekl? Předpokládejme, že ten výstřel mají na svědomí pytláci.“

„Jasně, byli to pytláci,“ přikývl lord Petr. „Myslím, že to do sebe celkem zapadá. Přijměme to jako pracovní hypotézu. Takže naším prvním úkolem by mělo být najít Desítky, protože ty můžou dosvědčit, že Cathcart spáchal sebevraždu. Což je s hlediska mého bratra to jediné, na čem záleží. Ale čistě k uspokojení své zvědavosti bych rád znal odpovědi na tři otázky: kvůli čemu Desítky Cathcarta vydíraly? Kdo ukryl v zimní zahradě ten kufr? A co dělal Gerald ve tři ráno na zahradě?“

„Dobře,“ souhlasil Parker. „Začněme třeba tím, že zjistíme, odkud Desítky přišly.“

Vrátili se na pěšinu, když náhle Wimsey vykřikl: „Copak je tohle? Teď jsem ti, Parkere, našel pravý poklad!“

Z bláta a listí vyhrábl drobný, lesklý předmět. Byl to přívěsek, jaký nosí na krku ženy – drobounká diamantová kočka s jasně zelenýma smaragdovýma očima.

Třetí kapitola

Skvrny blátivé a krvavé

Všechno ostatní je sice svým způsobem pěkné, ale pro mne je hlavní krev... a řekneme: „Hle, tu je! To je přece krev!“ Krev je nezvratná skutečnost. Můžeme na ni ukázat prstem. Nepřipouští pochybnosti... Krev, víte, mít musíme.
David Copperfield

„Až doted“, řekl lord Petr, když se prodírali lesíkem po stopách pánských desítek, „jsem vždycky tvrdil, že tihle dobromyslní zločinci, co za sebou trousí různé drobné ozdobné předměty – tady mám další stopu, na té rozšlápnuté houbě – jsou výplody detektivní literatury, jimiž si autoři usnadňují práci. Koukám, že se v téhle profesi musím ještě leccemu přiučit.“

„Taky ji ještě neprovozuješ tak dlouho“, řekl Parker. „A kromě toho nevíme, jestli ta diamantová kočka patří zločinci. Může patřit někomu z vaší rodiny a ležet tu už pár dní. Může patřit tomu chlápku, nevím-jak-se-jmenuje, co je momentálně ve Státech. Nebo předposlednímu nájemci a leží tu už pár let... Tuhle zlomenou větev může mít na svědomí náš přítel – jo, myslím, že ano.“

„Poptám se v rodině“, řekl lord Petr, „a mohli bychom se taky přeptat ve vesnici, jestli se po té ztracené kočce někdo nesháněl. Jsou to pravé kameny. Není to věcička, kterou člověk ztratí a nechá to plavat – teď jsem definitivně Desítky ztratil.“

„To nevadí, já ho mám – zakopl tady o kořen.“

„Dobře mu tak“, řekl lord Petr zavile a narovnal se.

„Něco ti povím, podle mě není lidská kostra dost promyšleně zkonstruovaná pro takovouhle činnost. Kdyby mohl člověk běhat

po čtyřech, nebo měl oči nad koleny, bylo by to mnohem praktičtější.“

„Teologický pohled na stvoření se potýká s mnoha problémy,“ potvrdil Parker filozoficky. „Á, dorazili jsme k plotu.“

„A tady ho přešel,“ řekl lord Petr a ukázal na místo, kde byly dva kovové hroty na hořejšku plotu ulomené. „Jsou tu hluboké stopy po zabořených patách, pak přepadl na kolena a na ruce. Bum! Buď tak laskav a nastav mi záda, starý brachu! Díky. Aha, takže je to ulomené už dávno. Pan Montague--momentálně--ve Státech by měl udržovat plot v lepším pořádku. Nicméně Desítky si na hřebech vedle stejně roztrhly pršiplášť. Kousek nám ho tu nechaly na památku. Klika! Tady na druhé straně je hluboká mokrá jáma, do které teď hodlám spadnout.“

Mlaskavé žuchnutí stvrdilo, že lord Petr vykonal, co si předsevzal. Parker, takto necitelně opuštěn, se rozhlédl, a když zjistil, že se nachází pouze nějakých sto yardů od brány, rozběhl se k ní a byl obřadně propuštěn ven správcem Hardrawem, jenž právě vyšel z domku.

„Mimochodem,“ zeptal se ho Parker, „našel jste aspoň dodatečně nějaké stopy po těch pytlácích ve středu v noci?“

„Ne, vůbec ne,“ řekl správce, „ani takovou maličkost jako by byl třeba mrtvej králík. Podle mě se musila lady splíst a kapitána zabila ta rána, co sem slyšel já.“

„Možná,“ řekl Parker. „Víte, jak je to dlouho, co jsou tamhle na plotě ulomené ty hroty?“

„Asi dva tři měsíce. Už se to mělo spravit, jenomže ten chlap, co to má udělat, je nemocnej.“

„Předpokládám, že v noci je brána zamčená, že?“

„Jo.“

„Kdyby chtěl někdo dovnitř, tak by vás musel vzbudit?“

„Jo, to by musel.“

„Neviděl jste tu náhodou někoho podezřelého, kdo by tu ve středu okouněl venku za plotem?“

„To ne, pane. Ale možná, že něco viděla moje stará. Hej, mámo!“

Paní Harddrawová se objevila ve dveřích s kloučkem svírajícím bojácně lem její sukně.

„Ve středu?“ opakovala. „Ne, žádnýho zevlouna sem tu neviděla. Vždycky koukám, jestli tu nějaký tramp nebo podobný individuum nejni, protože je to tu takový vosamělý. Ve středu? Heleď, Johne, nejni to ten den, co za náma přišel ten mládenec na motorce?“

„Mladík na motorce?“

„Jo, řek by sem, že jo. Že prej má defekt a chtěl pučit kyblík s vodou.“

„Nic víc po vás nechtěl?“

„Ptal se, jak se to tu menuje a čím je to barák.“

„Řekl jste mu, že tu bydlí vévoda z Denveru?“

„Jo, pane, řek. A on povídá, že teď sem asi jezdí spousta džentlmenů si zastřílet.“

„Řekl vám, kam jede?“

„Řek, že jede z Weirdale a že si udělal vejlet do Coomberlandu.“

„Jak dlouho se zdržel?“

„Asi půl hodiny,“ řekla paní Harddrawová. „Pak zkusil nahodit tu svou motorku a za chvíli už uháněl směrem na King's Fenton.“

Paní Harddrawová ukázala vpravo, kde bylo vidět lorda Petra, jak stojí uprostřed silnice a mává na ně.

„Jak ten muž vypadal?“

Jako většina lidí neměla ani paní Harddrawová velký pozorovací talent. Měla dojem, že muž byl celkem mladý a dost vysoký, ani tmavovlasý, ani světlavý, v takovém tom dlouhém kabátu, co motocyklisti nosí, a ten měl převázaný páskem.

„Byl to džentlmen?“

Paní Hardrawová váhala a inspektor v duchu usoudil, že dotyčnému k džentlmenovi zřejmě dosti chybělo.

„Nevšimla jste si náhodou čísla toho motocyklu?“

Toho si paní Hardrawová nevšimla. „Ale měl přívěsnej vozejk,“ vzpomněla si.

Gestikulace lorda Petra začínala být dosti divoká, a tak Parker spěchal, aby se k němu přidal.

„To je dost, ty stará drbno,“ přivítal ho lord Petr. „Překrásná jáma.“

Z takovéhle díry,
kdy sladký vánek něžně líbal stromy,
a ony nevzdechly, z takovéhle díry
náš přítel, myslím, slezl valy Troje
a podrážky si otřel o mazlavé bláto.
Koukni na moje kalhoty!“

„Z téhle strany to je dosti náročné šplhání,“ konstatoval Parker.

„To tedy je. Stál tady v téhle díře, jednu nohu dal sem, kde je ulomený kůl, jednou rukou se chytil za vršek plotu a vytáhl se nahoru. Ten chlap musí být pěkně vysoký a pěkně silný a pružný. Já mám pět stop devět palců a nohu nahoru nedám, tím méně že bych dosáhl na vršek plotu. Ty bys to svedl?“

Parker měřil šest stop a jen taktak dosáhl rukou na vršek plotu.

„Dokázal bych to – kdybych měl svůj den,“ řekl, „a kdyby to bylo dost důležité. Anebo kdybych v sobě měl přiměřenou dávku nějakého stimulantu.“

„Přesně tak,“ řekl lord Petr. „Takže můžeme učinit závěr, že ten chlap v desítkách je mimořádně vysoký a silný.“

„Ano. Jenom je poněkud neblahé, že jsme před chvílí museli předpokládat, že je malý a slabý.“

„No jo,“ řekl Petr. „Jak správně říkáš, to je poněkud neblahé.“

„No, možná by se to ještě dalo zachránit. Neměl třeba komplice, který by mu dal k dispozici svoje záda?“

„Leda že by ten komplic neměl žádné nohy nebo jinou viditelnou oporu těla,“ řekl Petr, ukazuje na osamělý otisk desítek v zemi. „A mimochodem, jak to, že potmě zamířil rovnou sem, kde nahoře chybí ty špičky? Vypadá to, že je buď místní, nebo si to tu předtím obhlédl.“

„V odpověď na tvůj dotaz,“ řekl Parker, „ti teď vyličím ty zajímavé drby, které jsem se dozvěděl od paní Harddrawové.“

„Mhmm,“ pronesl Wimsey, když detektiv skončil. „Zajímavé. To abychom se přeptali v Riddlesdale a King’s Fenton. Takže víme, odkud Desítky přišly. A teď, kam se poděly potom, co nechaly ležet Cathcartovo tělo vedle studny?“

„Stopy vedly do obory,“ řekl Parker. „Tam se mi ztratily. Je tam tlustá vrstva listí a samé kapradí.“

„Naštěstí si nemusíme zopakovat tu stopovací nádeničinu,“ namítl lord Petr. „Ten chlápek vlezl dovnitř, a jelikož nejspíš už uvnitř není, někudy se zase dostal ven. Bránou ne, protože to by ho Harddraw viděl. Taky nevylezl stejnou cestou jakou přišel, to by tu bylo víc stop. Takže vylezl někde jinde. Pojďme to obejít kolem plotu.“

„V tom případě to vezmeme zleva,“ navrhl Parker, „protože tam je obora a do obory zamířil.“

„Pravdu díš, ó králi! A jelikož to není kostel, můžeme klidně jít proti směru hodinových ručiček. A když už mluvím o kostelu, tamhle se vrací Helen. Takže sebou hod’me!“

Přešli příjezdovou cestu, minuli správčův domek a pak se vydali po louce podél tyčkového plotu. Zanedlouho našli, co hledali. Z jednoho z železných bodců na plotě osaměle vlál kus látky. Wimsey s Parkerovou pomocí vylezl nahoru ve stavu téměř poetického vytržení.

„A je to tady!“ křičel. „Pás připláště. Už žádná opatrnost. Vidím stopy muže běžícího, aby spasil svůj život. Strhává si plášť! Zoufale skáče na plot – jednou, dvakrát, třikrát. Při třetím pokusu se mu zahákl plášť za hroty plotu. Škrábe se nahoru a přitom dělá na dřevu plotu dlouhé čmouhy. Dostal se nahoru. Á, tady je ve šterbině krev – poranil si ruku. Skočil dolů. Strhl plášť, ale pásek tu zůstal viset...“

„Byl bych rád, kdybys taky skočil dolů,“ mrmlal Parker. „Lámeš mi klíční kost.“

Lord Petr poslušně seskočil a zůstal stát s páskem v rukou. Zkoumavě se rozhlížel po louce, náhle stiskl Parkerovi rameno a svižně vyrazil přes louku k nízké, nasucho postavené kamenné zídce. Když k ní došel, chvíli podél ní pobíhal jako teriér na stopě, nos u země, jazyk směšně vystrčený mezi zuby, pak vyskočil a otočil se na Parkera.

„Četl jsi Baladu posledního minstrele?“

„Učili jsme se jí velký kus ve škole,“ řekl Parker. „Proč?“

„Protože v ní vystupuje skřítek páže,“ vysvětloval lord Petr, „který v jenom kuse, v těch nejzbytečnějších chvílích, křičí ‘Mám to! Mám to! Mám to!’ Vždycky mi šel hrozně na nervy, ale teď vím, jak mu bylo. Koukni sem!“

Těsně u zídky, hluboce vtlačené do úzké blátivé cesty vedoucí sem kolmo od hlavní silnice, byly otisky pneumatik motorky s přívěsným vozíkem.

„Jsou moc hezké,“ pochvaloval si Parker. „Nová dunlopka na předním kole, stará se záplatou na zadním. Stopy přicházejí od hlavní silnice a zase se tam vrací. Schoval si motorku tady, aby mu s ní nějaký náhodný podnikavý uživatel hlavní silnice neodjel nebo si nepoznamenal její číslo. Pak šel po svých kolem plotu až k místu, kde je ta mezera, které si ve dne všiml, a přešel plot dovnitř. Po tom incidentu s Cathcartem se vyděsil a utíkal oborou nejkratším směrem k motorce.“

Parker se posadil na zídku, vyndal zápisník a poznamenal si, co všechno se o hledaném muži dozvěděl.

„Začíná to pro Jerryho vypadat trochu líp,“ konstatoval lord Petr. Opřel se o zídku a začal si tiše, ale neobyčejně přesně hvízdát těžkou pasáž z Bachova moteta „Ať synové Sionu“.

„To by mě zajímalo,“ řekl ctihodný Freddy Arbuthnot, „který zatracený cvok vymyslel nedělní odpoledne.“

Vztekle přiložil uhlí do krbu v pracovně. Hluk probudil plukovníka Marchbankse, který řekl: „Eh? Ano, máš pravdu,“ načež okamžitě znova usnul.

„Co ty si máš co stěžovat, Freddy,“ řekl lord Petr, který už hezkou chvíli naprosto nesnesitelným způsobem otvíral a zavíral všechny zásuvky psacího stolu, načež začal pomaloučku zamykat a odemykat dveře do zahrady. „Představ si, jak se asi nudí Jerry... Asi bych mu měl napsat dopis.“

Vrátil se ke stolu a vyndal z něj čistý arch papíru. „Nevíš, jestli sem lidi chodí často psát dopisy?“

„Nemám ponětí,“ řekl Freddy. „Já žádný nepíšu. Co to má za cenu psát, když můžeš telegrafovat? Jedině tím povzbuzuješ lidi, aby ti odepsali... Myslím, že pokud Denver někde píše, tak píše tady. A včera nebo předevčírem jsem tu viděl plukovníka, jak zápolí s perem a inkoustem, nemám pravdu, plukovníku?“ (Při zaslechnutí svého jména plukovník zavrčel, jako pes, který ve spánku zavrčí ocasem.) „O co jde? Není tam inkoust?“

„Jenom mě to tak napadlo,“ odpověděl Petr zamyšleně. Vložil nůž na otvírání dopisů pod vrchní savý papír v podložce na psaní, vyňal ho z podložky a prohlédl si ho proti světlu. „Máš pravdu, hochu. Z pozorování ti dávám jedničku. Je tu Jerryho podpis a plukovníkův podpis a velké, roztažené písmo, které bych přiřkl některé z dam.“ Znova si arch prohlédl, zavrtil hlavou, pak ho složil a strčil do zápisníku. „Nevypadá to, že by na něm bylo něco

zajímavého, ale člověk nikdy neví... ‘five something of fine something’ – nejspíš tetřevů! ‘oe – is fou’ – což bude nejspíš ‘is found’. No, nemůže škodit, když to schovám.“ Položil znova svůj dopisní papír na podložku a začal:

„Milý Jerry,

tak jsem na místě, rodinný Sherlock na stopě, je to úžasné vzrušující –“

Plukovník chrápal.

Nedělní odpoledne. Parker odjel do King’s Fenton s příkazem zastavit se cestou v Riddlesdale a poptat se po zelenooké kočce a mladém muži s motocyklem s přívěsným vozíkem. Vévodkyně si šla odpočinout. Paní Pettigrewová-Robinsonová vzala manžela na krátkou procházku. Paní Marchbanksová si někde nahoře užívala myšlenkové souznění se svým chotěm.

Pero v ruce lorda Petra se s něžným skřípáním pohybovalo po papíru, zastavilo se, znovu se dalo do pohybu, a pak definitivně stanulo. Složil dlouhou bradu do dlaní a zíral z okna, do něhož narážely náhle spršky deště a čas od času uvadlý list. Plukovník pochruoval; oheň praskal; Freddy Arbuthnot si začal pobrukovat nějakou melodii a vytukával rytmus na opěradlo křesla. Hodiny se líně doplazily k páté hodině, což znamenalo čaj a vévodkyni.

„Jak je Mary?“ zeptal se Petr a popošel ke krbu.

„Mám o ni opravdu strach,“ řekla vévodkyně. „Strašně ji to vzalo, je to až chorobné. Nikoho k sobě nechce pustit, vůbec ji nepoznávám. Poslala jsem znova pro dr. Thorpa.“

„Nemyslíš, že by jí prospělo, kdyby vstala a zašla dolů mezi nás?“ navrhl Wimsey. „Je tam zavřená, a tak na to pořád musí myslet. To chce trochu intelektuální konverzace s Freddym, aby se rozveselila.“

„Ty zapomínáš, že to ubohé děvče bylo s kapitánem Cathcartem zasnoubené,“ řekla vévodkyně. „Každý není tak otrlý jako ty.“

Sluha s poštovním pytlíkem v ruce zamířil k vévodkyni. „Ještě nějaké dopisy, milosti?“

„Jdete do vesnice s poštou?“ zeptal se Wimsey. „Tady je jeden dopis – a ještě vám dám další, když vydržíte minutku, než ho napíšu. Chtěl bych umět psát stejně rychle, jako to dělají ve filmech,“ vykládal, zatímco rychle psal. „‘Drahá Lilian, tvůj otec zabil pana Williama Snookse, a jestli mi nepošleš po doručiteli tohoto listu 1000 liber, povím všechno tvému manželovi. – Srdečně, LORD Z DIGGLESBRAKE.’ Tohle je ten styl. A svedl jsem to celé jedním vrzem. Tady to máte, Flemingu.“

Dopis byl adresován její Výsosti, ovdovělé vévodkyni z Denveru.

Zpráva z Morning Post z pondělí, – listopadu, 19-

OPUŠTĚNÝ MOTOCYKL

Ojedinělý objev se včera podařil pastevci krav. Má ve zvyku napájet dobytek v jistém rybníku stranou od silnice, asi 12 mil jižně od Ripley. Tentokrát si všiml, že jedna z krav má nějaké potíže. Když jí přiběhl na pomoc, zjistil, že se zvíře zapletlo do motocyklu, který někdo zavezl do vody a nechal ho tam stát. S pomocí několika dělníků se mu podařilo motocykl vyprostit. Poznávací značka byla pečlivě odstraněna. Je to douglas s tmavě šedým přívěsným vozíkem. Rybník je hluboký a stroj byl zcela pod hladinou. Zdá se však pravděpodobné, že stroj nemohl být pod vodou déle než týden, protože rybník je používán o nedělích a pondělcích pro napájení dobytka. Policie pátrá po majiteli. Na předním kole je nová pneumatika dunlop a pneumatika přívěsného vozíku má gumovou záplatu. Stroj pochází z r. 1914 a je silně opotřebovaný.

„To zní povědomě,“ konstatoval lord Petr zamyšleně. Zjistil si, kdy jede nejbližší vlak do Ripley, a objednal si vůz.

„A pošlete mi sem Buntera,“ dodal.

Zmíněný džentlmen dorazil, právě když se jeho pán potýkal s kabátem.

„Buntře, co to psali minulý čtvrtek v novinách o té poznávací značce?“

Bunter jako kouzelník sáhl do kapsy a vyňal z ní výstřížek z večerníku:

ZÁHADA POZNÁVACÍ ZNAČKY

Reverend Nathaniel Foulis z kostela sv. Šimona byl zadržen dnes v 6 hodin ráno pro řízení motocyklu bez poznávací značky. Reverend vypadal ohromen, když byl na tuto skutečnost upozorněn. Vysvětlil, že byl narychlo povolán, aby poskytl poslední pomazání jednomu ze svých farníků žijícímu 6 mil od fary. Spěchal za ním na motocyklu, který nechal důvěřivě stát u silnice, zatímco vykonával svou svatou povinnost. Pan Foulis se vrátil k motocyklu v 5.30 a nevšiml si, že by něco bylo v nepořádku. Pan Foulis je dobře znám v North Fellcote a okolí a není nejmenších pochyb, že se stal obětí nesmyslného kanadského žertíku. North Fellcote je vesnička několik mil severně od Ripley.

„Buntře, jedu do Ripley,“ řekl lord Petr.

„Ano, mylorde. Chce Vaše Lordstvo, abych jel s ním?“

„Ne,“ řekl lord Petr, „ale – kdo z personálu se stará o mou sestru?“

„Ellen, mylorde – služebná.“

„Přál bych si, abyste na ni vyzkoušel své proslavené umění konverzace.“

„Jak si přejete, mylorde.“

„Opravuje sestřiny šaty a kartáčuje jí sukni a tak?“

„Myslím, že ano, mylorde.“

„Ale ne aby si myslela, že ví něco důležitého.“

„Nic takového bych žádné ženě nenaznačil, mylorde. Smím--li to tak říct, stoupá jim to do hlavy.“

„Kdy odjel pan Parker?“

„V šest hodin ráno, mylorde.“

Okolnosti byly Bunterovu úkolu příznivé. Vrazil do Ellen, když scházela po schodech s náručí plnou šatů. Pár kožených rukavic přitom spadl z vršku hromady, Bunter je zdvihl a s omluvou je nesl za mladou ženou do haly služebnictva.

„Tady!“ řekla Ellen a hodila náruč svršků na stůl. „To byste nevěřil, jakou mi to dalo práci je od slečny dostat. Vzteká se jako malá. Dělá, že ji tak strašně bolí hlava, že ani nemůže pustit člověka dovnitř, aby jí moh odnést vykartáčovat šaty. A sotva sem na chodbě, slyším, jak vyskočí z postele a mašíruje po pokoji. Tomuhle já teda neříkám žádný bolení hlavy, vy jo? Já o tom vím svoje! Vsadím se, že takový bolení hlavy, co mívám já, ste vy nezažil! Jako by se mi měla hlava rozskočit... Neudržela bych se na nohou, ani kdyby hořel barák. Musím si lehnout a zůstat v posteli. Strašná bolest. A člověk z toho má vrásky na čele.“

„Já rozhodně žádné vrásky nevidím,“ řekl Bunter. „Ale možná, že jsem se nedíval dost zblízka.“ Následovalo intermezzo, během něhož Bunter studoval Ellenino čelo z dostatečné blízkosti, aby se mohl k přítomnosti vrásek kvalifikovaně vyjádřit. „Ne,“ řekl, „tady bych žádné vrásky neobjevil, ani kdybych se díval tím velkým mikroskopem, co má Jeho Lordstvo v Londýně.“

„Nepovídejte, pane Bunter!“ Ellen si přinesla ze skříně benzin a hubku. „K čemu by Jeho Lordstvo mělo doma takový přístroj?“

„Při našem hobby,“ slečno Ellen, „což je detektivní pátrání, potřebujeme občas vidět něco mnohonásobně zvětšené – jako třeba

něčí rukopis v případě padělatelů, abychom zjistili, jestli není někde text změněný nebo vygumovaný. Nebo jestli nebylo použito různých inkoustů. Nebo se třeba chceme podívat, jak vypadá kořínek vlasu: jestli byl vytržený nebo vypadl sám. Nebo si vezměte takové krvavé skvrny. Potřebujeme zjistit, jestli jde o zvířecí krev nebo o krev lidskou – nebo jestli to není jenom flek od portského.“

„A je to vážně pravda, pane Bunter,“ žasla slečna Ellen, když rozkládala tvídovou sukni na stůl a odzátkovávala benzin, „že vy a lord Petr dokážete todle všechno zjistit?“

„To víte, nejsme analytičtí chemici,“ odpověděl Bunter, „ale Jeho Lordstvo se zabývalo spoustou věcí – dost na to, aby poznalo, když něco vypadá podezřele. A když máme nějaké pochybnosti, pošleme to jednomu moc slavnému vědátorovi.“

Bunter jemně zadržel Elleninu ruku, když se blížila s hubkou nasáklou benzínem k látce sukni. „Tak kupříkladu teď: na lemu téhle sukni je skvrna, tady na kraji švu. Kdyby se jednalo o případ vraždy a osoba, která měla tu sukni na sobě, byla podezřelá, vyšetřil bych tuto skvrnu.“ (Bunter promptně vyndal z kapsy lupu.) „Zkusil bych přejet okraj vlhkým kapesníkem,“ (doprovodil slova činem) „a zjistil bych, vidíte, že se zbarvil červeně.“ Načež bych obrátil sukni naruby, a co vidím: skvrna prošla látkou skrz, takže vezmu nůžtičky (v Bunterově ruce se jako by kouzlem objevily nůžtičky) „a malinký kousek látky z vnitřního okraje švu bych takhle odstříhl“ (což provedl) „a vložil bych ho do miniaturní krabičky“ (kterou vytáhl z náprsní kapsy). „Ta se takhle přelepí páskou a na ni se napíše Sukně lady Mary Wimseyové a dnešní datum. Pak bych krabičku poslal přímo tomu analytickému džentlmenovi v Londýně, ten by ji prozkoumal pod mikroskopem a hned by mi řekl, že to je – třeba – krev králíka a kolik dní na sukni byla, a tím by to bylo vyřešené,“ skončil Bunter triumfálně,

nůžtičky uložil zpět do pouzdra a roztržitě schoval krabičku s jeho obsahem do kapsy.

„A to by se pěkně splet,“ řekla Ellen a půvabně pohodila hlavou, „protože to je ptačí krev a ne krev nějakýho králíka, protože mi to lady Mary sama řekla. Nebylo by náhodou jednodušší se tý osoby prostě zeptat, než si hrát s hloupým mikroskopem a tím vším ostatním?“

„Uvedl jsem toho králíka jenom jako příklad,“ bránil se Bunter. „Zvláštní, že má tu skvrnu takhle dole. To si na ni musela snad kleknout.“

„Ano. Chudáček ptáček musel strašně krvácet. Někdo ho asi postřelil. Jeho milost to bejt nemohla, a kapitán, chudáček, taky ne. Možná pan Arbuthnot. Ten občas střílí pánu Bohu do oken. Každopádně je to ošklivej flek a hrozně špatně se čistí, protože je už tak zaschlej. Ten den, co byl chudáček kapitán zastřelenej, jsem určitě neměla pomyšlení na nějaký čistění. A pak zase bylo to jednání u soudu – hrůza! A jeho milost takhle zatčená! Jsem z toho celá pryč. Víte, asi jsem trochu přecitlivělá. Každopádně pár dní jsme byli všicky jako opařený, a pak se zase mladá dáma zavřela v pokoji a nechtěla mi dovolit, abych otevřela její šatník. ‘Ne!’ křičela, ‘neotvírej tu skříň! Cožpak nevíš, jak skřípe? Hlavu mám jak střep a nervy nadranc, já to skřípání nesnáším,’ povídá. ‘Jenom vám vykartáčuju sukni, mylady,’ povídám. ‘Sukni nech plavat,’ křičí, ‘a běž pryč. Jestli tě u té skříně ještě jednou uvidím, začnu křičet! Jdeš mi na nervy!’ Proč bych se měla vnucovat, když se mnou takhle mluví, no ne? Tak jsem odešla. To se holt někdo má, když se narodí jako urozená dáma – každá deprese je hned nervový zhroucení a všichni kolem vás skáčou. Já byla taky zničená, když můj Bert padnul ve válce – málem jsem si vybrečela oči. Ale, pane Bunter, já bych se styděla takhle vyvádět. Ona lady Mary – jen tak mezi námi – zase pana kapitána tak strašně nezbožňovala. Nikdy jí moc neimponoval. Říkala jsem to kuchařce

už dávno a ta se mnou byla zajedno. Něco na něm bylo, to jo, džentlmen za všech okolností, nikdy neřek nic, co by se nehodilo, ale že by člověka těšilo pro něho něco udělat, to zase ne. A přitom to byl takovej fešák, pane Bunter.“

„Aha,“ řekl Bunter, „takže vzato kolem a kolem, na mylady to dolehlo víc, než byste byla očekávala, je to tak?“

„Když mám bejt upřímná, pane Bunter, tak si myslím, že je prostě našťvaná. Víte, chtěla se vdát a vypadnout z domova... Zatracenej flek! Je to skrz naskrz. Ona lady Mary nikdy moc nevycházela s jeho milostí. Teprve když byla za války v Londýně, tak si oddechla. Ošetřovala oficíry a přátelila se s různějma podivnýma existencema, který by jí jeho milost nikdy neschválila. Pak měla dokonce milostnej románěk s nějakým

docela obyčejným chlapíkem, aspoň podle naší kuchařky. Myslím, že to byl jeden z těch Rusáků, co nás chtěj všecky vyhodit do vzduchu – jako by i tak ve válce nevyhlítlo do povětří dost lidí. Každopádně jeho milost jí udělala strašnou scénu, přestala jí platit apanáž a poslala mylady domů. Od té doby se lady Mary prostě nemůže dočkat, aby byla pryč, s kýmkoliv. Naše mylady – ta je samej rozmar. Už mě to zmáhá, fakt! Ale jeho milosti mi je líto. Dovedu si představit, jak mu je. Takovej džentlmen! A oni ho zavřou do lochu, jako nějakýho pobudu!“

Ellen konečně došel dech, vyčistila skvrny od krve a narovnala se.

„Je to fuška, to čištění,“ poznamenala. „Až mi z toho bolejí záda.“

„Když dovolíte, pomůžu vám,“ řekl Bunter a zmocnil se horké vody, lahvičky s benzinem a hubky.

Rozložil na stůl další záhyb sukně.

„Nemáte někde po ruce kartáč? Tady na to bláto.“

„Vy ste slepej jak netopýr,“ zahihňala se Ellen. „Copak nevidíte, že ho máte před nosem?“

„Jistěže,“ řekl Bunter, „ale ten není tak tvrdý, jak si představuju. Jen mi hezky doběhněte pro pořádně tvrdý kartáč, drahoušku, a já vám to vyčistím.“

„Vy jeden drzoun!“ řekla Ellen, ale když viděla obdivný lesk Bunterových očí, změkla a dodala: „Přinesu vám kartáč z haly, ten je tvrděj jak kus cihly.“

Ještě ani neopustila místnost, když se v Bunterově ruce objevil kapesní nožík a dvě další krabičky. Mžikem do nich seškrábl nečistotu ze dvou míst sukně a napsal další dva štítky:

Kamínky ze sukně lady Mary zhruba 6 palců od dolního švu.

Stříbřitý písek ze sukně lady Mary.

Dopsal ještě datum, a když se Ellen objevila ve dveřích, stačil ještě obě krabičky nepozorovaně schovat do kapsy. Čistění sukně pak nějakou chvíli pokračovalo provázeno nesouvislou konverzací.

„No ne!“ řekl náhle Bunter, „tady se to mylady pokoušela vyčistit sama!“

„Cože?“ vykřikla Ellen. Pozorně si prohlížela skvrnu, která byla na okraji rozplizlá, vybledlá a jakoby poněkud mastná.

„No tohle!“ vykřikla. „Vážně to zkoušela. Ale proč, chápete to? A přitom dělá, že je tak strašně nemocná, že nedokáže zvednout hlavu z polštáře. Ta teda je prohnaná, to teda jo.“

„Nemohla to udělat už někdy dřív?“ zeptal se Bunter.

„Mohla to udělat jedině někdy mezi tím dnem, co byl zabitej kapitán Cathcart, a tím projednáváním u soudu,“ prohlásila Ellen. „I když by si člověk myslel, že tohle zrovna nebyla doba na to, aby se učila domácí práce! Moc jí to stejně nejde. Přestože pracovala v tom špitále. Nikdy jsem tomu nevěřila, že by tam byla co platná.“

„Snažila se to vyprat mýdlem,“ konstatoval Bunter, zatímco horlivě čistil skvrnu benzínem. „Může si v pokoji připravit vřelou vodu?“

„Ale na co by jí byla, pane Bunter?“ užasla Ellen nad tím nápadem. „Myslíte, že tam má konvici? Ranní čaj jí přece přinesu. Milostpaní si nepotřebujou svařovat vodu.“

„Ne,“ souhlasil Bunter, „ale proč by si ji nemohla přinést z koupelny?“ Prohlédl si skvrnu podrobněji. „Velice amatérská práce,“ řekl. „Příšerně amatérská. Zřejmě ji někdo vyrušil... Energická mladá dáma, ale nepříliš důvtipná.“

Poslední větu řekl důvěrně benzinové lahvičce, když Ellen vystrčila hlavu z okna a bavila se se správcem.

Policejní superintendant v Ripley přijal lorda Petra zprvu chladně a později, když zjistil o koho jde, svářel se v něm profesionální odpor k soukromým detektivům s oficiálním respektem k vévodovu synovi.

„Přišel jsem za vámi,“ řekl Wimsey, „protože vy máte poněkud lepší možnosti někoho najít než amatér, jako jsem já. Předpokládám, že vaše dokonalá organizace má už teď spoustu práce, co?“

„Přirozeně,“ řekl superintendant, „ale není tak snadné vypátrat majitele motocyklu, když neznáte jeho značku. Vzpomeňte si na Bournemouthskou vraždu.“ Lítostivě zavrtěl hlavou a přijal nabídnutý doutník Villar y Villar.

„Nejdřív nás nenapadlo spojit si to s tím případem ukradené poznávací značky,“ pokračoval superintendant ledabyly, což utvrdilo lorda Petra v přesvědčení, že až jeho vlastní výklad během předchozí půlhodiny propojil tyto dvě události v úřednické části superintendantovy mysli. „Samozřejmě, kdyby projel Ripley bez poznávací značky, tak bychom si toho všimli a zastavili ho, takhle, se značkou pana Foulise, byl v bezpečí jako – jako peníze v Bank of England,“ uzavřel v návalu originality.

„Pochopitelně,“ přikývl Wimsey. „Velice nepříjemné pro pana faráře. A tak brzy po ránu. Zřejmě jste to považovali za kanadský žertík?“

„Přesně tak,“ souhlasil superintendant. „Ale po těch informacích, co od vás máme, se vynasnažíme, abychom toho chlapa dostali. Předpokládám, že jeho milosti to taky nebude líto, až se dozví, že jsme ho chytli! Můžete se na nás spolehnout, a pokud najdeme toho chlapa nebo ty pravé poznávací značky –“

„Panebože jen to ne, pane superintendante!“ přerušil ho lord Petr neočekávaně rozhodně. „Snad byste nemařili čas hledáním poznávacích značek? Přece si nemyslíte, že štípl panu vikáři z motorky jeho poznávačky, aby tu pak nechal někde v okolí povalovat ty svoje? Jakmile byste je našli, tak víte, jak se jmenuje a kde bydlí! Dokud je má někde zašité, jste nahraní... Omlouvám se, pane superintendante, že jsem tak vyskočil, ale prostě jsem nesnesl to pomyslení, že byste pro nic za nic vynaložili takové úsilí – že byste prohledávali rybníky a skládky odpadů, abyste našli značky, které tam nejsou... Prostě hlídejte nádraží a koukejte se po mladém muži, co je šest stop a pár palců vysoký, má boty číslo 10, je oblečený v plášti do deště, kterému chybí pásek, a na jedné ruce má hluboké škrábnutí... Heleďte, tady je moje adresa a budu vám velice zavázaný, když mi dáte vědět, kdybyste něco zjistili. Chápejte, pro bratra je to hrozně těžké. On je strašná citlivka. Všechno si moc bere... Mimochodem, já jsem takový přelétavý pták – každou chvíli jsem někde jinde. Kdybyste mi ty novinky mohl zatelegrafovat dvojmo – jednou do Riddlesdale a jednou do Londýna – 110 Piccadilly. A mimochodem, kdybyste se někdy ocitl v Londýně, moc rád vás uvidím. A teď, když dovolíte, musím běžet. Mám spoustu práce.“

V Riddlesdale našel lord Petr nového hosta. Seděl u konferenčního stolku, a když lord Petr vešel, napřímil vysokou postavu a podal mu ruku vznešeným gestem hodným velkého

herce. Hercem sice nebyl, nicméně pro působivá gesta měl bohaté využití v dramatických okamžicích na jiné scéně. Jeho dokonalá postava a pohyby hlavou byly působivé, rysy obličeje bezchybné a pohled očí nemilosrdný. Vévodkyně vdova jednou poznamenala: „Sir Impey Biggs je největší fešák v celé Anglii, a přitom žádné ženě v Anglii nestojí ani za zlámanou grešli.“

Přesně vzato bylo siru Impeyovi třicet osm let, byl svobodný a proslavil se řečnickým umem, dokonalými způsoby a nemilosrdným deptáním svědků protistrany. Měl poněkud překvapujícího koníčka – choval kanárky – a kromě jejich zpěvu nestál o žádnou jinou hudbu. Sir Impey Biggs opětoval Wimseyho pozdrav svým krásným, zvučným a dokonale ovládaným hlasem. Sžravá ironie, jízlivé pohrdání nebo bezmezná rozhořčení patřily do rejstříku Biggsových emocí, kterými ovládal soudní síň a porotu. Byl žalobcem v případech vražd a obhájcem lidí křivě obviněných; dokázal manipulovat ostatními a sám zůstával pevný jako skála. Wimsey vyjádřil potěšení, že ho vidí, a jeho hlas – naopak – zněl váhavěji a zastřeněji než obvykle.

„Jdete od Jerryho?“ zeptal se. „Udělejte mi toast, Flemingu, prosím vás! Jak se mu daří? Líbí se mu tam? Nikdo nedokáže najít něco dobrého v každé situaci tak jako Jerry. Mně osobně by se takováhle zkušenost docela líbila. Až na to, že by mě štvalo sedět v lochu a sledovat, jak nějací idioti dělají co můžou, aby můj případ zpackali. To neměla být žádná narážka na Murblese a na vás, Biggsi. Myslel jsem sebe – chci říct, myslel jsem chlápka, který by hrál mou roli, kdybych já byl Jerry. Rozumíte mi?“

„Právě jsem říkala siru Impeyovi,“ ozvala se chvatně vévodkyně, „že prostě musí přimět Geralda, aby řekl, co dělal ve tři ráno venku! Kdybych jen já byla v Riddlesdale! To by k ničemu takovémuhle nedošlo... Pochopitelně všichni víme, že Gerald nic špatného nedělal, ale od poroty tolik chápavosti čekat nemůžeme. Ty nižší vrstvy jsou strašně předpojaté. Je to prostě absurdní, že si

Gerald neuvědomuje, že musí mluvit. Chová se strašně bezohledně.“

„Dělám co můžu, abych ho přesvědčil, vévodkyně,“ ujistil ji Sir Impey Biggs, „ale musíte mít trpělivost. Právníkům dělá trocha záhadnosti radost. Kdyby se každý rovnou přihlásil a vypovídal pravdu, celou pravdu a nic než pravdu, my právníci bychom všichni skončili v chudobinci.“

„Smrt kapitána Cathcarta je velice záhadná,“ řekla vévodkyně, „i když musím říct, že když si vzpomenu, co o něm vyšlo najevo, připadá mi to přímo jako dílo boží prozřetelnosti – myslím, pokud jde o mou švagrovou.“

„Myslíte, že byste mohl přesvědčit porotce, aby vynesli rozsudek ‘smrt následkem božího zjevení’?“ zeptal se lord Petr královského prokurátora. „Jakýsi trest za to, že se chtěl přiznít do naší rodiny?“

„Mohl bych vám uvést i nesmyslnější rozsudky,“ odpověděl klidně Biggs. „Je to prostě neuvěřitelné, co všechno můžete namluvit porotě, když se hodně snažíte. Vzpomínám si na jedno přelíčení u liverpoolského soudu –“

Sir Impey Biggs obratně zakormidloval debatu do klidných vod vzpomínání. Lord Petr pozoroval proti plamenům ohně jeho vznešený profil – připomínal mu přísnou krásu delfského vozataje a byl asi tak stejně sdílný.

Až po večeři začal být sir Impey k Wimseymu otevřenější. Vévodkyně šla spát a oba muži v knihovně osaměli. Petr, bezchybně oblečený ve smokingu a obsluhovaný Bunteem, byl celý večer hlučnější a veselejší než obvykle. Teď si zapálil doutník, uchýlil se do největšího křesla a pohroužil se v mlčení.

Sir Impey Biggs dobrou půlhodinu zamyšleně přecházel sem a tam s cigaretou v ústech. Pak energicky došel k Wimseymu,

rozsvítil stojací lampu, namířil mu světlo do tváře, sedl si naproti němu a řekl:

„A teď, Wimsey, chci, abyste mi pověděl všechno, co o tom víte.“

„Vážně?“ řekl Petr. Vstal, vytáhl zástrčku lampy ze zdi a odnesl ji ke konferenčnímu stolku.

„Žádné zastrašování svědků!“ řekl s úsměvem.

„Beze všeho, pokud se probudíte z té letargie,“ řekl Biggs nevzrušeně. „Tak spusťte!“

Lord Petr vyndal doutník z úst, s hlavou na stranou prostudoval jeho špičku, usoudil, že sloupec popela na konci může ještě chvíli vydržet, takže mlčky kouřil dál, dokud špička doutníku nezačala odpadat, načež ji sklepl přesně do středu popelníku a vypověděl všechno, co zjistil; pro sebe si nechal jen informace, které získal Bunter od Ellen.

Sir Impey Biggs poslouchal a pravidelně přerušoval Wimseyho bystrými otázkami, což Petr později podrážděně nazval křížovým výsledkem. Občas si něco poznamenal, a když Wimsey skončil, zůstal zamyšleně sedět a jenom poklepával na poznámkový notes.

„Myslím, že z toho Geralda dostanu,“ řekl konečně, „i když policie toho vašeho záhadného muže nenajde. Denverovo mlčení situaci ovšem nepříjemně komplikuje.“ Na okamžik si zakryl oči dlaní. „Říkal jste, že jste se obrátil na policii, aby toho člověka našli?“

„Ano.“

„Máte o policii hodně špatné mínění?“

„Pokud jde o takovéhle pátrání, tak ne. Tohle je jejich parketa. Jsou na takové hledání vybaveni a dělají to dobře.“

„Ach tak! Vy očekáváte, že toho muže skutečně najdou?“

„Doufám.“

„A co myslíte, Wimsey, že to udělá s mou obhajobou, když ho opravdu najdete?“

„Co si myslím –“

„Koukněte, Wimsey,“ řekl advokát, „vy nejste žádný hlupák a nemá cenu, abyste si hrál na venkovského policajta. Opravdu se snažíte toho muže vypátrat?“

„Samozřejmě.“

„Jak je ctěná libost, ale já mám svázané ruce už teď. Nikdy vás nenapadlo, že by třeba bylo lepší, kdybyste toho chlapa nenašli?“

Wimsey zíral na právníka s nefalšovaným a odzbrojujícím úžasem.

„Musíte si uvědomit,“ pokračoval vážně právník, „že jakmile se něčeho nebo někoho zmocní policie, nemůžete se dále spoléhat na profesionální diskrétnost, s jakou lze počítat u mne a Murblese. Všechno se bude přetřásat na veřejnosti, a o veřejnosti si nedělejte vůbec žádné iluze. A přitom tu máme Denvera, který je obviněn z vraždy, a kategoricky se mnou odmítá spolupracovat.“

„Jerry je osel. Neuvědomuje si, že riskuje –“

„Vy si myslíte,“ přerušil ho Biggs, „že jsem nepovažoval za svou prvořadou povinnost ho přimět, aby si to riziko uvědomil? Pořád jenom opakuje: ‘Nemůžou mě pověsit. Já ho nezabil. I když si myslím, že je moc dobře, že je mrtvý. A do toho, co jsem na té zahradě dělal, jim vůbec nic není.’ No řekněte, Wimsey, je tohle rozumný postoj člověka v Denverově situaci?“

Petr zamumlal cosi jako „on nikdy neměl rozum“.

„Řekl někdo Denverovi o tom neznámém chlapovi?“

„Myslím, že při soudním jednání padla zmínka o těch stopách.“

„Slyšel jsem, že ten chlapík ze Scotland Yardu je váš přítel?“

„Ano.“

„To je dobře. Aspoň ten bude držet jazyk za zuby, když bude třeba.“

„Podívejte se, Biggsi, tohle je všechno moc hezké, ale zatraceně záhadné. O co vám jde? Proč si myslíte, že bych neměl toho lumpa chytit, když to bude možné?“

„Odpovím vám jinou otázkou.“ Sir Impey se maličko naklonil k Wimseymu. „Proč ho Denver kryje?“

Sir Impey Biggs měl ve zvyku se vychloubat, že v jeho přítomnosti žádný svědek pod přísahou nezalže, aniž by si toho on, Biggs, nevšiml. Když teď položil Wimseymu tuto otázku, přestal mu hledět do očí a upřel zkušený zrak na Wimseyho ústa a jeho nervózní ruce. Když mu vteřinu nato opět hleděl do očí, setkal se s očima, které procházely – ostražitě a nevyzpytatelně – fázemi postupného prozření; ale sir Biggs už stejně věděl svoje – všiml si, jak malá vráska kolem Wimseyho úst vymizela a napětí v jeho prstech povolilo – první Wimseyho reakcí byla úleva.

„Panebože!“ řekl Petr. „To mě vůbec nenapadlo. Kam se hrabou detektivové na vás právníky! Pokud máte pravdu, tak bych asi měl být opatrný, co? Vždycky jsem trochu zbrklý. Moje matka říká –“

„Vy jste pěkně prohnáný, Wimsey,“ řekl advokát. „Možná se mylím. Zkuste toho chlapa najít. Ted' už bych rád věděl jenom jedno: koho kryjete vy?“

„Podívejte, Biggsi,“ řekl Wimsey. „Za takovéhle otázky nejste placení. Na ty si počkejte, až budete u soudu. Vy máte za úkol vytěžit maximum z toho, co vám dobrovolně povíme, a ne vyslýchat nás jako zločince. Předpokládejme, že bych Cathcarta zabil já –“

„Vy jste to neudělal.“

„Já vím, že ne, ale kdyby ano, nestojím o to, abyste mi kladl otázky takovýmhle tónem a pozoroval, co já na to. Ale čistě abych vás upokojil, já nevím, kdo toho chlapa oddělal. Až to budu vědět, řeknu vám to.“

„Opravdu?“

„Ano, ale teprve až to budu vědět jistě. Vy advokáti dokážete vzít nepřímý důkaz a příšerně ho nafouknout. Vy byste mě dokázali pověsit, když já bych se teprve začínal podezřívat.“

„Mhm,“ zamručel Biggs. „No dobře, já vám zase upřímně povím, že podle mě obžaloba není schopna vinu prokázat.“

„Nedostatek důkazů, co? Každopádně vám slibuju, Biggsi, že pokud mého bratra nepověsí, nebude to kvůli nedostatku důkazů. O to se postarám.“

„Samozřejmě,“ řekl Biggs a pro sebe dodal: Ale doufáte, že tak daleko to nedojde.

Sprška deště se snesla širokým komínem a zasyčela na hořících polenech.

Hotel Craven
Strand W.C.
Úterý

Milý Wimsey,

jak jsem slíbil, posílám pár řádek, abych hlásil, jak pokračuju – i když je toho pomálu. Cestou sem jsem seděl vedle paní Pettigrewové-Robinsonové, pro niž jsem měl to potěšení otevřít a zase zavřít okno a hlídat její zavazadla. Zmínila se o tom, že když Tvoje sestra udělala poplach ve čtvrtek ráno, nejdříve ze všeho zašla do Arbuthnotova pokoje – okolnost, kterou ona dáma považovala za zvláštní, ale která je celkem přirozená, když uvážíš, že Arbuthnotův pokoj je přímo naproti schodišti. Až pan Arbuthnot zabušil na Pettigrewovy-Robinsonovy, načež pan P. okamžitě utíkal dolů. Paní P. si všimla, že lady Mary vypadá neobyčejně bledá a snažila se ji podepřít. Tvoje sestra ji odstrčila – hrubě, tvrdí paní Pettigrewová-Robinsonová – a „velice nevychovaně“ pak odmítla jakoukoliv nabídku pomoci, utekla do svého pokoje a tam se zamkla. Paní Pettigrewová-Robinsonová

pak chvíli poslouchala za jejími dveřmi „aby se ujistila“ vysvětlila, „že je všechno v pořádku“. Slyšela, že lady Mary uvnitř chodí a bouchá dveřmi skříní, takže usoudila, že je v pořádku a že svou zvědavost ukojí spíše dole, a odešla.

Kdyby mi tohle líčila paní Marchbanksová, připouštím, že bych uvažoval, zda tato epizoda nevolá po nějakých dalších otázkách, ale v případě paní Pettigrewové-Robinsonové jsem pevně přesvědčen, že i kdybych byl na smrtelném loži, zmobilizoval bych své poslední síly, abych jí zamkl dveře před nosem. Paní P. si byla jistá, že v žádné chvíli neměla lady Mary nic v rukou. Oblečena byla tak, jak to bylo popsáno při soudním projednávání: přes pyžamo (noční úbor, jak se vyjádřila paní P.) měla navlečen dlouhý kabát, na nohou solidní pevné boty a na hlavě vlněnou čepici; totéž měla na sobě, když pak později přijel lékař. Další podivnou okolností je, že paní Pettigrewová-Robinsonová si je jistá (nezapomeň, že byla vzhůru od 2 ráno), že těsně předtím, než lady Mary zabušila na Arbuthnotovy dveře, uslyšela někde na chodbě bouchnut dveře. Nevím, co si o tom mám myslet – možná to žádný význam nemá, ale pro jistotu to zmiňuji.

V Londýně to byl promarněný čas. Kapitán Cathcart by byl mohl být vzorem diskrétnosti. Z hlediska detektiva je jeho pokoj v Albany absolutně prázdný: žádné listiny, jen pár účtenek a pozvánek. Podíval jsem se na pár z nich, většinou byly od mužů, se kterými se seznámil v klubu nebo je znal z armády, a o jeho soukromém životě nic nevypovídaly. Znají ho v několika nočních podnicích. Obešel jsem je včera v noci či lépe řečeno dnes v ranních hodinách. Všeobecný závěr: štědrý, ale nepřístupný. Mimochodem: poker byla jeho parketa. Nikdo ale nenaznačoval, že by snad nehrál fér. Většinou docela slušně vyhrával, i když to nebylo nic závratného.

Myslím, že informace, které by nám pomohly, musíme hledat v Paříži. Napsal jsem do Sěreté a na Credit Lyonnais, aby nám zpřístupnili jeho doklady, zvláště jeho účty a šekové knížky. Po včerejšku a dnešním ránu jsem úplně mrtvý. Tančit celou noc po takové dlouhé cestě je jako špatný vtip. Pokud mě nepotřebuješ, počkám tu na vyžádané doklady, anebo se rozjedu do Paříže osobně.

Cathcartovy knihy tady v Londýně pozůstávají z několika moderních francouzských románů obvyklého typu a dalšího výtisku Manon Lescaut s celostránkovými ilustracemi. Někde přece musí být stopy po tom, co doopravdy dělal, ne?

Přiložený účet ze salónu krásy by Tě mohl zajímat. Zašel jsem za dámou, která se mu tam věnovala. Tvrdí, že když byl v Anglii, navštěvoval je každý týden.

V neděli jsem byl v King's Fenton, ale nezjistil jsem tam absolutně nic – což jsem Ti ostatně řekl předem. Podle mě tam ten chlapík vůbec nejel. Možná, že zmizel někam přes vřesoviště. Má podle Tebe cenu ho dál hledat? Je to jako hledat jehlu v kupce sena. S tou diamantovou kočkou to je divné. Předpokládám, že od služebnictva ses k tomu nic nedozvěděl, co? Z nějakého důvodu mi k tomu chlapovi v desítkách nepasuje, ale na druhé straně bych čekal, že pokud by ji ztratil někdo místní, bude o tom někdo z vesnice vědět. Nashledanou se těší

Tvůj
Ch. Parker.

Čtvrtá kapitola

– A jeho dcera, celá vyděšená

I ty ženy vypadaly bledé a vyčerpané.
Poutníková cesta

Bunter předal Parkerův dopis lordu Petrovi ve středu ráno. Petr byl ještě v posteli a dům byl téměř opuštěný, protože všichni ostatní odjeli na další soudní jednání do Northallertonu. Šlo sice jenom o formální projednávání, ale vypadalo nanejvýš vhodné, aby rodina byla plně zastoupena. Vévodkyně vdova také promptně přijela, aby stála synovi po boku, a heroicky přebývala v obyčejném pronajatém bytě. Mladá vévodkyně byla ovšem přesvědčená, že tchyně se chová spíše energicky než důstojně. Člověk si nikdy nemohl být zcela jistý, co provede, když zůstane bez dohledu. Byla schopna dokonce i poskytnout interview nějakému novináři. Povinností manželky v těžkých chvílích ovšem je, aby stála po manželově boku. Lady Mary byla nemocná, takže její neúčast byla omluvitelná, a že se Petr rozhodl zůstat doma a v pyžamu si kouřit cigarety, zatímco jeho bratr je veřejně ostouzen, to se ovšem dalo čekat. Petr se vyvedl po matce. A jak se tohle podivínství dostalo do rodiny, bylo vévodkyni rovněž jasné: tchyně sice pocházela z dobré hampshirské rodiny, ale v kořenech jejího rodokmenu se vyskytovala cizácká krev. Takže vévodkyniny povinnosti byly jasné a také jim dostojí.

Lord Petr byl vzhůru, ale vypadal dosti zničeně, jako kdyby se plazil po stopách Desítek i ve spánku. Bunter ho starostlivě zahalil do zářivého orientálního hávu a na klín mu položil snídani.

„Buntře,“ řekl lord Petr mrzutě, „vaše café au lait je jediná událost, která je v tomhle příšerném domě snesitelná.“

„Děkuji, mylorde. Venku je opět velice chladno, ale neprší.“

Lord Petr zamračeně četl dopis.

„Je něco v novinách, Buntře?“

„Nic naléhavého, mylorde. Příští týden bude výprodej v Northbury Hall – Fleetwhitova knihovna, mylorde – Caxtonův Confession Amantis –“

„Má vůbec cenu, abyste mi to říkal? Kdoví jak dlouho tady zůstaneme trčet. Kéž bych byl zůstal u těch knížek a nechal zločiny plavat... Poslal jste ty vzorky Lubbockovi?“

„Ano, mylorde.“ Lubbock byl onen „analytický džentlmen“.

„Musíme znát fakta,“ řekl lord Petr. „Fakta! Jako malý kluk jsem fakta nesnášel. V mé mysli to byly ošklivé, tvrdé věci, samý knoflík. Nekompromisní.“

„Ano, mylorde. Moje matka –“

„Vaše matka, Buntře? Netušil jsem, že jste měl matku. Vždycky jsem si představoval, že vás už takovéhohle – abych tak řekl – vyrobili. Promiňte! To ode mě bylo vážně nevychované. Skutečně se omlouvám.“

„Nic se nestalo, mylorde. Moje matka žije v Kentu, poblíž Maidstone. Je jí sedmdesát pět a na svůj věk je neobyčejně čilá. Omlouvám se, že jsem o ní mluvil. Bylo nás sedm.“

„To jste si vymyslel, Buntře! Tomu nevěřím! Vy jste jedinečný. Ale přerušil jsem vás. Chystal jste se mi říct něco o vaší matce.“

„Má matka vždycky říká, že fakta jsou jako krávy. Když se jim podíváte upřeně do očí, zpravila utečou. Je to velice odvážná žena, mylorde.“

Lord Petr se impulzivně protáhl, ale Bunter byl příliš dobře vychovaný, aby něco takového viděl. V té chvíli už obtahoval břitvu na řemeni. Lord Petr náhle vyskočil z postele a utíkal přes chodbu do koupelny.

V této místnosti ožil natolik, že si začal prozpěvovat „Přijď k těmto žlutým pískům“. Purcell se mu zalíbil a zanotoval „Nemoci

lásky pokouším se prchnout“, což ho natolik vzpružilo, že si proti všem zvyklostem napustil do vany několik galonů studené vody a zuřivě se v ní myl. Po důkladném osušení se vyřítíl plný energie z koupelny a udeřil se dosti prudce do holeně o víko velké dubové truhly stojící při ústí schodiště. Náraz byl tak silný, že víko se leknutím pootevřelo a vzápětí se s vyčítavým prásknutím zavřelo.

Lord Petr se zastavil, řekl barvitě, co si o tom myslí, a přitom si třel dlaní poraněnou nohu. Vzápětí ho cosi napadlo. Odložil ručník, mýdlo, houbu, kartáč a další propriety a pomalu opět otevřel víko truhly.

Zda očekával tak jako hrdinka románu Northanger Abbey uvnitř nálezu něčeho děsivého, nebylo na něm poznat. Jisté nicméně je, že tak jako ona nenalezl uvnitř nic děsivějšího než prostěradla a přehozy na postel úhledně složené na dně. Opatrně nadzdvihl vrchní z prostěradel a prohlížel si ho ve světle schodišťového okna. Právě ho s tichým pohvizdováním ukládal zpátky, když zaslechl tlumené povzdechnutí. Škubl sebou a rychle zdvihl hlavu.

Vedle něho stála jeho sestra. Neslyšel ji přicházet, ale teď tam stála, na sobě župan, ruce křečovitě přitisknuté k hrudi. Modré oči měla rozšířené, až vypadaly skoro černé, a pleť měla téměř barvu jejích popelavě světlých vlasů. Wimsey na ni zíral přes prostěradlo stále ještě sevřené v rukou a strach z její tváře jako by se náhle přelil i do jeho a vtiskl jim oběma tajuplnou podobnost pokrevního pouta.

Petr měl dojem, že zíral na Mary jako hypnotizovaný snad celou minutu. Přitom dobře věděl, že ve skutečnosti se vzpamatoval ve zlomku vteřiny. Pustil prostěradlo do truhly a napřímil se.

„Ahoj, Mařenko,“ řekl, „kdepak ses celou tu dobu schovávala? Doted' jsem tě neviděl. Počítám, že tě to všechno pěkně sebralo, co?“

Objal ji kolem ramen a cítil, jak se odtahuje.

„Copak je?“ naléhal. „Podívej, já vím, že jsme se moc často nevidali, ale jsem přece tvůj bratr. Máš nějaké potíže? Můžu –“

„Potíže?“ opakovala. „Takhle hloupě se můžeš ptát jenom ty, Petře! Samozřejmě, že mám potíže. Ty snad nevíš, že mi zabili snoubence a bratra mám ve vězení? Nejsou snad tohle dost velké potíže?“ Zasmála se a Petra najednou napadlo, že sestra mluví jako hrdinka z nějakého krváku. Mary pokračovala už klidněji. „Už je to dobré, Petře, opravdu. Jenom hlava mě pořád bolí. Nevím, co se to se mnou děje. Co tu hledáš? Děláš takový kravál, že jsem se šla podívat ven. Myslela jsem, že tu někde práskly dveře.“

„Radši se koukej zase vrátit do postele,“ řekl lord Petr, „vypadáš celá zmrzlá. Proč holky nosí taková tenounká pyžama, když je venku příšerná zima? Hlavně si už nedělej žádné starosti, zajdu za tebou později a hezky to spolu všechno probereme, co říkáš?“

„Dneska ne! Petře, dneska ne! Myslím, že se z toho zblázním!“ (Už zase pokleslá literatura, pomyslel si Petr.) „Dneska soudí Geralda?“

„Soudí je přehnané slovo,“ řekl Petr a jemně odváděl sestru ke dveřím jejího pokoje. „Je to jen taková formalita. Ten šášula na magistrátním soudu si nechá přečíst obvinění, načež náš přítel Murbles vyskočí a řekne, prosím, ať jsou předloženy jenom věcné důkazy, protože musím případ probrat s obhájcem. Tím je Biggy. Načež si vyslechnou, že Gerald byl zatčen, a Murbles řekne, že Gerald si vyhrazuje právo na obhajobu. A to je všechno, až do projednávání před velkou porotou, což bude, myslím, začátkem příštího měsíce. Do té doby se musíš dát dohromady, abys byla fit.“

Mary se zachvěla.

„Ne... To... to ne! Nemůžu se tomu nějak vyhnout? Podruhé bych to už nepřežila. Mohla bych být nemocná! Je mi příšerně. Ne,

nechod' dovnitř. Já tě tu nechci. Zazvoň na Ellen. Ne, běž už! Běž pryč! Nechci s tebou o ničem mluvit, Petře!“

Petr váhal, dostával o Mary strach.

„Uděláte lépe, když poslechnete, mylorde, smím-li se odvážit vám radit,“ ozval se těsně za ním Bunterův hlas. „Jenom vyvoláte hysterický záchvat,“ dodal a jemně odváděl svého pána od inkriminovaných dveří, „což je velice skličující pro obě strany a k ničemu rozumnému to nepovede. Bude lépe, když počkáme, až se vrátí její milost, paní vévodkyně vdova.“

„Máte pravdu,“ řekl Petr. Otočil se, aby posbíral své propriety, ale byl obratně předběhnut. Znovu tedy otevřel víko truhly a podíval se dovnitř.

„Co jste říkal, že jste našel na té sukni, Buntře?“

„Drobné kamínky, mylorde, a stříbřitý písek.“

„Stříbřitý písek.“

Za Riddlesdale Lodge se holá vřesoviště zdvihala do výše a táhla na všechny strany. Vřesy byly hnědavé a mokré a voda v potocích bezbarvá. Bylo šest hodin večer, ale západ slunce vidět nebylo. Jen bledý terč se mraky potaženou oblohou během dne přesouval z východu na západ. Na lorda Petra, vracejícího se rozmoklou pěšinou z dlouhého a marného pátrání po informacích o muži s motocyklem, dolehla osamělost a hlasitě si postěžoval: „Kdyby tu aspoň se mnou byl starý dobrý Parker!“

Nevracel se přímo do Riddlesdale Lodge – chtěl ještě navštívit farmu zvanou Grinder's Hole asi dvě a půl míle od Riddlesdale Lodge. Farma ležela téměř přesně na sever od vesnice Riddlesdale, osamělá výspa na okraji vřesovišť v úrodném údolí mezi dvěma rozlehlými vlnami vřesu. Cestička se vinula dolů z kopce jménem Whemmeling Fell, obešla zákeřný močál a asi půl míle od farmy přetínala říčku Ridd.

Petr si od této návštěvy mnoho nesliboval, ale byl odhodlán nevynechat žádnou možnost, jak získat nějakou informaci. V

hloubi duše byl ale přesvědčen, že motocyklista přijel po hlavní silnici, i když Parkerovo pátrání v tomto směru bylo marné. Možná, uvažoval, prostě King's Fenton projel, niż by tam zastavil, takže si ho nikdo nevšiml.

Nicméně slíbil, že okolí Riddlesdale Lodge prohledá, a farma Grinder's Hole prostě v okolí byla. Zastavil se, aby si zapálil dýmku, pak pokračoval vytrvale dál. Pěšina byla vyznačena robustními bílými kůly umístěnými v pravidelných odstupech a teď spojených proutěnými zábranami. Důvod byl zřejmý, jakmile člověk dorazil dolů do údolí – jen pár yardů nalevo od pěšiny se objevily trsy ostré rákosovité trávy vystupující z černého močálu, v němž by se cokoliv těžšího než konipásek rychle přetransformovalo v kaskádu bublin.

Wimsey zahlédl na cestě zprohýbanou prázdnou krabičku od sardinek, zdvihl ji a ledabyly hodil do slatiny. Plechovka vydala při nárazu zvuk jako mlaskavý polibek a okamžitě zmizela. Podléhaje instinktu, který v depresi velí vychutnat každou chmurnou situaci, opřel se Petr o proutěnou zábranu a oddal se řadě plytkých úvah na témata (1) marnost lidských přání (2) pomíjivost (3) první láska (4) úpadek ideálů (5) důsledky světové války (6) kontrola porodnosti (7) omyly svobodné vůle. Depresi učiněno zadost, uvědomil si, že mu je zima, má prázdný žaludek a před sebou ještě pár mil cesty, takže přešel po kluzkých kamenech říčku a zamířil k brance ve zdi obklopující farmu. Byla to poctivá branka, pevná a důkladná, žádných pět latěk v rámu na pantech jako jinde. O branku se z druhé strany opíral muž se stéblem trávy v ústech, a když Wimsey k brance došel, muž nejevil nejmenší snahu ustoupit stranou.

„Dobrý večer,“ pozdravil šlechtic přátelsky a položil ruku na závoru branky. „Zima, co?“

Muž neodpověděl, jen se víc opřel o branku a povzdechl si. Měl na sobě hrubý kabát, kalhoty ke kolenům a kožené holinky umazané od hnoje.

„Touhle roční dobou to je asi normální, vidíte?“ nadhodil Petr. „Ale počítám, že ovčím to svědčí, ne? Mají kudrnatější vlnu, a tak.“

Muž vyndal slámku z úst a odplivl si směrem k Wimseyho pravé botě.

„Přijdete o hodně zvířat v tom močále?“ pokračoval v monologu Petr. Nedbale uvolnil závoru a opřel se o branku opačným směrem. „Koukám, že máte kolem dokola pořádnou zeď. Asi to tu je v noci docela nebezpečné, co? Kdyby se třeba člověk chtěl jen tak s někým večer projít.“

Muž si znova odplivl, narazil si klobouk víc do čela a stručně pronesl: „Co tu chcete?“

„No, napadlo mě, že bych mohl zajít na přátelskou návštěvu za panem – za majitelem téhle farmy. Sousedí na venkově, a tak vůbec. Opuštěný kout světa, chápete? Myslíte, že je doma?“

Muž cosi zamručel.

„To rád slyším,“ řekl Petr. „Je to prostě báječné, že vy, Yorkshirané, jste všichni takoví milí a pohostinní. Nezajímá vás, kdo návštěvník je, pěkně ho posadíte ke krbu, a tak dále. Promiňte, ale uvědomujete si, že se opíráte o tu branku, takže nemůžu dovnitř? Určitě to neděláte úmyslně, jenomže si neuvědomujete, že tam, kde se opíráte, je moment síly maximální... Že to je ale kouzelný dům, co? Takový báječně strohý a přísný a vůbec. Žádný břečťan a růžové zahrádky a takovéhle předměstské parádičky. Komupak patří?“

Muž si lorda Petra chvíli prohlížel od hlavy až k patě, pak odpověděl: „Panu Grimethorpovi.“

„Neříkejte?“ užasl lord Petr. „To je ale náhoda. Přesně ten chlap, se kterým bych rád mluvil. Vzorný farmář, co? Ať se hnu

tady v severním Ridingu kamkoliv, všude slyším o panu Grimethorpovi. ‘Nejlepší máslo je máslo od Grimethorpa’, ‘Z Grimethorpovy vlny látka, na tu je každá zima krátká’, ‘Grimethorpovo vepřové, zaručeně libové’, ‘Grimethorpovo skopové, na guláš je tutové’, ‘S Grimethorpovou krávou v břiše, člověk blahem sotva dýše’. Celý život mám jediné přání, setkat se s panem Grimethorpem tváří v tvář. A vy jste nepochybně jeho statný předák a pravá ruka. Z postele než vstane slunce vyskočíte, ve voňavém chlívě krávy podojíte. A když slunce zapadá za kopce, přivádíte z hor miloučké ovce. Večer, když v krbu rudými uhlíky to hraje, svým sladkým dětem vyprávíte staré báje... Nádherný život, i když v zimě možná trochu monotónní. Dovolte, ať vám stisknu ruku.“

Ať už muž dojal ten lyrický projev, nebo ani v zapadajícím slunci nepřehlédl odlesk kovové mince v Petrově dlani, každopádně poodstoupil od branky.

„Vřelé díky, dobrý muži,“ řekl Petr a hbitě prošel kolem něj. „Pokud jsem vám dobře rozuměl, tak pana Grimethorpa najdu uvnitř?“

Muž neřekl nic, až když lord Petr ušel nějaký tucet kroků po dlážděné cestě k domu, zavolal, aniž by se otočil: „Pane!“

„Ano, příteli?“ řekl Petr přívětivě a vrátil se pár kroků.

„Možná na vás poštvete psy!“

„To myslíte vážně?“ podivil se Petr. „Věrný brach vítající návrat marnotratného syna? Rodina opět pohromadě. ‘Můj dávno ztracený syn je doma!’ Slzy a projevy, pivo všem rozradostněným čeledínům! Radost a veselí zavládlo opět u domácího krbu, i krovy se radují a uzené šunky padají z háků, aby se mohly účastnit oslavy. Sbohem, drahý princí, uvidíme se, až kočička vejce snese a psi budou žrát tělo Jezábely na dílu pole v Jizreelu, když chrti jara se ženou po stopách zimy... Předpokládám,“ dodal pro sebe, „že čaj o páté už mají za sebou.“

Jak se lord Petr blížil ke dveřím, měl stále lepší náladu. Takovéhle návštěvy se mu líbily. Ačkoliv se věnoval pátrání, tak jako by se byl mohl s jinou povahou anebo jinou tělesnou konstitucí věnovat kouření marihuany – pro vzrušení, které to přináší – ve chvílích, kdy mu život připadal vyprahlý na troud, se nechoval jako typický detektiv. Od návštěvy Grinder's Hole si dohromady nic nesliboval, a kdyby ano, mohl by pravděpodobně získat veškeré relevantní informace od muže u branky pomocí několika uvážlivě nabídnutých bankovek. Parker by to tak velmi pravděpodobně i udělal; nebyl placen za nic jiného, než za získávání informací, a ani jeho temperament, ani vzdělání (poskytnuté gymnáziem v Barrow-in-Furness) ho nevybízely, aby se nechal neovládanou fantazií zavést na postranní kolej. Naproti tomu lordu Petrovi se celý svět jevil jako zábavný labyrint rozmanitých činností, k nimž ho fantazie dovedla. Ovládal dokonale pět nebo šest jazyků, uměl celkem dobře hrát na klavír a ještě lépe hudbě rozuměl, byl téměř expert na toxikologii, byl sběratel starých tisků, světák a vůbec zábavný muž, který rád budí rozruch. Byl viděn v neděli v půl jedné odpoledne, jak kráčí s cylindrem na hlavě a ve fraku Hyde Parkem a čte si News of the World. Jeho vášeň pro odhalování neznáma ho přiměla pátrat po obskurních tiscích v Britském muzeu, odhalit pohnutou historii výběrčích daní a zjistit, kam se dějí jeho peníze. Případ yorkshirského farmáře, který má ve zvyku štvát psy na náhodné návštěvníky, byl bezesporu natolik fascinující, že si žádal osobní rozhovor. Výsledek byl neočekávaný.

Na první klepání nikdo neodpovídal, takže zaklepal znovu. Tentokrát zaslechl uvnitř jakýsi pohyb a mrzutý hlas zavolal: „Tak vodevři, sakra, čert vem jeho i tebe,“ načež se ozval náraz nějakého předmětu o zem – patrně vrženého přes celou místnost.

K Wimseyho překvapení otevřela dveře asi sedmiletá holčička, tmavovlasá a velice hezká, která si třela ruku, jako by ji do ní

zasáhl onen hozený předmět. Holčička zůstala nerozhodně stát ve dveřích, dokud týž hlas nezavrčel: „Tak kdo to je?“

„Dobrý večer,“ řekl Wimsey a smekl klobouk. „Doufám, že mi prominete, že jsem vás takhle bez ohlášení přepadl. Jsem z Riddlesdale Lodge.“

„No a co?“ řekl hlas. Přes holčiččinu hlavu Wimsey rozeznal siluetu hřmotného muže kouřícího v koutě s ohromným krbem. Místnost osvětloval jen oheň krbu, protože okna byla malá a venku už padla tma. Byla to zřejmě velká místnost, ale na vzdálenější straně krbu stála napříč vysoká dubová lavice, takže za ní bylo vidět jen neproniknutelnou čern.

„Smím dál?“ zeptal se Wimsey.

„Když to musí bejt,“ řekl muž nepohostinně. „Zavři ty dveře, holka, co čumíš? Upaluj za mámou, ať tě naučí slušným manýrům.“

Nevypadalo to, že by muž byl ten pravý, kdo by měl někomu kázat o slušném chování, ale holčička chvatně zmizela ve tmě za lavicí a lord Petr vešel dovnitř.

„Jste pan Grimethorpe?“ zeptal se Petr zdvořile.

„A co když jo?“ odpověděl farmář. „Já se za svoje méno nestydím.“

„To rád věřím,“ ujistil ho Petr. „A to samé můžete směle říct o vaší farmě. Máte to tu moc hezké, opravdu. Dovolte, abych se představil: Wimsey. Lord Petr Wimsey. Bratr vévody z Denveru. Moc se omlouvám, že vás vyrušuju, určitě máte spoustu práce s ovci a tak – ale řekl jsem si, že vám nebude vadit, když se zastavím na sousedskou návštěvu. Je to tu opuštěný kout země, co? Rád vím, vedle koho bydlím. Jsem zvyklý na Londýn, víte, kde je hlava na hlavě. Tady asi moc cizích lidí kolem neprojde, že?“

„Ani noha,“ řekl pan Grimethorpe jednoznačně.

„Možná to má svoje výhody,“ mýnil lord Petr. „Člověk si pak aspoň víc váží vlastní rodiny, ne? Často mi napadne, že člověk ve městě potkává příliš moc cizích lidí. Když o tom tak uvažuji, tak rodině se nic nevyrovná – teplo rodinného krbu, vidíte? Jste ženatý, pane Grimethorpe?“

„Co vám je sakra do toho?“ utrl se na něj farmář tak vztekle, že se Wimsey nervózně ohlédl po psech, před nimiž byl varován.

„Vůbec nic,“ ujistil ho Wimsey. „Jenom mě to tak napadlo, že ta rozkošná holčička je třeba vaše.“

„Kdyby sem si myslel, že ne,“ vztekal se farmář, „tak uškrtním toho bastarda i s jeho mámou. Co vy na to?“

Po pravdě řečeno, jakožto námět ke konverzaci byla tato poznámka natolik nevhodná, že Wimseymu navzdory obvyklé upovídanosti došla slova. Vypomohl si obvyklou mužskou fintou a nabídl panu Grimethorpovi doutník, při čemž si v duchu řekl: „Chudák ženská, život s tímhle chlapem musí být hotové peklo.“

Farmář jediným slovem odmítl doutník a setrval v mlčení. Wimsey si zapálil cigaretu a zamyšleně pozoroval majitele domu. Farmáři mohlo být kolem pětáctyřiceti, byl větrem ošlehaný, měl pevnou, sporou postavu s širokými rameny a evidentně to byl muž surový a hrubý – zlostný bulteriér. Wimsey tedy usoudil, že nějaké jemné náznaky by na takové stvoření byly mrháním času, a rozhodl se pro přímočařejší postup.

„Po pravdě řečeno, pane Grimethorpe,“ řekl, „nevpadl jsem vám sem tak úplně bezdůvodně. Člověk by měl mít pro návštěvu vždycky nějaké vysvětlení, co říkáte? I když setkat se s vámi je takové potěšení, že vlastně člověk žádnou výmluvu ani nepotřebuje. Ale faktem je, že hledám jednoho mladíka – je to můj známý – řekl mi, že se tady někdy touhle dobou bude v okolí vyskytovat. Jenomže se bojím, že jsem se s ním minul. Jde totiž o to, že jsem se právě vrátil z Korsiky – mimochodem, moc zajímavá země, pane Grimethorpe, ale trochu z ruky – a podle

toho, co mi ten můj známý řekl, tak mám dojem, že se tady objevil někdy před týdnem a zjistil, že tu nejsem. Jsem prostě smolař. Jenomže mi tu nenechal navštívenku, a tak vlastně nevím, na čem jsem. Nezahlédl jste ho tady náhodou? Vysoký mládenec, velké boty, a měl motocykl s postranním vozíkem. Napadlo mě, že se třeba motal tady kolem. Koukám, že jste ho viděl, co?“

Farmářův obličej sešklebila vzteklá grimasa.

„Kerej den že to byl?“ zeptal se rozčileně.

„Myslím, že ve středu večer nebo ve čtvrtek ráno,“ řekl Petr a pro jistotu pevně sevřel svou hůl.

„Já to věděl,“ vrčel Grimethorpe, „ten parchant. Ztracený ženský, čubky proradný! Takže ten z kurvy syn byl váš kámoš, jo? Celou středu a čtvrtek sem byl ve Stapley. Vy ste to věděl, co? A ten váš kámoš taky! Kdyby sem nebyl pryč, tak sem s ním udělal krátkej proces. Byl by teď pod drnem, kdyby sem ho tady chytnul. A vy tam budete za moment, čert vás vem! A jesli ho tu chytanu, jak tu zase slídí, tak mu přelámu všecky hnáty a pošlu ho za váma!“

Po tomto překvapivém prohlášení muž skočil Petrovi po hrdle jako buldok.

„Člověče, tohle nedělejte,“ řekl Petr a uvolnil se z Grimethorpova sevření se snadností, která farmáře zaskočila. Přitom ho chytil za zápěstí hmatem, který byl překvapivě bolestivý. „To nebylo rozumné – vždyť byste mohl někoho zabít. Vražda je ošklivá věc. Soud, koroner, a podobně. Prokurátor by vám kladl spoustu nepříjemných otázek a nakonec by vám dali oprátku na krk. A kromě toho na to jdete dosti primitivně... Stůjte klidně, blázne jeden, nebo si zlomíte ruku. Už jste se uklidnil? To je ono. Jen si sedněte. Jestli budete takhle vyvádět, když se vás někdo na něco slušně zeptá, tak to s váma špatně skončí.“

„Vypadněte,“ řekl pan Grimethorpe zavile.

„Jistě,“ přikývl Petr. „Každopádně vám děkuji za velice zábavný večer. Mrzí mě, že jste mi nepomohl při pátrání po mém příteli...“

Pan Grimethorpe vychrlil plejádu nadávek, vyskočil, rozběhl se ke dveřím a křičel: „Jabezi!“ Lord Petr za ním chvíli hleděl, pak se rozhlédl po místnosti.

„Něco tu nehraje,“ dumal, „něco ví, zvíře jedno. Klidně by mě zamordoval... Zajímalo by mě –“

Nakoukl za lavici a náhle se před ním vynořila silueta ženy – nejasná bílá skvrna v černotě.

„Vy?“ zašeptala chraptivě. „Zbláznil jste se, přijít až sem? Rychle, utíkejte! Šel pro psy!“

Opřela se mu dlaněmi o prsa a tlačila ho ke dveřím. Náhle Wimseyho tvář ozářilo světlo ohně v krbu, žena tlumeně vyjekla a zůstala stát jako zkamenělá – zděšená hlava Medúzy.

Podle pověsti byla prý Medúza krásná, tato žena byla krásná zcela jistě. Široké čelo lemovala záplava tmavých vlasů, pod rovným obočím zářily černé oči, široká, vášnivá ústa byla tak nádherně tvarovaná, že i v té vypjaté chvíli se v Petrově krvi ozvalo šestnáct generací feudálního privilegia. Instinktivně jí stiskl ruce, ale chvatně se mu vytrhla a poodstoupila.

„Madame,“ řekl Wimsey, „nevzpomínám si –“

V hlavě se mu vyrojily tisíce otázek, ale než je mohl zformulovat, ozvalo se ze zadní části domu zařvání, pak další a ještě jedno.

„Utíkejte, honem!“ zašeptala. „Psi! Panebože, panebože, co se mnou bude? Jestli nechcete, aby mě zabil, tak běžte! Běžte pryč. Mějte slitování!“

„Nemůžu zůstat,“ namítl Petr, „a ochránit vás?“

„Když zůstanete, jako byste mě zavraždil. Utíkejte!“

Petr zapomněl na tradice vštípené mu v soukromých školách, popadl hůl, a vyrazil ke dveřím. Když utíkal k brance, psi už mu

byli v patách. Udeřil nejbližšího holí a pes se s vrčením stáhl. Grimethorpův čeledín se stále ještě opíral o branku a ze tmy na něj řval pán domu, ať uprchlíka chytí. Petr se s ním chytil do křížku, přidali se i psi, a pak Petr náhle letěl přes branku ven. Když se zase postavil na nohy a rozběhl pryč, slyšel, jak farmář spílá čeledínovi, a ten se brání, že dělal, co mohl. Pak slyšel vyděšený ženský hlas a otočil se. Čeledín a žena a další muž, který se k nim přidal, kopáním odháněli psy a přitom zřejmě přemlouvali Grimethorpa, aby je nepouštěl ven. Jejich domluva se patrně neminula účinkem, protože farmář se otočil a druhý z mužů praskáním biče a křikem psy zahnal. Žena něco řekla, načež se její manžel zuřivě otočil a srazil ji k zemi.

Petr udělal pár kroků zpět, ale pak dospěl k závěru, že by tím věci jenom zhoršil a zarazil se. Nehnutě pozoroval, jak se žena zvedá ze země a otírá si šátkem krev a bláto z obličeje. Farmář se otočil, zahrozil Petrovi pěstí a následoval ženu dovnitř. Jabez zahnal psy do kotců a Petrův přítel se šel dál opírat o branku.

Petr čekal, až se dveře za manželi Grimethorповými zavřou, pak vyndal kapesník a v šeru zamával na muže u branky. Ten vyklouzl ven a pomalu popošel k Petrovi.

„Děkuju vám,“ řekl Wimsey a vtiskl mužovi do ruky peníze. „Obávám se, že jsem neúmyslně způsobil velký rozruch.“

Muž se podíval na peníze, pak na Petra.

„Hospodář takhle dycky vyvádí, když se mu někdo koukne na starou,“ řekl. „Jesli jí nechcete mít na svědomí, uděláte nejlíp, když se ocud’ budete držet co nejdál.“

„Poslyšte,“ řekl Petr, „Neviděl jste náhodou zhruba minulou středu, že by se tu potloukal nějaký mládenec na motorce?“

„Nee. Ve středu? To je ten den, co hospodář odjel do Stapley. Kvůli nějakému stroji... Ne, nikoho sem tu neviděl.“

„Dobře. Kdybyste našel někoho, kdo ano, dejte mi vědět. Tady je moje navštívenka a bydlím v Riddlesdale Lodge. Dobrou noc, a

ještě jednou vřelé díky.“ Muž strčil navštívenku do kapsy a bez jediného slova rozloučení se otočil a loudal zpátky.

Lord Petr krácel pomalu, límec kabátu měl ohrnutý a klobouk vražený do očí. Jeho logické myšlení mělo problémy s vysvětlením té epizody, jako vystřižené z dobrodružného filmu. Posléze se mu podařilo myšlenky víceméně utřídit.

„Zaprvé,“ usoudil, „pan Grimethorpe je muž, který nemá žádné zábrany. Fyzicky silný. Nepřátelský. Nepohostinný. Dominantní charakteristika – chorobně žárlí na svou překrásnou manželku. Minulou středu a čtvrtek byl v Stapley, kde kupoval nějaký stroj. (Nápomocný džentlmen u vrat to potvrdil, takže v tomto stadiu vyšetřování to můžeme považovat za dokonalé alibi.) Nemohl tudíž vidět našeho záhadného přítele s motocyklem, i kdyby tady byl. Pan Grimethorpe si rozhodně myslí, že ano, a nemá nejmenší pochyby o tom, proč tu byl. Při čemž se vynořuje zajímavá otázka: proč motorka s přívěsným vozíkem? Velice nepohodlný stroj na cestování. Dobře. Ale pokud si náš přítel přijel pro paní G., evidentně si ji neodvezl.

Za druhé tu máme paní Grimethorpovou.“ Odmlčel se, jak si v duchu vybavil ten napínavý okamžik. „Přiznejme si, že pokud ten motocyklista skutečně přijel kvůli tomu, z čeho je podezříván, jeho úmysl je naprosto omluvitelný... Paní G. prchá ze strachu před manželem, který ji neváhá srazit k zemi při pouhém podezření. Možná jsem se tam měl přece jenom..., ale ne, měla by to pak jenom ještě těžší. Pro manželku takového zvířete, jako je Grimethorpe, může člověk udělat jen jedno – držet se od ní co nejdál. Doufám, že to neskončí vraždou. Jedna vražda by na nějaký čas mohla stačit. Kde jsem to skončil?

Ano, dobře – paní Grimethorpová něco ví – a někoho zná. Považovala mě za někoho, kdo má dobrý důvod, aby do farmy Grinder's Hole nechodil. Zajímalo by mě, kde vlastně byla po tu

dobu, co jsem s Grimethorpem mluvil. V místnosti nebyla. Možná, že ji varovalo to dítě. Ne, to se mi nezdá, té holčičce jsem se přece představil... Moment! Něco mě napadlo... Paní G. koukne z okna a vidí chlapíka v obnošeném baloňáku. Chlap s motorkou měl taky obnošený baloňák. Takže předpokládejme na okamžik, že si mě spletla s ním. Co udělá? Zcela rozumně se drží stranou – jenom nechápe, jak můžu být takový trouba a jít dovnitř do domu. Když ale pak Grimethorpe vyběhne ven a shání se po tom Jabezovi, co má na starosti psy, s nasazením života příběhne, aby varovala svého – odvážně ho nazvěme – milence. Jenomže zjistí, že to není její milenec, ale jenom nějaký překvapený mamlas. Další kompromitující situace. Řekne mamlasovi, aby koukal vypadnout, chce-li zachránit život sobě i jí. Mamlas nepřiliš důstojně vyklidí pole... Kdypak se bude konat další jednání tohoto vzrušujícího dramatu v divadle Grinder's Hole? To bych moc rád věděl.“

Nějakou chvíli mlčky kráčel k domovu.

„Nicméně,“ pokračoval ve svém monologu, „nic z toho všeho nevrhá žádné světlo na to, co se stalo v Riddlesdale Lodge.“

Když Wimsey dorazil k cíli své pouti, pořád ještě nebyl schopen dojít k nějakému jasnému závěru.

„Ať se stane, co se stane,“ řekl si pro sebe, „pokud při tom neohrozím její život, musím si ještě jednou promluvit s paní Grimethorповou.“

Pátá kapitola

Rue St Honoré a Rue de la Paix

Myslím, že to byla kočka.
H. M. S. Pinafore

Inspektor Parker seděl sklíčeně v malém bytě na Rue St Honoré. Byly tři hodiny odpoledne. Podzimní slunce už nemělo svou sílu, ale přesto zalévalo Paříž příjemným světlem – jenomže pokoj byl na sever a jeho tmavý nábytek a atmosféra opuštěnosti působily na Parkera depresivně.

Byl to pánský pokoj – elegantně zařízený ve stylu diskrétního pánského klubu. Pokoj, který si ponechával tajemství svého pána pro sebe. U vyhaslého krbu stály dvě lenošky potažené karmínovou kůží. Na krbové římse byly mezi dvěma vyleštěnými německými nábojnicemi bronzové hodiny, vedle nich kamenná nádoba na tabák a mosazná orientální miska s dávno vyhaslou dýmkou. Na zdech viselo několik vynikajících rytin v úzkých rámech z hruškového dřeva a olejem malovaný portrét zdravím kypící dámy z doby Karla II. Závěsy na oknech byly také karmínové a podlahu zakrýval tlustý turecký koberec. Naproti krbu stála zasklená mahagonová knihovna a v ní díla řady francouzských a anglických klasiků, spousta knížek o historii a mezinárodní politice, různé francouzské romány, řada knížek zaměřená na sport a vojenství a slavná francouzská edice Decameronu s celostránkovými ilustracemi. Pod oknem stál velký sekretář.

Parker zavrtěl hlavou, vyndal list papíru a začal psát hlášení. V sedm ráno posnídal kávu s rohlíky. Pak pečlivě prohledal celý byt. Interviewoval správce domu, ředitele Crédit Lyonnais a

policejního prefekta pro tento obvod. Výsledek toho všeho byl nanejvýš chabý.

Informace získané z dokumentů, které tu kapitán Cathcart zanechal:

Denis Cathcart byl před válkou nepochybně velice zámožný muž. Vlastnil rozsáhlé investice v Rusku a Německu a značný podíl na prosperující vinici v Champagni. Poté, co v jedenadvaceti dostal majetek do rukou, ukončil tříleté působení v Cambridgi a hodně cestoval; přitom navštívil řadu významných osobností v různých zemích a evidentně se připravoval na diplomatickou kariéru.

Záznamy o jeho financích v letech 1913 až 1918 poskytovaly velice zajímavý, překvapující a deprimující obraz. Když vypukla válka, stal se důstojníkem. S pomocí šekové knížky mohl Parker zrekonstruovat ekonomickou stránku života mladého britského důstojníka – šaty, koně, výstroj, cestování, víno a večere, když měl volno, dluhy z bridže, nájem za byt v Rue St Honoré, poplatky za členství v klubu a kdesi cosi. Tyto výdaje byly velice rozumné a přiměřené jeho příjmům. Všechny účty byly úhledně roztríděny a uchovávány v jedné ze zásuvek sekretáře. Pečlivé srovnání s šekovou knížkou a vrácenými proplacenými šeky nevykázalo žádné rozpory.

Ale kromě těchto výdajů mizely peníze z Cathcartova účtu kvapem ještě kamsi jinam. Počínaje rokem 1913 byly tu šeky na vysoké částky, které Cathcart inkasoval osobně – pravidelně každé tři měsíce a občas byl interval mezi dvěma výběry ještě kratší. Co se s těmito penězi dělo, o tom sekretář zachovával přísné mlčení – žádné účty, žádné záznamy o tom, za co byly vydány.

Velký krach, který otřásl světovými financemi v roce 1914, se promítl v malém i v Cathcartově vkladní knížce. Příjmy z majetku v Rusku a Německu se zastavily; příjmy z francouzských investic se smrskly na čtvrtinu, tak jak se válečná vlna přehnala přes vinice

a odnesla s sebou muže, kteří na vinicích pracovali. Zhruba první rok dostával Cathcart značné dividendy z kapitálu investovaného do francouzských důchodů. Pak se ale na výdajové straně objevila zlověstná suma 20 000 franků a o šest měsíců později dalších 30 000 franků. Dál už to šlo s účtem rychle z kopce. Parker si dovedl představit ty stručné pokyny z fronty, kterými Cathcart přikazoval prodat vládní papíry, když veškeré úspory za posledních šest let vzaly za své ve víru rostoucích cen a padajících měn. Dividendy docházely menší a menší, až ustaly zcela. Ještě hrozivější byla následující série penále za prolongaci dlužných úpisů.

Někdy v roce 1918 začala být situace hrozivá a několik záznamů prokazovalo zoufalou snahu získat ztracenou rovnováhu spekulováním s cizími měnami. Na Cathcartův příkaz kupovala banka německé marky, ruské ruble a rumunské lei. Inspektor Parker si soucitně povzdechl, protože mu to připomnělo, jak za 12 liber koupil několik těchto mámivých ukázek ryteckého umění, které teď odpočívaly v jeho psacím stole. Věděl, že mají hodnotu jenom papíru, na němž jsou vytištěny, nicméně jeho smysl pro estetično mu bránil, aby je vyhodil. Bylo nepochybné, že Cathcart také zjistil, jak vrtkává je hodnota marek a rublů.

A zhruba v téhle době se v Cathcartově vkladní knížce začaly objevovat vklady různých částek v hotovosti, některé větší, jiné menší, v nepravidelných intervalech a bez známky nějaké konzistentnosti. V prosinci 1919 činila jedna z těchto částek 35000 franků. Nejprve si Parker myslel, že tyto částky mohou představovat dividendy z nějakých cenných papírů, s nimiž Cathcart obchodoval sám, bez pomoci banky. Prohledal dokonce pečlivě pokoj, jestli nenajde buď tyto cenné papíry, nebo aspoň nějaký doklad o jejich existenci. Ale hledání bylo marné a Parker tedy usoudil, že buď Cathcart papíry ukryl na nějakém tajném místě, anebo tyto příjmy pocházely z jiného zdroje.

Jakmile válka skončila, podařilo se Cathcartovi okamžitě odejít z armády (jistě mu v tom pomohly jeho předchozí časté styky s vysokými vládními úředníky) a odjel na dlouhou dovolenou na Riviéru. Při následné návštěvě Londýna přibyla na jeho účtu částka 700 liber, která směněna na franky – při tehdejšímu kurzu – představovalo velice slušný obnos. Od této chvíle byly výdaje a příjmy více méně vyrovnané, částky na šecích vlastnoručně inkasovaných sice rostly, ale od roku 1921 se také začínal vzpamatovávat příjem z vinic.

Inspektor Parker si všechny tyto údaje podrobně zapsal a znovu se rozhlédl po bytě. Náhle, a nikoliv poprvé, pocítil nechuť ke své profesi, která ho vyčlenila z normálního mužského společenství, jehož členové navzájem respektují soukromí toho druhého. Zapálil si vyhaslou dýmku a pokračoval se svým hlášením.

Informace, které obdržel od pana Turgeota, ředitele Crédit Lyonnais, potvrdily beze zbytku svědectví vkladní knížky. Poslední dobou platil pan Cathcart všechny částky v hotovosti, obvykle v bankovkách nízké denominace. Jednou nebo dvakrát přečerpal účet – nikdy to nebylo o mnoho, a vždycky to během pár měsíců zase uhradil. To se ví, že se jeho příjmy ztenčily, tak jako ostatně příjmy kdekoho, ale jeho účet nedělal nikdy bance těžkou hlavu. Momentálně měl pan Cathcart 14.000 franků na té správné straně účtu. Pan Cathcart byl vždycky velice milý, ale nepříliš hovorný – *tre`s correct*.

Informace získané od domovníka:

Pan Cathcart se tu nevyskytoval příliš často, ale byl *tre`s gentil*. Kdykoliv šel ven nebo dovnitř, nikdy nezapomněl pozdravit „*Bon jour, Burgois*“. Čas od času míval návštěvy: pány ve večerních oblecích. Člověk si občas zahraje karty. Pokud jde o dámy, pana Burgoise se nikdy žádná po panu Cathcartovi neptala. Jenom letos v únoru si pan Cathcart pozval pár dam *tre`s comme il*

faut, které s sebou přivedly i snoubenku pana Cathcarta, une jolie blonde. Pan Cathcart používal svůj byt jako pied à terre, často býval pryč celé týdny nebo dokonce i měsíce a po celou tu dobu zůstával byt zamčený. Pan Cathcart byl un jeune homme très rangé. Nikdy neměl sluhu. Madame Leblancová, sestřenice domovníkovy zesnulé manželky, udržovala appartement v čistotě. Madame Leblancová je velice ctihodná dáma. Samozřejmě že může dát monsieurovi adresu paní Leblancové.

Informace získané od paní Leblancové:

Monsieur Cathcart byl okouzlující mladý muž a bylo potěšením pro něj pracovat. Byl neobyčejně štědrý a moc se zajímal o rodinu. Paní Leblancová byla zdrcena, když se dozvěděla, že je mrtvý – a právě, když si měl brát dceru té anglické mylady. Paní Leblancová slečnu viděla loni, když navštívila pana Cathcarta v Paříži; říkala si tenkrát, jaké má ta mladá dáma štěstí. Jen málo mladých mužů je tak zodpovědných, jako byl pan Cathcart. Zvláště když to jsou takoví štramáci, jako byl on. Paní Leblancová měla s mladými muži své zkušenosti, a kdyby chtěla, mohla by povídat – ale o panu Cathcartovi nemůže říct jediné špatné slovo. Nepobýval tu stále, zpravidla jí předem oznámil, kdy se objeví, a ona pak šla a dala byt do pořádku. Pan Cathcart byl neobyčejně pořádný, člověk by nevěřil, že je Angličan. Paní Leblancová znala řadu Angličanů a všichni měli věci poházené všude možně sens dessus dessous. Pan Cathcart byl vždycky dokonale oblečený; udržoval čistou vanu; na svou toaletu dbal jako nějaká ženská, chudáček. Takže už to má za sebou. Le pauvre garçon! Musí říct, že když se to dozvěděla, ztratila chuť k jídlu.

Informace získané od policejního prefekta:

Policie o Cathcartovi nemůže říct absolutně nic. Nikdy s ním nepřišla do styku. Pokud jde o ty sumy peněz, o nichž se pan

Parker zmínil, tak kdyby monsieur znal čísla některých z těch bankovek, mohli by se pokusit je vysledovat.

Kam se tenkrát Cathcartovy peníze ztrácely? Parkera napadaly jen dvě možnosti – milenka nebo vyděrač. Nebylo pochyb, že hezký muž jako Cathcart si mohl snadno vydržovat milenku nebo i dvě, aniž by o tom domovník věděl. A stejně tak nebylo pochyb, že muž, jenž podváděl v kartách – pokud Cathcart opravdu podváděl v kartách – se mohl snadno stát obětí někoho, kdo věděl příliš moc. Pozoruhodné rovněž bylo, že jeho příjmy v hotovosti se objevily právě ve chvíli, kdy všechny jeho finanční zdroje byly vyčerpány. Vypadalo pravděpodobně, že ty nepravdivé příjmy pocházely z hazardní hry – v kasinech, nebo na burze, nebo – pokud byla Denverova historka pravdivá – z falešné hry. Celkem vzato se Parker přikláněl k teorii s vyděračem, protože to zapadalo do událostí v Riddlesdale, jak je s lordem Petrem zrekonstruovali.

Dvě či tři věci však Parkerovi stále vrtaly hlavou. Proč by se měl vyděrač projíždět na motorce po yorkshirských blatech? Komu patřila ta zelenooká kočka? Byla to cenná věcicka. Že by ji Cathcart nabídl jako část výkupného? To vypadalo dosti bláhově. To by ji pak musel vyděrač přezíravě zahodit... Parker měl přívěsek u sebe a napadlo ho, že by stálo za to navštívit klenotníka a zjistit jeho přesnou cenu. Tak či onak, s tou kočkou to bylo nejasné, s motorkou rovněž, a nejasná byla i role lady Mary.

Proč lady Mary lhala při soudním jednání? O tom, že lhala, neměl Parker nejmenší pochybnost. Z té historky o druhém výstřelu, který ji vzbudil, nevěřil Parker ani slovo. Co ji tedy přivedlo do zimní zahrady ve tři ráno? Komu patřil ten kufr – byli to kufr – který stál ukrytý mezi kaktusy? Proč to její nervové zhroucení – bez nějakých vážných medicínských příznaků – trvá tak dlouho, že se nemohla ani zúčastnit jednání před magistrátním soudem a odmítá odpovědět na bratrovy otázky?

Mohla snad lady Mary vyslechnout rozhovor Cathcarta s vyděračem v tom křoví? Jenomže to by museli s Wimseym nalézt na tom místě otisky jejích bot. Byla snad s tím vyděračem spojena? To byla nepříjemná představa. Snažila se snoubenci pomoci? Mary měla vlastní příjem – a velice štědrý, to Parker věděl od vévodkyně. Mohla se snažit Cathcartovi vypomoci finančně? Proč by ale v tom případě nevypověděla všechno, co ví? To nejhorší, co mohla na Cathcarta prozradit – za předpokladu, že podvádění v kartách je to nejhorší – bylo teď veřejným tajemstvím a Cathcart sám byl mrtev. Pokud tedy ví, co se stalo, proč to neřekne, aby zachránila bratra?

Když došel ve svých úvahách až sem, napadlo ho cosi ještě nepříjemnějšího. Co když to nebyl Denver, koho paní Marchbanksová slyšela dole v knihovně, ale někdo jiný – někdo, kdo měl také schůzku s tím vyděračem – někdo, kdo mu při vydírání Cathcarta pomáhal, kdo si pak uvědomil, že výslech pro něj může být nebezpečný. Věnoval opravdu dostatečnou pozornost trávníku mezi domem a křovím? Je možné, že ve čtvrtek ráno by byl našel pošlapanou travu i na jiných místech, kde se tráva do pátku stačila v dešti vzpamatovat? Našli s Petrem skutečně všechny stopy? Nevystřelila tu smrtelnou ránu zblízka nějaká důvěrněji známá ruka? A ještě jednou – čím je ta zelenooká kočka?

Samé dohady, jeden ošklivější než druhý. Vzal do ruky Cathcartovu fotografii, kterou mu Wimsey sehnal, a dlouze a zvědavě si ji prohlížel. Viděl opálenou, hezkou tvář; vlasy měl Cathcart černé a mírně zvlněné, nos výrazný a dobře tvarovaný, velké tmavé oči působily zároveň přitažlivě i arogantně. Ústa byla hezká a smyslná, na bradě důlek. Parker si pomyslel, že jemu osobně by Cathcart přitažlivý nepřípadal. Byl by ho označil za „Byronovského mizeru“, ale ze zkušenosti věděl, že takovíto muži vyvolávají v ženách silné emoce, jak lásku, tak nenávist.

Náhody zpravidla vypadají jako žertování Osudu. Inspektor Parker měl být záhy poctěn – pokud je toto správný výraz – speciální přízní žertující vyšší moci. Obvykle se mu nic takového nestávalo, podobné věci se spíše hodily k Wimseymu. Parker začal svou kariéru velice skrovně a k respektovanému postavení v C.I.D. se dopracoval tvrdou prací, důvtipem a opatrností spíše než efektními ukázkami dedukcí či schopnosti chytit štěstěnu za pačesy. Tentokrát mu ovšem štěstěna stopu přihrála a jak už to jenom v lidské povaze bývá, inspektor za to neprojevil nejmenší vděčnost.

Parker dokončil hlášení, vrátil obsah stolu pečlivě na původní místo a odebral se na policejní oddělení, aby se dohodl s prefektem, komu má odevzdat klíče a kdo zapečetí byt. Byl podvečer, nijak zvlášť chladno, a tak se rozhodl, že zažene chmurné myšlenky kávou s koňakem, a pak se porozhlédne po pařížských obchodech. Jelikož byl od přírody dobrosrdečný a rodinný typ, napadlo ho, že přiveze něco pařížského své starší neprovdané sestře, která žila osaměle v rodném Barrow--in-Furness. Parker věděl, že sestra bude v sedmém nebi, přiveze-li jí nějaké průsvitné krajkové spodní prádlo, i když ho nikdy nespátří nikdo jiný než ona sama. Inspektor nebyl z těch, kdo by se nechal odradit komplikacemi s koupí dámského spodního prádla, ještě ke všemu v cizím jazyce. Neměl na to dost fantazie. Zato si pamatoval, že při jednom líčení se učený soudce neváhal zeptat v soudní síni, co to je živůtek, a také si pamatoval, že když mu byla dotyčná část dámského spodního prádla popsána, nebylo na tom nic obzvláště trapného. Rozhodl se proto, že najde nějaký pravý pařížský obchůdek a požádá o živůtek. Tím se úspěšně uvede a slečna prodavačka mu pak ukáže další exempláře dámského prádla, aniž by je musel sám jmenovat.

Tak se stalo, že před šestou hodinou kráčel po Rue de la Paix s balíčkem pod paží. Utratil sice o něco více než zamýšlel, ale zato

získal neocenitelné znalosti o dámském prádle. Mladá prodavačka projevovala roztomilé sympatie k jeho snaze, vystříhala se jakékoliv impertinence, takže se jí podařilo, že se její zákazník cítil jen nepatrně méněcenný.

Inspektor měl dokonce dojem, že jeho francouzština se lepší. Ulice byla plná lidí, kteří se zvolna sunuli kolem rozzářených výkladních skříní. Parker se zastavil a nonšalantně si prohlížel nádhernou kolekci šperků, jako by zvažoval, zda má koupit náhrdelník za 80 000 franků, nebo platinový přívěsek s diamanty a akvamarínem.

A tam na něj náhle zpod štítku s textem Bonne fortune zlověstně zamrkala zelenooká kočka.

Kočka zírala na Parkera a Parker zíral na kočku. Nebyla to jen nějaká obyčejná kočka. Byla to kočičí osobnost. Její miniaturní prohnutý trup zářil diamanty, platinové packy měla těsně u sebe a každíčký kousek vztyčeného, blyštivého ocasu vyjadřoval smyslnou rozkoš, kterou kočky vyzařují, když se třou o milovaný objekt. Hlava, mírně nakloněná ke straně, jako by žebřala o mazlivý dotek prstu pod tlamíčkou. Bylo to dokonalé umělecké dílo, které určitě nedělal žádný učeďník. Inspektor zalovil v peněženke, a pak srovnával kočku v dlani s tou ve výloze. Byly si podobné. Byly si neuvěřitelně podobné. Byly identické. Parker vpochodoval do obchodu.

„Mám tady takovouhle diamantovou kočku,“ ukázal Parker svůj exemplář mladému muži za pultem, „neobyčejně podobnou té, co máte ve výloze. Byl byste tak laskav a prozradil mi, jakou může mít tak cenu?“

Prodavač bez váhání řekl:

„Jistě, monsieur, stojí 5000 franků. Jak jste si určitě všiml, je zhotovena z nejlepších materiálů. Kromě toho to je umělecký předmět. Má větší cenu než je tržní cena použitých kamenů a drahých kovů.“

„Je to zřejmě jakýsi talisman, že?“

„Ano, monsieur, přináší štěstí, zvláště v kartách. Mladé dámy tyhle věcičky často kupují. Máme tu i jiné talismany, ale všechny exempláře tohoto konkrétního provedení mají stejnou kvalitu a cenu. Můžete se spolehnout, že tahle kočka je kočka s rodokmenem.“

„Předpokládám, že by ji člověk mohl koupit v Paříži téměř kdekoliv, že?“ zeptal se Parker lhostejně.

„To tedy ne, monsieur. Kdybyste si chtěl koupit ještě jednu takovouhle kočku, radím vám, ať neváháte. Pan Briquet jich měl jen omezenou sérii, a teď už máme na skladě jen poslední tři kousky, včetně té ve výloze. A pokud vím, tak už žádné další nebudou. Opakovat týž šperk znamená ho vulgarizovat. Samozřejmě, budou jiné kočky –“

„Nechci jinou kočku,“ řekl Parker s náhlým zájmem. „Rozumím-li vám správně, tak takovéhle kočky prodává jen pan Briquet. Takže i tahle moje kočka byla koupena ve vašem obchodě?“

„Zcela nepochybně, monsieur. Tyhle přívěsky zhotovil jeden z našich zlatníků – je to génius. Zhotovil řadu našich nejlepších šperků.“

„Ale zjistit, komu byl tenhle můj exemplář prodán, to by asi možné nebylo, vidíte?“

„Pokud byla ta vaše kočka prodána za hotové tady u pultu, tak by to nešlo. Jestli ale byla platba provedena šekem, bude to zaznamenáno v našich knihách, a pak bychom kupujícího zjistit mohli – pokud by si to monsieur přál.“

„To bych si moc přál,“ řekl Parker a podal mladíkovi navštívenku. „Jsem detektivem anglické policie a je pro nás nanejdůležitější vědět, komu tenhle přívěsek původně patřil.“

„V tom případě,“ řekl prodáváč, „bude lépe, když vám zavolám pana majitele.“

Mladík odnesl navštívenku dozadu a vzápětí se vrátil s obtloustlým mužem, jehož představil jako pana Briqueta.

V majitelově kanceláři pak rozložili na stole účetní knihy klenotnictví.

„Jistě chápete, monsieur,“ řekl pan Briquet, „že tady nalezneme informace pouze o těch kupujících, jimž jsme poslali účet. Je ovšem krajně nepravděpodobné, že by někdo platil takto cenný šperk v hotovosti. I když se najdou bohatí Angličané a Američané, u nichž to vyloučit nelze. Stačí, když se vrátíme na začátek roku, kdy jsme kočky začali prodávat.“ Posunul baculatý prst dolů. „K první koupi došlo 19. ledna.“

Parker si poznamenával různá jména s adresami a po půl hodině klenotník řekl: „A to je všechno, monsieur. Kolik jmen celkem máte?“

„Třináct,“ odpověděl Parker.

„A tři kousky ještě máme. Zhotovili jsme jich dvacet, takže čtyři jsme museli prodat za hotové. Pokud by si pan inspektor přál, můžeme je vyhledat v záznamech o denních prodejkách.“

Prohledávání záznamů o denních tržbách bylo zdlouhavější a únavnější, ale nakonec skutečně identifikovali částky za všechny čtyři kočky. Jedna byla prodána 31. ledna, druhá 6. února, třetí 17. března a poslední 9. srpna.

Inspektor vstal a zahrnul majitele klenotnictví dlouhým výčtem poklon a díků, když mu náhle nalezená data vnukla nápad. Vyndal Cathcartovu fotografii, ukázal ji panu Briquetovi a zeptal se ho, jestli muže nepoznává.

Pan Briquet zavrtěl hlavou.

„Naším pravidelným zákazníkem rozhodně není,“ řekl, „a ujišťuju vás, že mám výtečnou paměť na tváře. Dávám si záležet, abych se osobně znal s každým, kdo u mě vícekrát něco koupí. A tenhle džentlmen rozhodně nemá tuctovou tvář. Ale zeptáme se ještě prodavačů.“

Prodavačům muž na fotografii rovněž povědomý nebyl a Parker se už chystal obrázek schovat, když dívka, která právě prodala zasnubní prsten otlému staršímu Židovi, popošla k ostatním a řekla bez váhání:

„Mais oui, je l'ai vu, ce monsieur-la`. To je ten Angličan, co koupil diamantovou kočku té jolie blonde.“

„Mademoiselle,“ řekl Parker naléhavě, „zapřísahávám vás, buďte tak hodná, a vzpomeňte si na všechno.“

„Parfaitement,“ řekla. „To není tvář, kterou by člověk jen tak zapomněl. Zvláště, když se ptáte ženy. Ten džentlmen koupil diamantovou kočku a zaplatil za ni – ne, tak to nebylo. Vlastně ji koupila ta dáma! Vzpomínám si, jak jsme byli překvapeni, že to takhle klidně zaplatí v hotovosti, protože dámy u sebe většinou takové částky peněz nenosí. Bylo to vlastně tak, že ten džentlmen u nás koupil pro dámu hřeben z želvoviny s diamanty, načež ona řekla, že mu musí dát něco pour porter bonheur, a požádala mě o nějakého maskota pro štěstí v kartách. Ukázala jsem jí nějaké šperky vhodné pro pána, ale pak uviděla ty kočky a zamilovala se do nich a řekla, že pro něj chce tu kočku a nic jiného, že s tou bude určitě dostávat jenom dobré karty. Zeptala se mě, jestli má pravdu, a já řekla: ‘Určitě, jenom nesmí monsieur nikdy hrát bez ní.’ Džentlmen se smál a řekl, že kdykoliv bude hrát, bude ji mít kolem krku.“

„A jak vypadala ta dáma?“

„Blondýna, monsieur, a moc hezká. Dosti vysoká a štíhlá, a velice dobře oblečená. Velký klobouk a tmavomodrý kostým. Quoi encore? Voyons – ano, byla to cizinka.“

„Angličanka?“

„To nevím. Mluvila francouzsky velice dobře, velice dobře, téměř jako rodilá Francouzka. Ale slaboučký akcent občas měla.“

„Jakou řečí se bavila s tím pánem?“

„Francouzsky, monsieur. Mluvili jsme spolu všichni tři, oba se na mě obraceli současně, takže jsme mluvili pochopitelně francouzsky. Džentlmen mluvil francouzsky a`merveille jenom podle šatů a je ne sais quoi v jeho vzhledu jsem si řekla, že to bude Angličan. Dáma mluvila stejně plynňě, ale čas od času si člověk všimnul toho akcentu... Jednou nebo dvakrát jsem odešla od pultu, abych přinesla zboží z výkladu, pak spolu nemluvili francouzsky... Ale jakým jazykem, to nevím.“

„A teď, slečno, kdybyste si ještě vzpomněla, kdy to bylo?“

„Ah, mon Dieu, ca c'est plus difficile. Monsieur sait que les jours se suivent et se ressemblent. Voyons.“

„Můžeme to zjistit z denních záznamů,“ vložil se do toho pan Briquet. „Podle toho, že s tou diamantovou kočkou byl prodán i ten hřeben.“

„To máte pravdu,“ zaradoval se Parker.

Vrátili se k pokladním záznamům. V lednu vyšli naprázdno, ale u data 6. únor četli:

Peigne en écaille et diamants	7.500 franků
Chat en diamants (Dessin C-5)	5.000 franků

„Tím je to jasné,“ řekl Parker chmurně.

„Monsieur nevypadá spokojeně,“ podotkl klenotník.

„Ani vám nemůžu říct, monsieur,“ řekl Parker, „jak jsem vám vděčný za vaši laskavost, s jakou jste mi byl nápomocný. Ale přiznávám se, že kterýkoliv jiný měsíc v roce by mi byl milejší.“

Parkera celá ta záležitost tak rozladila, že si koupil dva humoristické časopisy, odebral se do restaurace na roh Rue August Léopold a během večeře je oba pročetl, aby se trochu uklidnil. Pak se vrátil do svého skromného hotelu, objednal si pití a dal se do psaní dopisu lordu Petrovi. Byla to pracná záležitost a nevypadalo to, že by se při ní Parker příliš bavil. Závěrečný odstavec zněl:

Sepsal jsem to všechno bez jakéhokoliv komentáře. Vyvodíš si z toho vlastní závěry, tak jako jsem si je vyvodil já. Doufám, že budou povzbudivější, protože z těch svých nejsem moudrý a jenom mě naplňují obavami. Doufám, že se nakonec ukáže, že jsou všechny chybné. Předpokládám, že se objeví nějaké nové stopy tam u Tebe, a pak budeme moct všechna fakta interpretovat zcela jinak. Ale myslím, že vyjasnit to všechno musíme. Nabídl bych se, že předám vyšetřování někomu jinému, ale ten by mohl dospět k nějakým ukvapeným závěrům ještě rychleji než já a celý případ zbabrat. Ale pokud by sis to přál, můžu kdykoliv náhle onemocnět. Dej mi vědět! Pokud si naopak myslíš, že bych tady měl šťourat dál, pošli mi, prosím Tě, nějakou fotografii lady Mary a pokud možno zjistí něco o tom diamantovém hřebeni a zelenooké kočce – a taky kdy přesně byla lady Mary v únoru v Paříži. Mluví francouzsky tak dobře jako ty? Dej mi vědět, cos zjistil.

Srdečně

Charles Parker

Parker si znovu pečlivě přečetl dopis i hlášení a obálku zalepil. Pak napsal dopis sestře, úhledně zabalil její dárek a zazvonil na hotelovou službu.

„Tenhle dopis mi hned pošlete – doporučeně,“ přikázal. „Balíček pošlete zítra jako colis postal.“

Poté zalehl do postele a četbou Epištoly Hebrejským se uspal.

Petrova odpověď přišla obratem.

Milý Charlesi,

děláš si zbytečné starosti. Ani mně se fakta tohoto případu dvakrát nelíbí, ale jsem raději, když pátrání vedeš ty, než kdyby ho vedl kdokoliv jiný. Jak píšeš, obyčejnému policajtovi je jedno,

koho zatkne, hlavně, že někoho zatkł, a je to ten poslední člověk, kterého by si člověk přál, aby strkal nos do jeho věcí. Soustřed'uji se na to, abych očistil bratra – to je ten nejdůležitější aspekt tohoto případu, a ať už se jinak stane cokoliv, všechno je lepší, než aby ho pověsili za vraždu, kterou nespáchal. Ať už to udělal kdokoliv, vždycky je lepší, aby trpěla osoba, která to má na svědomí. Takže pokračuj.

Přikládám dvě fotografie – jediné, které momentálně mám k dispozici. Ta v uniformě ošetrovatelky je dosti mizerná a na té druhé je Mary skoro schovaná za tím velkým kloboukem.

Ve středu jsem tady zažil zatraceně divné dobrodružství, které Ti vyličím, až se zase uvidíme. Objevil jsem tu ženu, která o naší záležitosti ví víc, než by měla, a jednoho potenciálního kriminálního – ten má ale bohužel alibi. Taky mám jeden skromný návrh ohledně identity Desítek.

V Northallertonu se nic zvláštního neudálo, Jerry má pochopitelně jít před soud. Díky Bohu, je tady teď matka. Doufám totiž, že se jí podaří dostat něco kloudného z Mary, byla na tom poslední dva dny obzvláště špatně – tedy myslím Mary, nikoliv matka – bylo jí příšerně zle. Doktor – který je děsný osel – neví, co s ní. Matka tvrdí, že diagnóza je jí úplně jasná a že Mary bude fit, mám prostě mít trpělivost. Přiměl jsem ji, aby se zeptala na ten hřeben a kočku. Historku s kočkou Mary kategoricky popřela, ale přiznává, že si v Paříži koupila hřeben s diamanty, nepamatuje se ale kde. Účet sice ztratila, ale rozhodně to nestálo ani zdaleka 7 500 franků. V Paříži byla od 2. do 20. února. Mou hlavní starostí teď je navštívit Lubbocka a vyjasnit si jistou záležitost se stříbřitým pískem.

Trestní senát se sejde první týden v listopadu, což vlastně je koncem příštího týdne. Takže to vypadá, že bychom sebou měli hodit, ale vlastně na tom nezáleží, protože oni ho stejně soudit nemůžou. Nezáleží na ničem jiném než na Velké porotě, která

bude muset schválit žalobu. Potom to můžeme protahovat, jak dlouho budeme chtít. Bude to totiž zatraceně složitá záležitost. Musí se sejít parlament a vůbec. Biggs je pod tou svou kamennou tváří příšerně rozčilený. Nikdy jsem si pořádně neuvědomil, jaká to je fuška soudit anglického peera. Dochází k tomu jenom tak jednou za šedesát let a ta procedura pochází někdy z doby královny Alžběty. Musí se jmenovat Lord High Steward a bůhví kdo ještě. Při jeho jmenování musí být jednoznačně uvedeno, že se pověření vztahuje jenom na tenhle jeden případ, protože někdy za vlády Richarda II. se z L. H. S. stalo tak velké zvíře, že začal mluvit do vlády celého království. Takže když se dostal k moci Jindřich IV. a ten úřad přešel do rukou krále, už si ho pěkně ponechal a L. H. S. teď jmenují jenom na určitou dobu při příležitosti korunovace nebo takové show, jakou bude soud s Jerryem. Král vždycky předstírá, že ani neví, že žádný L. H. S. není jmenovaný, a když pak nastane chvíle jako teď, je strašně překvapený, že musí někoho najít. Vědělš tohle všechno? Já ne, vytáhl jsem to z Biggse.

Takže hlavu vzhůru. Předstírej, že vůbec nevíš, že jde o moje příbuzné. Moje máti Ti posílá srdečné pozdravení a doufá, že Tě brzy uvidí. Bunter posílá něco uctivého a vhodného. Zapomněl jsem co.

S pozdravem Pátrání zdar
P.W.

Možná se ještě sluší doplnit, že identifikace pomocí zaslaných fotografií se nezdařila.

Šestá kapitola

Mary právě naopak

Snažím se vnést do veřejného života to, čeho se každému muži dostane od matky.

Lady Astorová

Hned první den, kdy trestní soud v Yorku zahájil činnost, vznesla Velká porota obvinění z vraždy proti Geraldovi, vévodovi z Denveru. Gerald, vévoda z Denveru, byl tedy přiveden do jednací místnosti, kde soudce předstíral, že právě objevil to, co všechny noviny hlásaly do světa už celých čtrnáct dní: že jelikož je jenom obyčejný soudce s neurozenou porotou, není v jeho kompetenci soudit anglického peera. Dodal nicméně, že bude informovat lorda kancléře (který už posledních čtrnáct dní tajně počítal kapacitu Royall Gallery a vybíral lordy do zvláštního výboru sněmovny). Poté vydal příkaz, aby vznešeného vězně zase odvedli.

Pár dní nato za pošmourného londýnského odpoledne zazvonil Charles Parker u dveří bytu ve druhém poschodí na adrese Picadilly 110A. Dveře otevřel Bunter, jenž s uctivým úsměvem inspektora informoval, že lord Petr si na pár minut odskočil, ale že inspektor je očekáván, takže kdyby laskavě šel dál a posečkal.

„Teprve dneska ráno jsme se vrátili,“ dodal sluha, „takže nás, prosím, omluvte, ještě jsme se pořádně nestačili zabydlet. Směl bych vám nabídnout šálek čaje?“

Parker nabídku přijal a s rozkoší se uvelebil na divanu. Po mimořádném nepohodlí francouzského nábytku bylo potěšení cítit pod sebou pérující matraci, mít za hlavou polštářek a v ústech Petrovy vynikající cigarety. Co myslel Bunter tím, že se „ještě

nestačili zabydlet“, to si Parker nedovedl představit. Mihotavé plameny hořících polen v krbu se odrážely v bezchybné černí klavíru; hřbety Petrovy sbírky prvotisků vázané v jemné teletině se měkce vyjímalý proti černým a světle žlutým zdem; ve vazách stály zlatohnědé chryzantémy; na stole ležela poslední vydání všech britských novin – jako kdyby majitel bytu nikdy na žádných cestách nebyl.

Když obdržel čaj, inspektor vyndal z náprsní kapsy fotografie lady Mary a Denise Cathcarta, opřel je o čajovou konvici a díval se z jednoho na druhého, jako kdyby chtěl vyčíst z jejich poněkud rozpačitého úsměvu, co se jim honilo hlavou. Pak si vzal na pomoc své pařížské poznámky a různé body si zaškrtoval tužkou. „Zatraceně!“ řekl s pohledem upřeným na lady Mary, „Zatraceně – zatraceně – zatraceně!“

Sled jeho myšlenek byl mimořádně zajímavý. Jeden obraz za druhým, každý neobyčejně podnětný, mu vyvstával před očima. To se ví, v Paříži člověk o ničem pořádně uvažovat nemohl – bylo to tam příliš nepohodlné a k tomu ještě to ústřední topení! Tady, kde už s Wimseym přišli na kloubu tolika problémům, hořel poctivý oheň. Cathcart seděl u krbu. Potřeboval vyřešit nějaký problém. Když kočky seděly a zíraly do ohně, řešily nějaký problém. Divné, že ho to nenapadlo už dřív. Když se k ohni posadila zelenooká kočka, člověk se pohroužil do jakési příjemné, černé, sametové nápaditosti, která je nejdůležitější. Byla to rozkoš, moci takhle jasně uvažovat, protože jinak by nestálo za to překročit povolenou rychlost – a černé močály ho mýjely tak rychle. Ale teď už tomu přišel na kloub, teď už to nezapomene. Souvislost byla nasnadě.

„Sklářova kočka je středohbitá,“ řekl inspektor Parker jasně a hlasitě.

„To rád slyším,“ poznamenal lord Petr s přátelským úsměvem. „Dobře sis schrupnul, Charlesi?“

„Cože?“ řekl inspektor. „Nazdar! Co tím chceš říct – schrupnul? Přišel jsem na něco úžasně důležitého a teď mi to kvůli tobě vypadlo z hlavy. Jak to bylo? Kočka... kočka...“ usilovně pátral v paměti.

„Řekl jsi: ‘Sklářova kočka je středohbitá,’“ odpověděl lord Petr. „Je to vážně skvělé slovo, ale nevím, cos tím myslel.“

„Středohbitá?“ opakoval Parker a mírně zrudl. „No... možná máš pravdu, možná jsem si skutečně zdříml. Ale vážně jsem měl pocit, že jsem našel klíč k tomu všemu... Ta věta mi připadala strašně důležitá. Dokonce i teď... No, když o tom teď uvažuji, tak to zase tolik smyslu nedává. Škoda. Všechno mi připadalo úplně jasné.“

„Nevadí,“ řekl lord Petr. „Teď ses vrátil?“

„V noci jsem přeplul přes kanál. Nějaké novinky?“

„Spousta.“

„Dobrých?“

„Ne.“

Parkerovy oči zabloudily k fotografii.

„Nevěřím tomu,“ řekl zarputile. „Říkej si co chceš, já tomu nevěřím.“

„Ale čemu?“

„Tomu, co mi řekneš.“

„Asi tomu věřit budeš muset, Charlesi,“ řekl Petr mírně. „Netvrdím... přece...,“ vykládal Wimsey s přestávkami, během nichž pěchoval prsty tabák do dýmky, „že Cathcarta,“ šťouch, „zastřelila Mary. Ale fakt je,“ šťouch, „že v jednom kuse lhala. Ví, kdo to udělal,“ šťouch, „počítala s tím. Simuluje,“ šťouch, „a lže, aby toho chlapa kryla. Budeme,“ šťouch, „ji muset přinutit, aby promluvila.“ Zapálil dýmku několikanásobným krátkým zlostným zabafáním.

„Pokud si můžeš myslet,“ řekl rozčileně Parker, „že tahle žena,“ ukázal na fotografii, „je zapletená do Cathcartovy vraždy,

tak na ty tvoje novinky kašlu! Neblázni, Wimsey! Vždyť to je tvoje sestra.“

„A Gerald je můj bratr,“ namítl tiše Wimsey. „Doufám, že si nemyslíš, že mám nějakou radost z toho, jak to vypadá? Ale každopádně budeme moc pokračovat mnohem lépe, když se budeme ovládat.“

„Promiň, mrzí mě to,“ omlouval se Parker. „Nevím, co to do mě vjelo – ještě jednou se omlouvám.“

„Nejlíp uděláme,“ řekl Wimsey, „když budeme důkazy brát tak, jak jsou, ať se nám líbí seabemíň. A otevřeně přiznávám, že některé z nich jsou rozhodně odpudivé... V pátek dorazila do Riddlesdale matka. Vpochodovala nahoru k Mary a ujala se jí, zatím co já se potloukal dole v hale a hloupnul s kočkou a byl jenom na obtíž. Znáš mě! Za chvíli dorazil dr. Thorpe. Šel jsem si sednout na truhlu nahoře nad schody. Za chvíli zazvonil zvonek a Ellen jde nahoru. Matka s Thorpem vylezli ven, zastavili ji přede dveřmi do Maryina pokoje a hezkou chvíli tam spolu brebentili, načež matka vyrazila po chodbě ke koupelně, vysoké podpatky jí zlostně klapaly a náušnice se samým rozčilením houpaly sem tam. Kradl jsem se za nimi ke dveřím do koupelny, ale dovnitř jsem neviděl, protože všichni zůstali stát ve dveřích, slyšel jsem jen, jak matka prohlásila: „Jako bych vám to neříkala.“ Načež Ellen řekla: „Já vím, vaše milosti, ale koho by to napadlo?“ Matka pak pronesla: „Něco vám povím, kdybych měla záviset na vás, lidi, aby mě někdo neotrávil arsenem nebo tím druhým svinstvím, co se jmenuje jako anemonky, nebo tak podobně – víte, co myslím – to, co použil ten neobyčejně pohledný chlap s těmi směšnými vousy, aby odpravil svou manželku a tchyni (která byla z těch dvou nepoměrně atraktivnější, chudinka), už bych mohla být touhle dobou rozřezaná a analyzovaná dr. Spilsburym – že ten chudák ale dělá příšernou a nechutnou práci, a ti králíci, to jsou

taky chudácci.“ Wimsey se odmlčel, aby se nadechl, a Parker se zasmál, i když mu jinak do smíchu nebylo.

„Nemůžu odpřísáhnout, že ji cituju přesně,“ řekl Wimsey, „ale tak nějak to bylo, znáš styl mé drahé matky. Dobrák Thorpe se snažil vypadat důstojně, ale matka se naježila a vyčítavě mu řekla: „Za mých mladých let se takovémuhle chování říkalo hysterie a darebáctví. My jsme se nenechali od holek takhle balamutit. Vy si tomu říkejte neuróza a potlačované přání nebo reflex a podporujte si to. Vy byste tu pitomou holku klidně nechal, aby z toho opravdu onemocněla! Jste všichni absolutně nemožní a jste nezodpovědní jako malé děti – při čemž ovšem je spousta těch malých ubožáků ve slumech, co se musí starat o celou rodinu a mají víc rozumu než vy všichni dohromady. Moc se na Mary zlobím za to, že si takhle vymýšlela, a není zapotřebí ji litovat.’ Něco ti povím,“ přerušil líčení Wimsey, „myslím, že na tom, co matky o svých dětech říkají, je mnoho pravdy.“

„Souhlasím s tebou,“ přikývl Parker.

„Později jsem s matkou mluvil mezi čtyřma očima a zeptal se jí, co se stalo. Řekla mi, že Mary jí o sobě a své nemoci odmítala cokoliv říct, jen opakovala, že chce být sama. Pak se objevil Thorpe a vykládal matce o nervovém šoku – přiznal, že ale nechápe ty opakující se záchvaty nevolnosti se zvracením provázené horečkou. Matka ho vyslechla a požádala ho, aby tedy šel a rovnou Mary změřil teplotu. Což udělal, načež během měření ho matka odvedla k toaletnímu stolku. Ale protože je všemi mastmi mazaná, stoupla si zády k Mary a přitom ji pozorovala v zrcadle. Otočila se právě včas, aby ji přistihla, jak vyrábí horečku s pomocí ohřívací lahve.“

„No tohle!“ vydechl Parker.

„To prohlásil Thorpe taky. Matka řekla jenom tolik, že pokud není dost starý na to, aby nenaletěl na takový obehnaný trik, nemá se co vydávat za zkušeného rodinného lékaře. Načež se zeptala

Ellen na ty záchvaty zvracení – kdy k nim dochází a jak často, a jestli to je před jídlem nebo po něm, načež z nich nakonec vyrazila, že zpravidla k nim docházelo krátce po snídani a jenom příležitostně i jindy. Matka mi řekla, že nejdřív jí to nebylo jasné, protože už předtím prohledala pokoj, jestli tam nejsou nějaké lahvičky nebo tak, až nakonec se zeptala, kdo jí stele postel, napadlo jí, jestli Mary nemá něco schovaného pod matrací. Načež Ellen řekla, že obvykle ji stele ona, zatímco Mary se koupe. „Kdy to je?“ povídá matka. „Těsně před snídání,“ zakňourala holka. ‘Bůh nás chraň před takovou sbírkou tupců,’ prohlásila matka. ‘Proč jste mi to neřekli dřív?’ Takže všichni naklusali do koupelny a tam, na poličce mezi solí do koupele a krémy a kartáčky na zuby hačala rodinná láhev ipe- no, jak se to přesně jmenuje?“

„Ipekakuanha?“ navrhl Parker.

„Zatraceně! Byl jsem přesvědčený, že tentokrát tě dostanu. Žádný normální člověk si nemůže jen tak pamatovat takové strašné slovo jako je ipekakuanha. Ty sis to musel někde najít předem! Každopádně ta lahvička byla ze tří čtvrtin prázdná! Načež matka pravila – vlastně už víš, co... Takže, jak říkáš, je snadno vidět, po kom jsem zdědil nadání k detektivní profesi.“

„Neřekl jsem, že –“

„Já vím, že ne. Proč jsi to neřekl? Myslím, že detektivní schopnosti mé rodné matky si zaslouží jistého uznání. Po pravdě řečeno jsem jí to řekl, na což reagovala těmito pozoruhodnými slovy: ‘Milý chlapče, když se ti to líbí, můžeš tomu říkat učeně, ale já jsem jenom staromódní ženská a já tomu říkám zdravý selský rozum. A u chlapů je něco takového tak vzácné, že když ho nějaký má, napíší o něm knihu a říkají mu Sherlock Holmes.’ Dobře, tohle nechme stranou, podstatné je, že jsem řekl matce (samozřejmě, že v soukromí): ‘To je všechno hezké, ale nevěřím tomu, že by si Mary dala takovou práci – předstírat bůhví jak není nemocná a všechny nás vyděsit – jenom kvůli tomu, aby se stala

středem pozornosti. Taková ona přece není.' Matka se na mě upřeně zadívala jako moudrá sova a vyjmenovala mi celou řadu příkladů hysterií končící případem služebné, která polila něčí dům petrolejem, aby si lidi mysleli, že v něm straší, načež dodala, že když všichni ti novopečení doktoři si dali takovou práci a vymysleli podvědomí a kleptomanii a komplexy a podobné úžasné věci, aby vysvětlili, proč lidi vyvádějí různé šílené věci, tak si myslí, že by se toho teď dalo využít.“

„Wimsey,“ řekl rozčileně Parker, „myslela tím, že má nějaké podezření?“

„Milý příteli,“ odpověděl lord Petr, „pokud si lze o Mary něco domyslet, moje matka to ví. Vylíčil jsem jí všechno, co jsme dosud zjistili my dva. Všechno to vyslechla, a jak je jejím dobrým zvykem, na žádnou otázku přímo neodpověděla, načež nakonec prohlásila: 'Kdyby mě byla Mary poslechla, a šla by dělat něco užitečného, místo aby si hrála na samaritánku, což podle mě k ničemu dobrému nevedlo – ne že bych obecně měla něco proti pomáhání zraněným, ale ta pitomá ženská, pod kterou Mary pracovala, byla tou nejpříšernější snobkou, jakou jsem kdy zažila. A každopádně byly mnohem rozumnější věci, které mohla Mary opravdu dobře dělat, jenomže ona se zbláznila, že musí do Londýna – podle mě za to může ten pitomý klub, co taky může člověk čekat od místa, kde se tak příšerně vaří, které je celé v růžově vymalovaném sklepe, kde se spolu lidi nebaví, ale všichni křičí jeden přes druhého a nikdo nemá smoking – jenom ty rubášky a kotlety. Tak či onak, řekla jsem tomu starému troubovi, co o tom má říct, a oni na žádné lepší vysvětlení stejně nepřijdou.' Každopádně,“ skončil Petr, „jestli začne být kdokoliv moc zvědavý, matka na něj vletí jako saň.“

„A co si o tom všem myslíš ty?“ zeptal se Parker.

„Ještě jsem se nedostal k té nejnepříjemnější části mých novinek,“ řekl Petr. „Zrovna jsem se to dozvěděl a přiznávám se,

že to se mnou pěkně zamávalo. Včera jsem dostal dopis od Lubbocka, že by se mnou chtěl mluvit, takže jsem se tam dneska rozběhl a ráno jsem s ním mluvil. Vzpomínáš si, že jsem mu poslal vzorek skvrny z Maryiny sukně, který pro mě odstříhl Bunter? Mrkl jsem se na něj sám a vůbec se mi to nelíbilo, tak jsem to poslal Lubbockovi, ex abundantia cauteloe; a bohužel ti musím říct, že potvrdil moje obavy. Je to lidská krev, Charlesi. Obávám se, že Cathcartova.“

„Ale... Nějak mi uniká souvislost.“

„No, ta sukně se musela umazat od krve ten den, co Cathcart zemřel, protože to byl ten poslední den, co si byli všichni zastřílet na blatech – kdyby se umazala někdy dřív, Ellen by tu skvrnu vyčistila. Den po Cathcartově smrti Mary nervózně zakázala Ellen, aby sukni odnesla, a pokusila se ji sama amatérsky vyčistit mýdlem a vodou. Takže můžeme usoudit, že Mary dobře věděla, že tam ta krev je, a chtěla to zatajit. Služebné Ellen řekla, že to je krev z nějakého tetřeva – což byla vědomá lež.“

„Možná,“ řekl Parker v marné snaze Mary obhájit, „že jenom řekla něco jako: ‘Co to je? To jsem se asi umazala od nějakého z těch ptáků.’“

Petr zavrtěl hlavou. „Nevěřím, že člověk může mít takovou skvrnu od lidské krve na šatech a nevědět, že tam je. Musela si kleknout do kaluže krve. Ta skvrna byla široká tak tři čtyři palce.“

Parker deprimovaně sklonil hlavu a utěšil se tím, že si udělal pár poznámek.

„Takže si to zopakujme,“ pokračoval Petr. „Ve středu večer se všichni dole navečeřeli a chvíli nato šli spát – kromě Cathcarta, ten vyběhl ven a už se nevrátil. Deset minut před půlnocí slyší správce Hardraw výstřel, který mohl být vypálen na té mýtince, kde došlo – řekněme – k neštěstí. Tahle doba také souhlasí se stanoviskem lékaře, že když tělo v půl páté ráno prohlížel, bylo už tři až čtyři hodiny po smrti. Dobře. Ve tři ráno se Jerry vrací domů, ať už byl

kdekoliv, a nalezne mrtvolu. Sotva se k ní sehne, objeví se jako na zavolanou Mary v kabátě a čepici a důkladných vycházkových botách. A jak to vysvětluje? Tvrdí, že ve tři hodiny ji vzbudil výstřel. Jenomže ten výstřel nikdo jiný neslyšel a navíc máme svědectví paní Pettigrewové-Robinsonové, která spala v sousedním pokoji a, jak je jejím úžasným zvykem, při otevřeném okně. Byla vzhůru od dvou ráno a až do chvíle, kdy Mary po třetí hodině všechny zburcovala, žádný výstřel neslyšela. Naproti tomu podle Mary byl ten výstřel tak hlasitý, že ho slyšela na opačné straně domu. Což je trochu divné, že? Osoba, která je vzhůru, neslyší ránu, která je dost hlasitá na to, aby vzbudila mladou tvrdě spící osobu ve vedlejší ložnici. A každopádně, kdyby tenhle výstřel Cathcarta zabil, těžko by mohl být už mrtvý, když ho Gerald našel – a vůbec, kde by se vzal čas na to, aby bylo Cathcartovo tělo přeneseno z křoví před zimní zahradu?“

„Tohle všechno jsme už probírali,“ ozval se Parker znechuceně. „Už jsme se shodli, že té historice o výstřelu ve tři hodiny nebude přikládat žádný význam.“

„Jenomže se bojím, že jí budeme muset přikládat velký význam,“ řekl pochmurně lord Petr. „Takže co tedy Mary dělala? Bud’ si musela myslet, že ten výstřel –“

„Ten výstřel neexistuje!“

„Já vím. Ale snažím se vyjasnit rozpory v její výpovědi. Tvrdila, že nespustila poplach, protože si řekla, že to bude nějaký pytlák. Ale pokud by to byl pytlák, je krajně nepravděpodobné, že by šla dolů si to ověřovat. Takže vysvětlila, že ji napadlo, že by to také mohl být nějaký lupič. Jenomže jakpak se na to pátrání po lupičovi oblékla? Co bychom udělali ty nebo já? Podle mě bychom si přes pyžamo vzali župan, na nohy pantofle a do ruky řekněme pohrabáč nebo pořádnou hůl – ale neoblékli bychom si šněrovací boty, kabát a čepici!“

„Venku lilo,“ zamumlal Parker.

„Ale no tak! Když se jdeš podívat dolů, jestli tam není lupič, nechystáš se ho honit po zahradě. Čekáš, že se vloupal do domu, takže sejdeš tiše kus po schodech a odtamtud se koukneš, co se děje. Nebo nahlédneš dole do pokoje. Dovedeš si představit dnešní moderní holku, která běhá po světě prostovlasá v každém počasí, jak si nasazuje čepici, když jde načapat lupiče? To přece nemá logiku, Charlesi! A namířila si to rovnou ke dveřím do zimní zahrady a rovnou k mrtvole, jako by předem věděla, kde ji má hledat.“

Parker znovu zavrtěl hlavou.

„Takže dál. Vidí Geralda, skloněného nad Cathcartovým tělem. Co řekne? Zeptá se snad, co se stalo? Zeptá se, kdo to tam leží? Ne, vykřikne: ‘Panebože, Geralde! Tys ho zabil!’ A teprve potom, jako by ji to napadlo až dodatečně, řekne: ‘Vždyť to je Denis! Co se tu proboha stalo? Došlo k nehodě?’ Tobě to připadá normální?“

„Ne. Podle mě to vypadá, že to nebyl Cathcart, koho čekala, že tam uvidí.“

„Myslíš? Mně to spíš připadá, jako kdyby chtěla vzbudit dojem, že neví, kdo to je. Nejdřív řekne: ‘Tys ho zabil!’ a pak, když si uvědomí, že by neměla vědět, kdo to je, řekne: ‘Vždyť to je Denis!’“

„V každém případě,“ podotkl Parker, „pokud ta první reakce byla pravá, nepředpokládala, že tam dotyčného najde mrtvého.“

„Ne, to nepředpokládala – to si musíme pamatovat. Ta smrt ji překvapila. Dobře. Načež Gerald ji pošle nahoru, aby přivedla pomoc. A teď se ukáže užitečná drobnost, kterou jsi zjistil a napsal jsi mi o ní. Vzpomínáš si, co ti paní Pettigrewová-Robinsonová řekla ve vlaku?“

„Myslíš to, že slyšela na chodbě prásknout dveře?“

„Ano. Povím ti, co se mi stalo ráno před pár dny. Vyběhl jsem z koupelny svým obvyklým svižným krokem a pěkně jsem se

praštil o truhlu, co tam stojí na chodbě před koupelnou. Víko se nadzdvihlo, načež žuchlo dolů: Prásk! A já si vzpomněl na to prásknutí dveří, takže mě napadlo, že se mrknu dovnitř. Zdvihnul jsem znovu víko a koukám na nějaká prostěradla a takové věci, co byly uvnitř, a najednou slyším nějaké povzdechnutí a vedle mě stojí Mary, zírá na mně a je bílá jako to prostěradlo. Pěkně mě vyděsila, ale to nebylo nic proti tomu, jak jsem vyděsil já ji. Tedy, nic mi neřekla, to ne, ale začala být hysterická a zapadla zpátky do svého pokoje. Jenomže já na tom prostěradle něco uviděl.“

„Co?“

„Stříbřitý písek.“

„Stříbřitý –“

„Vzpomínáš si na ty kaktusy dole v zimní zahradě a jak si tam někdo mezi ně schoval kufr nebo něco takového?“

„Jistě.“

„Tak tam byla všude kolem spousta stejného písku – zahradníci ho sypou do květináčů a na cibulky a tak.“

„A tys to našel uvnitř té truhly?“

„Jo. Poslouchej dál. Po tom hluku, co paní Pettigrewová-Robinsonová slyšela, Mary vzbudila Freddyho a pak Pettigrewy-Robinsonovy – a co udělala pak?“

„Zamkla se ve svém pokoji.“

„Ano. A za chvíli sešla dolů a přidala se k ostatním v zimní zahradě. A v té chvíli si taky ostatní všimli, co má na sobě: kabát přes pyžamo, na hlavě čepici a naboso obuté boty.“

„Ty si tedy myslíš,“ řekl Parker, „že lady Mary byla ve tři ráno už vzhůru a oblečená a šla s kufrem do zimní zahrady, kde se měla setkat – s vrahem? Neblázni, Wimsey!“

„Tak daleko bych s těmi dedukcemi nezašel,“ řekl Petr. „Shodli jsme se jenom na tom, že nečekala, že ten mrtvý na zemi je Cathcart.“

„Zřejmě se tam měla s někým setkat.“

„Takže co kdybychom – prozatím – předpokládali, že se měla sejít s Desítkami?“ navrhl tiše Wimsey.

„Myslím, že to je rozumný předpoklad. Pak si ale posvítla baterkou a uviděla, že tím mužem, nad nímž se vévoda sklání je Cathcart, takže ji napadlo... Panebože, Wimsey! Měl jsem vlastně pravdu! Když řekla: ‘Tys ho zabil!’, tak mluvila o Desítkách – myslela si, že to tělo patří Desítkám.“

„Ano, ovšem!“ vykřikl Wimsey. „To jsem přece trouba! Jistě. A pak teprve řekla: ‘To je Denis – co se stalo?’ Je to úplně jasné. A co udělala s tím kufrem?“

„Už se mi to všechno rýsuje,“ křičel Parker. „Když viděla, že ten mrtvý není ten chlapík s desítkami, uvědomila si, že to je naopak, že Desítky jsou vrah. Načež udělala všechno, co mohla, aby se nikdo nedozvěděl, že tam Desítky byly. Nejdřív ukryla kufr za kaktusy. Později, když šla nahoru, tak ho vyndala a schovala ho v té dubové truhle nad schody. Nechtěla ho odnést až do svého pokoje, protože kdyby ji někdo slyšel, jak jde nahoru, mohlo by mu být divné, proč běží k sobě, místo aby zburcovala ostatní. Takže vzbudila Arbuthnota a Pettigrewovy-Robinsonovy – stála přitom ve tmě a všichni byli rozespálí, takže si nevšimli, co přesně má na sobě. Rychle se zbavila paní Pettigrewové-Robinsonové, vběhla k sobě, svlékla si sukni, ve které si předtím klekla vedle mrtvého Cathcarta, a zbytek šatů a oblékla si pyžamo. Čepici si oblékla znovu, protože si někdo mohl všimnout, že ji předtím měla, a kabát taky, protože toho si ostatní všimli zcela jistě. Šněrovací boty musely taky zůstat, protože tam dole už byly jejich šlápoty. Načež sešla dolů a připojila se k ostatním. Cestou dala dohromady tu historku o lupičovi, kterou pak předhodila koronerovi.“

„Takhle nějak to muselo být,“ přikývl Petr. „Zřejmě byla tak zoufale odhodlaná zamaskovat všechny stopy po přítomnosti

Desítek, že si ani neuvědomila, že ta její výpověď vrhne podezření na Geralda.“

„Došlo jí to až při soudním jednání,“ doplnil Parker. „Nevzpomínáš si, jak se hned chytla té teorie o sebevraždě?“

„A když se pak ukázalo, že zachraňuje svého – řekněme přítele – za cenu toho, že třeba pověsí jejího bratra, ztratila hlavu, začala předstírat, že není dost fit, aby vstala z postele, a odmítla podat jakékoliv svědectví. Mám dojem, že naše rodina má obzvláštní štěstí na pitomce,“ skončil Petr zasmušile.

„No jo, co měla chudinka dělat?“ zeptal se soucitně Parker. Začínala se mu vracet dobrá nálada. „Každopádně Mary je z toho venku.“

„Svým způsobem,“ řekl Petr, „ale pořád ještě zbývá spousta nejasností. Jak to, že je Mary tak zadobře s Desítkami, které – pokud nejsou přímo vrahem -, jsou přinejmenším vyděračem? Jak se dostal na scénu Geraldův revolver? A ta zelenooká kočka? Kolik toho Mary věděla o schůzce Desítek s Denisem Cathcartem? A pokud se s tím chlapíkem scházela, mohla mu kdykoliv předat ten revolver.“

„Ne, to ne,“ oponoval mu Parker. „Nesmíš ji podezírat z takových odporných věcí.“

„Čerta starého!“ vybuchl Wimsey. „Přijdu na to, co se tady doopravdy stalo, i kdybychom měli všichni skončit na šibenici!“

V této chvíli se objevil Bunter a podal Wimseymu telegram. Lord Petr ho přečetl nahlas:

Hledaný objeven v Londýně. Viděn v pátek v Marylebone. Další informace od Scotland Yardu.- Superintendent Gosling, Ripley.

„Paráda!“ vykřikl Wimsey. „Konečně se tomu dostaneme na kloub. Buď tak hodný a zůstaň tady, kdyby se něco semlelo. Utíkám do Scotland Yardu. Večeři ti sem přinesou a Bunterovi

řekni, ať ti přinese láhev Chateau Yquem – je docela dobré. Nazdar.“

Vyběhl ze dveří a chvíli nato už s ním taxi uhánělo po Piccadilly.

Sedmá kapitola

Klub a kulka

Je mrtev. Mrtev mojí rukou. Bylo by lepší, kdybych byl mrtev já sám, neb troskou vinou deptanou jsem se stal.

Dobrodružství Sextona Blakea

Plynuly hodiny a inspektor Parker pořád ještě čekal, až se jeho přítel vrátí. Znova a znova probíral Riddlesdalský případ, konzultoval své poznámky, místy je pozměňoval a v jeho unaveném mozku se líhly ty nejfantastičtější dohady. Občas vytáhl z knihovny nějakou knihu, občas zahrál pár neumělých tónů na piáno, listoval týdeníky a nervózně chodil po pokoji.

Nakonec z kriminologické sekce knihovny vytáhl jednu z knih a přinutil se číst popis nejúžasnějšího a nejdramatičtějšího travičského procesu – Seddonova případu. Postupně ho odhalování zločinu zcela absorbovalo, jako ostatně vždycky, a když ho neodbytné drnčení zvonku venkovních dveří vytrhlo z četby, s údivem zjistil, že už je dlouho po půlnoci.

Nejdříve ho napadlo, že si Wimsey zapomněl klíč, a už si připravoval ironickou poznámku, kterou ho přivítá, když se dveře otevřely a – jako na začátku nějakého příběhu se Sherlockem Holmesem – vstoupila vysoká a krásná mladá žena s fialkově modrýma očima; žena byla už na první pohled příšerně rozčilená. Rozcuchaná hříva zlatých vlasů jí povlávala kolem hlavy a oblečení vypadalo podivně: když si rozepjala tlustý cestovní plášť, objevily se večerní šaty, světle zelené hedvábné punčochy a důkladné vycházkové boty pokryté tlustou vrstvou bláta.

„Jeho Lordstvo se ještě nevrátilo, mylady,“ řekl Bunter, „ale musí se objevit každou chvíli. Už tu na něj čeká pan Parker. Mohu mylady nabídnout něco k jídlu?“

„Ne, ne,“ řeklo zjevení chvatně. „Nic, děkuju. Počkám. Dobrý večer, pane Parkere. Kde je Petr?“

„Jel něco zařídit, lady Mary,“ odpověděl Parker. „Už by měl být dávno zpátky. Prosím, posad'te se!“

„Kam jel?“

„Do Scotland Yardu. Ale odjel už v šest hodin. Vůbec nechápu—“

Lady Mary reagovala gestem naprostého zoufalství.

„Já to věděla!“ pronesla zdrceně. „Ach Bože! Pane Parkere, co mám dělat?“

Pan Parker se nezmohl na jediné slovo.

„Musím s Petrem mluvit,“ naříkala lady Mary. „Je to otázka života a smrti. Nemůžete pro něho poslat?“

„Ale já nevím, kde je,“ namítl logicky Parker. „Prosím vás, lady Mary —“

„Petr určitě dělá něco strašného. Hrozně se plete,“ křičela mladá žena a zoufale lomila rukama. „Musím s ním mluvit... Musím mu říct... Panebože, v takovémhle maléru snad ještě nikdy nikdo nebyl! Já — ach —“

Lady se hlasitě zasmála, načež propukla v pláč.

„Lady Mary — prosím — neplačte!“ žadonil Parker s pocitem, že se chová jako neschopný hlupák. „Prosím, posad'te se. Napijte se trochu vína. Přitíží se vám, když budete takhle plakat!“ Pokud to je pláč, dodal pro sebe v duchu. Připadá mi to spíš jako škytavka. „Buntře!“

Bunter nebyl daleko. Přesně vzato už krácel do dveří s táckem v ruce. S důrazným: „Dovolte, pane!“ přistoupil ke svíjející se návštěvnici a přiložil jí k nosu lahvičku. Výsledek byl ohromující. Pacientka dvakrát třikrát zalapala po dechu, načež se posadila a zlostně se rozkřikla:

„Co si to dovolujete, Buntře! Okamžitě zmizte!“

„Doporučuji hlt koňaku, mylady,“ nenechal se Bunter zastrašit. Uzavřel lahvičku, přičemž Parker stačil zaregistrovat štiplavý pach čpavku. „Napoleon, ročník 1800, mylady. Nepít hltavě, smím-li vás požádat. Jeho Lordstvo by neslo velice těžce, kdybychom zmařili i jediný doušek. Měla mylady cestou nějakou večeři? Ne? Podnikat dlouhou cestu s prázdným žaludkem je velice nerozumné, mylady. Dovolím si nechat poslat vám omeletu. Možná, pane,“ otočil se na Parkera, „byste si také dal něco malého k jídlu?“

„Cokoliv,“ přikývl Parker a rychle Buntera propustil. „Už je vám lépe, lady Mary, vidíte? Dovolte, pomůžu vám svléknout plášť.“

Žádná další vzrušená prohlášení se nekonala, dokud omeleta nevzala za své a lady Mary se pohodlně neuvelebila na divanu. To už se jí vrátila duševní rovnováha. Nicméně si Parker povšiml, že nedávná nemoc (ať už byla vyvolána čímkoliv) zanechala na dívce stopy. Její pleť postrádala dokonalost, kterou si pamatoval z dřívějšíka, bylo na ní patrné napětí a fialové kruhy pod očima kontrastovaly s celkovou bledostí.

„Pane Parkere, omlouvám se za ten výstup,“ řekla a hleděla mu do očí s odzbrojující upřímností a důvěrou. „Ale byla jsem v strašné depresi a přijela jsem z Riddlesdale tak narychlo.“

„Rádo se stalo,“ řekl poněkud absurdně Parker. „Můžu pro vás něco udělat, než se váš bratr vrátí?“

„Pokud vím, tak vy s Petrem podnikáte všechno společně, vidíte?“

„Myslím, že lze říct,“ přikývl Parker, „že ani jeden z nás nevypátral v tomhle případě nic, co by nesdělil druhému.“

„Když všechno povím vám, tak to vyjde nastejno?“

„Naprosto. Pokud mě poctíte svou důvěrou...“

„Počkejte, pane Parkere! Víte, jsem v obtížné situaci. Nevím přesně, co bych měla... Mohl byte mi říct, jak jste s vyšetřováním daleko? Na co jste přišli?“

Její žádost Parkera mírně šokovala. Přestože tvář lady Mary ho pronásledovala od chvíle, kdy ji viděl během soudního jednání před koronerem, a přestože byl nanejvýš rozrušený z tohoto romantického rozhovoru, profesionální opatrnost ho zcela neopustila. Vědom si toho, že lady Mary je do případu nějak zapletena, neztratil natolik rozvahu, aby vyložil karty na stůl.

„Omlouvám se,“ řekl, „ale to vám přesně nemůžu povědět. Spousta z toho, co máme, jsou spíš jenom takové dohady. Kdybych o nich mluvil, mohlo by to uškodit zcela nevinnému člověku.“

„Ach! Takže podezříváte někoho určitého?“

„Zatím spíš neurčitého,“ řekl Parker s úsměvem. „Ale jestli víte něco, co by nám v pátrání pomohlo, rozhodně mi to povězte. Třeba podezříváme naprosto nevinnou osobu.“

„Nejspíš ano,“ řekl lady Mary a nervózně se zasmála. Vzala se stolu oranžovou obálku a začala ji mechanicky překládat na menší a menší obdélníčky. „Co byste chtěl vědět?“ zeptala se náhle změněným hlasem. Parker postřehl v jejích rysech odhodlanost a tvrdost, která v nich předtím nebyla – jako by sbírala sílu k něčemu nepříjemnému.

Otevřel poznámkový blok, a jak položil první otázku, nervozita z něj spadla; profesionál se vrátil na scénu.

„Byla jste v únoru v Paříži?“

Lady Mary přikývla.

„Vzpomínáte si, že jste byla s kapitánem Cathcartem – mimochodem, předpokládám, že mluvíte francouzsky, že?“

„Ano, plynně.“

„Stejně dobře jako váš bratr – prakticky bez akcentu?“

„Myslím, že ano. Jako děti jsme měly vždycky francouzskou vychovatelku a matka na to kladla velký důraz.“

„Ano. Takže vzpomínáte si, že jste šla 6. února s kapitánem Cathcartem do klenotnictví na Rue de la Paix a tam jste mu koupila – nebo on koupil vám – hřeben z želvoviny zdobený diamanty a platinovou kočku s diamanty a smaragdovými očima?“

Všiml si ostražitosti, která se mihla v dívčiných očích.

„To má být ta kočka, na kterou jste se vyptávali v Riddlesdale?“ zeptala se.

Popírat, co je evidentní, nemělo smysl a Parker přikývl.
„Ano.“

„Našla se v křoví, vidíte?“

„Ztratila jste ji vy? Nebo patřila Cathcartovi?“

„Kdybych řekla, že byla jeho –“

„Pak bych vám to věřil. Byla tedy jeho?“

„Ne,“ hluboké vzdychnutí. „Byla moje.“

„Kdy jste ji ztratila?“

„Tu noc.“

„Kde?“

„Myslím, že někde v tom křoví. Tam, kde jste ji našli. Začala jsem ji postrádat až později.“

„Je to ta, co jste si koupila v Paříži?“

„Ano.“

„Proč jste předtím tvrdila, že vaše není?“

„Bála jsem se.“

„A teď?“

„Teď budu mluvit pravdu.“

Parker na ni znovu pohlédl. Vydržela jeho pohled, ale něco v jejím chování prozrazovalo napětí, jako by ji tohle rozhodnutí stálo jisté úsilí.

„Výborně,“ řekl Parker. „To všichni přivítáme, protože podle mého názoru jste koronerovi párkrát pravdu neřekla – nemám pravdu?“

„Máte.“

„Prosím, věřte mi, že mě mrzí, že vám musím ty otázky položit,“ řekl Parker, „ale vzhledem k hroznému postavení, v němž se nachází váš bratr –“

„Do kterého se dostal mým přičiněním.“

„To netvrdím.“

„Já ano. Pomohla jsem dostat ho do vězení. A neříkejte, že ne, protože přesně to jsem udělala.“

„S tím si nemusíte dělat starosti,“ uklidňoval ji Parker. „Budeme mít spoustu času, abychom to napravili. Můžeme pokračovat?“

„Ano.“

„Takže, lady Mary, ten výstřel ve tři ráno – ten jste ve skutečnosti neslyšela, že ne?“

„Ne.“

„Slyšela jste vůbec nějaký výstřel?“

„Ano.“

„Kdy?“

„V 23.50.“

„Co jste, lady Mary, ukryla mezi květinami v zimní zahradě?“

„Nic jsem tam neukryla.“

„A v té dubové truhle nahoře u schodů?“

„Sukni.“

„Proč přesně jste ráno do zimní zahrady vůbec šla? Setkat se s Cathcartem?“

„Ano.“

„A kdo byl ten druhý muž?“

„Jaký druhý muž?“

„Ten, co byl v tom křoví. Vysoký, světlolasý, v baloňáku.“

„Žádný další muž tam nebyl.“

„Promiňte, lady Mary, ale my jsme našli jeho stopy – od té mýtiny v křoví až k zimní zahradě.“

„Pak to musel být nějaký tulák. Já o něm nic nevím.“

„Ale my můžeme dokázat, že tam byl, co dělal a kudy utekl. Panebože, už kvůli bratrovi – lady Mary! Řekněte nám pravdu. Protože kapitána Cathcarta zastřelil ten muž v baloňáku!“

„Ne,“ řekla dívka a ještě víc zbledla. „To není možné.“

„Proč by to nebylo možné?“

„Denise Cathcarta jsem zastřelila já!“

„Takže takhle se věci mají, lorde Petře,“ řekl šéf Scotland Yardu, vstal od stolu a přátelským gestem ukončil rozhovor. „Zcela určitě toho muže identifikovali v pátek večer na nádraží Marylebone, a i když jsme ho bohužel momentálně ztratili, nemám nejmenší pochyby, že ho zase brzy najdeme. Zkomplikovalo se nám to, protože nám bohužel onemocněl nosič Morrison, jehož svědectví je podstatné. Ale teď už zase neztrácíme ani vteřinu.“

„Jsem si jistý, sire Andrew,“ řekl Wimsey a srdečně si potřásl se superintendantem rukou, „že to mohu s klidným svědomím nechat na vás. Já na tom budu taky pracovat. Společným úsilím se určitě něčeho dobereme – jak se zpívá v té nábožné písni: vy ve vašem koutečku a já v tom svém... Vzpomínám si, že jsem to četl v jedné knížce o misionářích, když jsem byl malý. Taky jste chtěl být misionářem? Já ano. Myslím, že většina dětí dříve či později chce být misionářem – což je zvláštní, když uvážíme, jak neslavně většina z nás skončí.“

„Kdybyste na toho chlapa narazil dřív než my,“ ozval se sir Andrew Mackenzie, „dejte nám vědět. Nepopírám, že když jde o to kápnout na nějakého darebáka, kterého hledáme, míváte neuvěřitelné štěstí – anebo možná máte skvělý úsudek.“

„Jestli toho chlapa chytanu,“ ujistil ho lord Petr, „přivedu ho a budu křičet pod vašimi okny tak dlouho, až mě pustíte dovnitř, i kdyby byla půlnoc a byl jste ve své noční košilce. A když už mluvíme o nočních košilích, doufám, že jakmile tuhle záležitost zprovodíme ze světa, ukážete se u nás v Denveru. Matka vás samozřejmě nechává pozdravovat.“

„Srdečné díky,“ řekl sir Andrew. „Doufám, že se vyšetřování vyvíjí k vaší spokojenosti. Dneska ráno jsem tu měl Parkera, aby mě informoval, a nepřipadal mi dvakrát spokojený.“

„Má za sebou spoustu nevďěčné rutinní práce,“ řekl Wimsey, „kterou vykonal s obvyklou precizností a soudností. Je to můj opravdu velice dobrý přítel, sire Andrew, a je to opravdová pocta moct s ním spolupracovat. Takže já se poroučím. Nashledanou!“

Rozhovor se sirem Andrewem Mackenziem zabral pár hodin, takže bylo téměř osm. Právě přemýšlel o tom, kam půjde na večeri, když ho přátelsky oslovila mladá žena se zrzavými vlasy ostříhanými na mikádo, v krátké kostkované sukni, zářivě barevném svetru, manšestrovém saku a skotském baretu.

„No ne,“ řekla dívka a podala Wimseymu ruku, „to je přece lord Petr Wimsey. Jak se máte? A jak se má Mary?“

„Slečna Tarrantová! Moc rád vás vidím!“ řekl lord Petr galantně. „Jaká šťastná náhoda! Děkuju, Mary není tak fit, jak by mohla být – má starosti kvůli té vraždě. Jistě jste slyšela, že máme, jak tomu chudí laskavě říkají, ‘problémy’. Nemám pravdu?“

„Samozřejmě,“ potvrdila dychtivě slečna Tarrantová, „a samozřejmě jako správná socialistka se nemůžu ubránit, abych neměla radost, když se nějaký peer dostane do kriminálu, protože pak vypadá doopravdy směšně, a sněmovna lordů přece směšná je, ne? Ale musím říct, že bych byla raději, kdyby to byl bratr někoho jiného. Byly jsme s Mary opravdu moc dobré kamarádky a vy se zase přece věnujete pátrání, ne? Nežijete jenom ze svých panství, kde střílíte ptáky. Takže bych řekla, že jste trochu jiný případ.“

„To je od vás moc hezké, že jste ke mně tak shovívavá,“ řekl Petr. „Pokud se dokážete přimět, abyste zapoměla na můj nešťastný původ a moje další nedostatky, možná byste mi mohla prokázat tu čest a zajít se mnou někam na večeři, co říkáte?“

„To bych strašně ráda,“ vykřikla slečna Tarrantová překypujícím energií, „ale slíbila jsem, že dneska večer strávím v klubu. V devět hodin je schůze. Pan Coke – labouristický předák – bude mít přednášku, jak získat armádu a námořnictvo pro komunismus. Předpokládáme, že policie udělá šťáru a než začneme, budou všude hledat špiony. Ale víte co, pojděte se mnou, navečeříme se tam! A kdybyste si to přál, pokusím se vás propašovat na tu schůzi. Uvidíte, že vás to chytne za srdce a přidáte se k nám. Nejspíš jsem vám o tom vůbec neměla nic říkat, protože vy byste měl být náš třídní nepřítel, ale nevěřím tomu, že byste byl vážně nebezpečný.“

„Myslím, že jsem docela obyčejný kapitalista,“ řekl Petr, „naprosto odpuzující.“

„No dobře, ale stejně pojděte se mnou. Strašně ráda bych slyšela, co je nového.“

Petr si pomyslel, že večeře v Sovětském klubu bude absolutně nepoživatelná, a už už se chystal, že se omluví, když ho napadlo, že slečna Tarrantová by mu mohla povědět spoustu věcí o jeho vlastní sestře, věci, které neví a vědět by měl. Takže zaměnil zdvořilé odmítnutí za zdvořilé přijetí a klusal za slečnou Tarrantovou řadou špinavých zkratek do Gerald Street, kde oranžové dveře mezi dvěma okny s fialovými závěsy signalizovaly Sovětský klub.

Sovětský klub, založený pro lidi, kteří oplývají spíše myšlenkami než penězi, měl zvláštní amatérskou atmosféru, která je typická pro všechny světské podniky plánované lidmi, kteří se nevyznají ve světě. I když nevěděl proč, lord Petr si okamžitě začal připadat jako na čaji podávaném nějakou náboženskou sektou –

snad to bylo tím, že všichni členové vypadali, jako by objevili smysl života, personál klubu nepůsobil příliš kvalifikovaně a všude ho bylo vidět. Wimsey si připomněl, že v tak demokratické instituci člověk může jen těžko očekávat, že by se personál choval s takovou nadřazeností, jakou oplývá služebnictvo v klubech West Endu.

V jídelně o patro níže podobnost s občerstvením podávaným v rámci náboženského shromáždění ještě zesílila díky vzrušené atmosféře, změti hlasů a legrační různorodosti příborů. Slečna Tarrantová se podařilo zajistit dvě místa u dosti špinavého stolu poblíž servírovacího okénka a Petr se s jistými potížemi vmáčkl vedle vysokého kudrnatého muže v sametovém saku, jenž smrtelně vážně diskutoval s hubenou mladou ženou v rubašce, s benátskými korály, maďarskou šálou a španělským hřebenem, vypadající jako zosobnění jednotné fronty Internacionály.

Lord Petr se pokusil potěšit hostitelku dotazem na úžasného pana Cokea, ale slečna Tarrantová ho okamžitě okřikla.

„Ne tak hlasitě, prosím vás!“ Naklonila se k Wimseymu, až se její mikádo dotklo Petrova obočí. „Je to strašně tajné!“

„Moc se omlouvám,“ řekl Wimsey zkroušeně. „Poslyšte, víte o tom, že si namáčíte ty vaše roztomilé korálky do polévky?“

„Ne, opravdu?“ vykřikla slečna Tarrantová a chvatně se narovnala. „Díky za upozornění, ta barva totiž pouští. Doufám, že v ní není arzén nebo něco takového.“ Vzápětí se opět naklonila k lordu Petrovi a zašeptala chraptivě:

„Ta holka vedle mě, to je Erica Heathová-Warburtonová – ta spisovatelka!“

Wimsey se na dámu v rubašce zadíval s novým respektem. Jenom málo knih vyvolalo na jeho tváři ruměnec, ale pamatoval si, že jedna z knih slečny Eriky Heathové-Warburtonové to dokázala. Spisovatelka právě důrazně říkala svému sousedovi:

„– setkal ses někdy s vyjádřením skutečného citu vedlejší větou?“

„Joyce nás osvobodil od pověry zvané syntaxe,“ souhlasil kudrnatý muž.

„Scény, které mají emotivní náboj,“ vykládala slečna Heathová-Warburtonová, „by bylo ideální vyjadřovat jen sekvencí zvířecích skřeků.“

„Recept D. H. Lawrence,“ mínil společník.

„Nebo dokonce dada,“ doplnila autorka.

„Potřebujeme novou notaci,“ řekl kudrnatý muž a opřel se oběma lokty o stůl, čímž smetl Wimseyho chléb na zem. „Slyšela jsi recitovat Roberta Snoatse jeho vlastní verše pro tamtam a zobcovou flétnu?“

Lord Petr jen s námahou odvrátil pozornost od tohoto fascinujícího rozhovoru a zjistil, že slečna Tarrantová právě mluví o Mary.

„Vaše sestra nám moc chybí,“ vykládala. „Byla tak zapálená pro naši věc. A jak dobře mluvila na schůzích! Cítila takovou opravdovou solidaritu s dělnictvem.“

„To je tím úžasnější,“ podotkl Wimsey, „že Mary v životě nemusela pracovat.“

„Ale to přece není pravda!“ vykřikla slečna Tarrantová. „Mary pracovala! Pracovala pro nás. A skvěle! Pracovala skoro půl roku jako sekretářka našeho propagačního oddělení. A pak pracovala hrozně obětavě pro pana Goylese. Když už nemluvím o tom, že za války dělala ošetřovatelku. Já samozřejmě neschvaluju postoj Anglie ve válce, ale nikdo nemůže říct, že by ta práce byla snadná.“

„Kdo to je, pan Goyles?“

„To je přece jeden z našich nejlepších řečníků – mladý kluk, a přitom se ho vláda vážně bojí. Předpokládám, že se tu dneska taky

objeví. Měl nějakou přednášku na severu, ale myslím, že touhle dobou už bude zpátky.“

„Poslyšte, dávejte si přece pozor,“ řekl lord Petr, „máte zase ty korále v jídle.“

„Vážně? Třeba dodají tomu skopovému lepší chuť. Přiznávám, že kuchyně tady není zrovna nejlepší, ale členství v klubu je hrozně levné... To se divím, že vám Mary nikdy o Goylesovi nic neřekla. Před nějakým časem byli hrozně velcí přátelé. Všichni si mysleli, že se za něj Mary provdá – ale pak z toho sešlo a Mary z Londýna odjela. Vy to nevíte?“

„Takže to byl Goyles, ten mládenec! No, musím říct, že rodina tou známostí nebyla dvakrát nadšena. Měli pocit, že pan Goyles není právě zeť, kterého by si zamilovali. Rodinná hádka a vůbec. Já osobně u toho nebyl; kromě toho, Mary stejně nikdy neposlouchá, co jí já říkám. Každopádně takhle se mi to jevilo.“

„Další příklad té absurdní staromódní rodičovské tyranie,“ řekla rozhořčeně slečna Tarrantová. „Nechce se mi věřit, že něco takového je pořád ještě možné – teď, po válce.“

„Nejsem si jistý,“ řekl Wimsey, „že to přesně takhle můžete nazvat. Nejde vlastně o rodiče. Moje matka je pozoruhodná žena. Pokud vím, tak ona Mary nic nezakazovala. Dokonce mám dojem, že chtěla pana Goylese pozvat do Denveru. Byl to bratr, kdo se proti tomu postavil.“

„Pochopitelně,“ odfrkla si slečna Tarrantová. „Co jiného se dá čekat? Ale nechápu, co jemu je do toho?“

„Vůbec nic,“ souhlasil Wimsey. „Až na to, že můj zesnulý otec měl vlastní představy o přístupu žen k penězům, takže bratr disponuje Maryinými penězi, dokud se s jeho souhlasem neprovdá. Netvrdím, že to je moudré opatření. Podle mě to je ostudné. Ale tak to prostě je.“

„To je nehorázné!“ usoudila slečna Tarrantová a rozhořčeně vrtěla hlavou. „Barbarské! Absolutně feudální! Ale na druhé straně, co jsou to peníze?“

„Nic, samozřejmě,“ přikývl Petr. „Ale když je odmalička máte, je poněkud nepříjemné najednou o ně přijít. Zvyk je železná košile.“

„Nejde mi na rozum, že by si to Mary rozmyslela kvůli tomuhle,“ vrtěla slečna Tarrantová zarmouceně hlavou. „Líbilo se jí být dělnicí. Jednou jsme zkoušeli žít osm neděl v dělnickém domku za osmnáct šilinků týdně. Byl to nádherný zážitek – na samém kraji New Forest.“

„V zimě?“

„No – to ne. Mysleli jsme si, že radši nebudeme začínat v zimě. Ale jednou osm dní pršelo a kamna v kuchyni nepřetržitě kouřila. Brali jsme si dřevo z lesa, takže bylo mokré, chápete?“

„Chápu. Muselo to být neobyčejně zábavné.“

„V životě na těch osm týdnů nezapomenu,“ prohlásil slečna Tarrantová. „Člověk se cítil tak úžasně spjatý se zemí a prapůvodním stylem života. Kdybychom tak mohli zrušit tu industrializaci! Bojím se ale, že se nám to nepodaří dát do pořádku bez revoluce a že poteče krev. To je samozřejmě strašná představa, ale je to nevyhnutelné a bude to blahodárné... Dáme si kávu? Budeme si ji ale muset odnést nahoru sami – doufám že vám to nevádí. Servírky ji po večeři už neroznášejí.“

Slečna Tarrantová zaplatila svou útratu a vrátila se s hrnkem kávy v každé ruce. Když jeden z nich strčila Wimseymu do ruky, byla už část jeho obsahu v podšálku, a jak lord Petr tápavě obcházel zástěnu a pak šel po příkrých schodech křivolakého schodiště nahoru, hladina v podšálku se dále zvyšovala.

Vyšli do přízemí a tam se téměř srazili s blondatým mladíkem, který štrachal v tmavé řádce poštovních přihrádek pro dopisy. Nic

nenášel, a tak se vrátil zpět do haly. Slečna Tarrantová potěšeně vykvikla.

„Tady ho máte, tohle je pan Goyles!“

Wimsey se podíval naznačeným směrem a při pohledu na vysokou, maličko shrbenou postavu s rozčuchanými vlasy a pravou rukou v rukavici překvapeně vydechl.

„Nepředstavíte nás?“ zeptal se.

„Přivedu ho,“ nabídla se slečna Tarrantová. Vyrázila halou k mladému agitátorovi, který sebou trhl, když ho oslovila. Jakmile si všiml Wimseyho, zavrtěl hlavou, zřejmě se začal omlouvat, spěšně mrkl na hodinky a už byl ze dveří na ulici. Wimsey se rozeběhl za ním.

„Já to nechápu,“ volala slečna Tarrantová udiveně, „říká, že má nějakou schůzku – ale přece nebude chybět na té –“

„Promiňte,“ řekl Wimsey. Vyběhl na ulici právě včas, aby zahlédl tmavou siluetu muže, jak přechází ulici. Rozběhl se za ní. Muž vzal do zaječích a zřejmě zabočil do tmavé uličky vedoucí na Charing Cross Road. Když do ní Wimsey vběhl, oslepila ho náhlá záře a před tváří se mu zakouřilo. Strašlivý náraz do levého ramene a ohlušující třesnutí bylo poslední, co viděl. Pak se zapotácel a dopadl na vyhozenou mosaznou kostru postele.

Osmá kapitola

Parker si dělá poznámky

*Jednoho muže vzali do ZOO a ukázali mu žirafu. Když na ni chvíli mlčky zíral, řekl:
„To snad není pravda!“*

První Parkerovou reakcí byly pochybnosti o vlastní přičetnosti; pak o přičetnosti dámy naproti němu. Nakonec, když byl jeho mozek opět schopen uvažovat, usoudil, že lady Mary jen nemluví pravdu.

„Ale no tak, lady Mary!“ napomenul ji, jako kdyby mluvil s děckem, které má příliš bujnou fantazii. „Přece si nemyslíte, že tomuhle budeme věřit.“

„Musíte mi věřit,“ trvala na svém dívka. „Bylo to tak. Zastřelila jsem ho. Vážně. Neměla jsem to samozřejmě v úmyslu – byla to, no, prostě to byla nehoda.“

Inspektor vstal a přecházel po pokoji.

„Lady Mary, vy jste mě dostala do hrozné situace,“ řekl nakonec. „Jak víte, jsem policejní důstojník. Vůbec mě nenapadlo-“

„To nevadí,“ řekla lady Mary. „Samozřejmě počítám s tím, že mě budete muset zatknout, nebo zadržet, nebo jak tomu říkáte. Kvůli tomu jsem přišla. Jsem připravena neklást odpor – je to ten správný výraz, ne? Ale nejdřív bych to ráda vysvětlila. Měla jsem to pochopitelně udělat už dávno, ale ztratila jsem hlavu. Nenapadlo mě, že by to mohl odnést Gerald. Doufala jsem, že to prohlásí za sebevraždu. Je tohle už výpověď? Nebo ji mám udělat až na policejní stanici?“

Parker zaúpěl.

„Nepotrestají mě... tak moc, když to byla nehoda, že ne?“ Ted se jí hlas trochu chvěl.

„Ne, ovšem že ne. Jistě že ne. Jenom jste měla promluvit dřív! Ne,“ prohlásil náhle, přestal nervózně přecházet a posadil se vedle lady Mary. „To není možné. To je absurdní.“ Náhle vzal dívku za ruku. „O tomhle mě nikdy nepřesvědčíte. Je to absurdní. Tohle vy byste neudělala.“

„Ale nehoda –“

„O tom nemluvím – víte přece, že o tom nemluvím. Vy byste nemlčela –“

„Bála jsem se. A teď jsem se přiznala.“

„Ne, ne, ne!“ křičel detektiv. „Vy mi lžete. Z ušlechtilých důvodů, ale ten chlap za to nestojí. Žádný chlap za to nestojí. Nechte ho plavat, snažně vás prosím. Povězte mi pravdu. Nekryjte ho. Jestli Denise Cathcarta zavraždil –“

„Ne!“ Dívka se vymrštila z pohovky a vytrhla ruku z Parkerovy. „Žádný muž tam nebyl. Jak se opovažujete to tvrdit, nebo si to myslet! To já zabila Denise Cathcarta, říkám vám to a vy mi taky uvěříte! Přísahám, že tam nikdo jiný nebyl.“

Parker se vzpamatoval.

„Posaďte se, prosím. Lady Mary, trváte tedy na tom, že uděláte výpověď?“

„Ano.“

„S vědomím toho, že nebudu mít jinou možnost než podle ní jednat?“

„Pokud mě nevyslechnete vy, půjdu rovnou na policii.“

Parker si připravil blok. „Tak prosím!“

Bez jakékoliv známky nervozity, kromě toho, že v rukou muchlala rukavice, pronášela lady Mary svoje přiznání klidným, jasným hlasem, jako kdyby recitovala něco, co se naučila nazpaměť.

„Ve středu večer, 13. října, jsem odešla do ložnice v půl desáté. Chystala jsem se napsat dopis. Ve čtvrt na jedenáct jsem zaslechla, jak se bratr hádá na chodbě s Denisem. Slyšela jsem, jak ho nazývá podvodníkem a křičí, že si nepřeje, aby se mnou ještě kdy mluvil. Pak jsem slyšela, jak Denis vyběhl ven z domu. Nějakou dobu jsem poslouchala, ale nevrátil se. V půl dvanácté jsem začala mít obavy, oblékla jsem se a vyšla do zahrady hledat Denise a přivést ho zpět. Bála jsem se, že by mohl provést něco zoufalého. Po nějaké chvíli jsem ho našla, jak stojí mezi keři. Prosila jsem ho, ať se vrátí, ale odmítl to a řekl mi, z čeho ho bratr obvinil a že se pohádali. Byla jsem samozřejmě otřesena. Řekl, že nemá cenu nic zapírat, protože Gerald už se rozhodl ho zničit, načež mě požádal, ať s ním odjedu, provdám se za něho a že budeme žít v zahraničí. Řekla jsem mu, že mě překvapuje, jak ode mě může za daných okolností něco takového chtít. To už jsme byli oba velice rozčilení. Řekla jsem mu: ‘Pojď teď dovnitř a zítra můžeš prvním vlakem odjet.’ Byl jako nepřítel. Vytáhl z kapsy revolver a křičel, že život pro něj ztratil cenu, že jsme všichni banda pokrytců a že jsem ho nikdy nemilovala, protože jinak by mi nevadilo, co prováděl. Nakonec řekl, že pokud s ním neodjedu, je mezi námi konec, a že mu už je všechno jedno, že zastřelí mě i sebe. Choval se jako šílenec. Mával přitom revolverem, chytla jsem ho za ruku a tahali jsme se o něj. Nakonec bylo ústí přímo proti jeho hrudi a buď jsem stiskla kohoutek, nebo zbraň spustila sama, to nevím. Všechno se to odehrálo strašně rychle.“

Odmlčela se a Parker odložil pero. Tvářil se stále starostlivěji. Lady Mary pokračovala:

„Nebyl hned mrtvý. Pomohla jsem mu vstát. Dopotáceli jsme se téměř až zpátky do domu. Jednou upadl –“

„Proč jste ho tam nenechala a neběžela pro pomoc?“

Lady Mary zaváhala.

„Nenapadlo mě to. Bylo to jako noční můra. Chtěla jsem mu jen pomoci jít. Možná... možná jsem chtěla, aby zemřel.“

Rozhostilo se mrtvé ticho.

„Také že zemřel. Zemřel přede dveřmi. Vešla jsem do zimní zahrady a posadila se. Seděla jsem tam strašně dlouho a snažila se přemýšlet. Nenáviděla jsem ho za to, že byl podvodník a zbabělec. Naletěla jsem obyčejnému falešnému hráči. Zesměšnil mě. Byla jsem ráda, že je mrtvý. Musela jsem tam takhle sedět pár hodin a pořád jsem nebyla schopna jasně uvažovat. Teprve když se objevil bratr, uvědomila jsem si, co jsem udělala a že bych mohla být podezřívána z vraždy. Vyděsila jsem se. Rychle jsem se rozhodla, že budu předstírat, že o ničem nevím – že jsem zaslechla výstřel a sešla dolů... To už ostatně víte.“

„Proč jste, lady Mary,“ zeptal se Parker bezbarvým hlasem, „proč jste bratrovi řekla: ‘Panebože, Geralde, tys ho zabil!’“

Další váhavá pauza.

„Tohle jsem neřekla. Řekla jsem: ‘Panebože, Geralde, on je snad mrtvý.’ Nikdy jsem nechtěla naznačit nic jiného, než že jde o sebevraždu.“

„Ale před koronerem jste tahle slova potvrdila?“

„Ano –“ Ted’ už byly rukavice zkrouceny do všech možných tvarů. „V té chvíli jsem se rozhodla pro tu historku s lupičem.“

Zazvonil telefon, Parker zdvihl sluchátko. Slabý hlas se zeptal:

„Je to 110A Piccadilly? Tady je nemocnice. Přivezli nám sem muže, který tvrdí, že se jmenuje lord Petr Wimsey. Byl střelen do ramene a při pádu si poranil hlavu. Až teď se probírá z bezvědomí. Přijali jsme ho v 21.15... Ne, myslím, že se zotaví celkem rychle... Ano, rozhodně přijďte.“

„Petra někdo postřelil,“ řekl Parker k lady Mary. „Je v Charing Cross Hospital. Pojedete se mnou? Oni tvrdí, že není v nebezpečí života, ale –“

„Panebože, rychle!“ vykřikla lady Mary.

Když utíkali halou, přibrali ještě Buntera a vzápětí už všichni tři vyběhli na Piccadilly. Na Hyde Park Corner zastavili opožděné taxi a pak zběsile ujížděli opuštěnými ulicemi.

Devátá kapitola

Goyles

**„a z toho plyne poučení –“ řekla vévodkyně.
Alenka v říši divů**

Druhý den ráno se ve Wimseyho bytě sešli tři hosté na velice pozdní snídani nebo velice časný oběd. Nejbujarejší z přítomných byl navzdory migréně a hlodavé bolesti v rameni hostitel sám; ležel na divanu obklopen polštáři a pochutnával si na čaji s toasty. Poté co ho ambulance dopravila domů, okamžitě usnul posilujícím spánkem a probudil se v devět ráno s jasnou myslí a plný energie. Důsledkem bylo, že inspektor Parker, jen napůl nasycen a obtěžkán tajemstvím přiznání včerejší noci, byl spěšně odeslán do Scotland Yardu. Tam uvedl do pohybu policejní mašinérii, která měla zadržet muže, jenž na Petra zaútočil.

„Ale o tom, že po mně vystřelil, jim nic neříkej,“ instruovalo ho Jeho Lordstvo. „Řekni, že ho potřebuješ zadržet v souvislosti s Riddlesdalským případem. To jim bude stačit.“

Ted' už bylo jedenáct a Parker se vrátil, zasmušilý a hladový, a momentálně konzumoval opožděnou omeletu a zapíjel ji skleničkou klaretu.

Lady Mary Wimseyová seděla shrbená u okna. Zlatavé vlasy ostříhané na mikádo jí svítily v bledém podzimním slunci jako svatozář. Pokusila se s předstihem nasnídat a ted' se upřeně dívala z okna na Piccadilly. Ráno se dostavila v Petrově županu, ale ted' už měla na sobě seržovou sukni a smaragdově zelený svetr, který jí do Londýna přivezl třetí z přítomných hostů, nyní poklidně pojídající mixed-grill a zapíjející ho vínem z karafy, sdílené s Parkerem.

Tímto hostem byla pomenší, boubelatá, velice energická, elegantně oblečená starší dáma s živýma černýma očima, jaké mají ptáci, a krásnými bílými vlasy, dokonale učesanými. Nikdo by na ní nepoznal, že má za sebou dlouhou noční jízdu vlakem. Naopak, byla ze všech nejupravenější a nejsvěžejší. Byla nicméně rozzlobená a velice zešíroka a důkladně to dávala najevo. Onou dámou byla ovdovělá vévodkyně z Denveru.

„Nejde ani tak o to, Mary, že ses včera večer najednou sebrala a odjela – dokonce před večeří – což všem způsobilo potíže a velice nás to vylekalo – chudáček Helen dokonce nemohla vůbec večeřet, což pro ni bylo strašně stresující, protože, jak víš, vždycky byla strašně hrdá na to, že ji nic nevyvede z míry – i když vážně nevím proč, protože i některým z největších osobností nevadilo dát najevo své pocity, nemyslím tím zrovna nějaké jižany, ale – jak velice správně uvádí pan Chesterton – třeba Nelsona, jenž byl zcela určitě Angličan, pokud to nebyl Ir nebo Skot, to už jsem zapoměla, každopádně to byl Brit (pokud tohle ještě vůbec něco znamená, když teď máme ten Svobodný stát – takový směšný název, zvlášť když to člověku vždycky připomene Svobodný stát Oranžsko, i když jsem přesvědčená, že s tím určitě nic společného chtít mít nebudou, když si tak zakládají na tom, že jsou zelení). Ale vypadnout dokonce bez řádného oblečení a vzít si auto, takže já jsem musela čekat až do 1.15 na vlak z Northallertonu – takový absurdní čas a příšerný vlak. A vůbec, když už musíš odjet do Londýna, proč takhle nepromyšleně? Kdyby ses předtím pořádně podívala na jízdní řád, byla bys zjistila, že stejně musíš v Northallertonu půl hodiny čekat, takže jsi měla spoustu času si sbalit zavazadlo. Je prostě mnohem mnohem lepší dělat věci pořádně a s rozmyslem – i když je ta věc pitomost, jako tohle. A byla to od tebe opravdu pěkná pitomost takhle utýct a napovídat tady chudáčkovi panu Parkerovi spoustou hloupostí a uvést ho tím do rozpaků, i když jsi zřejmě přijela za Petrem. Něco ti povím,

Petře, když už musíš strašit v pochybných podnicích plných Rusů a těch příšerných socialistů, kteří se berou tak strašně vážně, tak bys měl mít aspoň tolik rozumu, abys je nedráždil tím, že se za nimi honíš, i když marně, že s nimi popíjíš kávu a píšeš verše, co nemají žádnou pořádnou formu, a prostě jim jdeš na nervy... Každopádně to je naprosto zbytečné. Mohla jsem to všechno říct Petrovi sama, pokud to už všechno neví, jako že pravděpodobně ano.“

Lady Mary při této poznámce silně pobledla a mrkla na Parkera, který poznamenal spíše k ní, než k vévodkyni-vdově:

„Ne, ještě jsme s lordem Petrem neměli čas o ničem hovořit.“

„Ze strachu, aby neublížil mým pocuchaným nervům a horečkou nepřitížil mé třetící hlavě,“ pravil zmíněný džentlmen přátelsky. „Jsi laskavá a soucitná duše, Charlesi, a vůbec nevím, co bych si bez tebe počal. Kéž by byl včera v noci ten zatracený vetešník trochu rychlejší s odklizením svého zboží. Člověk by nevěřil, kolik je na takové mosazné posteli špičatých parádiček. Viděl jsem, jak na ně padám, a přitom jsem proti tomu nemohl vůbec nic dělat. Nicméně, co to je – obyčejná kovová kostra postele? Správný velký detektiv poněkud otřesený a roztřesený, poté co si ho surově podal tucet padouchů jeden každý vyzbrojený sekáčkem na maso, se brzy vzpamatuje díky nezdolné konstituci a zdravému životnímu stylu. Navzdory pořádné otravě jedovatým plynem, vehnaný do té suterénní místnosti – cože? Telegram? Díky, Buntře.“

Lord Petr si zprávu přečetl evidentně s mimořádným vnitřním uspokojením, v koutcích úst se mu objevil úsměv a když telegram složil a strčil do kapsy, spokojeně si oddechl. Požádal Buntera, aby odnesl tác se snídaní a vyměnil mu studený obklad na čele. Když se tak stalo, opřel se pohodlně o polštáře a se zlomyslným potěšením podrobil Parkera malému výsledku:

„Takže jakpak jste si s Maruškou včera večer popovídali? Řekla jsi mu, že jsi Cathcarta zastřelila ty sama?“

Jen máloco člověka tak dopálí, jako když zjistí, že si dal velkou práci, aby před někým utajil nepříjemné zprávy, a pak se ukáže, že dotyčný už to všechno ví, a ještě ke všemu mu to vůbec nedělá tak těžkou hlavu, jak by mělo. Inspektor Parker prostě ztratil nervy. Vyskočil a zcela bezdůvodně prohlásil:

„Má to vůbec cenu se tady o něco snažit?“

Lady Mary vyskočila ze svého místa u okna.

„Ano,“ řekla. „A taky že to je pravda. Můžeš to svoje úžasné pátrání klidně skončit!“

Vévodkyně-vdova pravila bez nejmenší stopy rozrušení:

„Miláčku, musíš nechat na svém bratrovi, aby posoudil vlastní záležitosti sám.“

„Po pravdě řečeno,“ poznamenalo Jeho Lordstvo, „troufám si říct, že Maruška má pravdu. Aspoň doufám. Každopádně jsme toho chlapa čapli, takže teď se to ukáže.“

Lady Mary slabě vyjekla a popošla k bratrovi s bradou bojovně vytrčenou a zaťatými pěstmi. Parkera vzalo u srdce, když viděl, jak statečně dívka nese blížící se katastrofu. „Koho čapli?“ zeptal se.

„Toho Goylese,“ řekl lord Petr ledabyle. „Neobyčejně rychlá práce, co? Ale jelikož ho nenapadlo nic chytřejšího, než si sednout do vlaku na trajekt do Folkestone, tak to zase nebylo tak těžké.“

„To není pravda,“ protestovala lady Mary. „To je lež,“ dupla si. „Nebyl tam. Je nevinný. Denise jsem zabila já.“

Prima! pomyslel si Parker. Zatracený Goyles, jak to dokázal, že pro něj tohle dělá.

„Mary, nehloupni,“ řekl lord Petr.

„Chystala jsem se ti navrhnout, Petře,“ řekla klidně vévodkyně-vdova, „abys toho pana Goylese – příšerné jméno, Mary, musím říct, že se mi vždycky protivilo, i kdybych jinak

proti panu Goylesovi nic neměla – zvlášť, když měl ve zvyku se podepisovat jako „Geo. Goyles“, G-e-o, což mělo být, pane Parkere, George, a já si prostě nemohla pomoci, ale vždycky jsem to četla jako Gargoyles- málem jsem ti už o panu Goylesovi napsala, Petře, jestli bys ho nemohl v Londýně omrknout, protože, jak jsem tak uvažovala o té záležitosti s ipekakuanhou, měla jsem pocit, že by s tím mohl mít něco společného.“

„Pochopitelně,“ řekl Petr, „vždycky se ti při pomýšlení na něj dělalo trochu špatně, co?“

„Ale no tak, Wimsey!“ napomenul ho Parker s očima upřenýma na Maryin obličej.

„Nevšímejte si ho,“ řekla Mary. „Petře, když se nedokážeš chovat jako džentlmen –“

„Už toho mám akorát dost!“ vybuchl invalida. „Absolutně nic jsem tomu chlapovi neudělal a on mi vpálí kulku do ramene, zlomí mi klíční kost, sletím kvůli němu po hlavě na starou mosaznou postel plnou všelijakých špičatých výstupků – a když o něm řeknu, podle mého názoru velice mírně a diplomaticky, že ten chlapec budil špatný dojem, moje vlastní sestra mi vyčte, že nejsem džentlmen. Jen se na mne podívejte! Ve vlastním domě jsem tady přinucen sedět s hlavou jako střep a pojídat toast s čajem z tácu na klíně, zatím co vy se tu cpete omeletami a mixed-grillem a zapíjíte to zatraceně dobrým klaretem –“

„Přestaň se rozčilovat, hlupáčku,“ řekla vévodkyně, „a vezmi si svou medicínu. Pane Parkere, buďte tak hodný a zazvoňte.“

Parker poslušně stiskl zvonek. Lady Mary pomalu přešla pokojem k Petrovi.

„Proč si myslíš,“ hleděla na něj napjatě, „že to provedl on?“

„Provedl co?“

„Postřelil tě,“ zašeptala.

Vešel Bunter s tisíci kapkami, což poněkud rozptýlilo stísněnou atmosféru. Lord Petr vyzunkl medicínu, nechal si upravit

polštáře, svolil, aby mu byla změřena teplota a puls, zeptal se, zda by nemohl dostat k obědu něco jiného než vejce, a zapálil si cigaretu. Bunter se vzdálil, přítomní se usadili v pohodlnějších křeslech a byli spokojenější.

„A teď, Maruško,“ ozval se Petr, „přestaň ronit slzy. Náhodou jsem včera večer narazil na toho Goylese v tvém Sovětském klubu. Požádal jsem slečnu Tarrantovou, aby mě představila, jenomže sotva Goyles zaslechl moje jméno, vzal do zaječích. Utíkal jsem za ním, jenom abych si s ním promluvil, načež ten cvok se zastavil na rohu Newport Court, vystřelil na mě a vzal roha. Taková pitomost. Věděl jsem přece, kdo je. Dřív nebo později ho museli chytit.“

„Petře –“ řekla Marybledá jako stěna.

„Podívej,“ pokračoval Wimsey, „myslel jsem na tebe. Čestné slovo, že jo. Nenechal jsem toho chlapa zatknout. Z ničeho jsem ho neobvinil, nemám pravdu, Parkere? Cos jim řekl ráno na Scotland Yardu?“

„Aby zadrželi Goylese, protože potřebujeme jeho výpověď v rámci vyšetřování Riddlesdalského případu.“

„On o tom, co se stalo v Riddlesdale, nic neví,“ řekla Mary zatvrzele. „Nikde poblíž nebyl. Pokud jde o to, tak je naprosto nevinný.“

„Vážně si to myslíš?“ zeptal se lord Petr nevěřicně. „Když jsi si tak jistá, že je nevinný, tak proč všechny ty lži, abys ho kryla? Mary, nech toho! Ty víš, že tam byl – a myslíš si, že Cathcarta zabil.“

„Ne!“

„Ale ano,“ řekl Wimsey a když chtěla vyskočit ze židle, zdravou rukou ji zadržel. „Mary, chápeš vůbec, co děláš? Křivě přísaháš a riskuješ Geraldův život kvůli tomu, abys ochránila před spravedlností milence, který se mě téměř určitě snažil zabít!“

„No tak, Wimsey!“ vykřikl nešťastně Parker. „Takovýhle výsledek je naprosto nefér!“

„Nevšímej si ho,“ řekl Wimsey k sestře. „Vážně si myslíš, že to, co děláš, je správné?“

Děvče bezmocně hledělo na bratra. Petr vyčaroval na zabandážované hlavě prosebný výraz. Po chvíli Mary kapitulovala.

„Tak já vám povím, jak to bylo.“

„Hodná holka,“ řekl Petr a vzal ji za ruku. „Promiň, já vím, že toho mládence máš ráda, a moc si tvého rozhodnutí vážíme. Fakt že jo. Takže spust', děvenko, a ty to, Parkere, zapisuj.“

„Vlastně to všechno začalo před lety, když jsem George poznala. Tys byl, Petře, na frontě, ale předpokládám, že ti o tom řekli – a vyličili ti to v těch nejtemnějších barvách.“

„Takhle bych to nenazvala, drahoušku,“ řekla vévodkyně. „Myslím, že jsem Petrovi řekla, že ani na mne, ani na tvého bratra neudělal ten mladík příliš dobrý dojem, i když – jak sama dobře víš – nám k dělání dojmu neposkytl příliš příležitosti. Objevil se bez pozvání jeden víkend, když byl dům plný hostů, čímž dal najevo, že mu záleží jenom na tom, co se hodí jemu. A jestli si vzpomínáš, i ty sama jsi pak konstatovala, že se choval zbytečně hrubě k chudáčkovi lordu Mountweazlovi.“

„Řekl mu, co si myslel,“ vysvětlila Mary. „Chudáček lord Mountweazle bohužel nechápe, že současná generace je zvyklá se staršími lidmi o věcech diskutovat na rovinu a ne jim poklonkovat. Když George vysvětlil, jak se na to dívá on, lordu Mountweazlovi to připadalo, že se s ním prostě hádá.“

„Aby bylo jasno,“ ozvala se vévodkyně, „když někdo automaticky popírá všechno, co člověk řekne, nezasvěcenému to prostě připadá, jako že se chce hádat. Nicméně si vzpomínám, že Petrovi jsem jenom řekla, že Goylesovo chování postrádá uhlazenosti a jeho myšlení postrádá nezávislosti.“

„Nezávislosti?“ opakovala šokovaně Mary.

„Je to můj názor, miláčku. Názor častý a často lépe vyjádřený, jak říká Pope – nebo to řekl někdo jiný? Jenomže čím hůř se někdo

dneska vyjádří, tím připadá lidem hlubokomyslnější – i když to vlastně není žádná novinka. Vezmi si třeba Browninga a ty roztomilé metafyziky, člověk nikdy nevěděl, jestli mluví o své milence nebo o státní církvi, samá nevěsta a biblické výrazy – když už nemluvím o Augustinovi – o tom z Hippa, ne o tom, co dělal misionáře tady, přestože musím říct, že to byl taky roztomilý chlapík, a tenkrát asi nepořádali charitativní prodej vlastních výrobků a čaje na místní faře, takže nebyli vlastně to, co dneska nazýváme misionáři – tenhle měl velké znalosti – vemte si třeba mandragoru – nebo to bylo učení, pro které člověk potřebuje velkého černého psa? Manicheismus, to je to slovo. Jak se jenom jmenoval? Nebyl to Faustus? Nebo si ho pletu s tím chlapíkem z opery?“

„Každopádně,“ pokračovala Mary, aniž by se pokoušela rozluštit vodopád vévodkyniných myšlenek, „George byl jediný člověk, na kterém mi opravdu záleželo – a pořád záleží. Jenomže to vypadalo příšerně beznadějně. Možná, že tys o něm, mami, moc nemluvila, ale Gerald toho napovídal spoustu – a samé strašné věci!“

„Jistě,“ přikývla vévodkyně. „Řekl, co si myslel. Současná generace to tak dělá. Nezasvěceným to, připouštím, připadá trochu nezdvořilé.“

Petr se uculil, ale Mary pokračovala nerušeně dál.

„George prostě neměl absolutně žádné peníze. Všechno, co měl, věnoval labouristické straně a ještě ke všemu přišel o místo na ministerstvu informací; že prý má příliš důvěrné styky se socialisty v zahraničí. Bylo to příšerně nefér. Každopádně jsem se mu nemohla pověsit na krk. A Gerald se zachoval hnusně a řekl, že mi nedá ani libru, když nenechám George plavat. Tak jsem poslechla, ale pochopitelně to nijak nezměnilo naše vzájemné city. Musím uznat, že matka se zachovala férověji. Řekla, že nám

pomůže, když si George sežene práci. Jenomže, jak jsem jí řekla, kdyby George pracoval, nebudeme žádnou podporu potřebovat.“

„Ale miláčku, přece jsem ho nemohla urazit tím, že bych mu nabídla, aby se nechal vydržovat tchyní,“ řekla vévodkyně.

„Proč ne?“ nechápala Mary. „George na tyhle zastaralé představy o majetku nevěří. A kromě toho, kdybys ty peníze dala mně, byly by to pak moje peníze. Podle nás si jsou muž a žena rovni. Proč by měl být vždycky živitelem jenom muž?“

„To vážně nevím, děvenko. Ale stejně jsem těžko mohla očekávat, že by pan Goyles chtěl žít z peněz, které si nevydělal, když nevěří na zděděný majetek.“

„To je ovšem chybný závěr,“ řekla Mary poněkud neurčitě a kvapně dodala: „Každopádně takhle to bylo. Když bylo po válce, George odešel studovat do Německa socialismus a dělnické hnutí a všechno jsem začala vidět černě. Takže když se pak objevil Denis Cathcart, řekla jsem mu, že se za něj provdám.“

„Ale proč?“ nechápal Petr. „Nikdy mi nepřipadal jako chlap, který by se k tobě hodil. Chci říct, že pokud jsem to byl schopný posoudit, byl tory a diplomat, zkrátka zažraný konzervativec. Byl bych myslel, že vy dva nemáte vůbec nic společného.“

„Taky že jsme neměli, ale jemu to bylo fuk. Přiměla jsem ho, aby slíbil, že mě nebude obtěžovat se svými přáteli a diplomaty, a on mi řekl, že si můžu dělat, co chci, pokud ho to nebude kompromitovat. Domluvili jsme se, že budeme žít v Paříži a půjdeme každý svou cestou a jeden druhého nebudeme obtěžovat. Všechno bylo lepší než zůstat doma a nakonec si vzít někoho z našich kruhů a zahajovat dobročinné akce, dívat se na zápasy v pólu a stýkat se s princem z Walesu. Takže jsem kývla, že si Denise vezmu, protože mi byl lhostejný, a jsem si jistá, že i já mu mohla být ukradená a že bychom nechali jeden druhého na pokoji. Strašně jsem si přála, abych měla od všech pokoj.“

„Jerry ti slíbil, že ti vyplatí, cos měla dostat?“

„Ano. Řekl mi, že Denis není žádná velká partie – přála bych si, aby Gerald nebyl tak hrubý, vyjadřuje se jako za časů královny Viktorie – ale po Georgeovi prý děkuje osudu, že jsem si nevybrala hůř.“

„Poznamenej to, Charlesi,“ řekl Wimsey.

„Zezačátku to docela klapalo, ale postupem času jsem propadala větší a větší depresi. Víte, na Denisovi bylo něco znepokojivého. Byl tak příšerně rezervovaný! Já vím, že jsem chtěla mít od každého pokoj, ale tohle – bylo to prostě divné. Ovládal se. I když se rozzlobil a byl vzteklý – což se nestávalo často – stejně se dokonale ovládal. Bylo to divné. Jako v některém z těch starých francouzských románů – znáš to, Petře, – hrozně vášnivé, a přitom naprosto neosobní.“

„Charlesi, kamaráde!“ řekl lord Petr.

„Mhm?“

„Tohle je moc důležité. Uvědomuješ si to?“

„Ne.“

„To je fuk. Tak jak to bylo dál, Maruško?“

„Nebolí tě z toho hlava?“

„Příšerně. Ale líbí se mi to. Jen pokračuj! Jsem vážně napjatý. Cos doteď řekla, vrhá na to, co se stalo, víc světla než všechno, co jsem vypátral za celý týden.“

„Vážně?“ Poslední zbytky nepřátelství v Maryině pohledu se vytratily. „Myslela jsem, že to vůbec nebudeš schopen pochopit.“

„Panebože, proč ne?“

Mary zavrtěla hlavou. „Celou tu dobu jsme si s Georgem dopisovali a začátkem tohoto měsíce mi najednou napsal, že se vrátil z Německa a že dostal práci v Blesku, to je takový socialistický týdeník. Že nastoupí za čtyři libry týdně, a jestli se prý nechci vykašlat na všechny ty kapitalisty a tak dále, přijet za ním a stát se poctivou pracující ženou. Mohl mi sehnat práci sekretářky ve stejném časopise. Myslel si, že bychom dohromady

mohli mít nějakých šest až sedm liber týdně, což by nám bohatě stačilo na živobytí. Tou dobou už byl Denis den ode dne divnější a já z něj měla strach. Tak jsem souhlasila. Zároveň mi bylo jasné, že dojde k příšerné scéně s Geraldem. A taky jsem se docela styděla – naše zasnoubení s Denisem bylo oficiálně oznámeno, takže nastane velký poprask a spousta lidí mě začne přemlouvat. A Denis by mohl Geraldovi dělat strašné potíže, měl na to povahu. Takže jsme usoudili, že nejlíp bude, když prostě uteču, ze všeho nejdřív se s Georgem vezmeme a všechno to hádání si ušetříme.“

„Jistě,“ řekl Petr, „a kromě toho by z toho byly pěkné titulky v tom jeho plátku, že? VÉVODOVA DCERA SI BERE SOCIALISTU – ROMANTICKÝ ÚNOS NA MOTORCE – ‘6 liber TÝDNĚ JE SPOUSTA PENĚZ’ – ŘÍKÁ LADY“.

„Sprostáku,“ řekla lady.

„Dobře,“ řekl Petr, „rozumím. Takže jste se domluvili, že romantik Goyles si tě odveze z Riddlesdale. Ale proč z Riddlesdale? Z Londýna nebo Denveru by to bylo mnohem jednodušší.“

„Nebylo. Už kvůli tomu, že George musel služebně jet na sever... A v Londýně mě všichni znají a – prostě jsme to už nechtěli odkládat.“

„A Goyles by si nepřipadal jako hrdinný Lochinvar, že? No dobře, a proč v takovou nelidskou dobu jako jsou tři ráno?“

„George měl ve středu večer schůzi v Northallertonu. Po schůzi měl jet rovnou do Riddlesdale, vyzvednout mě a odvézt do Londýna, kde bychom se hned vzali. Měli jsme spoustu času, George musel do práce až další den.“

„Aha. Dobře, budu pokračovat, a jestli se někde spletu, tak mě, prosím tě, oprav. V půl desáté večer jsi odešla nahoru a sbalila si kufr. Pak – nenapadlo tě napsat nějaký dopis, abys uklidnila své truchlící přátele a příbuzné?“

„Ano, napsala jsem ho. Ale –“

„Pochopitelně. Pak sis vlezla do postele či – lépe řečeno – svlékla sis šaty a lehla si.“

„Ano. Lehla jsem si. Což bylo dobře, vzhledem k tomu, co se pak stalo –“

„Svatá pravda. Jinak bys ráno sotva stihla zařídit, aby postel vypadala, jako bys v ní spala, a my bychom na to přišli. Mimochodem, Parkere, když se ti včera Mary přiznávala ke všem svým hříchům, zapisoval sis to?“

„Ano. Pokud rozluštíš můj těsnopis...“

„No jasně,“ řekl Petr. „Ano, ta zvalená postel protiřečí tvému tvrzení, žeš ten večer vůbec do postele nevlezla.“

„A já si myslela, jak dobře jsem to nevymyslela.“

„Chce to víc praxe,“ řekl vlídně Petr. „Příště ti to už půjde líp. Ale řeknu ti rovnou, že vymyslet dlouhou a nerozpornou lež je velice těžké. Mimochodem, slyšelas Geralda odejít v půl dvanácté, jak tvrdil Pettigrew-Robinson?“

„Myslím, že jsem slyšela, jak někdo chodí po domě,“ přikývla Mary, „ale nijak zvlášť jsem o tom nepřemýšlela.“

„Zcela správně,“ řekl Petr, „když slyším, jak lidi chodí v noci po domě, můj jemnocit mi zakazuje, abych si o tom cokoli myslel.“

„Samozřejmě,“ ozvala se vévodkyně, „zvlášť v Anglii, kde se myšlení považuje za podivně nevhodné. Musím Petra pochválit, že kdykoliv může něco posoudit tak, jak je zvykem na kontinentu, udělá to – je od tebe neobyčejně ohleduplné, chlapče, pokud to děláš potichu a nemluvíš o tom, jak jsi to tak bystře dělával, když jsi byl malý. Tys byl neobyčejně vnímavý chlapeček.“

„A pořád ještě je,“ řekla Mary a překvapivě přátelsky se na bratra usmála.

„Zvyk – železná košile,“ řekl Petr. „Tak abychom pokračovali. Ve tři ráno jsi sešla dolů, aby ses setkala s Goylesem. Proč měl

přijít až úplně k domu? Bylo by bývalo bezpečnější se s ním sejít venku na cestě.“

„Věděla jsem, že by se mi nepodařilo projít bránou, aniž bych musela vzbudit Hardrawa, což znamenalo, že budu muset někde přelézt přes plot. Možná bych to i svedla, ale ne s těžkým kufrem v ruce. Takže George musel tak jako tak přelézt dovnitř, aby mi pomohl s kufrem, a přede dveřmi do zimní zahrady jsme se nemohli minout. Poslala jsem mu plánek, kudy vede pěšina k domu.“

„Byl tam Goyles, když jsi sešla dolů?“

„Ne – aspoň... Ne, neviděla jsem ho. Ale leželo tam na zemi tělo a nad ním se skláněl Gerald a mě napadlo, že to je George a že ho Gerald zabil. Proto jsem řekla: ‘Panebože, tys ho zabil!’“ (Petr mrkl na Parkera a přikývl.) „Pak ale Gerald tělo otočil a já viděla, že to je Denis – načež jsem docela jistě zaslechla, jak se někde o hodně dál v křoví něco hýbe – jako kdyby tam praskaly větvičky – takže jsem si najednou uvědomila: kde je George? Panebože, Petře, najednou mi bylo úplně jasné, co se muselo stát! Denis musel uvidět George, jak tam čeká, a napadl ho...určitě ho Denis musel napadnout. Nejspíš si myslel, že to je nějaký lupič. Anebo zjistil, o co se jedná, a snažil se ho vyhnat. Došlo k zápasu a George ho musel zastřelit. Bylo to hrozné pomýšlení!“

Petr poklepal sestře na rameno. „Chudinko malá!“

„Nevěděla jsem, co mám dělat,“ vykládalo děvče. „Měla jsem na nějaké rozmýšlení strašně málo času. Napadlo mě, že by nikdo neměl mít ani tušení o tom, že tam někdo další byl. Takže jsem musela rychle najít nějaké vysvětlení, co tam pohledávám. Nejdřív ze všeho jsem schovala kufr za nějaké rostliny. Jerry měl plnou hlavu té mrtvoly a nic nevnímal – Jerry si nikdy ničeho nevšimne, dokud ho na to sami neupozorníte. Ale věděla jsem, že jestli došlo k výstřelu, Freddy a Marchbanksovi ho museli slyšet. Tak jsem předstírala, že jsem ho taky slyšela a že jsem sešla dolů zjistit,

jestli se někdo nevloupal dovnitř. Bylo to trochu nemotorné, ale nic chytřejšího mě nenapadlo... Gerald mě poslal nahoru, ať vzbudím ostatní, a když jsem vyšla po schodech nahoru, měla jsem už svou historku pohromadě. Jo, a byla jsem docela hrdá na to, že jsem dole nezapomněla kufr.“

„Hodila jsi ho do té bedny,“ řekl Petr.

„Ano. A strašně jsem se vyděsila, když jsem tě tenkrát uviděla, jak se do ní díváš.“

„Což nebylo nic proti tomu, jaký šok jsem zažil já, když jsem uvnitř našel ten stříbřitý písek.“

„Stříbřitý písek?“

„Ze zimní zahrady.“

„Panebože!“ ulevila si Mary.

„Tak jen pokračuj. Zabušila jsi na Freddyho a na Pettigrewovy-Robinsonovy. Pak jsi musela utíkat k sobě, abys zničila ten dopis na rozloučenou a svlékla se.“

„Ano. Asi se mi to nepodařilo udělat dost nenápadně. Ale těžko jsem mohla očekávat, že by mi někdo uvěřil, že jsem vyskočila z postele a šla honit zloděje v hedvábném spodním prádle a s pečlivě uvázanou kravatou připíchnutou zlatým špendlíkem.“

„To jistě ne. Chápu, žes měla problémy.“

„Nicméně to dopadlo docela dobře, všichni ochotně uvěřili, že jsem prostě chtěla uniknout paní Pettigrewové-Robinsonové – tedy všichni kromě paní Pettigrewové-Robinsonové.“

„Spolkl ti to i tady Parker, vid', kamaráde?“

„Přiznávám, že ano,“ řekl Parker zasmušile.

„Jen s tím výstřelem jsem šlápla úplně vedle,“ dodala lady Mary. „Dala jsem si takovou práci, aby do sebe všechno zapadalo, načež se ukázalo, že nikdo žádný výstřel neslyšel. A pak se ukázalo, že se to všechno odehrálo někde v tom křoví – a čas taky nesouhlasil. Jenomže před koronerem jsem se už musela držet

původní výpovědi – a vypadalo to hůř a hůř – a nakonec obvinili Geralda. To mě ani ve snu nenapadlo. Teď už mi ovšem je jasné, jak mu ta moje hloupá výpověď přitížila.“

„Takže přišla ke slovu ipekakuanha,“ poznamenal Petr.

„Příšerně jsem se do toho zapletla,“ řekla nešťastně lady Mary. „Napadlo mě, že bude nejlíp, když se zavřu ve svém pokoji, abych to nakonec neudělala horší než už to bylo.“

„A pořád sis ještě myslela, že to udělal Goyles?“

„Já... Nevěděla jsem, co si o tom mám myslet,“ řeklo děvče.

„Prostě nevím, Petře, kdo jiný by to mohl udělat?“

„Popravdě řečeno,“ řeklo Jeho Lordstvo, „pokud to nebyl on, tak taky nevím kdo.“

„Jde o to, že utekl,“ podotkla lady Mary.

„Střílet, a pak utéct, to je jeho oblíbená zábava,“ řekl Petr znechuceně.

„Kdyby tě byl nepostřelil,“ řekla Mary pomalu, „nikdy bych vám tohle všechno neřekla. Radši bych umřela. Jenomže, to víte, když je někdo revolucionář – a když si uvědomíte, jak to vypadá v rudém Rusku, a pomyslíte na všechnu tu krev, co teče při nepokojích a vzpourách a tak – myslím, že se pak člověk naučí pohrdat lidským životem.“

„Moje milá,“ řekla vévodkyně, „neměla jsem dojem, že by pan Goyles nějak zvlášť pohrdal svým vlastním životem. Musíš se na to dívat objektivně. Střílet lidi a pak utéct, to není žádné velké hrdinství – aspoň podle našich měřítek.“

„Jedné věci nerozumím,“ ozval se lord Petr. „Jak se do toho křoví dostal Geraldův revolver?“

„Já bych zase ráda věděla,“ řekla vévodkyně, „jestli Denis opravdu podváděl v kartách.“

„A já bych zase chtěl vědět,“ řekl Parker, „jak je to s tou zelenookou kočkou.“

„Denis mi nikdy žádnou kočku nedal,“ řekla Mary. „Ten, kdo vám to řekl, nevěděl, co mluví.“

„Byla jste s ním někdy v klenotnictví na Rue de la Paix?“

„Jistě. Mokrát. Daroval mi diamant a hřeben z želvoviny. Ale žádnou kočku.“

„Takže celé to úžasné včerejší přiznání můžeme hodit do koše,“ řekl Petr s úsměvem, když dočetl Parkerovy záznamy. „Není to špatné, Maruško, vážně ne. Máš talent pro romantické příběhy – myslím to vážně! Jenom sem tam by to chtělo věnovat víc pozornosti detailům. Tak například bys nemohla dovléct těžce zraněného muže celou tu cestu až k domu, aniž bys měla kabát samou krev. Mimochodem, znal se Goyles s Cathcartem?“

„Pokud vím, tak ne.“

„Protože jsme s Parkerem měli jednu alternativní teorii, která by Goylese očistila aspoň z té nejhorší části obvinění. Pověz jí to, Charlesi! Je to tvoje teorie.“

Takto přímo vyzván, Parker nastínil teorii s vydíráním a sebevraždou.

„Zní to věrohodně,“ řekla Mary, „tedy vzato čistě teoreticky. Ale na George to absolutně nesedí – chci říct, vydírání je přece něco tak hnusného!“

„No dobře,“ uzavřel jednání Wimsey. „Myslím, že nejjednodušší bude, když zajdeme navštívit pana Goylese. Ať už je klíčem k hádance té středeční noci cokoliv, má ho v ruce on. Parkere, kamaráde, náš případ se blíží rozuzlení.“

Desátá kapitola

Nic nesetrvá v zenitu

„Bohužel!“ řekl Hiya, „názory, které tato osoba vyjádřila s nezpochybnitelnou počestností, když slunce stálo vysoko na obloze a pravděpodobnost tajného opuštění nepochybně pohodlně zařízeného domova byla zanedbatelně malá, jako by nabývaly docela jiného významu, když si je vybavíme v noci ve vlhkém ovocném sadě a v předvečer jejich naplnění.“

Kai-Lungova peněženka

Ta jeho krátká chvíle po zenitu, to je noc.

John Donne

Rozhovor s panem Goylesem se uskutečnil následujícího dne na policejní stanici. Kromě Wimseyho se ho účastnil pan Murbles a Mary, jež trvala na své přítomnosti. Mladý muž se zpočátku poněkud zpěčoval, ale Murblesovo odměřené právnické vystupování se neminulo účinkem.

„Lord Petr Wimsey vás identifikuje,“ řekl pan Murbles, „jako muže, jenž na něj včera v noci podnikl vražedný útok. S pozoruhodnou velkomyslností se rozhodl nevznést proti vám obvinění. Dále víme, že jste byl přítomen v Riddlesdale Lodge té samé noci, kdy byl zastřelen kapitán Cathcart. Nepochybně budete předvolán jako svědek v tomto případě. Ale velice byste posloužil spravedlnosti, kdybyste učinil výpověď už teď. Tento rozhovor je čistě přátelský a neoficiální, pane Goylesi. Jak vidíte, není mu přítomen žádný policista. Prostě se na vás obracíme s žádostí o pomoc. Nicméně vás musím varovat, že i když je samozřejmě

zcela na vás, zda budete na naše otázky odpovídat, odmítnutím se vystavíte možnosti velice vážného obvinění.“

„Takže mi ve skutečnosti vyhrožujete,“ řekl Goyles. „Když nebudu mluvit, necháte mě zatknout na základě podezření z vraždy.“

„Co vás to napadá, pane Goylesi, nic takového,“ odpověděl právník. „Prostě bychom pouze poskytli policii všechny informace, které dosud máme, a ta bude konat podle vlastní úvahy. Chraň bůh – jakékoliv vyhrožování by bylo naprosto nepřípustné. Ovšem pokud jde o útok na lorda Petra, Jeho Lordstvo samozřejmě zhodnotí situaci samo.“

„Je to výhrůžka,“ řekl Goyles zatvrzele, „ať už tomu říkáte jakkoliv. Nicméně vám klidně povím, co vím – ale upozorňuju vás, že budete neobyčejně zklamaní. Předpokládám, žes mě shodila ty, Mary, co?“

Mary zrudla rozhořčením.

„Moje sestra se k vám zachovala neobyčejně loajálně,“ ozval se místo ní lord Petr. „Dostala se kvůli vám do značných nepříjemností – nemám-li přímo říct, že se ocitla ve vážném nebezpečí. Vypátrali vás v Londýně, protože jste při svém překotném útěku z Riddlesdale za sebou zanechal zřetelné stopy. Když moje sestra omylem otevřela telegram, který přišel na moje jméno do Riddlesdale, okamžitě se rozjela do Londýna, aby vás za každou cenu kryla. Naštěstí jsem mezitím dostal kopii telegramu do svého londýnského bytu. Náhodně jsem na vás narazil v Sovětském klubu, ale ani pak jsem si nebyl jistý vaší totožností. Až vaše mimořádné úsilí vyhnout se rozhovoru se mnou mi dalo potřebnou jistotu a taky výbornou záminku nechat vás zadržet. Dá se říct, že jsem vám neobyčejně vděčný za spolupráci.“

Pan Goyles se tvářil vzdorovitě.

„Jak sis jenom mohl myslet, George – ,“ ozvala se Mary.

„Nezáleží na tom, co si myslím,“ řekl mladík příkře, „každopádně jsi jim už všechno prozradila. Dobře, vylíčím vám, co vím, tak stručně, jak to jde, a uvidíte sami, že o tom všem nic nevím. Když mi nebudete věřit, nedá se nic dělat. Dorazil jsem k Riddlesdale Lodge asi ve čtvrt na tři a zaparkoval motocykl na silnici.“

„Kde jste byl v 23.50?“

„Na silnici z Northallertonu. Schůze, kde jsem mluvil, skončila až v 22.45. Na to vám můžu přivést stovku svědků.“

Wimsey si poznamenal adresu, na níž se schůze konala, a pokynul Goylesovi, aby pokračoval.

„Přelezl jsem zeď a šel skrz to křoví k domu.“

„Neviděl jste nikoho?“

„Ani živého, ani mrtvého.“

„Nevšiml jste si krve nebo nějakých stop na cestě?“

„Ne. Nechtělo se mi svítit baterkou, aby si toho někdo v domě nevšiml. Byla tmavá noc, takže jsem viděl tak akorát na cestu. Ke dveřím do zimní zahrady jsem dorazil chvilku před třetí. Najednou jsem o něco zakopl. Hmatal jsem, co to je, a vypadalo to jako nehybné tělo. Vyděsil jsem se. Napadlo mě, že by to mohla být Mary – že omdlela nebo něco takového. Odvážil jsem se posvítit – a uviděl jsem, že to je Cathcart a že je mrtvý.“

„Víte jistě, že byl mrtvý?“

„Naprosto.“

„Moment,“ ozval se právník, „tvrdíte, že jste poznal, že to je Cathcart. Vy jste ho znal?“

„Ne, vůbec ne. Chtěl jsem jen říct, že to byla mrtvola nějakého muže, a dodatečně jsem se dozvěděl, že tím mužem byl Cathcart.“

„Takže přesně vzato, vy sám, podle vašeho nejlepšího vědomí a svědomí, nejste schopen tvrdit, že to bylo Cathcartovo tělo?“

„Ale ano – identifikoval jsem ho podle fotografií, které se pak objevily v novinách.“

„Pane Goylesi, když vypovídáte, je naprosto nezbytné vyjadřovat se absolutně přesně. To, co jste před chvílí řekl, by mohlo velice nešťastně ovlivnit jak policii, tak porotu.“

Po těch slovech se pan Murbles hlasitě vysmrkal a urovňoval si monokl.

„Co bylo pak?“ zeptal se lord Petr.

„Měl jsem dojem, že slyším někoho přicházet po cestě. Nepovažoval jsem za rozumné být tam přistižen s mrtvolou u nohou, a tak jsem se vypařil.“

„No ne!“ ulevil si Petr znechuceně. „Tomu vážně říkám jednoduché řešení, co? Nechat dívku, kterou jste si hodlal vzít, aby našla na zahradě mrtvolu a zjistila, že její nápadník vzal roha. Co jste si myslel, že udělá?“

„Předpokládal jsem, že bude držet jazyk za zuby už kvůli sobě. Popravdě řečeno, nebyl jsem zrovna dvakrát schopen přemýšlet. Byl jsem si vědom, že jsem se vloupal někam, kde nemám co dělat, a že když mě najdou se zavražděným chlapem, bude to vypadat zatraceně divně.“

„Ve skutečnosti,“ podotkl pan Murbles, „jste zpanikařil, mladíku, a velice bláhově a zbaběle jste utekl.“

„Nemusíte to zrovna takhle formulovat,“ bránil se Goyles. „Zapomínáte, že jsem byl v hrozně nepříjemné a hloupé situaci.“

„Samozřejmě,“ poznamenal Wimsey ironicky. „A ve tři ráno je hnusná zima. Až budete příště unášet nějakou ženu, domluvte to na šestou večer nebo o půlnoci. Zdá se, že vám jde lépe tajné akce vymýšlet než realizovat. Maličkost, a už vám selžou nervy. Něco vám povím, tak nervózní chlap jako vy by neměl nosit zbraň. Co vás to včera večer napadlo chovat se jako totální idiot a střílet po mně? Kdybyste mě náhodou strefil do hlavy nebo do srdce nebo do nějakého důležitého místa, pak byste byl skutečně v zatraceně ošklivé situaci. Když nesnesete pohled na mrtvolu, tak proč po lidech střílíte? Proč, proč, proč? To tedy vážně nechápu. Pokud

mluvíte pravdu, tak vám nehrozilo ani to nejmenší nebezpečí. Panebože, když si uvědomím, kolik času a úsilí nás to stálo, než jsme vás chytili, takového troubu! A chudáček Mary se mohla utrápit, protože si myslela, že byste neutekl, kdybyste k tomu neměl vážný důvod.“

„Musíš ho omluvit, je prostě nervózní,“ řekla Mary ironicky.

„Ty nevíš, jaké to je, když tě honí a sledují a pořád otravují,“ spustil Goyles.

„Já si ale myslel, že vás ze Sovětského klubu to těší, když vás z něčeho podezřívají,“ řekl lord Petr. „Být považován za nebezpečného chlapa – to by přece měl být ten největší okamžik vašeho života!“

„Výsměch lidí jako jste vy,“ řekl Goyles rozčileně, „živí třídní nenávist víc, než –“

„To nechme stranou,“ vložil se do hovoru pan Murbles. „Zákon je zákon a ten platí pro všechny. Dostal jste se do velice nezáviděníhodné situace, mladý muži.“ Stiskl zvonek na stole, načež se objevil Parker s konstáblem. „Byli bychom rádi,“ řekl Murbles, „kdybyste na tohohle mladíka dohlédli. Pokud se bude chovat rozumně, nevzneseme proti němu žádné obvinění, nesmí se ale vzdálit, dokud nebude Riddlesdalský případ uzavřen.“

„Samozřejmě, pane,“ slíbil Parker.

„Ještě moment,“ ozvala se Mary. „Pane Goylesi, tady je prsten, který jste mi dal. Sbohem. Až zase budete mluvit na schůzi o tom, že je třeba rozhodné akce, přijdu vám zatleskat. Umíte o tom moc hezky mluvit. Ale jinak bude lépe, když už se neuvidíme.“

„Samozřejmě,“ řekl Goyles trpce, „vaši mě zahnali do kouta, načež se ke mně otočíš zády.“

„Nevadilo mi pomyšlení, že Denise zabil,“ řekla lady Mary opovržlivě. „Ale vadí mi, že jsi takový hlupák.“

Než mohl Goyles odpovědět, Parker, překvapený, i když rozhodně ne nepříjemně, odváděl zadrženého ze dveří. Mary přešla k oknu a hleděla ven.

Vzápětí k ní přišel lord Petr. „Maruško, pan Murbles nás zve na oběd. Půjdeš s námi? Bude tam taky Sir Impey Biggs.“

„Dneska se s ním sejít nechci. Moc panu Murblesovi děkuju, ale –“

„No tak, pojď s námi, holčičko. Biggs je slavný muž a je na něj radost pohledět, je takový úžasně sošný. A bude ti povídat o svých kanárcích –“

Mary se skrz slzy zahihňala.

„Je to od tebe moc hezké, že chceš pobavit svou malou sestřičku, ale vážně nemůžu. Zesměšnila jsem se. Zesměšnil mě tak, že se do večera nechci nikomu ani ukázat.“

„Hloupost!“ řekl Petr. „Já vím, Goyles se dneska moc neukázal, ale na druhé straně – byl v moc těžké situaci. Vážně, pojď s námi!“

„Doufám, že lady Mary svolila stát se ozdobou mého staromládeneckého příbytku,“ pristoupil k nim právník. „Budu to považovat za neobyčejnou čest. Myslím, že už jsem dobrých dvacet let neměl to potěšení bavit ve svých komnatách dámu. Je to vůbec možné? Ano, musí to být už dvacet let!“

„V tom případě,“ řekla lady Mary, „prostě nemůžu odmítnout.“

Pan Murbles obýval pár krásných starobylých pokojů v Staple Inn s okny vedoucími do francouzské zahrady s podivuhodnými květinovými záhonky a zurčící fontánou. Místnosti téměř zázračně udržovaly atmosféru starobylého práva, která z ctihodného pana Murblese vyzařovala. Jídlna byla zařízena mahagonovým nábytkem, tureckým kobercem a rudými závěsy. Na příborníku stálo několik půvabných sheffieldských talířů a karaf se stříbrnými rytinami kolem hrdel. Knihovna byla plná velkých svazků

vázaných v teletině a nad krbem visel portrét přísně vypadajícího soudce. Lady Mary s vděčností přivítala diskrétní a spořádanou viktoriánskou atmosféru bytu.

„Obávám se, že na Sira Impey Biggse budeme muset maličko počkat,“ řekl Murbles s pohledem na hodinky. „Vystupuje ve sporu Quangle & Hamper versus Truth, ale očekává se, že během dopoledne proces skončí. Sir Impey předpokládá, že případ bude uzavřen kolem poledne. Brilantní chlap, sir Impey. Obhazuje Truth.“

„Skvělý úkol pro právníka, co?“ řekl Petr.

„Noviny,“ vykládal Murbles, když nepatrně přikývl na souhlas, „se soudí s chlapy, co tvrdí, že jejich jedna a táž pilulka léčí padesát devět různých nemocí. Quangle & Hamper povolali na svědeckou lavici některé své pacienty, aby dosvědčili blahodárný účinek jejich léku. Sledovat, jak s nimi jedná Sir Impey, je úžasný intelektuální zážitek. K starým dámám se choval s neuvěřitelnou laskavostí. Když vyzval jednu z nich, aby ukázala soudci nohy, vyvolalo to v soudní síni hotovou senzaci.“

„A ukázala mu je?“ zeptal se Petr.

„Jen se na to třásla, lorde Petře!“

„Divím se, že vůbec měli tu troufalost je zavolat, aby svědčili.“

„Vy se divíte?“ zasmál se pan Murbles. „Troufalost lidí jako jsou Quangle & Hamper nemá sobě rovnou v celém vesmíru, když si dovolím parafrázovat velkého Shakespeara. Ale Sir Impey není člověk, se kterým je radno si zahrávat. Máme úžasné štěstí, že se nám podařilo zajistit si jeho pomoc – á, myslím, že už jde.“

Spěšné kroky na schodech oznámily příchod slavného obhájce, jenž se vzápětí vrátil dovnitř stále ještě v paruce a taláru a začal se omlouvat.

„Strašně se omlouvám, Murblesi, na konci se to bohužel hrozně vleкло. Snažil jsem se to urychlit, jak to jen šlo, ale starý

Dowson začíná být hluchý jako pařez a všechno mu strašně dlouho trvá... Jak se máte, Wimsey? Vypadáte, jako kdybyste přišel z nějaké bitvy. Nemůžeme na někoho podat žalobu za napadení?“

„Je to ještě mnohem lepší,“ řekl pan Murbles, „za pokus o vraždu, když už se ptáte.“

„To je skvělé, vážně skvělé!“ liboval si Sir Impey Biggs.

„Ale rozhodli jsme se, že žalobu nepodáme,“ zavrtěl hlavou Murbles.

„Opravdu? Tohle nám nedělejte, Wimsey! Právníci musí být z něčeho živi. Vaše sestra? Neměl jsem to potěšení se s vámi setkat v Riddlesdale, lady Mary. Doufám, že jste už úplně v pořádku.“

„Naprosto, děkuji,“ řekla lady Mary důrazně.

„Pan Parker – samozřejmě, vaše jméno je velice známé. Dobře vím, že tady Wimsey by se bez vás neobešel. Murblesi, doufám, že pánové jsou nabití cennými informacemi. Tenhle případ mě neobyčejně zajímá!“

„Teď je ale musíte ještě oželeť,“ vložil se do toho advokát.

„Samozřejmě. Momentálně mě nezajímá vůbec nic než tenhle skvělý jehněčí hřbet. Promiňte mou zvědavost.“

„Takže se dejme do jídla,“ rozzářil se Murbles. „Omlouvám se, mladí přátelé, ale jsem natolik staromódní, že jsem si neosvojil podávání koktejlů, jak je dneska moderní.“

„A dobře děláte!“ pochválil ho důrazně Wimsey. „Otupují chuťové buňky a škodí zažívání. Není to anglický zvyk – v takovémhle ctihodném domě by to byla přímo svatokrádež. Dobrotivý bože, takový fantastický klaret – v jeho přítomnosti je hřích se o koktejlech i jenom zmínit.“

„Ano, je to Lafite 1875,“ přikývl pan Murbles. „Jen velice velice zřídka ho nabízím někomu, komu není přes padesát, ale vy, lordě Petře, jste znalec, který dovede ocenit víno dvakrát tak staré jako vy sám.“

„Děkuji, pane. To je ocenění, kterého si velice vážím. Smím všem nalít?“

„Jen do toho, prosím – Simpsono, děkuji, obsloužíme se sami. A po obědě,“ pokračoval advokát, „vás pozvu, abyste ochutnali něco opravdu zvláštního. Nedávno zemřel jeden můj podivínský klient a odkázal mi tucet lahví portského, ročník 1847.“

„No tohle!“ řekl Petr. „Ročník ‘47! Ten už ale bude sotva k pití, nemyslíte?“

„Velice se obávám, že máte pravdu,“ přikývl pan Murbles. „Je to velká škoda. Ale myslím si, že takové starožitnosti bychom měli vzdát cosi jako hold.“

„Bude to něco, o čem bude moct člověk vyprávět – že něco takového ochutnal,“ souhlasil Petr. „Jako když se člověk jede podívat na božskou Sáru. Hlas odešel, krása povadla, není to už, co to bývalo – ale pořád ještě to je klasika.“

„Ach ano,“ řekl Murbles, „pamatuji si ji z dob její největší slávy. Nádherné vzpomínky jsou jistou náplastí na to, že je člověk starý.“

„Svatá pravda,“ řekl Petr, „a vy ještě zažijete spoustu věcí, na které budete rád vzpomínat. Ale co že ten starý pán nechal takovýhle ročník zmařit?“

„Pan Featherstone byl velice zvláštní člověk,“ vysvětloval právník. „I když – těžko říct, možná byl prostě neobyčejně moudrý. Měl pověst příšerného skrblíka. Nikdy si nekoupil nové šaty, nikdy neodjel na dovolenou, nikdy se neoženil a celý život prožil v těch samých tmavých komůrkách, které si pronajal jako mladý právník bez klientů. A přitom zdědil velký majetek po otci, který ponechal vcelku, aby nesl úroky. Portské uložil do sklepa jeho otec, jenž zemřel v roce 1860 – to bylo mému klientovi třicet čtyři roků. Zemřel – myslím teď syna – v devadesáti šesti letech. Tvrdil, že cokoliv člověk podnikne, nikdy nesplní jeho očekávání, a tak žil jako poustevník – nic nepodnikal, ale plánoval nejrůznější

dobrodružství, která by podniknout mohl. Psal si velice podrobný deník, v němž zaznamenával den po dni svůj fiktivní život, který se nikdy neodvážil podrobit testu reality. Diář popisoval podrobně šťastný život po boku vysněné ženy. Vždy o Vánocích a na Boží hod velikonoční byla jedna láhev portského '47 slavnostně postavena na prostřený stůl, a když snědl své skrovné jídlo, byla neotevřena zase slavnostně odnesena. Jako hluboce věřící křesťan očekával šťastný život po smrti, takže, jak vidíte, odkládal potěšení tak dlouho, jak to jenom šlo. Zemřel se slovy: 'Nebo věrnýť jest ten, jenž zaslíbil' – i na konci života hledal záruky. Pozoruhodný muž, skutečně velice ojedinělý – tak vzdálený dobrodružnému duchu dnešní generace.“

„Zvláštní a dojemný osud,“ řekla lady Mary.

„Možná, že někdy dávno jeho srdce zatoužilo po něčem nedostupném,“ navrhl vysvětlení Parker.

„To já nevím,“ řekl Murbles. „Říkalo se, že jeho vysněná dáma nežila vždycky jenom v jeho fantazii, ale že se nikdy neodhodlal se jí svěřit.“

„No jo,“ řekl Sir Impey Biggs, „čím víc toho slyším a vidím v soudních síních, tím víc se přikláním k mínění, že si pan Featherstone vybral tu lepší životní variantu.“

„A jste odhodlán následovat jeho příkladu – přinejmenším v tomto smyslu? Co říkáte, sire Impeyi?“ zeptal se Murbles a uchechtl se.

Parker se podíval z okna. Začalo pršet.

Jak bylo očekáváno, portské '47 už bylo mrtvé; zbyl mu jen náznak dřívější slávy a chuti. Lord Petr pozdvihl sklenku a chvíli ji pozoroval.

„Má pachut' vášně, která překonala svůj zenit a změnila se v únavu,“ řekl s náhlou vážností. „Nezbývá, než mít odvalu si přiznat, že je mrtvé a odložit ho.“ Obloukem vylil zbytek vína do ohně. Na tvář se mu opět vrátil ironický úsměv:

Líbí se mi na Květě
že už není na světě -
šetří vám to nervy,
když vás žerou červi.

Kolik klasické moudrosti je zhuštěno v těch čtyřech řádcích. Nicméně, pokud jde o náš případ, máme vám toho mnoho co říct, sire.“

S Parkerovou pomocí pak Wimsey vylíčil oběma právníkům všechno, co bylo dosud vypátráno, lady Mary loajálně přidala svůj příběh oné noci se všemi podrobnostmi.

„Jak je vidět,“ řekl Petr, „Goyles o hodně přišel, že se z něj nevyklubal vrah. Podle našeho názoru by se úžasně hodil pro děsivou postavu půlnočního útočníka. Ale tak, jak se věci mají, musíme se spokojit s tím, že z něj uděláme důležitého svědka.“

„Každopádně, lorde Petře,“ řekl pan Murbles, „vám i panu Parkerovi gratuluji. Díky velkému úsilí a důmyslu jste řadu věcí objasnili.“

„Myslím, že můžeme říct, že jsme dosáhli jistého pokroku,“ konstatoval skromně Parker.

„I když spíše v negativním slova smyslu,“ dodal lord Petr.

„Přesně tak,“ prohlásil sir Impey s šokující přímostí. „Je to neobyčejně negativní výsledek. A když jste takhle zkomplikovali život obhajobě, co chystáte dál?“

„To je tedy skutečně zvláštní reakce na to,“ ozval se rozhořčeně Wimsey, „že jsme vám objasnili takovou spoustu věcí.“

„To jistě,“ řekl advokát, „ale jsou to všechno věci, které by bylo lepší nechat nevyjasněné.“

„Zatraceně, chceme přece zjistit pravdu!“

„To chcete?“ řekl sir Impey, „Já rozhodně ne. Na pravdu zvyška kašlu. Potřebuju rozbít obžalobu. Je mi fuk, kdo Cathcarta zabil, pokud se mi podaří dokázat, že to nebyl Denver. Dokonce stačí, když se mi podaří v rozumné míře zpochybnit, že to Denver udělal. Mám klienta, přijde za mnou a vykládá mi o hádce, podezřelém revolveru, odmítá poskytnout důkazy pro svá tvrzení a má naprosto nedostatečné a absurdní alibi. Podaří se mi zatemnit případ záhadnými otisky bot, rozpory v časových údajích, mladou ženou, která něco skrývá, a neurčitými náznaky, že se může jednat o cokoliv mezi vloupáním a zločinem z vášně. Načež se objevíte vy, vysvětlíte ty otisky bot, očistíte toho neznámého, vyjasníte rozpory v časových údajích a vysvětlíte motivy podivného chování té mladé ženy, čímž vším velice pečlivě vrhnete podezření zpátky na mého klienta. Tak jak tomu mám podle vás říkat?“

„Vždycky jsem měl podezření,“ řekl lord Petr, „že advokáti v trestních záležitostech jsou ti nejamornější chlapi na zemi. Ted' si tím jsem definitivně jistý.“

„Jen klid, pánové,“ řekl pan Murbles, „z toho všeho plyne jen to, že nesmíme usnout na vavřínech. Musíte pokračovat, chlapče, a najít nějaké důkazy pozitivního typu. Jestli ten Goyles kapitána Cathcarta nezabil, musíme být schopni zjistit, kdo to udělal.“

„Každopádně za jednu věc vděčný jsem,“ řekl Biggs, „že jste vy, lady Mary, byla minulý čtvrtek pořád ještě příliš nemocná na to, abyste předstoupila před velkou porotu.“ Lady Mary zčervenala. „Obžaloba bude díky tomu budovat případ na tom výstřelu ve tři ráno. Pokud to jenom trochu půjde, neodpovídejte na žádné otázky a pak je tím pěkně překvapíme.“

„Ale budou pak už věřit vůbec něčemu, co bude Mary dál vypovídat?“ zeptal se Petr pochybovačně.

„Pokud ne, tak tím lépe. Bude jejich svědkem. Obují se do vás, lady Mary, ale z toho si nesmíte nic dělat. To patří k věci. Musíte

jenom stát na tom, co jste řekla, a zbytek nechte na nás. Je vám to jasné?“ Sir Impey Biggs zahrozil dívce vztyčeným prstem.

„Jasně,“ přikývla lady Mary. „Budou zpochybňovat všechno, co jsem řekla, a já budu jenom opakovat: ‘Ted’ mluvím pravdu!’ Tak jste to myslel?“

„Přesně tak,“ přikývl sir Impey. „Mimochodem, předpokládám, že Denver pořád ještě odmítá vysvětlit, kde skutečně byl, že?“

„Ka-te-go-ric-ky,“ odpověděl Murbles. „Wimseyové jsou neobyčejně tvrdohlavá rodina, takže se obávám, že aspoň prozatím je tahle cesta obhajoby uzavřená. Kdyby se nám podařilo zjistit, kde byl, nějakým jiným způsobem, a pak bychom s tím vévodu konfrontovali, možná bychom ho přesvědčili, aby to aspoň potvrdil.“

„Takže podle mého názoru,“ řekl Parker, „se nabízejí tři směry pátrání. V první řadě se musíme snažit opatřit vévodovi alibi z nějakého vnějšího zdroje. Zadruhé můžeme znovu vyhodnotit důkazy a pokusit se najít skutečného vraha. A za třetí, můžeme se snažit získat nějaké informace o Cathcartově minulosti od pařížské policie.“

„Myslím, že vím, kde najdu informace pro bod dvě,“ ozval se náhle Wimsey. „V Grinder’s Hole!“

„Fjú!“ hvízdal Parker. „Málem jsem zapomněl. To je farma, kde bydlí ten krvežíznivý farmář, co na tebe poštlal psy, že?“

„Farmář s pozoruhodnou manželkou. Ano. Co říkáš tomuhle? Ten chlap je chorobně žárlivý a podezřívá každého, kdo se k jeho ženě přiblíží. Když jsem se tam tenkrát objevil a řekl, že můj známý se tam možná před týdnem potloukal kolem, rozzuřil se a vyhrožoval, že když ho tam načapá, zakrouť mu krkem. Vypadalo to, že ví, o kom mluvím. Tenkrát jsem měl v hlavě jenom ty boty číslo deset – chci říct Goylese – takže mě nenapadlo, že by mohlo taky jít o někoho jiného. Ale co kdyby myslel Cathcarta? Ted’ už

pochoitelně víme, že Goyles se tam až do středy vůbec neobjevil, takže by ho ten chlap, jak se jmenuje – Grimethorpe – těžko znal. Zato Cathcart mohl k té farmě kdykoliv zabloudit a Grimethorpe ho tam mohl zahlédnout. A moment, teď mě napadla další věc, která sedí: Když jsem tam byl, paní Grimethorpová si mě evidentně spletla s někým, koho zná a seběhla rychle dolů, aby mě varovala. Tenkrát jsem samozřejmě předpokládal, že viděla z okna můj plášť do deště a čepici a spletla si mě s Goylesem. Ale když si to teď vybavuju, tak jsem řekl holčičce, co mi otevřela dveře, že přicházím z Riddlesdale Lodge. Jestli to řekla matce, musela předpokládat, že jsem Cathcart.“

„Ne, Wimsey, to není možné,“ přerušil ho Parker. „Tou dobou už musela vědět, že Cathcart je po smrti.“

„Zatraceně! No jo, to nejspíš ano. Leda že by to před ní ten její maniakální manžel zatajil. Panebože! Přesně to by ale udělal, kdyby Cathcarta zabil. V životě by jí o tom neřekl ani slovo – a předpokládám, že by jí ani nedovolil, aby se o tom dočetla v novinách, pokud vůbec nějaké odebírají. Žijí tam dost primitivně.“

„Ale neříkal jsi ty sám, že Grimethorpe má alibi?“

„Říkal. Ale nikdy jsme ho neověřili.“

„A jak by podle tebe mohl vědět, že se tu noc bude Cathcart brouzdat v křoví na zahradě Riddlesdale Lodge?“

Petr o tom uvažoval.

„Třeba to s ním měl domluvené,“ navrhla Mary.

„To je ono. To je ono,“ křičel Wimsey dychtivě. „Vzpomínáš si, jak jsme předpokládali, že Cathcart se musel nějakým způsobem spojit s Goylesem a domluvit si s ním schůzku? Co když se s ním ve skutečnosti spojil Grimethorpe a vyhrožoval mu, že ho shodí Jerryemu?“

„Takže podle vás, lorde Petře,“ řekl pan Murbles tónem, kterým chtěl zbrzdit Wimseyho mladistvé nadšení, „se Cathcart v tu samou dobu, kdy byl zasnouben s vaší sestrou, zapletl do

ostudného dobrodružství s vdanou ženou z mnohem nižší společenské vrstvy?“

„Omlouvám se, Maruško,“ řekl Wimsey.

„Nic se nestalo,“ ozvala se Mary. „Po pravdě řečeno by mě to zase tak příliš nepřekvapilo. Denis byl vždycky... Chci říct, on měl spíš kontinentální představu o manželství a podobných věcech. Myslím, že v jeho očích by na něčem takovém nebylo nic špatného. Nejspíš by podotkl, že v jisté chvíli a za jistých okolností se může všechno.“

„Muž mnoha tváří a mála zásad,“ řekl Wimsey zamyšleně. Parker přes mnohaleté zkušenosti s londýnským podsvětím znechuceně vrtěl hlavou s výrazem nejhlubšího opovržení, jaké kdy vzešlo z Barrow-in-Furness.

„Kdyby se vám podařilo vyvrátit Grimethorpovo alibi,“ řekl sir Impey a zamyšleně si propletl prsty obou rukou, „mohli bychom na tom jakous takous obranu vybudovat. Co si o tom myslíte vy, Murblesi?“

„Fakt je, že jak Grimethorpe, tak ten jeho zaměstnanec připustili, že Grimethorpe nebyl ve středu v noci v Grinder's Hole. Pokud nebude moct dokázat, že byl v Stapley, mohl být klidně v Riddlesdale.“

„Samozřejmě!“ vykřikl Wimsey. „Odjel sám, někde zastavil a tajně se sešel s Cathcartem. Oddělal ho a druhý den ráno si to přihasil domů s bíchorkou, že kupoval nějaký stroj.“

„Anebo mohl opravdu v Stapley být,“ doplnil ho Parker, „odjet dřív nebo naopak pozdě v noci a cestou domů Cathcarta zastřelit. Všechny časové údaje budeme muset prověřit velice pečlivě.“

„Bravo!“ křičel Wimsey. „Myslím, že se rozjedu zpátky do Riddlesdale.“

„A já raději zůstanu v Londýně,“ rozhodl se Parker, „Kdyby dorazily nějaké informace z Paříže.“

„To máš pravdu. Když se něco dozvíš, dej mi hned vědět. Něco ti povím, starý brachu!“

„Ano?“

„Taky tě už napadlo, že potíží v tomhle případě spočívá v tom, že existuje příliš mnoho stop? Hemží se nám tu spousta lidí, co mají různá tajemství a chtějí se nechat unést –“

„Petře, ty jsi absolutně nesnesitelný,“ řekla lady Mary.

Jedenáctá kapitola

Meribah

„Ach jo, přáteli! Dostal ses do Lob's pond.“
Jak Honza zabil obra

Lord Petr přerušil cestu na sever v Yorku, kam byl vévoda z Denveru po přelíčení u magistrátního soudu převezen, jelikož vězení v Northallertonu mělo být uzavřeno. Po jisté námaze se Petrovi podařilo získat svolení, aby se s bratrem

sešel. Vévoda byl nervózní a deprimovaný vězeňskou atmosférou, ale jinak byl stále stejně vzdorný.

„Tys dopad, brácho,“ řekl Petr, „ale držíš se dobře. Ty právní záležitosti se příšerně vlečou, co? Ale díky tomu máme aspoň víc času, takže to je taky k něčemu dobré.“

„Je to zatraceně nepříjemné,“ řekla Jeho Výsost. „A moc by mě zajímalo, jak si to Murbles představuje. Přijde si za mnou a snaží se mě zastrašit – taková nehoráznost! Člověk by mýsl, že mě snad podezřívá.“

„Koukni, Jerry,“ řekl Petr vážně. „Proč nemůžeš říct, kde jsi byl? Víš přece, jak úžasně by nám to pomohlo. To víš, když někdo nechce říct, co dělal –“

„Já tu přece nejsem od toho, abych něco dokazoval,“ prohlásila Jeho Výsost důstojně. „To oni musí prokázat, že jsem tam byl a toho chlapa zastřelil. Nejsem povinen vykládat, kde jsem byl. Předpokládá se snad, že jsem nevinný, dokud nedokážou opak, ne? Tohle je podle mě skandál. Došlo k vraždě, a oni se absolutně nenamáhají, aby našli skutečného zločince. Dal jsem jim svoje slovo, když už nemluvím o tom, že jsem byl pod přísahou, že jsem Cathcarta nezabil – ne, že by si to ta svině nezasloužila – ale

oni na to kašlou. A mezitím skutečný pachatel v klidu zmizel. Kdybych byl venku, tak to pěkně rozmáznu!“

„Tak proč sakra nekápneš božskou?“ naléhal dál Petr. „Nemyslím teď mně,“ podíval se na strážného, který stál v doslechu, „ale Murblesovi. Pak na tom můžeme začít pracovat.“

„Byl bych rád, kdyby ses do toho nepletl,“ vrčel vévoda. „Už takhle to je zatraceně těžké pro Helen a matku a vůbec všechny, tak proč si ještě musíš hrát na Sherlocka Holmese? Byl bych si myslel, že budeš mít tolik slušnosti, aby ses kvůli rodině držel zpátky. Dostal jsem se do zatraceně ošklivé situace, ale aspoň z toho nedělám veřejný tyátr!“

„Sakra!“ zařval Petr tak hlasitě, až sebou strážný s kamennou tváří trhl. „To ty z toho děláš tyátr! Kdyby nebylo tebe, tak jsem se do ničeho nemusím plést. Myslíš, že já z toho mám potěšení, že vláčeji mého bratra a sestru po soudech a všude na nás číhají novináři? Že na každém rohu na mne čumí zprávy a titulky s tvým jménem? Že celý tenhle nechutný cirkus skončí velkolepým divadlem v horní sněmovně, kde se sejde spousta lidí navlečených do šarlatu a hermelínu? Lidi se na mě začínají v klubu dívat divně a slyším, jak si šeptají: ‘Ten Denver se chová zatraceně podezřele, co?’ Tak si nech ty řeči, Jerry!“

„Dobrá, tak teď v tom jsme spolu,“ řekl bratr filozoficky. „Díkybohu, ještě pořád se najde ve sněmovně lordů pár slušných lidí, kteří vědí, co to je slovo džentlmena. I když můj vlastní bratr neuznává nic jiného než nějaké pitomé soudní důkazy.“

Chvíli na sebe rozzlobeně hleděli, pak se Petr vzpamatoval.

„Koukni, bratře, moc mě mrzí, co jsem řekl. Nechtěl jsem si na tebe tak vyjet. Když nechceš nic říct, tak nic neříkej. Každopádně všichni děláme, co můžeme, abychom co nejrychleji našli toho pravého.“

„Radši to nech na policii,“ řekl Denver. „Já vím, že si rád hraješ na detektiva, ale vážně si myslím, že bys měl vědět, kde jsou meze.“

„To od tebe není hezké,“ řekl Wimsey. „Pro mě to žádná hra není a nemůžu ti slíbit, že toho nechám, protože vím, že to, co dělám, má cenu. Nicméně jsem byl – chci říct, že opravdu – že respektuju tvoje stanovisko. Moc mě mrzí, že ti jdu tak na nervy. Zřejmě ti připadá, že nejsem schopen žádného citu. Ale to je omyl a já tě z tohohle maléru dostanu, i kdybychom při tom měli s Bunterem zahynout. Takže nashledanou, strážný se právě probudil a chystá se nám říct, že náš čas vypršel. Hlavu vzhůru, bratře. Držím ti palce.“

Venku se přidal k Bunterovi.

„Buntře,“ řekl lord Petr, když kráčeli starým městem, „skutečně se chovám urážlivě, i když to vůbec nemám v úmyslu?“

„Je možné, když Jeho Lordstvo promine, že to tak řeknu, že neotřelost způsobů Jeho Lordstva může být občas mylně interpretována lidmi s omezenou –“

„Opatrně, Buntře!“

„– s omezenou fantazií, mylorde.“

„Urození Angličané nemají žádnou fantazii, Buntře!“

„Zajisté, mylorde. Nemínil jsem to v opovržlivém slova smyslu.“

„Takže, Buntře – panebože, novinář! Honem mě někam schovejte!“

„Tady dovnitř, mylorde.“

Bunter strčil svého pána do chladné prázdnosti katedrály.

„Odvažuji se navrhnout, mylorde,“ šeptal Bunter, „abychom se tvářili a chovali tak, jako že se modlíme.“

Skrz prsty zakrývající obličej Petr viděl kostelníka, jak k nim spěchá s výtkou vepsanou ve tváři. V téže chvíli však vešel

novinář a za chůze si už vytahoval notýsek. Kostelník se bystře vrhl na novou kořist.

„Okno, pod nímž stojíme,“ začal uctivě monotónním hlasem, „se nazývá Sedm sester z Yorku. Říká se –“

Pán a jeho sluha se tiše vytratili.

Pro návštěvu trhového města Stapley se lord Petr oděl do obnošeného obleku, vzal si pevné boty, těžkou jasanovou hůl a na hlavu si narazil staříčkou hučku. Jen s lítostí se vzdal oblíbené elegantní španělky, rákosové hole, na níž byly pro detektivní účely vyznačeny palce a v jejíž útrobách se na jednom konci skrýval kompas, na druhém mečík. Usoudil však, že s touto holí by k němu místní obyvatelstvo nepřistupovalo se srdcem na dlani, jelikož působí velkoměstsky – ne-li dokonce povýšeně. Další vývoj působivě prokázal pravdivost postřehu Gertrudy Rheadové, že „všechno sebeobětování je politováníhodný omyl“.

Městečko se teprve probouzelo, když do něj vjel v jednom z riddlesalských kočárů, Bunter vedle něj a na zadním sedadle zahradnický pomocník. Kdyby si mohl vybrat, přijel by v den trhu, kdy by měl naději, že se tu setká přímo s Grimethorpem. Ale události se rychle vyvíjely a neodvažoval se ztrácet čas. Bylo chladné, syrové ráno a vypadalo to na déšť.

„Wilkesi, v které hospodě by bylo nejlíp se ubytovat?“

„Je tady U zednickýho erbu, mylorde – to je takovej lepší podnik, nebo na náměstí je U mostu a flašky a na druhý straně je ještě U růže a koruny.“

„A kde většinou přespí lidi, co přijedou na trh?“

„Možná že U růže a koruny je, aby sem tak řek, nejpopulárnější. Majitel, Tom Watchett, je hrozná drbna. Greg Smith, co mu patří naproti hospoda U mostu a flašky, ten je takovej nevrlej mrzout, ale má dobrý pivo.“

„Hmm... Podle mě, Buntře, by našeho muže spíš přitahovala nevrlost a dobré pivo než bodrý hostinský. Takže jedeme k Mostu a flašce, a když vyjdeme naprázdno, přemístíme se k Růži a koruně a pokusíme se něco vytáhnout z výřečného Watchetta.“

Zabočili tedy do dvora velkého kamenného domu, nad jehož dveřmi visel oprýskaný znak s vybledlým obrazem opevněného mostu, který si místní etymologové přirozenou asociací přetvořili na most a flašku⁴⁵. Když předávali mrzutému štolbovi koně, Petr se s ním pokusil tím nepřátelštějším tónem zapříst rozhovor:

„Pěkně studené ráno, co?“

„Joo.“

„Dobře ho nakrmte. Nejspíš se tu zdržím.“

„Hm.“

„Dneska je tu nějak málo lidí, vidíte?“

„Hm.“

„Ale když je trh, tak to tu asi máte živo.“

„Joo.“

„Lidi se sem nejspíš sjíždějí i zdaleka.“

„Hý!“ řekl štolba a kůň popošel tři kroky.

„Prr!“ zavolal štolba a kůň se zastavil. Muž uvolnil koni postroj, který se se zařinčením zaryl do šterku.

„Pod’! Hý!“ řekl štolba a mlčky odkráčel s koněm do stáje, ignoruje přátelskou šlechtickou ratolest tak dokonale, jak to lord Petr ještě nezažil.

„Začínám být víc a víc přesvědčen,“ řeklo Jeho Lordstvo, „že tohle je Grimethorpův oblíbený podnik. Pojd’me se kouknout dovnitř. Wilkesi, nějakou dobu vás nebudu potřebovat. Když bude třeba, dejte si oběd. Nevím, jak dlouho se tu zdržím.“

„Jak si přejete, mylorde.“

V lokálu U mostu a flašky našli hostinského Grega Smithe, jak s pochmurným výrazem ve tváři kontroluje dlouhý účet. Lord Petr objednal pití pro sebe a Buntera. Hostinský to zjevně

považoval za nepřístojné obtěžování a kývl hlavou na servírku. Jak se slušelo a patřilo, poté co Bunter poděkoval uctivě svému pánovi za pivo, věnoval se konverzaci s dívkou, zatímco lord Petr uznale oslovil majitele:

„Skvělý materiál, pane Smithi,“ řeklo Jeho Lordstvo. „Říkali mi, že když chci dobré pivo, mám zajít k vám, a taky že jo, poslali mě na správné místo.“

„Pch,“ řekl pan Smith, „nejni to, co to bejvalo. Dneska nic pořádnýho nejni.“

„No, pro mě je dobré dost. Mimochodem, není tu náhodou dneska pan Grimethorpe?“

„Co?“

„Nevíte, jestli je dneska v Stapley pan Grimethorpe?“

„Jak to mám vědět?“

„Myslel jsem, že tady u vás vždycky přespává.“

„Pch!“

„Možná jsem si spletl jméno. Ale podle mě to je chlap, co bude tam, kde je nejlepší pivo.“

„Joo?“

„No, jestli jste ho neviděl, tak sem asi dneska nepřijel.“

„Nepřijel? Kam?“

„Do Stapley.“

„Copak tady nebydlí? Může se tu špacírovat a já vo tom nic nevím.“

„Aha.“ Wimsey se šokovaně odmlčel, ale pak mu došlo, jak se věci mají. „Já nemyslím pana Grimethorpa ze Stapley, ale pana Grimethorpa z Grinder's Hole.“

„Proč ste to neřek? Tak toho! Jo.“

„Je tu dneska?“

„Ne, nic vo něm nevím.“

„Zřejmě sem jezdí, když je tu trh, ne?“

„Vobčas.“

„Je to sem od něj dálka. Ale u vás se dá přespát, vidíte?“

„Chcete tu zůstat přes noc?“

„No, to ani ne. Myslel jsem na pana Grimethorpa, je to můj známý. Zřejmě se často musí zdržet přes noc.“

„Stává se to.“

„Takže to pak spí u vás?“

„Nee.“

„Aha!“ řekl Wimsey a nervózně si pomyslel: Jestli budu muset ze všech místních takhle páčit každé slovo, tak tu nakonec přespát budu muset... „Takže až se tu u vás příště zastaví, řekněte, že ho pozdravuju.“

„A kdo vlastně ste?“ zeptal se Smith nepřátelsky.

„Aha. No, nějaký Brooks z Sheffieldu,“ řekl lord Petr s přátelským úsměvem. „Nashledanou. Vaše pivo doporučím všem známým.“

Pan Smith cosi zavrčel. Lord Petr pomalu vyšel ven, kde se k němu po chvilce připojil Bunter, jenž vyšel ze dveří svižným krokem, ve tváři výraz, jenž by u kohokoliv jiného mohl být považován za poťouchlý úsměv.

„Tak co?“ řeklo Jeho Lordstvo. „Doufám, že ta mladá dáma byla sdílnější než její šéf.“

„Mladá dáma byla velice přátelská, mylorde, ale bohužel velice málo informovaná. Pana Grimethorpa sice zná, ale tady nebydlívá. Občas ho viděla ve společnosti muže jménem Zedekiah Bone.“

„Dobře. Tak co kdybyste se poohlédl po tom Boneovi a za pár hodin mi přišel říct, co jste zjistil. Budu u Růže a koruny. Sejdeme se v poledne u támhle té věci.“

Ta věc byl vysoký vzpřímený kus růžové žuly pečlivě opracovaný, aby vypadal jako hrbolatá skála, a hlídaný dvěma kamennými vojáky v helmách. Z bronzové hubice tryskal pramének vody, pamětní nápis byl vytesán do osmiúhelníkového

podstavce a čtyři plynové lucerny na litinových stožárech korunovaly tuto monumentální ukázkou nesouladu. Bunter se na dotyčný objekt pečlivě zadíval, jako by se chtěl ujistit, že ho později pozná, a pak se vydal za svým posláním. Lord Petr udělal deset rychlých kroků směrem k Růži a koruně, když vtom ho cosi napadlo.

„Buntře!“

Bunter se chvatně vrátil.

„Vlastně nic!“ řeklo Jeho Lordstvo. „Jenom mě zrovna napadlo, jak tomu budeme říkat.“

„Tomu?“

„Tomu pomníku padlých,“ upřesnil lord Petr. „Nazveme ho Meribah.“

„Ano, mylorde. Vody sváru. Velice vhodné jméno, mylorde. Nevypadá příliš harmonicky, smím-li se vyjádřit. Budete si přát ještě něco?“

„Ne, to je všechno.“

Pan Timothy Watchett z Růže a koruny byl rozhodně pravým opakem pana Grega Smithe. Byl to malý, pohledný pětapadesátník s bystrými očima; sotva lord Petr uviděl posměšné jiskřičky v jeho očích a ostražitý výraz ve tváři, ihned odhadl, odkud Timothy pochází.

„Dobré ráno, pane hostinský,“ řekl bodře, „jakkak je to dlouho, co jste vy byl na Piccadilly Circus?“

„Těžko říct, pane. Hádám, že to už bude tak pětatřicet let. Mockrát jsem řek svý starý: ‘Liz, než umřu, vezmu tě do Holborn Empire.’ Ale pořád je něco a čas utíká. Jeden den je jako druhý, ať se propadnu, jestli vím, jak sem vlastně starej.“

„Máte ještě spoustu času,“ řekl lord Petr.

„To doufám, pane. Nikdy sem si vlastně tady na severu nezvyk. Ty lidi tady sou tak pomalí, ze začátku sem myslel, že z

toho vyrostu. A ten dialekt – trvalo mi hezkou chvíli si na něj zvyknout. Ale to se ví, jinej kraj, jinej mrav. Ať se propadnu, jestli se občas nepřistihnu, že už mluvím jako voni.“

„Nemyslím, že by vám hrozilo nebezpečí, že byste se změnil v Yorkshiřana,“ řekl lord Petr. „Nepoznal jsem snad, odkud jste, sotva jsem vás uviděl? Vešel jsem do vašeho lokálu a hned jsem si řekl: ‘Tady kráčím po rodné dlažbě.’“

„To máte pravdu, pane. A když vás tu mám, co vám můžu nabídnout k pití?... Promiňte, ale neviděl jsem vás už někdy?“

„Pochybuju,“ řekl Petr, „ale to mi připomíná: neznáte jistého Grimethorpa?“

„Znám jich pět. Kterýho máte na mysli?“

„Grimethorpa z Grinder’s Hole.“

Hostinského vlídná tvář se zachmuřila.

„Váš přítel?“

„To právě ne. Známý.“

„Už to mám!“ vykřikl Timothy Watchett a plácl dlaní do nálevního pultu. „Já to věděl, že vás znám. Nebydlíte nahoře v Riddlesdale?“

„Ano, jsem tam na návštěvě.“

„Já to věděl,“ křičel Timothy Watchett vítězně. Chvatně zaběhl za nálevní pult, vynořil se se štosem novin a nasliněným prstem rozčileně otáčel stránky. „Tady to je! Riddlesdale! To je ono, samozřejmě.“

Rozevřel asi čtrnáct dní starý Daily Mirror. Na první straně byl tučně vytištěný titulek: RIDDLESDALSKÁ ZÁHADA. Pod tím byla Wimseyho věrná fotografie s textem: Lord Petr Wimsey, Sherlock Holmes z West Endu, jenž věnuje všechen čas a energii, aby dokázal, že jeho bratr, vévoda z Denveru, je nevinný.

Pan Watchett jen zářil. „Doufám, že vám nebude vadit, když vám povím, jaká je to pro mě čest, že vás můžu přivítat ve svém lokále, mylord. – Hej! Jeme! Obsluž pány. Nevidíš, že čekají?“

Všecky vaše případy sem sledoval v novinách, mylorde – jsou jako nějaký romány. Kdepak by mě napadlo –“

„Heleďte, příteli,“ řekl lord Petr, „co kdybyste nemluvil tak nahlas... A když už to na mě prasklo, myslíte, že byste mi mohl říct pár věcí a nechat si pro sebe, že jsme o tom mluvili?“

„Podťte dozadu do salónku, mylorde, tam nás nikdo nebude slyšet,“ řekl ochotně Timothy Watchett. „Jeme, přines nám láhev – co si dáte, mylorde?“

„No, nevím kolik míst budu muset ještě navštívit,“ řekl Wimsey nejistě.

„Jeme, tak nám přines starý ležák – to je specialitka, mylorde. V životě sem nepil něco tak dobrého, leda možná jednou v Oxfordu... Díky, Jeme. Vem to na chvíli sám a postarej se o zákazníky. Takže, mylorde?“

Informace získané od Timothy Watchetta byly v kostce tyto: Grimethorpe chodíval k Růži a koruně dosti často, zvláště ve dnech, kdy byly trhy. Asi před deseti dny dorazil dosti pozdě a pěkně opilý, spolu s manželkou, která vypadala – jako obvykle – že se ho příšerně bojí. Grimethorpe chtěl tvrdý alkohol, ale Timothy Watchett mu ho odmítl nalít. Došlo k hádce a paní Grimethorpová se snažila manžela odtáhnout pryč, načež Grimethorpe ji promptně jednu vrazil a častoval ji jmény zpochybňující její ctnost. Watchett pak zavolal číšníky, aby Grimethorpa vyvedli, s tím, že ho už ve svém podniku nechce vidět. Slyšel ze všech možných stran, že Grimethorpe, který byl odjakživa vztekloun, se v posledních dnech změnil v nepřčetného zuřivce.

„Odvážil byste se spočítat, kdy se tohle stalo? Nebo kdy k té změně došlo?“

„No, myslím... tak od prostředka minulého měsíce. Možná je to i trochu dýl, mylorde.“

„Hmm.“

„Ne že bych si potrpěl na nějaké pomluvy, a Vaše Lordstvo pochopitelně taky ne,“ řekl pan Watchett chvatně.

„To jistě ne,“ přisvědčil Wimsey. „Povězte mi, vzpomínáte si, že by Grimethorpe byl ve Stapley 13. října? Byla to středa.“

„To je ten den, co... aha, jistě! Jo, vzpomínám si na něj. Vzpomínám si, jak sem si tenkrát šel, že to je divný, že přišel, protože dycky chodil jenom na trh. Tvrdil, že se byl kouknout na nějaký inštrumenty – vrtačky nebo co, jasně, je to tak. Byl tady, máte pravdu.“

„Vzpomněl byste si, kdy přišel?“

„No, mám takovej pocit, že přišel na voběd. Servírka to bude vědět. ‘Hej, Bet!’“ zavolal do lokálu. „Nevzpomínáš si náhodou, jestli tu u nás ve středu třináctýho vobědval pan Grimethorpe? To byl ten den, co v Riddlesdale zavraždili toho džentlmena!“

„Grimethorpe z Grinder’s Hole?“ zeptalo se děvče, statná yorkshirská mladá dáma. „Jo! Navobědval se tu a pak se vrátil na noc. Pamatuju si to, protože sem ho vobsluhovala a ráno sem mu odnesla nočník a von mi dal jenom dvoupenci.“

„To je nehorázné!“ řekl lord Petr. „Slečno Elisabeth, jste si jistá, že to bylo opravdu třináctého? Protože jsem se o to vsadil s jedním kamarádem a nerad bych zbytečně prohrál. Jste si naprosto jistá, že to bylo ze středy na čtvrtek, co tu pan Grimethorpe spal?“

„Jo, pane. Byla to středa, protože se pamatuju, že druhý den se chlapi v lokále bavili o tý vraždě a řekli to taky panu Grimethorpovi.“

„Přesvědčila jste mě. A co tomu pan Grimethorpe řekl?“

„To je právě vono!“ vykřikla mladá žena. „Je to zvláštní, že se na to ptáte, protože sme si všický všimli, jak divně si počínal. Von vám zblednul jako křída a podíval se na svý ruce, nejdřív na jednu, pak na druhou, vjel si rukama do vlasů – vypadal jako praštěnej palicí. Řekli sme si, že se pořád ještě nevyspal z vopice. Je víc

vožralej než střízlivej. Nechtěla bych bejt jeho žena ani za pět set liber!“

„To rád věřím,“ řekl Petr, „vy si dokážete najít někoho mnohem lepšího. Takže to vypadá, že jsem sázku prohrál. Mimochodem, v kolik hodin šel pan Grimethorpe spát?“

„Někdy před druhou ráno,“ řeklo děvče a zavrtěla hlavou. „Dům byl zamčený a Jem musil jít dolů a pustit ho dovnitř.“

„Vážně? Pak bych – technicky vzato – mohl z té prohry vybruslit, ne, pane Watchette? Dvě ráno už je čtvrtek. Pokusím se z toho vytěžit, co se dá. Mockrát děkuju. To je všechno, co jsem chtěl vědět.“

Bet se usmála a s hihňáním odešla, ten podivný džentlmen byl rozhodně mnohem štedřejší než pan Grimethorpe.

Wimsey vstal.

„Jsem vám nesmírně zavázán, pane Watchette,“ řekl. „Teď už bych si jenom promluvil s Jemem. Mimochodem, nechte si to všechno pro sebe, ano?“

„Spolehněte se. Vím co se patří. Mnoho štěstí.“

Jem potvrdil, co už řekla Bet. Grimethorpe se vrátil ve čtvrtek 14. října nějakých deset minut před druhou ráno, opilý a celý zablácený. Zamumlal něco o tom, že měl problémy s nějakým mužem jménem Watson.

Poté se vydali za podkoním. Podle jeho názoru nemohl nikdo v noci vzít koně a vyvést ho ze stáje, aniž by o tom on věděl. Watsona znal. Živil se roznáškou zboží a bydlel na Windon Street. Lord Petr informace příslušně odměnil a vydal se do Windon Street.

Vylíčení celé jeho výpravy by však bylo zdlouhavé. Ve čtvrt na jednu se sešel s Bunterem u pomníku Meribah.

„Tak jak jste dopadl?“

„Zjistil jsem jistá fakta, mylordde, která jsem si poznamenal. Celkové výdaje za pivo pro sebe a svědky činí sedm šilinků a dvě pence.“

Lord Petr mu beze slova uhradil zmíněnou částku, načež se mlčky odebrali k Růži a koruně. Tam dostali separátní místnost jen pro sebe, objednali si oběd a postupně vytvořili následující tabulku:

GRIMETHORPE – STŘEDA 13. ŘÍJNA

12.30 Přijíždí k Růži a koruně.

13.00 Obědvá.

15.00 Objednává dvě vrtačky od muže jménem Gooch na Trimmer's Lane.

16.30 Zapíjí s Goochem obchod.

17.00 Navštěvuje dodavatele Johna Watsona, kvůli dodávce žrádla pro psy. Watson není doma. Paní Watsonová ho informuje, že W. se vrátí večer. G. řekne, že se zastaví později.

17.30 Navštěvuje hokynáře Marka Dolbyho a stěžuje si na dodávku konzervovaného lososa.

17.45 Navštěvuje optika p. Hewitta, platí za brýle a hádá se, že jsou předražené.

18.00 Popíjí u Mostu a flašky s Zedekiahem Bonem.

18.45 Znova navštěvuje Watsonovy. W. stále není doma.

19.00 Popíjí s několika muži u Prasete a píšely – svědectví konstábla Z15. Slyšeli ho, jak vyhrožuje nějaké neznámé osobě.

19.20 Viděn, jak odchází od Prasete a píšely se dvěma muži (dosud neidentifikovanými)

ČTVRTEK –14. ŘÍJNA

1.15 Watson ho našel asi míli od Stapley na cestě do Riddlesdale, velice špinavého a našťvaného a nepříliš střízlivého.

- 1.45 Číšník James Johnson ho pouští do Růže a koruny.
9.00 Elizabeth Dobblinová ho osluhuje.
9.30 V lokále Růže a koruny slyší, že v Riddlesdale byl zavražděn nějaký muž a reaguje podezřele.
10.15 Inkasuje šek na 129 liber 17 šilinků a 8 pencí v Lloyd's Bank.
10.30 Platí Goochovi za vrtačky.
11.05 Odjíždí z Růže a koruny do Grinder's Hole.

Lord Petr chvíli hleděl na vyhotovenou tabulku, pak položil prst na dlouhý interval po 19.20.

„Jak je to daleko do Riddlesdale?“

„Asi třináct a tři čtvrtě míle, mylorde.“

„A výstřel slyšeli deset minut před půlnocí. Pěšky by to nezvládl... Vysvětlil Watson, proč se nedostal domů dřív než ve dvě ráno?“

„Ano, mylorde. Tvrdí, že hodlal být doma kolem jedenácté, ale jeho kůň ztratil podkovu mezi King's Fenton a Riddlesdale. Musel ho pomaloučku dovést do Riddlesdale, asi tři a půl míle – tam dorazil někdy kolem desáté a vzbudil kováře. Zaskočil si do hospody U slávy boží a zůstal tam až do zavírací hodiny, pak se vydal s jedním přítelem k němu domů, kde si dali ještě pár skleniček. Asi ve tři čtvrtě na jednu ráno vyrazil domů a asi míli před Stapley narazil na Grimethorpa a vzal ho s sebou.“

„Jsou to nepřímá svědectví. Ten kovář a přítel by to měli být schopni potvrdit. Ale hlavně musíme najít ty chlapy z Prasete a píšťaly.“

„Ano, mylorde. Po obědě to ještě jednou zkusím.“

Oběd byl dobrý. Ale tím příděl štěstí pro ten den vyčerpali, protože ještě ve tři hodiny pořád nevěděli, kdo ti muži byli, a stopa po nich už vychladla.

Nicméně k pátrání přispěl zcela samostatně podkoní Wilkes. Při obědě se setkal s nějakým člověkem z King's Fenton a přirozeně se rozhovor stočil na vraždu v Riddlesdale Lodge. Muž se pochlubil, že zná jednoho staříka, co žije nahoře na kopci, a ten mu řekl, že v noc vraždy viděl nějakého muže, jak jde přes Whemmeling Fell. „A najednou mě napadlo, že by to mohla být Jeho Výsost vévoda z Denveru,“ řekl Wilkes bystře.

Dalšími otázkami bylo zjištěno, že starý muž se jmenuje Groot a že Wilkes by mohl bez problémů vysadit lorda Petra s Bunterem na začátku pěšinky, která vede nahoru k jeho chalupě.

Nutno říct, že kdyby si lord Petr vzal více k srdci bratrovu radu a věnoval se spíše sportování na venkově než sbírání prvotisků a kriminálníchků v Londýně – či kdyby byl Bunter prožil mládí v mokřinaté krajině místo v Kentu – či kdyby Wilkes (který byl rodilý Yorkshiran a měl by tudíž místní poměry znát) nepropadl dojmu, že je strašně důležitý, protože přišel s klíčovým svědectvím, a kdyby nehořel netrpělivostí vidět, že jeho stopa je neprodleně sledována, či kdyby kdokoliv z těch tří prokázal trochu zdravého selského rozumu – tenhle absurdní nápad by nikdy nepadl, natož aby se realizoval v listopadu v North Riding. Tak, jak se však situace vyvinula, lord Petr a Bunter vystoupili z bryčky deset minut před čtvrtou, rozloučili se s Wilkesem a vydali se nahoru k chaloupce na vršku kopce.

Starý muž byl příšerně nahluchlý, takže ani po půlhodinovém vyptávání se toho nijak mnoho nedozvěděli. Jednu říjnovou noc, kterou by – dle jeho mínění – mohla být i noc vraždy na Riddlesdale, seděl u krbu, když se kolem půlnoci vynořil ze tmy vysoký muž. Mluvil jako ti z jihu a řekl, že zabloudil. Groot tedy došel ke dveřím a ukázal mu cestičku dolů do Riddlesdale. Cizinec pak odešel a zůstal po něm jen šilink v Grootově dlani. Cizincovo oblečení příliš přesně popsat nedovedl, pamatoval si jen, že měl na hlavě plstěný klobouk a přes sebe plášť. Groot si byl celkem jistý,

že šlo o noc vraždy, protože mu noční návštěvník vrtal hlavou, a došel k závěru, že by to mohl být někdo z těch lidí, co bydlí v Riddlesdale Lodge – možná sám vévoda. K tomuto závěru došel pečlivým uvažováním a nepřihlásil se jako svědek jen proto, že nevěděl kam a ke komu s tím jít.

S tím se vyšetřovatelé museli spokojit, obdarovali Groota půlkorunou a krátce po páté vyšli na kraj vřesoviště.

„Buntře,“ řekl lord Petr padajícím přítmím, „jsem si absolutně jistý, že odpověď na tohle všechno je v Grinder’s Hole.“

„To je velice dobře možné, mylorde.“

Lord Petr napřáhl ruku a ukázal na jihovýchod. „Grinder’s Hole je tamhle,“ řekl. „Jdeme!“

„Jak si přejete, mylorde.“

A tak ta dvě londýnská neviňátka vyrazila svižným krokem po úzké pěšině do Grinder’s Hole a ani je nenapadlo se ohlédnout na bílou hrozbu, která se neslyšně valila listopadovým přítmím po pustých svazích Whemmeling Fell.

„Buntře?!“

„Tady jsem, mylorde.“

Bunterův hlas zněl těsně u Wimseyho ucha.

„Díkybohu! Už jsem myslel, že jste nenávratně zmizel. Tohle nás mělo napadnout.“

„Ano, mylorde.“

Zavalilo je to zezadu a náhle, hustá, studená, dusivá mlha – skryla jednoho před druhým, i když byli jeden či dva yardy od sebe.

„Jsem trouba,“ řeklo Jeho Lordstvo.

„To v žádném případě, mylorde.“

„Nehýbejte se a mluvte dál.“

„Ano, mylorde.“

Petr zašátral vpravo a chytil Buntera za rukáv.

„Tady jste. Co budeme dělat?“

„Netroufám si něco navrhnout, mylorde, jelikož s něčím podobným nemám žádné zkušenosti. Má tenhle – ehm – jev – nějaké zvyky?“

„Nic pravidelného, pokud vím. Občas se pohne. Jindy zůstane na místě celé dny. Můžeme tu přenocovat a třeba se zvedne, až vyjde slunce.“

„Ano, mylorde. Bohužel, je poněkud vlhko.“

„Poněkud – jak říkáte,“ souhlasilo Jeho Lordstvo a zasmálo se. Bunter kýchl a omluvil se.

„Když půjdeme dál na jihovýchod,“ řeklo Jeho Lordstvo, „určitě se dostaneme do Grinder’s Hole a budou nás tam muset nechat přespat, nebo nám dát nějakého průvodce. Mám u sebe baterku a můžeme se řídit kompasem – a sakra!“

„Mylorde?“

„Nemám tu správnou hůl. Tohle je ta zatracená jasanová! Žádný kompas nemáme – jsme vyřízeni.“

„Nemohli bychom prostě jít pořád z kopce, mylorde?“

Lord Petr váhal. Vzpomínky na to, co o podobné situaci slyšel a četl, se mu vyrojily v hlavě a mluvily jedním hlasem o tom, že z kopce či do kopce vyjde v mlze nastejno. Ale člověk je kojen planými nadějemi a těžko uvěří, že by měl být bezmocný. Mlha studila jako led. „Můžeme to zkusit,“ řekl chabě.

„Také jsem slyšel, mylorde, že člověk v mlze vždycky chodí v kruhu,“ řekl Bunter, kterého se dodatečně zmocnily pochybnosti.

„Ve svahu určitě ne,“ řekl lord Petr s odvahou založenou pouze na paličatosti.

Bunter, který se ocitl mimo svou parketu, neměl tentokráte po ruce žádnou dobrou radu.

„Hůř než teď na tom být nemůžeme,“ mínil lord Petr. „Zkusíme to a musíme na sebe pořád křičet.“

Chytil Buntera za ruku a opatrně se vydali do chladné husté mlhy.

Jak dlouho ta noční můra trvala, nebyli schopni ani jeden odhadnout. Jakoby svět kolem nich odumřel. Jejich volání je děsilo; když nevolali, rozhostilo se ticho, jež bylo ještě děsivější. Zakopávali o husté trsy vřesu. Bylo až neuvěřitelné, jak zbaveni zraku přehnaně hodnotili nerovnosti terénu. Jen velice nejistě byli schopni rozlišit, kdy jdou do kopce a kdy z kopce. Třásli se zimou a přitom jim po tvářích tekly potůčky potu námahou a hrůzou.

Náhle – vypadalo to jako by přímo před nimi a jenom pár yardů daleko – se ozval dlouhý děsivý nářek – pak další – a ještě jeden.

„Panebože, co to bylo?“

„To byl kůň, mylorde.“

„Máte pravdu.“ Vybavili si, jak když hořely stáje poblíž Poperinghe, přesně takhle tam koně naříkali.

„Chudáček,“ řekl Petr. Pustil se Buntera a impulsivně vykročil směrem, odkud se zaječení ozvalo.

„Zpátky, mylorde!“ zakřičel vyděšeně Bunter. A vzápětí v záblesku prozření dodal: „Panebože, stůjte, mylorde! Močál!“

Výkřik v naprosté temnotě.

„Nechod'te sem – nehýbejte se – dostalo mě to.“

A příšerný mlaskavý zvuk.

Dvanáctá kapitola

Alibi

V objetí silného a nenasytného divokého zvířete není vhodnost ztráty údu záležitostí, jež je podmíněna dlouhým uvažováním.

Kai-Lungova peněženka

„Klopýtl jsem, a už jsem byl v tom,“ řekl Wimseyho hlas klidně z temnoty. „Vcucává mě to pěkně rychle. Raději nechodte blíž, nebo vás to pohltí taky. Zkusíme křičet. Myslím, že už nejsme daleko od Grinder’s Hole.“

„Když bude Jeho Lordstvo křičet, myslím, že se mi – podaří – se k vám – dostat,“ funěl Bunter námahou, jak se snažil zuby rozvázat pevný uzel na klubku provazu.

„Hej!“ křičel poslušně lord Petr. „Pomóc! Kde jste kdo!“

Bunter se tápavě vydal za hlasem, při čemž holí opatrně sondoval půdu před sebou.

„Byl bych radši, kdybyste se ode mě držel dál,“ řekl lord Petr chabě. „Nemá přece smysl, abychom tady oba dva –“ Ozval se mlaskavý zvuk, jak sebou marně mrskl.

„Tohle nedělejte, mylorde,“ zavolal Bunter varovně. „Jenom se ponoříte hlouběji.“

„Mám bahno po stehna,“ konstatoval lord Petr.

„Jdu k vám. Křičte dál. Aha! Tady to začíná být rozmáčené.“

Opatrně šátral po zemi, až nahmatal trs trávy, který vypadal dostatečně pevně a zabodl do něj co nejhlouběji hůl.

„Hej! Haló! Pomóóc!“ křičel lord Petr zdatně.

Bunter připevnil jeden konec provazu k zabodnuté holi, pak si pevně utáhl pásek nepromokavého pláště, načež si lehl na břicho a plazil se vpřed, klubko provazu v ruce jako Theseus z nějakého zdegenerovaného gotického hororu.

Jak se plazil, bažina pod ním se hrozivě houpala a mazlavá voda mu špláchala do tváře. Snažil se nahmatat trsy trávy a opírat se o ně.

„Ozvěte se zase, mylord!“

„Tady jsem!“ Hlas zněl slaběji a odkudsi zprava. Jak hledal trsy trávy, Bunter poněkud odbočil ze správného směru. „Netroufám si... plazit se... rychleji,“ omlouval se. Připadalo mu, že už se takhle plíží celé věky.

„Vypadněte odsud, dokud to jde,“ varoval ho Petr. „Už v tom jsem po pás. Panebože! Tohle je ale nechutný způsob, jak natáhnout brka.“

„Žádná brka... nenatáhnete!“ mumlal Bunter. Wimseyho hlas byl teď velice blízko. „Podejte mi ruce.“

Několik mučivých minut oba tápali rukama nad neviditelnou hladinou močálu. Nakonec Bunter řekl:

„Držte je na jednom místě!“ Pomaloučku pak opisoval rukama oblouk, ale udržet obličej nad bahnem bylo stále těžší. Šátral rukama po slizkém povrchu – a náhle nahmatat Wimseyho paži.

„Díkybohu,“ vydechl Bunter. „Opřete se o mě, mylord.“

Naklonil se kupředu. Wimseyho ramena byla nebezpečně blízko bahnité hladině. Pár rukou se plazil po jeho pažích a nakonec mu sevřel ramena. Uchopil Wimseyho v podpaží a snažil se ho pozdvihnout. Vynaložená síla zarazila jeho vlastní kolena hlouběji do bažiny, takže rychle přestal. Když se ale neopřel o kolena, nemohl vyvinout žádný tah vzhůru – jenomže opřít se o ně znamenalo jistou smrt. Mohli tam pouze takhle zůstat trčet, dokud nepřijde nějaká pomoc – anebo dokud nebude námaha nesnesitelná. Nemohl ani křičet. Měl co dělat, aby mu shnilá voda nenatekla do úst. Tah na jeho ramena začínal být nesnesitelný. Pouhé dýchání vyvolávalo křeče v šíji.

„Musíte dál křičet, mylord,“ vypravil ze sebe.

Wimsey zakřičel. Hlas se mu zlomil a vytratil.

„Buntře,“ řekl, „strašně mě mrzí, že jsem vás do tohoto zavlekl.“

„Rádo se stalo, mylorde,“ řekl Bunter s ústy v bažině. Vtom dostal nápad.

„Co se stalo s vaší holí, mylorde?“

„Vypadla mi. Ale měla by být někde poblíž, pokud ji to taky nevuclo.“ Bunter opatrně uvolnil levou ruku a šátral kolem sebe.

„Hej! Halóó! Pomóóc!“

Hůl se šťastnou náhodou zachytila o pevný trs trávy. Bunter si ji přitáhl k sobě a položil ji napříč rukou, aby si o ni mohl opřít bradu. Úleva jeho krčním svalům byla tak pronikavá a okamžitá, že se mu vrátila odvaha. Měl pocit, že takhle by mohl přežít celou věčnost.

„Pomóc!“

Minuty plynuly jako hodiny.

„Vidíte to?“

Slabá blikající záře kdesi vpravo. Se zoufalou energií oba společně zakřičeli.

„Pomóóc! Pomóóc! Haló! Haló!“

Kdosi v dálce zakřičel v odpověď. Světlo se zakymácelo – přiblížilo se – zvětšující se světlá skvrna v mlze.

„Musíme dál křičet,“ řekl Wimsey. Zaječeli znova.

„Kde ste?“

„Tady!“

„No nazdar!“ Pauza, pak se náhle velice blízko ozvalo: „Tady je hůl.“

„Jděte podle provazu!“ zakřičel Bunter. Bylo slyšet dva hlasy, které se evidentně hádaly. Pak sebou provaz škubl.

„Tady! Tady! Jsme dva. Pospěšte si.“

Další porada.

„Vydržte! Pude to?“

„Ano, pokud si pospíšíte.“

„Přinesem proutěnej plot. Povídáte, že ste dva?“

„Ano.“

„Hluboko?“

„Jeden z nás.“

„Nevadí. Jem už de.“

Šplouchání značilo příchod Jema s plůtkem. Následovalo nekonečně dlouhé čekání. Pak dorazil další plůtek, provaz sebou škubal a záře svítlny poskakovala divoce kolem. Pak šplouchla třetí proutěná rohož a z mlhy se náhle vynořilo světlo. Čísi ruka chytla Buntera za kotník.

„De pa je ten druhej?“

„Tady – je v tom téměř po krk. Máte lano?“

„Jo, jasně. Jeme, to lano!“

Z mlhy se připlazilo lano. Bunter ho uchopil a obtočil ho kolem trupu svého pána.

„Ted' pod'te zpátky.“

Bunter se opatrně plazil pozpátku po proutěném plůtku a vstal. Pak všichni tři uchopili lano. Vypadalo to, jako kdyby se snažili vychýlit Zemi z oběžné dráhy.

„Bojím se, že jsem zakořenil někde v Austrálii,“ omlouval se Petr.

„Je to dobrý – už de ven!“

Lano se pomaloučku začalo vynořovat z bažiny. Všichni měli svaly napjaté k prasknutí.

Náhle bažina s hlasitým mlasknutím vydala svou kořist a tři muži s lanem se po hlavě skulili na rohože. Così nerozpoznatelného, obaleného slizem leželo u jejich pat a bezmocně se snažilo zvednout. Rychle to táhli pryč, jako by se báli, že jim to bažina opět vyrve. Odporný pach hnilicí slatiny je

rychle obstoupil. Přešli po první rohoži – po druhé – po třetí, až konečně stanuli nejistě na pevné zemi.

„To je ale... zákeřné místo,“ poznamenal chabě lord Petr. „Omlouvám se. Jsem trouba, že jsem na to zapomněl – kdo jste?“

„No, měl ste kliku,“ řekl jeden ze zachránců. „Zdálo se nám, že slyšíme někoho volat. Jen málokdo se dostane z Petrovy Pasti – živý nebo mrtvý.“

„Spíš by se to mělo jmenovat... Past na Petra,“ řeklo Jeho Lordstvo a omdlelo.

Kdykoliv si lord Petr vzpomněl na to, jak se té noci ocitl v Grinder's Hole, vždy znova mu to připadalo jako děsivý sen. Když se dveře otevřely, dovnitř se nahrnuly chomáče mlhy a skrz ně jako v oparu poskakovala záře hořícího krbu. Lampa visící ze stropu byla jen světlá skvrna. Jako hlava Medúzy se nad ním skláněla tvář paní Grimethorové, příšerně bílá oproti havraním vlasům. Chlupatá pracka ji uchopila za rameno a odstrčila.

„Styď se, ty couro! Jak se vobjeví nějakej chlap... Jakejkoliv... hned seš u něj. Počkej, jesli tě zavolám. O co de?“

Hlasy – spousta hlasů – a spousta divokých tváří, které si ho prohlížely ze všech stran.

„V Petrově Pasti? A co tam hledal – v týdle době a v močálu? Nic dobrýho. Jenom cvok nebo zloděj by sem lez v takovýhle mlze.“

Jeden z mužů, zemědělský dělník s křivými rameny a hubenou, zlomyslnou tváří začal zpívat monotónní píseň:

Namlouval jsem si Mary Jane
bez klobouku na Ilkla Moor.

„Drž hubu!“ zařval vztekle Grimethorpe. „Chceš aby sem ti zpřerážel hnáty?“ Vztekle si změřil Buntera a přikázal: „Vyhod'te je. Povídám vám, že sou to darebáci.“

„Ale Williame –“ začala jeho manželka. Ohnal se po ní jako vztekly pes a žena rychle ustoupila.

„No tak, no tak,“ řekl chláholivě chlap, kterého Wimsey matně identifikoval jako muže, s nímž se seznámil při předchozí návštěvě, „nechte je tady přes noc, hospodáři, nebo budete mít potíže s těma lidma dole v Riddlesdale Lodge. Když už nemluvím vo policii. Jesli ten chlap měl nějakej špatnej úmysl, tak na to už doplatil. Koukněte na něj, je neškodnej. Vodněte ho ke krbu,“ pokynul Bunterovi a znova se otočil k farmáři: „Skončíte v lochu, jesli ho vyhodíte a von umře na zápal plic nebo reuma.“

Toto varování zřejmě Grimethorpa částečně přesvědčilo. S mrmláním ustoupil stranou a dva vyčerpaní muži byli přemístěni blíž k ohni. Kdosi přinesl dvě velké sklenice horkého alkoholického nápoje. Wimsey měl pocit, že je opět schopen jasně vidět, pak se okolí začalo ospale, opilecky houpat.

Po chvíli si uvědomil, že ho odnášejí někam nahoru a ukládají do postele. Velká starobylá místnost s ohněm v krbu a obrovská postel s nebesy. Bunter mu pomáhal svléknout promáčené šaty; masíroval mu údy. Čas od času se objevil další muž a pomáhal mu. Zezdola slyšel Grimethorpovo hulákání. Pak pronikavý, drzý zpěv muže s křivými rameny.

Pak přilezou červi a sežerou tě
bez klobouku na Ilkla Moor...
Pak přiletí kachny a sežerou červy
bez klobouku na Ilkla Moor...

Lord Petr se skulil do postele.

„Buntře... kde... jste v pořádku? Ještě jsem vám ani nepoděkoval... Máte... kde spát? Co?“

Načež se mu zavřely oči. Ironická slova stařícké písně k němu doléhala a vplétala své děsivé vize do jeho snů.

Pak přijdem my a sníme ty kachny
bez klobouku na Ilkla Moor...
A to je jak – A to je jak – je jak...

Když Wimsey opět otevřel oči, dralo se dovnitř bledé listopadové slunce. Vypadalo to, že mlha už vykonala, co si předsevzala, a ustoupila. Nějakou dobu tam ležel a pořádně si ani neuvědomoval, jak se ocitl tam, kde se nachází. Pak se mu obrysy vzpomínek začaly vynořovat, vybavoval si zmatené pozadí svých snů a břímě jeho úkolu na něj dolehlo jako obvykle. Pak se ho zmocnila strašlivá únava a ramena ho bolela, jako by byla vykloubená. Zběžně se prohlédl a našel odřené a zhmožděné partie v podpaží a kolem hrudi a zad, kde bylo obtočeno záchranné lano. Každý pohyb ho bolel a tak zůstal ležet a opět zavřel oči.

Po chvíli se otevřely dveře a vpustily dovnitř pečlivě oblečeného Buntera s tácem, z něhož se linula ta nejúžasnější vůně šunky s vejci.

„Zdravíčko, Buntře.“

„Dobré ráno, mylorde. Doufám, že si Vaše Lordstvo odpočinulo.“

„Děkuju, cítím se zdrav jako ryba – při čemž mě napadá: proč právě jako ryba? – až na to, že mám pocit, jako bych prošel rukama šíleného maséra s železnými prsty a kamennými klouby. Jak jste na tom vy?“

„Děkuji za optání mylorde, ruce mám trochu unavené, ale jinak, díkybohu, žádné stopy po včerejším dobrodružství. Když dovolíte, mylorde!“

Položil opatrně tác Wimseymu na kolena.

„Musíte mít ruce vytahané z kloubů,“ řeklo Jeho Lordstvo, „jak jste mě tak příšerně dlouho nadzdvíhal. Jsem vám tak úžasně zavázaný, že nemám šanci vám to oplatit. Ale víte, že vám to nezapomenu, vidíte? Dobře, dobře, nechci vás uvádět do rozpaků a tak – prostě a dobře vám moc děkuju. To bychom měli. Cože? Našli vám nějaké slušné místo na spaní? Včera v noci jsem nebyl dost ve formě, abych to zaregistroval.“

„Spal jsem skvěle, děkuji za optání, mylorde.“ Bunter ukázal na nízkou postel na kolečkách v rohu místnosti. „Byli by mi dali i samostatnou místnost, mylorde, ale za daných okolností jsem dal přednost zůstat s Vaším Lordstvem, věřím, že mi prominete tu opovážlivost. Řekl jsem jim, že se obávám vlivu toho dlouhého máčení na zdraví Vašeho Lordstva. Kromě toho jsem si nebyl jistý úmysly pana Grimethorpa. Obával jsem se, že možná není tak zcela rozhodnut zachovat pohostinnost a že pokud nebudeme spolu, mohl by se dopustit nějakého ukvapeného činu.“

„Nepřekvapilo by mě to. V životě jsem se nesetkal s tak evidentně zločinným typem. Budu si s ním muset dneska promluvit – anebo s paní Grimethorpovou. Vsadím se, že ta nám má co říct, co?“

„Podle mého názoru o tom lze jen těžko pochybovat.“

„Problém je v tom,“ vykládal Wimsey s plnými ústy, „že nevím, jak bych se k ní dostal. Ten její roztomilý manžilek se vyžívá v nanejvýš nepříjemném podezřívání čehokoliv, co se tu objeví v kalhotách. Kdyby zjistil, že jsem s ní mluvil, abych tak řekl, soukromě, mohl by se – jak jste to nazval – ukvapit a udělat něco politováníhodného.“

„Přesně tak, mylorde.“

„Přece ale ten chlap musí někdy jít a věnovat se té své farmě, ne? Možná že pak bychom si s ní mohli promluvit. Zvláštní žena,

co? Ztraceně pěkná, co? Zajímalo by mě, co si o Cathcartovi myslela?“ dumal.

K tomuto delikátnímu tématu se Bunter nevyjádřil.

„Tak jo, Buntře, myslím, že vstanu. Mám takový pocit, že tu nejsme dvakrát vítáni. Nelíbilo se mi, jak se na nás včera v noci náš hostitel díval.“

„Ani mně ne, mylorde. Dlouho se bránil, aby Vaše Lordstvo skončilo v tomto pokoji.“

„Proč? Čí je?“

„Jeho a paní Grimethorpové, mylorde. Vypadal nejvhodnější, protože tu hořel krb a postel byla připravená. Paní Grimethorpová byla neobyčejně laskavá a jeden z těch mužů, Jake, přesvědčil Grimethorpa, že se mu finančně vyplatí, když se bude k Vašemu Lordstvu chovat vlídně.“

„Hmm. Ještě ke všemu je chamtivý. No dobře, dejme se do toho a honem odsud. Panebože, že ale jsem rozlámaný! Sakra, Buntře, mám já vůbec něco na sebe?“

„Vysušil jsem a vykartáčoval oblek Vašeho Lordstva, jak nejlépe jsem svedl. Nevypadá sice tak, jak bych si představoval, ale na cestu do Riddlesdale Lodge bude postačovat.“

„No, nemyslím si, že cesta do Riddlesdale Lodge bude lemována diváky,“ odpovědělo Jeho Lordstvo. „Co vážně potřebuju, je horká lázeň! Byla by aspoň voda na holení?“

„Mohu ji donést z kuchyně, mylorde.“

Bunter odběhl, lord Petr si s četným úpěním a hekáním oblékl kalhoty a košili, načež zamířil k oknu. Jak je zvykem mezi otužilými horaly, okno bylo pevně zavřeno a na několikrát přeložený kus papíru byl vražen mezi horní a dolní polovinu výsuvného okna, aby okno nedrnčelo. Vyndal papír a vysunul okno. Dovnitř zavál vítr prosycený rašelinovou vůní. Spokojeně ho vdechoval. Po včerejšku ho pohled na slunce obzvláště těšil – odejít ze světa mazlavou smrtí v Petrově Pasti by bylo obzvláště

nechutné. Hezkou chvíli tam stál a v duchu se těšil z dobrodiní pokračující existence. Pak se otočil, aby se dooblékl. Složený papír stále ještě držel v ruce, a když se ho chystal hodit do krbu, jedno slovo ho zaujalo. Narovnal papír, a jak začal číst text na něm napsaný, našpulil ústa ve výrazu naprostého úžasu a pobavení. Když se Bunter vrátil s horkou vodou na holení, našel svého pána, jak se jako u vytržení dívá na list papíru v pravé ruce, v levé drží ponožky a tiše si píská komplikovanou pasáž z Bacha.

„Buntře!“ řeklo Jeho Lordstvo, „jsem bez konkurence ten největší osel v celém křesťanském světě. Když mám něco před nose, nevidím to. Radši vezmu dalekohled a koukám se po vysvětlení do Stapley. Zasluhuju si ukřižovat hlavou dolů, abych si léčil mozkovou anémii. Jerry! Jerry! Samozřejmě, co by mohl člověk od takového trouby čekat? Pitomec jeden! To nemohl něco říct buď Murblesovi, nebo mně?“

Bunter popošel blíž a nasadil výraz zdvořilého zájmu.

„Koukněte na to – no koukněte se na to!“ Wimsey se hystericky rozesmál. „Panebože! Zastrčený v okně, aby to mohl kdokoliv najít. Celý Jerry! Nechá za sebou vizitku jako hrom, tak, aby ji každý viděl, načež odejde a zachovává kavalírské mlčení.“

Bunter odložil džbán s vodou pro jistotu na stojan s umyvadlem a vzal od Wimseyho list papíru.

Byl to postrádaný dopis od Tommyho Freeborna.

Nebylo o tom nejmenší pochyby. Drželi v rukou důkaz, že Denver mluvil pravdu. A co víc – že má pro noc 13. října alibi.

Takže nikoliv Cathcart – Denver!

Denver, jenž navrhl, aby se v říjnu vrátili do Riddlesdale Lodge, kde dva měsíce před tím zahájili sezónu lovu tetřevů. Denver, který se tajně vytratil z Riddlesdale Lodge v půl dvanácté té noci, v níž farmář Grimethorpe odjel koupit nějaké stroje, a vydal se přes blata dvě míle do Grinder's Hole. Denver, jenž neopatrně zablokoval drnčící okno v bouřlivé noci dopisem, na

němž bylo jeho jméno. Denver, vracející se jako záletný kocour ve tři ráno domů, aby zakopl před vchodem do zimní zahrady o mrtvé tělo jednoho ze svých hostů. Denver se svými roztomilými a pitomými představami anglického džentlmena o cti, jenž šel raději do vězení, než by řekl svému právníkovi, kde byl. Denver, jenž je vehnal do krkolomných a důmyslných konstrukcí řešení záhady, která teď byla nad slunce jasná. Denver, jehož hlas paní Grimethorpová mylně poznala v hlasu jeho bratra a toho nezapomenutelného večera se mu téměř vrhla do náruče. Denver, který s klidem uvedl do chodu obrovské a skřípající soukolí soudu vznešenými lordy, jen aby ochránil čest jedné ženy.

Tento den už nejspíš zasedá zvláštní výbor Sněmovny lordů pověřený „prostudovat záznamy sněmovny o předchozích procesech peerů v trestních věcech, aby mohl být vévoda z Denveru urychleně souzen, a informovat Horní komoru, jak je třeba podle jejich soudu v této věci konat“. Což zahrnuje doporučení: aby lordi s bílými žezly seznámili Její Veličenstvo s navrženým dnem konání procesu; aby byla zamluvena Královská galerie ve Westminsteru; aby byla pokorně požádána policie o zajištění průchodnosti příjezdových cest k Horní komoře; aby Její Veličenstvo bylo zdvořile upozorněno, že je třeba, aby byl jmenován Lord High Steward; aby z poslušnosti k tradici se všichni lordi dostavili ve svých talárech; aby si každý lord při vynášení svého soudu o vině či nevině položil pravou ruku na srdce; aby se Sergeant-at-Arms dostavil do Sněmovny lordů, kde bude jménem krále dbát na dodržování klidu – a tak dále, a tak dále, nekonečné procedury. A tady, zastrčený do okna, ležel špinavý kus papíru, který, kdyby byl objeven dříve, by učinil všechny tyto monstrózní ceremonie zbytečné.

Dobrodružství v močálu poněkud pocuchalo Wimseyho nervy. Posadil se na postel a smál se, až mu po tvářích stékaly praménky slzí.

Bunter ztratil řeč. Beze slova vytáhl břitvu – a Wimsey až do sklonku svých dní nebyl schopen říct, od koho si ji tak promptně opatřil – a začal ji obtahovat o dlaň.

Wimsey se konečně vzpamatoval a odklopýtal nadýchat se trochy chladivého vzduchu vanoucího od močálu. Když vyšel na chodbu, dolehl k němu povyk dole na dvoře: farmář Grimethorpe se tam procházel mezi psy. Když začali výt, přetáhl je bičem, takže vyli o to víc. Náhle vzhlédl nahoru do okna a ve tváři měl tolik zuřivé nenávisti, že Wimsey mimoděk uskočil zpátky, jako kdyby obdržel políček.

Když ho pak Bunter holil, byl Wimsey neobvykle zamlklý.

Byl to delikátní rozhovor, který Wimseyho čekal. Ať se na to díval jakkoliv, byl v nezáviděníhodné situaci. Na jedné straně byl hostitelce neobyčejně zavázán. Na druhé straně Denverova situace byla tak vážná, že všechny ohledy musely jít stranou. Nicméně ještě nikdy si Wimsey nepřipadal jako takový mizera, jako když teď sestupoval po schodišti v Grinder's Hole.

V prostorné kuchyni našel korpulentní venkovanku míchající na plotně dušené maso se zeleninou. Zeptal se po panu Grimethorpovi a dozvěděl se, že odjel.

„Můžu tedy mluvit s paní Grimethorovou?“

Žena se na něj pochybovačně zadívala, pak si otřela ruce o zástěru, poodešla do umývárny nádobí a zakřičela: „Paní Grimethorová!“ Odněkud zvenku se ozval ženský hlas.

„Ten džentlmen s váma chce mluvit!“

„Kde paní Grimethorová je?“ zeptal se Petr chvatně.

„Myslím, že v mlíkárně.“

„Zajdu tam za ní,“ řekl chvatně Wimsey a vyrazil ven. Prošel kamennou umývárnu nádobí, a když krácel napříč dvorem, paní Grimethorová se objevila v tmavých dveřích proti němu.

Jak tam stála a studené sluneční světlo ji ozařovalo stále ještě bledou tvář a husté černé vlasy, vypadala nádherněji než kdy jindy. Ve velkých tmavých očích a krásně vykrojených rtech nebyla ani stopa po yorkshirském původu. Křivka nosu a lícních kostí svědčila o mnohem vzdálenějších kořenech. Jak vycházela ze tmy, mohla se stejně dobře vynořovat z hrobky v některé z pyramid.

Lord Petr se vzchopil.

Cizinka, pomyslel si věčně. Možná nějakí židovští předci – nebo španělští? Pozoruhodný půvab. Ani se Jerrymu nedivím. Já bych s Helen taky žít nemohl. A teď do toho.

Rychle šel ženě vstříc.

„Dobré ráno,“ řekla. „Je vám líp?“

„Děkuju, jsem naprosto v pořádku – díky vaší laskavosti, za kterou bych se rád revanšoval, ale nevím jak.“

„Nejlépe se budete revanšovat tím, že odsud okamžitě odejdete,“ řekla mechanicky. „Můj muž nemá cizí návštěvy rád a vaše poslední setkání bylo dosti nešťastné.“

„Odejdu, jak si přejete. Ale nejdřív bych vás moc prosil, abych si s vámi mohl promluvit.“ Zadíval se do tmy mlékárny za ní. „Co třeba tam uvnitř?“

„O čem chcete mluvit?“

Nicméně se vrátila dovnitř a dovolila mu, aby ji následoval.

„Paní Grimethorpová, jsem ve velice choulostivé situaci. Víte, že můj bratr, vévoda z Denveru, je obžalován z vraždy, kterou měl spáchat v noci 13. října, a je ve vězení?“

Ve tváři se jí nehnul ani sval. „Slyšela jsem o tom.“

„Kategoricky odmítl říct, kde byl tenkrát v noci mezi jedenáctou v noci a třetí ráno. Tento postoj ho může stát život.“

Jen se na něj upřeně dívala.

„Má pocit, že by bylo nečestné, kdyby prozradil, kde byl – i když já vím, že kdyby promluvil, je tu svědek, jenž by ho mohl očistit.“

„Váš bratr je velice čestný muž,“ poznamenala chladně, i když se jí hlas maličko zachvěl.

„Jistě. Nepochybně je přesvědčen, že si počíná správně. Ale jistě pochopíte, že jako jeho bratr bych přirozeně chtěl, aby se celá záležitost objasnila.“

„Nechápu, proč mi tohle všechno vykládáte. Podle mě patrně spáchal něco, o čem nechce na veřejnosti mluvit.“

„Zřejmě. Ale pro nás – jeho manželku, jeho syna a sestru, jakož i pro mě – jsou tím nejdůležitějším jeho život a bezpečí.“

„Důležitějším než jeho čest?“

„Jeho tajemství je svým způsobem odsouzeníhodné a bude pro rodinu bolestné. Ale to není nic ve srovnání s hanbou, která by padla na všechny, kdo nesou jeho jméno, kdyby byl popraven jako vrah. Obávám se, že vyjde-li najevo pravda, pak to v naší nespravedlivé společnosti mnohem více ublíží svědkovi jeho alibi než jemu samému.“

„A vy v takovém případě čekáte, že se svědek sám přihlásí?“

„Když tím zabráním odsouzení nevinného muže? Ano, troufám si tvrdit, že to očekávám.“

„Ptám se vás znova – proč mi tohle všechno říkáte?“

„Protože, paní Grimethorpová, vy přece víte líp než já, že můj bratr tu vraždu nespáchal. Prosím, věřte mi, strašně mě mrzí, že vám tyhle věci musím říkat.“

„Já o vašem bratrovi nic nevím.“

„Nezlobte se, ale to není pravda.“

„Nic nevím. A podle mě, když vévoda nechce nic říct, měl byste respektovat jeho názor.“

„Necítím se tím nijak vázán.“

„Je mi líto, ale nemůžu vám pomoci. Marníte čas. Když nemůžete přivést k soudu chybějícího svědka, proč se raději nesnažíte najít skutečného vraha? Když uspějete, nemusíte si dělat

žádné starosti s bratrovým alibi. Kde váš bratr byl a co dělal, je jeho soukromá věc.“

„Přál bych si, abyste se k tomu takhle nestavěla,“ řekl Wimsey. „Věřte mi, že pokud by to jen trochu šlo, nezatahoval bych vás do toho. Snažil jsem se ze všech sil, abych – jak říkáte – našel skutečného vraha, ale neuspěl jsem. K soudu dojde nejspíš koncem měsíce.“

Jako by chtěla něco říct, ale zůstala mlčet.

„Doufal jsem, že bychom s vaší pomocí mohli nějaké vysvětlení podat – třeba ne stoprocentně pravdivé, ale dostatečné k tomu, aby byl bratr očištěn. Ale jak se věci mají, budu muset dát soudu k dispozici důkaz, který mám, a pak dát věcem volný průběh.“

To ji konečně vyvedlo z rovnováhy. Mírně zrudla a ruka, opírající se o máselnici se mimoděk pevně sevřela.

„O jakém důkazu to mluvíte?“

„Můžu dokázat, že v noci třináctého října bratr spal v pokoji, v němž jsem strávil tuto noc,“ řekl Wimsey záměrně hrubě.

Trhla sebou. „To je lež. Nemůžete to dokázat. Popře to. A já taky.“

„Nebyl tu?“

„Ne.“

„Jak se pak tedy dostalo tohle mezi křídla okna vaší ložnice?“

Pohled na dopis ji zlomil a zhroutila se jako uzlíček neštěstí k nohám stolu, o nějž se opírala.

„Ne, ne, ne. To je lež!“ šeptala vyděšeně. „Panebože, pomoz mi!“

„Psst!“ přikázal ji Wimsey. „Někdo vás uslyší.“ Pomohl ji opět vstát. „Řekněte pravdu a budeme se snažit najít nějaký způsob, jak vám pomoci. Je to tak – byl tady tu noc?“

„Vy to přece víte.“

„Kdy přišel?“

„Ve čtvrt na jednu.“

„Kdo ho pustil dovnitř?“

„Měl klíče.“

„Kdy odešel?“

„Chvilí po druhé.“

„Ano. To souhlasí. Tři čtvrti hodiny sem, tři čtvrti hodiny zpátky. Tohle,“ ukázal na dopis, „zřejmě strčil do okna, aby nedrnčelo, že?“

„Byl hrozný vítr – znervózňovalo mě to. Při každém zvuku jsem měla pocit, že manžel je zpátky.“

„Kde byl váš muž?“

„Ve Stapley.“

„Měl nějaké podezření?“

„Ano. Už nějakou dobu.“

„Od té doby, co tu bratr byl v srpnu?“

„Ano. Ale neměl žádný důkaz. Kdyby ho měl, zabil by mě. Přece jste ho viděl. Je to zvíře.“

„Mhm.“

Wimsey mlčel. Pohlédla mu s obavami do tváře a zřejmě z ní vyčetla jakousi naději, protože sevřela Wimseyho paži.

„Jestli mě předvoláte jako svědka,“ řekla, „pak tu jistotu mít bude. Zabije mě! Pro smilování boží, slitujte se. Ten dopis je můj ortel smrti. Mějte smilování. Můj život je peklo a po smrti přijdu do pekla, protože jsem smrtelně zhřešila. Najděte nějaký jiný způsob – vy to dokážete – musíte.“

Wimsey ji jemně odstrčil.

„Dávejte pozor, paní Grimethorpová, někdo by nás mohl vidět. Opravdu s vámi hluboce soucítím a slibuji, že pokud budu moci dostat bratra ven, aniž bych vás předvolal, nezatáhnu vás do toho. Ale pochopte, že problém je v něčem jiném. Proč toho chlapa neopustíte? Všichni vědí, že se k vám chová surově.“

Zasmála se.

„Vy myslíte, že by mě nechal naživu do té doby, než zákon uzná, že mám právo být volná? Tak, jak ho znáte – věříte tomu?“

Tomu Wimsey skutečně nevěřil.

„Slibuji vám toto, paní Grimethorpová: udělám všechno, co bude v mých silách, abych se obešel bez vašeho svědectví. Ale když nebude jiná možnost, zařídím, abyste dostala policejní ochranu od chvíle, kdy předvolání k soudu převezmete.“

„A co bude pak? Zbytek mého života?“

„Jakmile budete jednou v Londýně, postaráme se, abyste se toho chlapa zbavila.“

„Ne. Když mě předvoláte, jsem ztracená žena. Ale vy najdete jiný způsob, vidíte?“

„Pokusím se, ale nemůžu vám nic slíbit. Udělám všechno, co je možné, abych vás ochránil. Pokud vám vůbec záleží na mém bratrovi –“

„Nevím. Strašně se bojím. Byl ke mně milý a hrozně laskavý. Byl...tak jiný. Ale mám strach... mám strach.“

Wimsey se otočil. Její ustrašený pohled zachytil stín na prahu. Grimethorpe byl ve dveřích, a nasupeně na ně hleděl.

„Á, pan Grimethorpe,“ zvolal Wimsey radostně, „tady jste. Strašně rád vás vidím a děkuju, že jste mě tu nechal. Zrovna jsem to říkal tady paní Grimethorpové, a žádal ji, aby se s vámi za mě rozloučila. Teď už, obávám se, musím jít. Bunter i já jsme vám oběma hrozně vděční za vaši laskavost. Jo, a chci se zeptat, můžete mi najít ty dva statné mládence, kteří nás včera v noci vytáhli z toho vašeho močálu – tedy jestli je opravdu váš. Odporná, slizká věc, co si tu pěstujete před vstupními dveřmi, že? Rád bych jim taky poděkoval.“

„Zatraceně dobrá věc pro nevítaný hosty,“ řekl Grimethorpe vztekle. „A koukejte vypadnout dřív než vás vyhodím.“

„Jsem právě na odchodu“, řekl Petr. „Ještě jednou nashledanou, paní Grimethorpová, a tisícere díky.“

Sebral Buntera, odměnil přiměřeně své zachránce, vyslechl si procítěné nashledanou rozzuřeného farmáře, a odešel s tělem celým bolavým a myslí zoufale zmatenou.

Třináctá kapitola

Manon

„To jediné slovo, milý Watsoně, mi mělo celou tu historii osvětlit, kdybych byl tak ideální detektiv, za jakého mě s oblibou vydáváte ve svých črtách.“

Vzpomínky na Sherlocka Holmesa

„Díky Bohu,“ řekl Parker. „Tím se to vysvětluje.“

„Ano – a přece pořád ještě ne,“ namítl lord Petr a opřel se zadumaně o naditý hedvábný polštář v rohu pohovky.

„Samozřejmě je to nepříjemné tu ženu prozradit,“ řekl Parker uvážlivě a přátelsky, „ale jsou věci, které se prostě udělat musí.“

„Já vím. Je to všechno moc hezké a vůbec. A na Jerryho, který tu ženu do té bryndy dostal, musíme myslet především. Ale když od ní Grimethorpa neudržíme v bezpečné vzdálenosti a on jí podrízne krk, bude mít Jerry až do konce života o čem přemýšlet... Jerry! Něco ti povím – projevili jsme se jako totální idioti, že nás to hned nenapadlo! Chci říct – moje švagrová je samozřejmě úžasná a vůbec, ale paní Grimethorpová – páni! Vzpomínáš, jak jsem ti řekl, že si mě na okamžik spletla s Jerryem? Dramatický, kratoučkový okamžik nádherné nejistoty. Už tehdy mi to mělo dojít. Máme s Jerryem podobný hlas a v té tmavé kuchyni na mě nebylo pořádně vidět. Myslím, že teď už z toho poměru zbyl jenom čirý strach – ale panebože! Ty oči a ta pleť! No, to nechme stranou. Čím větší neřád, tím větší štěstí. Neznáš nějaké opravdu dobré vtipy? Ne? Dobře, tak já ti jich pár řeknu – abych ti rozšířil duševní obzor a vůbec. Znáš tu veršovánku o tom mladíkovi na ministerstvu obrany?“

Inspektor Parker vyslechl pět historek s obdivuhodnou trpělivostí, ale pak už to nevydržel.

„Hurá!“ radoval se Wimsey. „Skvělé! Strašně rád sleduju, že se občas dokážeš kultivovaně chichotat. Ušetřím tě té úžasné historky o mladé ženě v domácnosti a obchodním cestujícím prodávajícím pumpičky na kolo... Něco ti povím, Charlesi: vážně bych moc rád věděl, kdo Cathcarta oddělal. Po právní stránce nám stačí dokázat, že Jerry je nevinný, ale ať už do toho paní Grimethorповou zatáhneme, nebo ne, jako profesionálové jsme se zrovna nevyznamovali. Jako bratr jsem spokojený – dovolil bych si dokonce říct šťastný, ale jako detektiv jsem deprimovaný, ponížený, znovu odkázaný jen sám na sebe, jako chaloupka v zahradě tykevné. A co víc, založit obhajobu na alibi je ze všeho nejtěžší – pokud člověk nemá řadu nezávislých a nezaújatých svědků, jejichž svědectví se vzájemně dokonale doplňují. Jestli bude Jerry dál odmítat výpověď, pak nanejvýš dosáhneme toho, že porota si řekne, že buď on, nebo ona se snaží toho druhého krýt.“

„Máš ale přece ten dopis!“

„To mám. Ale jak dokážeme, že přišel právě ten večer? Obálka neexistuje. Fleming se na něj nepamatuje. Jerry ho mohl dostat kdykoliv předtím. Nebo to prostě může být padělek. Co když jsem ho do toho okna dal já sám a jenom jsem předstíral, že jsem ho našel? Já přece nejsem, abych tak řekl, nezainteresovaná strana.“

„Bunter tě viděl, jaks ho našel!“

„Jenže on to neviděl, Charlesi. Zrovna odešel do kuchyně pro vodu na holení.“

„Vážně?“

„A kromě toho, jedině paní Grimethorповá může odpřísáhnout jednu závažnou věc – kdy přesně Jerry přišel a kdy odešel. Pokud by do Grinder’s Hole nedorazil před půl jednou ráno, je úplně jedno, jestli tam byl, nebo ne.“

„No dobře,“ řekl Parker, „tak co kdybychom si podrželi paní Grimethorповou tak říkajíc v záloze a mezitím se soustředili na to, abychom zjistili, kdo to doopravdy udělal?“

„Zajisté,“ souhlasil lord Petr, „což mi připomíná, že jsem v Riddlesdale Lodge udělal jistý objev, nebo si to aspoň myslím. Všiml sis, že se někdo snažil vlámat oknem do studovny?“

„Ne, vážně?“

„Našel jsem tam jasné stopy. Samozřejmě, je to už dávno, co k té vraždě došlo, ale jsou tam škrábance na západce okna. Přesně jako od kapesního nože.“

„To jsme pěkní hlupáci, že jsme to tam neprohlédli tenkrát.“

„Na druhé straně, proč bys to dělal? Každopádně jsem se na to zeptal Fleminga, a ten si vzpomněl, že tenkrát ve čtvrtek skutečně našel ráno to okno otevřené, což si nedovedl vysvětlit. A pak mám ještě něco. Dostal jsem dopis od svého přítele Tima Watchetta. Tady ho máš.“

Mylorde,

k tomu, o čem jsme mluvili. Našel jsem muže, který byl s dotyčným u Prasete a píšely v noci 13. října, a ten mi řekl, že si od něj dotyčný vypůjčil bicykl, co byl později nalezen v příkopu s ohnutými řídítky a zkrouceným koly na tom samém místě, kde dotyčného před ránem vzali do auta.

V důvěře, že si udržím Vaši vzácnou přízeň
Timothy Watchett

„Co si o tom myslíš?“

„Stačí to k tomu, abychom za tím šli,“ řekl Parker. „Aspoň nás už teď nebrzdí ty příšerné pochybnosti.“

„Ne. A i když mluvím o své sestře, musím konstatovat, že ze všech totálních idiotek je ona tou nejtotálnější. Počínaje tím, že se zapletla s tím křivákem Goylesem –“

„Zachovala se úžasně ušlechtilé,“ řekl Parker poněkud rudý v obličeji. „Ty si ani neuvědomuješ, jak úžasně se zachovala, protože to je tvoje sestra. Taková ušlechtilá a velkomyslná povaha jako ona prostě nedokáže prokouknout chlapa jako je Goyles. Je tak upřímná a opravdická, že si myslí, že každý je jako ona sama. Nedovede si ani představit, že by někdo mohl být tak povrchní a bezcharakterní jako Goyles, dokud pro to nemá nějaký důkaz. A i pak na něj nedokázala myslet ve zlém, dokud sám vlastními slovy neprozradil, co je zač. Bylo to báječné, jak za něj bojovala. Dovedeš si vůbec představit, co to muselo znamenat pro takovou úžasnou, čestnou ženu –“

„Dobře, dobře,“ okřikl ho Petr, který s úžasem hleděl na přítele. „Uklidni se. Už ti věřím. Ušetři mě. Jsem jenom obyčejný bratr. Všichni bratři jsou hlupáci. Všichni zamilovaní jsou blázni. Shakespeare to tvrdí. Chceš Mary, kamaráde? Překvapuješ mě, ale bratři jsou zřejmě vždycky překvapení. Žehnám vám, děti moje.“

„Zatraceně, Wimsey!“ Parker byl opravdu rozezlený. „Nemáš právo takhle mluvit! Jenom jsem ti řekl, jak moc tvou sestru obdivuju – každý musí obdivovat takovou kuráž a věrnost. Kvůli tomu mě nemusíš urážet. Já přece vím, že ona je lady Mary Wimseyová, že je zatraceně bohatá a já jsem jenom obyčejný bídně placený policista, jehož jedinou výhodou je jistá penze. Ale kvůli tomu si ze mě ještě nemusíš dělat legraci.“

„Nedělám si legraci,“ řekl Petr rozhořčeně. „Nedovedu si sice představit, proč by si někdo chtěl vzít mou sestru, ale jsi můj přítel, a moc dobrý přítel, a já pro tebe udělám, co budu moct. Kromě toho – zatraceně! – kdybychom argumentovali hodně přízemně, koukni, koho si ta holka mohla vzít! Socialistického chameleóna, co nemá ani odvahu, ani vychování, nebo falešného hráče karet se záhadnou minulostí! Matka s Jerryem musí být v takovém stavu, že by přivítali do rodiny i slušného bohabojného instalatéra, natož policistu! Bojím se jedině toho, že pokud jde o muže má Mary tak

příšerný vkus, že ani nedokáže ocenit takového fajn chlapa, jako jsi ty.“

Inspektor se Wimseymu omluvil za předchozí neoprávněné podezření a oba pak chvíli mlčky seděli. Parker usrkával ze své sklenice portského a v duchu viděl v růžových barvách lákavě zářící nepředstavitelné vize. Wimsey vytáhl náprsní tašku a začal si z dlouhé chvíle prohlížet její obsah, staré dopisy házel do ohně, rozkládal a zase skládal různé poznámky a přehodnocoval kupku navštívenek, kterou časem nasbíral. Nakonec narazil na kus savého papíru z pracovny v Riddlesdale Lodge s rozptýlenými fragmenty otisknutých písmen, kterým nevěnoval prakticky žádnou pozornost od chvíle, co papír strčil do kapsy.

Parker, jenž mezitím dopil portské, si s námahou vybavil, co chtěl Petrovi říct předtím, než mu jméno lady Mary vypudilo všechny myšlenky z hlavy. Otočil se k hostiteli, ale slova mu zamrzla na rtech, protože lord Petr udeřil v té samé chvíli pěstí do konferenčního stolku takovou silou, až se karafy na stole rozdrnčely, a vykřikl hlasem věštícím náhlé a naprosté prozření:

„Manon Lescaut!“

„Cože?“ pravil pan Parker.

„Můj mozek se hodí leda uvařit!“ prohlásil lord Petr. „Uvařit ho, rozmačkat a podávat ho s máslem a vodnicí, protože se k ničemu lepšímu nehodí. Jen se na mě podívej!“ (To byla celkem zbytečná pobídka.) „Dělali jsme si starosti s Jerryem, s Mary, hledali jsme jako šílení Goylese a Grimethorpa a bůhví koho ještě – a celou tu dobu jsem měl tenhle kousek papíru v kapse. Skvrna, co u pijáku kraje zbyla, skvrnou na pijáku pro něj byla, a vůbec nic už víc. Ale Manon! Manon, Charlesi, kdybych měl tolik šedé kůry mozkové jako sluníčko sedmítečné, tak by mi ta knížka řekla všechno, o co jde. Představ si, co práce bychom si ušetřili.“

„Byl bych rád, kdyby ses trochu uklidnil,“ řekl Parker. „Určitě to musí být úžasný pocit, když je člověku všechno jasné, ale já

žádnou Manon Lescaut nečetl, žádný piják jsi mi nikdy neukázal a nemám páru, cos objevil.“

Lord Petr mu beze slova předal tu vzácnost.

„Vidím papír, který je poněkud pomačkaný a špinavý a je cítit po tabáku a kůži,“ konstatoval Parker. „Takže soudím, žes ho měl v náprsní tašce.“

„No ne,“ řekl Wimsey nevěřícně, „když ještě uvážím, žes viděl, jak to z té tašky vytahuju, neubráním se, abych neřekl: Holmesi, jak to děláte!“

„V jednom rohu,“ pokračoval Parker, „vidím dvě kaňky, jedna trochu větší než druhá. Někdo tam zřejmě odstříkl inkoust z pera. Je na té kaňce něco děsivého?“

„Já si ničeho nevšiml.“

„Kousek pod těmi kaňkami se dvakrát nebo třikrát vévoda podepsal – či lépe řečeno napsal svůj titul. Z toho dedukuju, že nejde o dopisy někomu blízkému.“

„Což je podle mě oprávněná dedukce,“ přikývl Wimsey.

„Plukovník Marchbanks má hezký podpis.“

„Ten jistě nic nekalého neobmýšlel,“ řekl Petr, „pochtivě se podepsal! Pokračuj!“

„Pak tu je kousek textu o pěti něčeho pěkného. Ty v tom vidíš něco tajemného?“

„Ta pětka může mít kabalistický význam, ale přiznávám, že nevím jaký. Máme pět smyslů, pět prstů, existuje pět slavných čínských zásad a pět knih Mojžíšových. Ale v našem případě mě žádný tajný význam nenapadá.“

„Pak ovšem už tu nic není, kromě dvou písmen ‘oe’ na jedné řádce a ‘is fou-’ pod tím.“

„Co si myslíš o těch?“

„Nejspíš: ‘is found’. Se nachází.“

„Vážně?“

„To vypadá nejjednoduššěji. Nebo možná ‘his foul’ – vypadá to, že na tom místě přitlačil na pero. Ty myslíš, že to je ‘his foul’? Že by vévoda psal o Cathcartově falešné hře? To si myslíš?“

„Ne, to si nemyslím. A vůbec, podle mě to není Jerryho rukopis.“

„Čí tedy?“

„Jistě to nevím, ale myslím, že jsem to uhodl.“

„A je to důležité?“

„Všechno se tím vysvětluje.“

„No tak už to vyklop, Wimsey! I doktor Watson by už ztratil trpělivost.“

„No, no. Zkus ten řádek nad tím.“

„Tam je jenom ‘oe’.“

„Takže?“

„Těžko říct. Poet, poem, manoeuvre, citroen – může to být cokoliv!“

„To se mi nezdá. V angličtině není zrovna moc slov, co mají uprostřed ‘oe’ – a pak: je to napsáno tak blízko sebe, že to skoro vpadá jako dvojhláska.“

„Možná to není anglické slovo.“

„Přesně tak. Možná že ne.“

„Ach tak, už chápu. Francouzština?“

„Přihořívá.“

„Soeur – oeuvre – oeuf – boeuf –“

„Ne, ne – to první bylo nejbližší.“

„Soeur – coeur!“

„Coeur – srdce! Moment! Koukni na ten flíček před tím.“

„Aha, vypadá to jako ‘er – cer – ‘“

„Co takhle percer?“ navrhl Wimsey.

„Myslím, že máš pravdu. Percer le coeur. Zlomit srdce.“

„Ano. Nebo perceras le coeur.“

„Zlomíš srdce. To je ještě lepší. Potřebovali bychom ještě pár písmen.“

„A teď ten tvůj řádek s ‘is found?’“

„Fou! Blázen. Šílenec.“

„Kdo?“ zeptal se Wimsey.

„Kdo co?“

„Kdo je fou?“

„Kdo je blázen?“ rozčílil se Parker. „Já jsem blázen, že se snažím z těch dvou písmen –“

„A ‘is’- panebože, ano! ‘Jsem blázen. Šílím... Je suis fou’.“

„A la bonne heure! A navrhuju, aby další slova byla ‘de douleur’ – z žalu nebo z bolesti, něco v tom smyslu.“

„Možné by to bylo.“

„Zvíře jedno opatrné. Říkám, že ano.“

„No dobře. A když ano?“

„Pak je všechno jasné.“

„Nebo taky nic.“

„Všechno! Uvažuj. Tohle bylo napsáno ten den, kdy Cathcart zemřel. A kdo asi tak v tom domě byl schopen napsat slova ‘perceras le coeur... je suis fou de douleur’? Vem to popořádku. Jerryho rukopis to není a ten by takhle slova nepoužil. Plukovník nebo paní Marchbanksovi? Ani náhodou. Freddy? Ten by nesvedl vášnivý dopis ve francouzštině, ani kdyby na tom závisel jeho život.“

„Ne, samozřejmě, že ne. Mohl to být buď Cathcart – anebo lady Mary.“

„Hloupost. Mary to být nemohla.“

„Proč ne?“

„Leda že by změnila pohlaví. To by tam muselo stát ‘je suis folle’. A Cathcart –“

„Samozřejmě. Cathcart žil celý život ve Francii. Vzpomeň si na jeho spořitelní knížky. Vzpomeň si –“

„Panebože! Wimsey, byli jsme úplně slepí!“

„Ano.“

„Něco ti povím – zrovna mi napsali ze Su?reté, že vystopovali jednu z Cathcartových bankovek.“

„Ke komu?“

„K nějakému panu FrancŁoisovi, který vlastní řadu nemovitostí poblíž Etoile.“

„A pronajímá v nich byty!“

„Nepochybně.“

„Kdy mi jede nejbližší vlak do Paříže? Buntře!“

„Mylorde?“

Na zavolání se ve dveřích objevil Bunter.

„Příští vlak na trajekt do Paříže?“

„Osm dvacet z Waterloo, mylorde.“

„Jedeme s ním. Kolik máme času?“

„Dvacet minut, mylorde.“

„Zabalte mi kartáček na zuby a zavolejte taxi.“

„Zajisté, mylorde.“

„Ale Wimsey, pořád nechápu, jak tohle všechno vysvětluje Cathcartovu vraždu? Myslíš, že ta žena –“

„Teď nemám čas,“ řekl Wimsey udýchaně. „Ale za den dva jsem zpátky. Mezitím –“

Chvatně zalovil v knihovně.

„– si přečti tohle.“

Hodil knížku inspektorovi a zmizel v ložnici.

V jedenáct hodin večer, zatímco se Normandie vzdalovala vodou znečištěnou olejem a papíry od mola, zatímco otrlí cestující si vyztužovali žaludky studenou šunkou s kyselými okurkami, zatímco ti nervóznější studovali záchranné vesty ve svých kabinách, zatímco světla přístavu blikala a plavala chvíli napravo, chvíli nalevo a lord Petr se v lodním baru dal do hovoru s jedním druhořadým filmovým hercem, Charles Parker se zamračene

usadil před krbem na 110A Piccadilly, aby se seznámil s mistrovským dílem Abbé Prévosta.

Čtrnáctá kapitola

Na ostrí nože

Výstup 1: Westminster.

Do parlamentu vstupují Bolingbroke, Aumerle, Northmumberland, Percy, Fitzwater, Surrey, carlisleský biskup, westminsterský opat a další lord, herold, důstojníci a Bagot.

Bolinbroke: Ať předstoupí Bagot.

A teď, Bagote, mluvte bez obav;

Co víte o smrti ušlechtilého Glostera;

Kdo s králem zosnoval ji, a kdo vykonal ten krvavý čin, jímž vstoupil na věčnost.

Bagot: Pak předvolejte sem lorda Aumerla.

Král Richard II.

Historický proces s vévodou z Denveru započal, jakmile po vánočních prázdninách zasedl parlament. Noviny vyšly s úvodníky jako: SOUZEN SOBĚ ROVNÝMI, podpis Advokátka, nebo PRIVILEGIUM PEERŮ: NEMĚLO BY BÝT ZRUŠENO? jehož autorem byl Student historie. The Evening Banner měl oplétačky kvůli pohrdání soudem za článek s nadpisem HEDVÁBNÁ OPRÁTKA (od Starožitníka), protože článek byl označen za předpojatý, kdežto Daily Trumpet – tlumočící postoj labouristů – se ironicky dotazoval, proč, když je souzen peer, je ta zábavná podívaná vyhrazena jenom pár vlivným, kteří seženou lístky do Královské galerie.

Pana Murblese a inspektora Parkera bylo vidět, jak se s ustaranými tvářemi radí, zatím co Sir Impey Biggs zmizel na tři dny zcela z dohledu jako slunce při zatmění a pouze advokáti

Gliberry, Brownrigg-Fortescue a další méně významní členové týmu obíhali kolem něj jako satelity. Plán obhajoby byl držen v přísné tajnosti – tím spíš, že ještě v předvečer rozhodujícího boje chyběl obhajobě hlavní svědek a Sir Impey Biggs neměl ponětí, zda se včas se svou výpovědí objeví.

Lord Petr se vynořil z Paříže po čtyřech dnech a vtrhl do Great Ormond Street jako tornádo. „Mám to!“ řekl. „Ale visí to na vlásku. Poslouchej!“

Další hodinu Parker poslouchal a horečně si dělal poznámky.

„Dělej na tom,“ řekl Wimsey nakonec, „informuj Murblese. Já mizím.“

Další Wimseyho zastávkou bylo americké velvyslanectví. Velvyslanec ale nebyl přítomen, jelikož obdržel pozvání na večeři do Paláce. Wimsey proklel zmíněnou večeři, nechal zdvořilou sekretářku s brýlemi v kostěných obroučkách stát, utíkal dolů do taxíku a vyrazil do Buckinghamského paláce. Dlouhé naléhání na šokovaný personál mělo za následek nejprve příchod jejich nadřízeného, pak ještě vyššího nadřízeného a nakonec i amerického velvyslance s jistým členem královské rodiny, oba ještě s plnými ústy.

„Jistě,“ řekl velvyslanec, „to víte, že to můžu zařídit.“

„Samozřejmě, samozřejmě,“ souhlasil srdečně člen královské rodiny, „ta věc nesnese odkladu. Mohlo by dojít k mezinárodnímu nedorozumění a spoustě paragrafů o Ellis Islandu. Odložení toho procesu by bylo velice nepříjemné – už teď je kolem toho příšerný rozruch. Naši tajemníci nám sem v jednom kuse přinášejí žádosti o posílení policejní ochrany a uvolnění dalších prostor pro návštěvníky. Mnoho štěstí, Wimsey! Pojd'te dál a vezměte si něco k jídlu, než vám připraví papíry. Kdy odplouváte?“

„Zítra ráno. Za hodinu mi odjíždí vlak do Liverpoolu – pokud ho stihnu.“

„Zcela jistě ano,“ řekl Američan srdečně a zároveň už podepisoval potřebný příkaz. „A to se říká, že Angličané nikdy nepospíchají.“

A tak Jeho Lordstvo vyplulo ráno z Liverpoolu se všemi potřebnými doklady, nechávaje za sebou právní zástupce, aby připravili alternativní varianty obhajoby.

„Pak peerové, vždy po dvou, ve stanoveném pořádku, nejprve nejmladší baroni.“

Garter King-of-Arms, celý uříčený a ustaraný, pobíhal nešťastně kolem zhruba tří set britských peerů, kteří se odevzdaně navlékali do svých talárů, zatímco heroldové se ze všech sil snažili, aby shromážděné seřadili, a bránili jim opustit místa, která už jednou zaujali.

„Taková fraška!“ vrčel podrážděně lord Attenbury. Byl to pomešší, tělnatý muž cholerické povahy, teď navíc namíchnutý, že musí stát vedle lorda ze Strathgillanu a Beggu, neobyčejně vysokého, štíhlého šlechtice, který měl velice vyhraněné názory na prohibici a problém legitimacy.

„Poslyšte, Attenbury,“ řekl přátelsky rudolící peer s pěti řadami hermelínu přes ramena, „je to pravda, že se Wimsey pořád ještě nevrátil? Dcera mi řekla, že odjel kvůli nějakému svědectví do Ameriky. Proč do Ameriky?“

„Nemám ponětí,“ řekl Attenbury. „Ale Wimsey je zatraceně chytrý chlap. Když mi tenkrát našel ty moje smaragdy, tak jsem řekl –“

„Vaše Výsosti, Vaše Výsosti,“ křičel Rouge Dragon zoufale a prodíral se k nim, „už jste zase opustil svoje místo.“

„Cože?“ podivil se rudolící peer. „Zatraceně. Asi musím poslouchat, co?“ A nechal se odvést od obyčejných hrabat a zařadit po bok vévody z Wiltshiru, který byl hluchý, a taky vzdálený Denverův příbuzný z ženiny strany.

Královská galerie byla naplněná k prasknutí. Pod místem pro obžalovaného seděla ovdovělá vévodkyně z Denveru, nádherně oblečená a nezkrušená. Nejvíc trpěla přítomností své švagrové, jejímž problémem bylo, že když byla nešťastná, začínala být nesnesitelná – snad to nejhorší prokletí, jaké lze seslat na lidskou bytost, jež je k utrpení zrozena.

Za impozantní řádkou advokátů v parukách se v hlavní části místnosti nacházela místa pro svědky, tam seděl Bunter – aby byl zavolán v případě, že by se obhajoba rozhodla dokazovat vévodovo alibi. Většina svědků ale čekala v místnosti zvané King's Robing-Room, kde si kousali nehty a nevraživě se dívali jeden na druhého. Nad lavicí pro obžalovaného seděli po obou stranách peerové – každý z nich nezávislý soudce faktů i práva. Konečně na vysokém stupni v čele stálo nádherné křeslo, kde měl usednout Lord High Steward.

Novináři shluknutí u malého stolu se začínali neklidně vrtět a dívat na hodinky. Tlumen stěnami a hlukem v sále utrousil Big Ben do vzrušené atmosféry jedenáct pomalých úderů. Dveře se otevřely. Dopisovatelé vyskočili. Advokáti vstali. Pak vstali všichni v sále – vévodkyně si nemohla pomoci a zašeptala své sousedce, že jí to připadá, jako když Hlas zavane Rájem – a dovnitř pomalu vkročilo procesí zalité pruhem zimního slunce procházejícího vysokými okny.

Jednání zahájil Sergeant-at-Arms žádostí o klid. Poté Clerk of the Crown in Chancery poklekl před křeslem, na němž seděl Lord High Steward a předal mu pověření s velkou královskou pečetí. Ten, nemaje pro ni další použití, mu ji vrátil zpět a Clerk of the Crown přečetl pověření v celé jeho depresivní a únavné délce, takže shromáždění mělo možnost zjistit, jak mizerná je akustika v Královské galerii. Sergeant-at-Arms poté důrazně prohlásil: „Bůh ochraňuj krále.“ Garter King-of-Arms a Gentleman Usher of the Black Rod pak poklekli a Lord High Steward od nich převzal žezlo

příslušející jeho funkci. („Úžasně malebné, že?“ řekla vévodkyně-vdova. „Zrovna jako High Church.“†)

Následovalo dlouhé a zvučné čtení certiorari, žádosti vyššího soudu nižší instanci o záznam projednávání daného případu, a pak odpovědi, která začínajíc Jiřím V., z boží milosti králem, obracela se na všechny soudce obecně a soudce z Old Bailey zvláště, jmenovitě uvedla starostu Londýna a spoustu vybraných radních a smířčích soudců, vrátila se znovu k našemu veličenstvu králi, bloumala po City of London, hrabstvích Londýn a Middlesex, Essex, Kent a Surrey, zmínila se o zesnulém panovníku králi Williamu IV., odbočila k zákonu o místních samosprávách z r. 1888, zabloudila ve výčtu všemožných zrad, vražd, hrdelních zločinů a přestupků kýmkoliv a jakkoliv provedených, spáchaných či vykonaných a to kým, na kom, kdy, jak a jakým způsobem a se všemi podrobnostmi a okolnostmi týkajícími se místa, všech dohromady a každého z nich zvlášť, aby nakonec, po odříkání všech jmen velké poroty dospěla

triumfálně k vyslovení obvinění náhle brutálně stručnému:

„Porotci ve službě našeho pána a krále pod přísahou uvádějí, že nejvznešenější a mocný kníže Gerald Christian Wimsey, vikomt St. George, vévoda z Denveru, peer Spojeného království Velké Británie a Irska, dne třináctého října roku tisícího devítistého dvacátého třetího v okrese Riddlesdale v hrabství Yorkshire zabil a zavraždil Denise Cathcarta.“

Poté (podle věstníku House of Lords Journal) Sergeant-at-Arms učinil Prohlášení, aby Gentleman Usher of the Black Rod přivedl Geralda Christiana Wimseyho, vikomta St. George a vévodu z Denveru, aby tento zaujal místo na lavici obžalovaných a čelil obvinění, a ten, byv přiveden, poklekl a zůstal klečet, dokud ho Lord High Steward nevyzval, aby povstal.

Vévoda z Denveru vypadal maličký a celý zruřovělý a osamělý v modrém obleku – jediný prostovlasý mezi všemi peery -

, ale nepostrádal důstojnost, když byl odveden ke stoličce bez opěradla, jež byla považována za přiměřenou vznešeným vězňům, a s klidnou vážností, jež mu slušela, si vyslechl obvinění, jež přednesl Lord High Steward.

Poté byl řečený vévoda z Denveru formálně dotázán parlamentním písařem, jak je obvyklé, zda se cítí vinen nebo nevinen, na což prohlásil: Nevinen.

Načež sir Wigmore Wrinchng, generální prokurátor, zahájil soudní líčení za obžalobu.

Po obvyklých předběžných frázích, že případ je velice bolestivý a jednání neobyčejně závažné, dal se sir Wigmore do líčení případu od samého začátku: hádka, výstřel ve tři ráno, revolver, nález mrtvoly, zmizelý dopis, a všechna další dobře známá fakta. Naznačil však, že bude povolán svědek, jenž prokáže, že hádka mezi Denverem a Cathcartem měla ještě další důvody, než ty, které přiznal obviněný, a že vévoda z Denveru měl „dobré důvody obávat se odhalení z Cathcartovy strany“. Při kterýžto slověch se obviněný nejistě ohlédl po svém obhájci. Zahajovací řeč byla jen krátká a sir Wigmore přikročil k předvolávání svědků.

Jelikož obžaloba nemohla předvolat jako svědka vévodu z Denveru, byla prvním významným svědkem lady Mary Wimseyová. Vypověděla o svém vztahu k zavražděnému, popsala hádku mezi Denverem a Cathcartem, načež pokračovala: „Ve tři hodiny jsem vstala a sešla dolů.“

„Co vás k tomu přimělo?“ zeptal se sir Wigmore, a rozhlédl se po soudní síni s výrazem iluzionisty, jenž se chystá předvést oslnivé číslo.

„Přiměla mě k tomu dohodnutá schůzka s jedním přítelem.“

Všichni reportéři náhle vztyčili hlavy jako psi, kteří očekávají, že dostanou kus sucharu; sir Wigmore sebou trhl tak prudce, že shodil svůj spis na hlavu zapisovatele sedícího pod ním.

„Svědkyňe, prosím abyste si uvědomila, že jste pod přísahou, takže važte pečlivě svá slova. Co způsobilo, že jste se ve tři hodiny ráno probudila?“

„Nespala jsem. Čekala jsem, až budu moct sejít dolů na tu schůzku.“

„A během toho čekání – slyšela jste něco?“

„Absolutně nic.“

„Moment, lady Mary, mám před sebou vaši výpověď, kterou jste odpřísáhla před koronerem. Přečtu vám ji: ‘Ve tři hodiny ráno mě probudil výstřel. Napadlo mě, že by to mohli být pytláci. Znělo to velice hlasitě, blízko domu. Sešla jsem dolů, abych zjistila, co to bylo.’ Byla tohle vaše výpověď?“

„Ano. Ale nebyla to pravda.“

„Že to nebyla pravda?“

„Ne.“

„Slyšela jste vaši předchozí výpověď a přesto trváte na tom, že jste ve tři hodiny nic neslyšela?“

„Neslyšela jsem vůbec nic. Sešla jsem dolů na schůzku se svým přítelem.“

„Mylordové,“ řekl sir Wigmore rudý ve tváři, „musím vás požádat o svolení, abych se svědkyní jednal jako se svědkyní nepřátelskou obžalobě.“

Avšak i ty nejostřejší výpady sira Wigmora měly za následek pouze opakování, že svědkyně žádný výstřel v žádnou dobu neslyšela. Když došlo na scénu, při níž poprvé spatřila mrtvolu, lady Mary vysvětlila, že slova „Panebože, Geralde, tys ho zabil!“ řekla v domnění, že mrtvý je právě onen přítel, s nímž měla schůzku. V tomto místě došlo k zuřivé při, zda jsou podrobnosti oné schůzky relevantní nebo ne. Lordové nakonec usoudili, že ano, načež vešla ve známost celá historka s Goylesem, doplněná tím, že Goyles je v soudní síni a může být předvolán. Nakonec předal sir Wigmore Wrining s hlasitým odfrknutím svědka Siru Impey

Biggsovi, jenž povstal v celé své kráse a vrátil diskusi k místu projednávanému mnohem dříve.

„Promiňte mi, že se vás na něco takového ptám,“ řekl Sir Impey Biggs, „ale mohla byste nám říct, zda do vás byl – podle vašeho názoru – kapitán Cathcart opravdu zamilovaný?“

„Jsem přesvědčená, že ne. Šlo pouze o vzájemně výhodnou dohodu.“

„Tak, jak jste poznala jeho povahu, myslíte, že byl schopen opravdu hlubokého citu?“

„Myslím, že ano – k té pravé ženě. Řekla bych, že byl schopný se bezhlavě zamilovat.“

„Děkuji vám. Vypověděla jste, že loni v únoru jste se s kapitánem Cathcartem několikrát sešla, když jste navštívila Paříž. Vzpomínáte si, že byste s ním šla ke klenotníkovi – monsieurovi Briquetovi na Rue de la Paix?“

„Je to možné. Přesně si nevzpomínám.“

„Přesný den, o nějž se mi jedná, je šestého února.“

„Nevzpomínám si.“

„Poznáváte tuhle věcičku?“

Předal svědkyni zelenookou kočku.

„Ne. Nikdy předtím jsem to neviděla.“

„Daroval vám někdy kapitán Cathcart něco podobného?“

„Nikdy.“

„Vlastnila jste někdy takový šperk?“

„Jsem si naprosto jistá, že ne.“

„Mylordi, předkládám tuto platinovou kočku s diamanty jako předmět doličný. Děkuji vám, lady Mary.“

James Fleming byl pak podrobně dotazován na doručení pošty, a tak jako i dříve odpovídal nejistě, působil zapomnětlivě, takže nakonec zanechal dojem, že vévoda nejspíš onen kritický večer žádný dopis nedostal. Sir Wigmore, jehož zahajovací řeč obsahovala temný náznak, že se obhajoba pokusí očernit charakter

oběti, s poťouchlým úsměvem předal svědka Siru Impey Biggsovi. Ten se spokojil s tím, že přiměl svědka k prohlášení, že není schopen odpřísáhnout s jistotou ani to, ani ono, načež okamžitě přesunul zájem jinam.

„Vzpomínáte si, zda ten večer dorazila pošta pro někoho jiného z přítomných?“

„Ano. Tři nebo čtyři dopisy jsem donesl do kulečnickové místnosti.“

„Vzpomínáte si, komu byly adresovány?“

„Několik bylo pro plukovníka Marchbankse a jeden pro kapitána Cathcarta.“

„Otevřel kapitán Cathcart dopis a přečetl si ho?“

„To nevím, pane. Odešel jsem z místnosti hned, jakmile jsem dopisy předal.“

„Mohl byste nám laskavě říct, jakým způsobem je pošta z Riddlesdale Lodge odesílána?“

„Dopisy jsou hozeny do poštovního pytle, který je zamčený. Jeden klíček má Jeho Výsost a druhý poštovní úřad. Nahoře je šterbina, jíž se dopisy hází dovnitř.“

„To ráno, kdy zemřel kapitán Cathcart, byl pytel s poštou doručen na poštu jako obvykle?“

„Ano, pane.“

„Kým?“

„Já sám jsem ho tam odnesl.“

„Měl jste nějakou možnost vidět, jaké dopisy jsou uvnitř?“

„Když je poštovní vyndal z pytle, všiml jsem si, že uvnitř byly dva nebo tři dopisy. Ale nemohu říct, komu byly dopisy adresovány, ani nějaké další podrobnosti.“

„Děkuji vám.“

Sir Wigmore Wrining vyskočil jako čertík z krabičky.

„Je toto první příležitost, kdy se zmiňujete o dopisu, který, jak tvrdíte, jste donesl kapitánovi Cathcartovi večer před vraždou?“

„Mylordi!“ vykřikl Sir Impey Biggs. „Protestuji proti takovému vyjadřování. Zatím nebylo dokázáno, že došlo k vraždě.“

To byl první náznak, na čem chce Sir Impey Biggs založit obhajobu, a vyvolal mírné vzrušení v sále.

„Mylordi,“ pokračoval pak obhájce v odpovědi na dotaz, který vznesl Lord High Steward, „jde mi o to, že dosud nebyl učiněn žádný pokus dokázat, že k vraždě došlo. A dokud to obžaloba nedokáže, nemělo by být takové slovo vkládáno do úst svědků.“

„Možná, sire Wigmore, byste měl skutečně raději použít jiné slovo.“

„Na žalobě to nic nezmění, mylorde. Respektuji rozhodnutí Vašeho Lordstva. Bůh ví, že nemám zájem použít byť i to nejnevinnější či nejbanálnější slůvko, pokud by mělo bránit obhajobě v práci při tak závažném obvinění.“

„Mylordi,“ přerušil ho sir Impey, „pokud můj ctihodný kolega považuje slovo ‘vražda’ za banální, bylo by zajímavé se dozvědět, která slova považuje za důležitá?“

„Pan generální prokurátor souhlasil, že uvede alternativní výraz,“ řekl Lord High Steward chlácholivě a pokývl, aby sir Wigmore pokračoval.

Sir Impey se spokojeně posadil – dosáhl, čeho zamýšlel: otupil hrot otázky, již generální prokurátor zaútočil na svědka. Sir Wigmore otázku zopakoval.

„Zmínil jsem se o něm poprvé panu Murblesovi asi před třemi týdny,“ odpověděl Fleming.

„Pan Murbles je, nemýlím-li se, právním zástupcem žalované strany, že?“

„Ano, pane.“

„A čím to,“ tázal se sir Wigmore hněvivě, posadil si monokl na svůj dosti prominentní nos a zamračeně hleděl na svědka, „že

jste se o tom dopise nezmínil koronerovi nebo při předchozím projednávání tohoto případu?“

„Nikdo se mě na ten dopis nezeptal.“

„Tak jak to, že jste se tak najednou rozhodl jít a vykládat o něm panu Murblesovi?“

„Zeptal se mě na něj, pane.“

„Aha! Takže on se vás na něj zeptal. A vy jste se příhodně vzpomněl, když vám to naznačil, že?“

„Ne, pane. Věděl jsem o něm celou tu dobu. Jenže jsem na něj nijak zvlášť nemyslel.“

„Aha! Celou tu dobu jste si to pamatoval, jenom jste na to nemyslel. A já si zase myslím, že jste si nic takového nepamatoval, dokud vám to nevsugeroval pan Murbles.“

„Pan Murbles mi nic nevsugeroval. Zeptal se mě jenom, jestli ten večer nepřišla pošta ještě někomu jinému, a já si vzpomněl.“

„Přesně, jak jsem řekl. Když vám tu možnost navrhl, tak jste si vzpomněl. Nikoliv naopak.“

„Ne, pane. Chci říct, že kdyby se mě byl na to někdo zeptal už dřív, vzpomněl bych si na to a uvedl to. Jelikož se mě ale nikdo nezeptal, řekl jsem si, že to pravděpodobně není důležité.“

„Vy jste si myslel, že není důležité, když muž několik hodin před tím, než je – než zemře, dostane dopis?“

„Ne, pane. Soudil jsem, že kdyby to závažné bylo, policie by se mě na to zeptala.“

„Takže, Jamesi Flemingu, já znova tvrdím, že vás vůbec nenapadlo, že by kapitán Cathcart byl mohl tu noc, co zemřel, dostat nějaký dopis, dokud s tím nápadem nepřišla obhajoba.“

Svědék, zaskočený touto podivnou formulací, odpověděl zmateně, načež se sir Wigmore rozhlédl vítězně po přítomných, jako by chtěl říct: „Ten chlap neví, co mluví.“

„Předpokládám, že vás taky nenapadlo zmínit se policii o dopisech v tom poštovním pytli, že?“

„Ne, pane.“

„Pročpak ne?“

„Nemyslel jsem si, že mi takové rozhodnutí přísluší.“

„Vůbec jste o tom neuvažoval?“

„Ne, pane.“

„Uvažujete vůbec někdy?“

„Ne, pane – chci říct, samozřejmě, pane.“

„Takže uvažujte laskavě o tom, co teď odpovíte, ano?“

„Ano, pane.“

„Tvrdíte, že jste všechny ty důležité dopisy odnesl z domu bez jakéhokoliv pověření a bez toho, že byste o tom informoval policii?“

„Měl jsem svoje příkazy, pane.“

„Od koho?“

„Byl to příkaz Jeho Výsosti, vévody z Denveru.“

„Ach tak! Příkaz Jeho Výsosti. Kdy vám ten příkaz dal?“

„Byla to moje pravidelná povinnost, pane. Každé ráno vzít pytel s dopisy a odnést ho na poštu.“

„A to vás nenapadlo, že v případě jako je tenhle, může být důležitější informovat policii než postupovat jako obvykle?“

„Ne, pane.“

Sir Wigmore se posadil se znechuceným výrazem ve tváři. Svědek připadl opět Siru Impeyi Biggsovi.

„Ten dopis, který jste doručil kapitánu Cathcartovi – nikdy jste na něj nepomyslel v době mezi smrtí kapitána Cathcarta a tím dnem, kdy jste o něm mluvil s panem Murblesem?“

„Tedy, to ano. Vzpomněl jsem si na něj, pane.“

„Kdy to bylo?“

„Před projednáváním před Velkou porotou, pane.“

„Jak k tomu tedy došlo, že jste o něm nakonec nic neřekl?“

„Ten džentlmen mi řekl, abych se omezil na odpovědi na otázky a nic vlastního k tomu nedodával.“

„A kdopak to byl, ten rezolutní džentlmen?“

„Právník, který mě vyslýchal pro potřeby obžaloby, pane.“

„Děkuji vám,“ řekl sir Impey spokojeně, usedl a naklonil se k panu Glibberymu a začal mu něco zábavného povídat.

Otázka dopisu byla dále přetřásána při výslechu ctihodného Freddyho Arbuthnota. Sir Wigmore Wrinking přikládal velkou závažnost svědkovu ujištění, že kapitán Cathcart se těšil vynikajícímu zdraví, při odchodu do svého pokoje ve středu večer byl v nejlepším rozmaru a mluvil o blížící se svatbě. „Připadalo mi, že byl v tutový náladě,“ vyjádřil se ctihodný Freddy Arbuthnot.

„V jaké?“ zeptal se Lord High Steward.

„Tutové, mylorde,“ řekl sir Wigmore omluvně.

„Nejsem si jistý, že tohle slovo ve slovníku existuje,“ řeklo Jeho Lordstvo a zaneslo výraz s puntičkářskou přesností do svých poznámek. „Ale předpokládám, že to znamená, že byl v dobrém rozmaru.“

Ctihodný Freddy vysvětlil, že měl na mysli víc než jenom dobrou náladu – kapitán Cathcart, upřesnil, byl přímo veselý a šťastný.

„Takže poetičtější duše,“ královský prokurátor se rozhodl zažertovat, „by místo ‘tutová nálada’ řekla kupříkladu, že kapitán Cathcart byl přímo ‘opilý štěstím’?“

„Nevím, jestli štěstí je to nejlepší, čím se opít,“ řekl Freddy zamyšleně a spokojeně dodal: „To chce ještě po vodce prcka Johnnyho Chodce.“

Sir Wigmore, teď hrozivě zamračený, definitivně zformuloval Freddyho výpověď: „Kapitán Cathcart byl mimořádně veselý a spokojený, když odcházel do svého pokoje a těšil se na blížící se manželství... Je to korektní vyjádření jeho duševního stavu?“

Ctihodný Freddy přikývl, že ano.

Sir Impey Biggs se při křížovém výsledku nezabýval svědkovým popisem hádky, ale šel přímo k věci.

„Vzpomínáte si na nějaké dopisy, které byly doručeny večer před Cathcartovou smrtí?“

„Ano. Já jsem dostal dopis od tety. Plukovník myslím taky jeden dostal a jeden přišel i Cathcartovi.“

„Přečetl si kapitán Cathcart dopis hned, jak ho dostal do rukou?“

„Ne, a to vím náhodou jistě. Otevřel jsem ten svůj a koukám, že Cathcart strká svůj dopis do kapsy. Tak jsem si pomyslel –“

„Nemluvme o tom, co jste si pomyslel,“ přerušil ho chvatně sir Impey, „řekněte nám, co jste dělal.“

„Řekl jsem mu. ‘Promiňte, nevadím vám tu, že ne?’ A on řekl: ‘Vůbec ne.’ Ale stejně ten dopis neotevřel. Takže si vzpomínám, že jsem si pomyslel –“

„Jak víte, to není přípustné uvádět,“ zarazil ho lord High Steward.

„Jenomže právě proto se na to pamatuju,“ řekl dotčeně Freddy Arbuthnot. „Řekl jsem si v duchu, ten Cathcart je ale tajnůstkář! Proto se na to pamatuju.“

Sir Wigmore, který vyskočil, aby ho zarazil, se zase posadil.

„Děkuji, pane Arbuthnote,“ řekl s úsměvem sir Impey.

Plukovník a paní Marchbanksová vypověděli, že slyšeli vévodu v půl dvanácté dole v jeho pracovně. Jinak neslyšeli ani výstřel, ani žádný jiný hluk. Sir Impey neměl žádné otázky.

Pan Pettigrew-Robinson vylíčil velice barvitě hádku a pak zdůraznil, že zvuk otvíraných vévodových dveří je zcela nezaměnitelný.

„Chvíli po třetí ráno nás vzbudil pan Arbuthnot,“ pokračoval pak svědek, „a když jsme sešli do zimní zahrady, obžalovaný s panem Arbuthnotem tam právě omývali tvář mrtvého. Upozornil

jsem je, že to je velice nerozumné počínání, protože můžou zničit stopy důležité pro policii. Ale nevěnovali mi žádnou pozornost. Kolem dveří byla taky spousta stop, které jsem chtěl prohlédnout, protože mám takovou teorii –“

„Mylordi!“ vykřikl sir Impey, „je nepřípustné uvádět jako svědectví nějakou svědkovu teorii!“

„Pochopitelně,“ uklidňoval ho Lord High Steward a svědkovi nařídil: „Odpovídejte na otázky a zdržte se vlastních úvah.“

„Samozřejmě,“ řekl Pan Pettigrew-Robinson. „Nechci naznačovat, že v tom byl nějaký špatný úmysl, ale považoval jsem –“

„Nechte stranou vaše úvahy. Odpovídejte, na co se ptám,“ přerušil ho sir Wigmore. „Když jste mrtvého poprvé uviděl, v jaké poloze tělo bylo?“

„Leželo na zádech a Denver s Arbuthnotem mu umývali obličej. Zcela určitě ho předtím převrátili, protože –“

„Sire Wigmore!“ zasáhl lord High Steward, „tohle skutečně nesmíte svědkovi tolerovat!“

„Bud'te tak laskav a omezte se na fakta,“ řekl dopáleně sir Wigmore. „Nechceme slyšet žádné vaše dedukce. Řekl jste, že když jste mrtvého uviděl, ležel na zádech, je to tak?“

„A Denver s Arbuthnotem ho omývali.“

„Ano. Teď bych rád přešel k něčemu jinému. Vzpomínáte si na tu příhodu, když jste obědval v Královském autoklubu?“

„Ano. Bylo to v srpnu – myslím tak šestnáctého nebo sedmnáctého.“

„Povězte nám, prosím, co se tam stalo.“

„Po obědě jsem zašel do kuárny a četl jsem si tam v křesle s takovým vysokým opěradlem, když jsem zahlédl tady obžalovaného s kapitánem Cathcartem. Přesněji řečeno, zahlédl jsem je ve velkém zrcadle nad krbovou římsou. Nevšimli si, že tam jsem, protože by si pak – podle mě – dali větší pozor na to, co

říkají. Posadili se poblíž a dali se do hovoru. Po chvilce se Cathcart naklonil k obžalovanému a tiše mu řekl něco, co jsem neslyšel. Denver zděšeně vyskočil a vykřikl: 'Pro Kristovy rány, Cathcarte! Nikomu o tom neříkejte, to by byl můj konec!' Cathcart řekl něco uklidňujícího – neslyšel jsem co, měl takový zastřený hlas – a obžalovaný odpověděl: 'Prostě mlčte, to je všechno. Nemůžu si dovolit, aby se to někdo dozvěděl.' Obžalovaný byl nanejdůležitější vylekaný. Kapitán Cathcart se smál. Pak už se zase bavili příliš tiše, takže jsem nic víc neslyšel.“

„Děkuji.“

Sir Impey zahájil výslech svědka s ďábelskou zdvořilostí.

„Pane Pettigrew-Robinson, vy máte vynikající schopnost bystře pozorovat a dedukovat,“ začal, „a nepochybně vás baví trénovat svou představivost zkoumáním motivů a povah druhých lidí, že?“

„Myslím, že se mohu směle nazvat odborníkem na lidskou povahu,“ souhlasil polichoceně Pan Pettigrew-Robinson.

„Nepochybně za vámi lidé chodí, aby se vám svěřili.“

„Zajisté. Troufám si říct, že jsem přímo pokladnicí plnou lidských příběhů.“

„Tu noc, co zemřel kapitán Cathcart, byla vaše hluboká znalost světa nepochybně velkou útěchou a pomocníkem všem okolo.“

„Vůbec mých zkušeností nevyužili,“ vyhrkl pan Pettigrew-Robinson trpce. „Absolutně mě ignorovali. Kdyby byli poslouchali, co jim radím –“

„Děkuji vám, děkuji vám,“ řekl sir Impey do prokurátorových protestů. Prokurátor pak vstal a obrátil se na svědka:

„Kdyby měl kapitán Cathcart nějaké tajemství nebo potíže, očekával byste, že vám o nich poví?“

„Od každého rozumného mladého muže bych to skutečně očekával,“ řekl pan Pettigrew-Robinson zlostně, „ale kapitán Cathcart byl nepříjemně tajnůstkářský. Jedinkrát jsem projevil

přátelský zájem o jeho záležitosti a byl na mě velice hrubý. Nazval mě –“

„To stačí,“ řekl sir Wigmore chvatně, odpověď na jeho otázku nevyzněla právě tak, jak doufal. „Jak vás zesnulý nazval, je nepodstatné.“

Pan Pettigrew-Robinson se vzdálil, zanechávaje za sebou dojem, že je proti Denverovi zaujatý – dojem, který zjevně neobyčejně potěšil pány Glibberyho a Brownrigga-Fortescua, protože se pochechtávali ještě během výsledku dalších dvou svědků.

Paní Pettigrewová-Robinsonová prakticky neměla co dodat ke své výpovědi před koronerem. Slečna Cathcartová byla dotázána sirem Impeyem na Cathcartovy rodiče a vysvětlila, s hlubokým nesouhlasem v hlase, že její bratr jako světa znalý muž středního věku ‘se zapletl’ s devatenáctiletou italskou zpěvačkou, které se podařilo přimět ho, aby si ji vzal. Osmnáct let poté oba zemřeli. „Není divu,“ prohlásila slečna Cathcartová, „při tom zpuštěném životě, který vedli.“ Chlapec byl pak svěřen do její péče. Vysvětlila, jak Denis byl vždycky podrážděný, když se ho snažila usměrnit, že se stýkal s lidmi, kteří se jí nezamlouvali, a nakonec zmizel v Paříži, kde se chtěl věnovat diplomatické dráze. Od té chvíle ho sotva kdy viděla.

Zajímavá situace vznikla při křížovém výsledku inspektora Craikese. Byl mu ukázán kapesní nůž, který identifikoval jako předmět, jenž našel u mrtvého.

Pan Gliberry: „Vidíte na čepeli nějaké stopy?“

„Ano, je tam zub poblíž rukojeti.“

„Mohlo by takové poškození ostří vzniknout při vyháčkovávání okenní západky?“

Inspektor Craikes souhlasil, že ano, ale zároveň pochyboval, že by tak malý nůž byl k takové akci dostatečný. Následně byl předložen revolver a vznesena otázka jeho vlastnictví.

„Mylordi,“ ozval se sir Impey, „nezpochybňujeme, že jde o vévodovo vlastnictví.“

Soudní síň se tvářila překvapeně. Byl povolán domovník Hardraw, dosvědčil, že zaslechl výstřel deset minut před dvanáctou, a po něm svědčil soudní lékař.

Sir Impey Biggs: „Mohl by si tu střelnou ránu způsobit kapitán Cathcart sám?“

„Mohl, zajisté.“

„Následovala by okamžitá smrt?“

„Ne. Z množství krve na cestě je zřejmé, že zranění nepůsobilo okamžitou smrt.“

„Jsou nalezené stopy dle vašeho názoru slučitelné s představou, že se zraněný plazil k domu?“

„Ano, jsou. Mohl mít ještě dost síly, aby se o to pokusil.“

„Způsobilo by takové zranění horečku?“

„To je docela možné. Mohl na chvíli ztratit vědomí a jak ležel v mokru, mohl dostat zimnici s horečkou.“

„Jsou všechny nálezy slučitelné s představou, že zraněný žil ještě několik hodin?“

„Všechno tomu nasvědčuje.“

Načež se svědka ujal sir Wigmore Wrining a prokázal, že zranění a stopy na zemi jsou stejně dobře slučitelné s teorií, že kapitán Cathcart byl zastřelen zblízka druhou osobou a pak, ještě než z něj život zcela vyprchal, byl vlečen k domu.

„Je podle vaší zkušenosti obvyklejší, že se sebevrazi střelí do hlavy nebo do hrudi?“

„Do hlavy je to možná obvyklejší.“

„Natolik, že střelná rána v hrudi evokuje předpoklad, že jde o vraždu?“

„Tak ostře bych to neformuloval.“

„Ale budou-li ostatní okolnosti identické, pak rána v hlavě spíše nasvědčuje sebevraždě než rána v hrudi?“

„To ano.“

Sir Impey Biggs: „Ale sebevražda střelou do hrudi není nijak nemožná?“

„Pochopitelně že ne.“

„Takové případy se staly.“

„Samozřejmě. Spousty.“

„Vaše vyšetření neodhalilo nic, co by z lékařského hlediska možnost sebevraždy vyloučilo?“

„Absolutně nic.“

Tím byl první den líčení uzavřen.

Patnáctá kapitola

Belle a` suicider

***Copyright: Reuter, Press Association,
Exchange Telegraph a Central News.***

Když druhý den vstal Sir Impey Biggs, aby pronesl zahajovací řeč obhajoby, všichni si všimli, že vypadá poněkud ustaraně – což bylo v jeho případě velice neobvyklé. Jeho řeč byla neobyčejně krátká, nicméně i těch pár slov stačilo, aby ve vznešeném shromáždění vzbudila rozruch.

„Mylordové, když jsem teď vstal, abych pronesl úvodní projev obhajoby, přiznávám, že jsem v choulostivější situaci, než je obvyklé. Ne že bych měl nějaké pochybnosti o tom, jaký rozsudek Vaše Lordstva vynesou. Ještě nikdy snad nebylo možno dokázat nevinu obviněné osoby tak jednoznačně, jako tomu je v případě mého vznešeného klienta. Ale přiznám se hned zkraje, že možná budu nucen požádat o odročení tohoto jednání, jelikož nám momentálně chybí důležitý svědek a rozhodující důkaz. Mylordi, držím v ruce telegram od tohoto svědka – řeknu vám, jak se jmenuje: je to lord Petr Wimsey, bratr obžalovaného. Telegram byl odeslán včera z New Yorku. Přečtu vám ho: Důkaz zajištěn. Odlétám dnes večer s pilotem Grantem. Pro případ nehody jsou ověřená kopie a místopřísežné prohlášení uloženy na parníku Lucarnia. Doufám, že dorazím ve čtvrtek. Mylordi, v této chvíli tento veledůležitý svědek rozráží vzduch vysoko nad širým Atlantikem. V tomto zimním počasí vzdoruje nebezpečí, jež by odradilo každého muže kromě něho a světoznámého aviatika, jehož pomoc si zajistil, aby nepromarnil ani okamžik na cestě k

očistění jeho vznešeného bratra od hrozného obvinění. Mylordi, barometr klesá.“

Mrtvé ticho se rozhostilo v nablýskaných řadách, jako v krajině, na niž padl třesutý mráz. Lordové v šarlatu a hermelínu, jejich manželky v kožešinách, advokáti v dlouhých parukách a rozevlátých talárech, dveřníci a heroldové – všichni ztuhli na svých místech. Jenom obžalovaný se zahleděl zmateně na svého obhájce, ale hned se zase otočil zpět, aby viděl, co tomu říká Lord High Steward, a novináři horečně psali zprávy do večerníků – šokující titulky, barvité přívlastky a znepokojivou předpověď počasí, aby zastavili spěchající Londýňany. PEERŮV SYN LETÍ PŘES ATLANTIK. BRATRSKÁ LÁSKA. PŘILETÍ WIMSEY VČAS? PŘEKVAPUJÍCÍ VÝVOJ V PŘÍPADĚ RIDDLESDALE.

To byly zprávy, jež vyťukávaly telegrafy v kancelářích a klubech, jejichž zaměstnanci se škodolibě sázeli, jak to dopadne. Tisíce obrovských rotaček zprávy vstřebalo, přetavilo v olovo, nasekalo z nich řádky, rozchroustalo je ve svých obrovských chřtánech a vyvrhlo na papír; a rozedraný veterán s promrzlým nosem, jenž kdysi pomáhal vyhrabat majora Wimseyho z jámy po šrapnelu nedaleko Caudy, zastrčil noviny do kovového žebříčku na Kingsway, vystavil poutač s titulky, aby na něj bylo dobře vidět, a zamumlal: „Ať mu Bůh pomůže, je to správnej kluk.“

Po stručném oznámení, že nezamýšlí pouze dokázat nevinu svého vznešeného mandanta, ale (nad rámec svého úkolu) objasní každou podrobnost Riddlesdaleské tragédie, Sir Impey Biggs začal bez otálení předvolávat svědky.

Mezi prvními byl Goyles, jenž dosvědčil, že ve tři hodiny ráno už našel kapitána Cathcarta mrtvého s hlavou poblíž žlabu u studny. Služebná Ellen potvrdila Flemingovu výpověď ohledně poštovního pytle a vysvětlila, jak každý den vyměňuje piják na psacím stole v pracovně.

Větší pozornost vzbudilo svědectví inspektora Parkera. Posluchači napjatě vyslechli, jak našel zelenookou kočku. Parker rovněž podrobně popsal otisky bot a stopy po vlečeném těle, zvláště otisk ruky v květinovém záhonu. Pak byl předložen kus pijáku z psacího stolu a jeho fotografie kolovaly mezi lordy. Oba posledně jmenované aspekty vyvolaly dlouhou diskusi. Sir Impey Biggs se snažil prokázat, že otisk v záhonu odpovídá tomu, že se Cathcart pokoušel opřít a vstát, kdežto sir Wigmore Wrining se snažil ze všech sil přesvědčit soud, že je stejně dobře možné, že se Cathcart pokoušel bránit, aby byl vlečen.

„Prsty směřovaly k domu, není-liž pravda? To vylučuje možnost, že by byl vlečen,“ tvrdil sir Impey.

Sir Wigmore zase tvrdil, že Cathcart mohl být vlečen hlavou napřed.

„Kdybych vás chytil za límec a vlekl,“ řekl sir Wigmore, „mylordové nahlédnou správnost mého tvrzení –“

„Zdá se,“ podotkl Lord High Steward, „že toto je případ pro solvitur ambulando.“ (Smích.) „Navrhuji, aby v polední přestávce byl vybrán někdo z nás, kdo má podobnou výšku a váhu jako zesnulý, a byl proveden experiment.“ (Vznešení přítomní se rozhlíželi, který nešťastník by mohl být vybrán pro Cathcartovu roli.)

Inspektor Parker se pak zmínil o stopách svědčících o pokusu vloupat se oknem do pracovny v Riddlesdale.

„Bylo podle vašeho mínění možné vyháčkovat západku okna nožem, který byl nalezen v kapse mrtvého?“

„Mohu potvrdit že ano, protože jsem osobně provedl úspěšný experiment s nožem přesně stejné velikosti.“

Potom přišla na přetřes interpretace písmen rozluštěných na útržku pijáku. Obhajoba trvala na tom, že jde o francouzštinu a věta zněla: „Je suis fou de douleur.“ Obžaloba to prohlásila za směšný a nepodložený dohad a navrhla anglická slova „is found“

nebo „his foul“. Pak byl zavolán grafolog, jenž porovnal napsaná písmena s dopisem, který Cathcart skutečně napsal, a obžaloba ho počastovala nevybíravými slovy.

Obhajoba ponechala na vznešených lordech, aby si o tom učinili úsudek sami, a předvolala další poněkud únavnou řadu svědků: ředitele banky Cox a pana Turgeota z Crédit Lyonnais, kteří podrobně rozebrali stav Cathcartových financí, pak domovníka z Rue St Honoré s paní Leblancovou, a vznešení lordové začali zívát.

Poté přišel na řadu monsieur Briquet, klenotník z Rue de la Paix a prodavačka z jeho obchodu, kteří pověděli historku o vysoké blondáté cizince a koupi zelenooké kočky – což všechny přítomné probudilo. Sir Impey Biggs připomněl, že ona návštěva se udála v únoru, kdy Cathcartova snoubenka byla v Paříži, načež vyzval prodavačku, aby se rozhlédla kolem, jestli tam onu cizí dámu neuvidí. To byla poměrně zdlouhavá procedura, ale konečný soud byl záporný.

„V tomto bodě bych chtěl mít absolutní jistotu,“ řekl sir Impey Biggs, „takže dovolí-li můj vážený kolega prokurátor, nechám svědkyni konfrontovat s lady Mary Wimseyovou.“

Lady Mary byla tedy přivedena před svědkyni, která bez váhání a s jistotou prohlásila: „Ne, tohle není ta dáma. Tuhle dámu jsem v životě neviděla. Jsou sice stejně vysoké a obě mají blond vlasy ostříhané na mikádo, ale ve všem ostatním jsou absolutně rozdílné. Jsou to naprosto odlišné typy. Mademoiselle je okouzující anglická dáma a muž, jenž si ji vezme, bude nanejvýš šťastný, kdežto ta druhá byla belle a` suicider – žena, která muže zabíjí, dohání k sebevraždě, nebo ho přiměje upsat se d'áblu – a věřte mi, pánové“, usmála se na vznešené publikum, „v naší branži máme dost příležitosti tyhle dámy vidět.“

Když svědkyně odcházela, v sále bylo hotové pozdvižení a sir Impey načmáral na lístek: „Bravo!“ a poslal ho dolů panu Murblesovi. Pan Murbles mu načmáral odpověď:

„Vůbec jsem s ní nemluvil. Žasnu jako vy!“ A spokojeně se rozvalil na své židli s úšklebkem groteskní postavičky na gotickém stropě.

Následujícím svědkem byl profesor Hébert, významný odborník na mezinárodní právo, jenž popsal Cathcartovu slibnou kariéru na předválečném pařížském diplomatickém nebi. Po něm vystoupilo několik důstojníků, kteří dosvědčili Cathcartovo chrabré chování za války. Pak se dostavil svědek, jenž udal šlechtické jméno de Bois-Gobey Houdin, který se velice dobře pamatoval, jak kdysi hrál s kapitánem Cathcartem karty a došlo k velice nepříjemné výměně názorů. Potvrdil, že se o tomto incidentu zmínil uznávanému anglickému inženýrovi Thomasi Freebornovi. To Parker projevil neobyčejnou houževnatost, když vypátral tohoto svědka, a s neskryvaným úsměvem pozoroval, jak se při jeho výpovědi sir Wigmore Wrinking nervózně ošívá. Když pan Glibbery skončil s předvoláváním svědků, odpoledne už značně pokročilo a Lord High Steward se tedy otázel lordů, zda laskavě souhlasí s odročením jednání na zítřek se začátkem v 10.30, což lordi potvrdili jednomyslným ‘ano’ a jednání bylo ukončeno.

Černé mraky s rozedranými okraji se chmurně valily na západ a hrnuly se na Parliament Square; od řeky přilétali křičící rackové. Charles Parker si těsněji přitáhl staříčkový přšiplášť k tělu a zamířil k autobusu, kterým se vracel domů na Great Ormond Street. Když na něj průvodčí houkl „Volno je jen nahoře!“ a zazvonil, takže se autobus rozjel dřív, než mohl zase vystoupit, byla to jenom drobná nepříjemnost ve srovnání s tím, jak byl nervózní. Vystoupal nahoru a posadil se s kloboukem na hlavě.

Bunter se vrátil na Piccadilly 110A a nervózně přecházel po bytě až do sedmi hodin, kdy zašel do pokoje a zapjal rádio.

„Volá Londýn,“ oznamoval neviditelný hlas lhostejně. „Posloucháte stanici Londýn 2. Vysíláme předpověď počasí. Přes Atlantik postupuje hluboká brázda nízkého tlaku a sekundární níže setrvává nad britskými ostrovy. Budou převažovat bouřky s vydatnými dešti a se sněhem, které budou směrem k jih a jihozápadu přecházet ve vichřici...“

„Člověk nikdy neví,“ zamumlal Bunter. „Raději v ložnici zapálím krb.“

„V dalších dnech předpokládáme počasí podobného rázu.“

Šestnáctá kapitola

Druhá možnost

*Když došel k spadlým mostům,
sklonil luk a plaval,
a když došel na zelené louky,
s větrem závod si dával.*

Balada o Lady Maisry

Studeným chumáčem mraků se lordu Petrovi podařilo zahlédnout zemi. Tenký kovový nosník, neuvěřitelně křehký, se pomaloučku přesouval nad matnou září probleskující tam hluboko dole, kde krajina ubíhala jako roztočený globus. Před ním se v závoji deště soustředěně krčila pilotova záda v elegantní kožené kombinéze. Doufal, že Grant ví, co dělá. Řev motoru přehlušoval všechna slova, která občas zakřičel na svého cestujícího, když letadlo poskakovalo v poryvech větru.

Odpoutal mysl od současného nepohodlí a v duchu si vybavoval podivné a uspěchané setkání, jež měl za sebou. Útržky konverzace se mu honily hlavou.

„Mademoiselle, projel jsem dvěma kontinenty, jen abych vás našel.“

„Voyons, to tedy musí být něco naléhavého. Ale pospěšte si, protože se tu může objevit můj velký medvěd a začne se vztekat. A já nemám ráda scény.“

Na konferenčním stolku stála lampa; všiml si, jak dívce v jejím světle zlatě září vlasy. Hleděla na něj uvelebena mezi černo-zlatými polštáři, vysoká a štíhlá.

„Mademoiselle, připadá mi přímo neuvěřitelné, že vy byste měla někdy – večeřet nebo tančit – s mužem jménem Van Humperdinck.“

Co ho to jenom napadlo něco takového říkat, když měl tak málo času a ta Jerryho záležitost byla tak strašně naléhavá?

„Monsieur van Humperdinck netančí. To jste mě hledal ve dvou světadílech, jenom abyste mi řekl tohle?“

„Ne, jde o vážnou věc.“

„Eh bien, posaďte se.“

Pokud šlo o Cathcarta, byla naprosto upřímná.

„Ach ano, chudáček. Jenomže po válce se život stal strašně nákladný. Odmítla jsem pár dobrých nabídek. Ale ty věčné scény. A tak málo peněz. Člověk přece musí být rozumný, musí myslet na stáří. Je nutné být prozíravý, nemám pravdu?“

„Samozřejmě.“ Měla slabý přízvuk – neobyčejně povědomý. Nejdříve nevěděl, odkud ho zná, pak si vzpomněl – předválečná Vídeň, centrum neuvěřitelných pošetilostí.

„Ano, ano, napsala jsem mu. Byla jsem velice milá, velice rozumná. Napsala jsem mu: ‘Je ne suis pas femme a` supporter de gros ennuis.’ Cela se comprend, n’est-ce-pas?“

Pochopit to bylo opravdu snadné. Letadlo se propadlo do vzduchové kapsy a vrtule se chvíli marně točila, pak se stroj srovnal a začal opět stoupat.

„Viděla jsem to v novinách – ano. Ubohý chlapec! Proč by ho někdo chtěl zastřelit?“

„Mademoiselle, právě kvůli tomu jsem za vámi přijel. Můj bratr, kterého mám nade všechno rád, je obžalován z vraždy. Mohl by být pověšen.“

„Brr!“

„Za vraždu, kterou nespáchal.“

„Mon pauvre enfant –“

„Mademoiselle, prosím, mluvme vážně. Mého bratra obvinili a půjde před soud –“

Jakmile se mu podařilo vzbudit její zájem, nešetřila soucitem. Dokázala přimhouřit oči až byly vidět jen modré zářivé štěrbiny – bylo to velice působivé.

„Mademoiselle, úpěnlivě vás prosím, snažte se vzpomenout, co vám napsal.“

„Ale, mon pauvre ami, to nepůjde! Já ten dopis nečetla. Byl hrozně dlouhý, hrozně únavný, plný výčitek. Ten románek skončil – nikdy si nelámu hlavu s tím, co se nedá změnit. Vy ano?“

Ale jeho nepředstírané zoufalství ji dojalo.

„Počkejte, možná to ještě není ztracené. Možná je ten dopis pořád někde tady. Anebo se zeptáme Ade`le. To je moje služebná. Schovává si moje dopisy, aby mohla lidi vydírat – ach, ano, já vím! Ale je habile comme tout pour la toilette. Počkejte – nejdřív se po něm podíváme sami.“

Začala vyhazovat dopisy, cetky a nekonečné množství parfémů z nablýskaného laciného sekretáře, ze zásuvek plných prádla („Jsem příšerně nepořádná – Ade`le je ze mě zoufalá“), ze spousty kabelek a taštiček – pak se konečně objevila Ade`le a se sevřenými rty a ostražitýma očima popřela, že by kdy nějaký takový dopis existoval, až ji nakonec její paní náhle vztekle vytřela políček a začala jí německy a francouzsky nadávat.

„Nedá se nic dělat,“ řekl lord Petr. „Taková škoda, že mademoiselle Ade`le nemůže najít věc, která pro mě má takovou cenu.“

Zmínka o ceně osvěžila Ade`linu paměť. Ještě prý zapomněli prohlédnout slečninu skříňku na šperky. Přinese ji.

„C'est cela que cherche monsieur?“

Pak náhlý příchod pana Corneliuse van Humperdincka, neobyčejně bohatého a obtloustlého a podezřívavého, a diskrétní odměna slečně Ade`le u výtahové šachty.

Grant něco křičel, ale jeho slova nenávratně odplula kamsi do tmy. „Cože?“ zavolal mu Wimsey do ucha. Grant znova zakřičel a tentokrát Wimsey zachytil slovo „šťáva“ dříve, než se rozplynulo. Jestli to byla zpráva dobrá, nebo špatná, nebyl lord Petr schopen posoudit.

Pana Murblese vzbudilo krátce po půlnoci zuřivé klepání na dveře. Poněkud vylekaně vystrčil hlavu z okna a skrz závoj deště uviděl vrátného s lucernou a za ním neforemnou postavu, kterou nebyl schopen identifikovat.

„Co se děje?“ zeptal se právník.

„Pane Murblesi, je tu mladá dáma a chce s vámi naléhavě mluvit.“

Postava vzhlédla a Murbles ve světle lucerny zahlédl pod přiléhavým kloboučkem lesklé černé vlasy.

„Pane Murblesi, prosím vás, pojd'te dolů. Volal Bunter. Tahle dáma přijela, aby svědčila, a prý by neměla zůstat sama – je celá vyděšená. Řekl, že to je moc a moc důležité, a Bunter vždycky ví, co říká.“

„Řekl vám, jak se jmenuje?“

„Nějaká paní Grimethorpová.“

„Panebože! Vteřinku, mladá paní, hned jsem dole!“

A opravdu, pan Murbles se objevil v županu u dveří dříve, než by se od něj dalo čekat.

„Pojd'te dál, milá paní. Hned se vám věnuji, jen co se obléknu. Udělala jste moc dobře, že jste přišla za mnou. Moc, moc rád vás vidím. Strašné počasí, co? Perkinsi, buďte tak hodný a vzbud'te pana Murphyho, aby byl tak laskav a nechal mě od něj zavolat.“

Murphyho – hřmotného přátelského irského advokáta – nemusel nikdo budit. Měl na návštěvě partičku kamarádů a byl rád, že mohl Murblesovi posloužit.

„Jste to vy, Biggsi? Tady Murbles. To Denverovo alibi –“

„Ano?“
„Přišlo samo od sebe za mnou.“
„Panebože! Neříkejte!“
„Můžete přijít na Piccadilly 110A?“
„Už běžím.“

Byla to zvláštní společnost, jež se sešla u Wimseyho krbu – bledá žena, která sebou nervózně trhla při každém zvuku; právníci, s bystrým pohledem a kamenným výrazem; lady Mary; Bunter, výkonnost sama. Příběh paní Grimethorpové byl docela prostý. Od Petrovy návštěvy trpěla výčitkami svědomí. Využila chvíle, kdy se její manžel opil v hospodě, osedlala koně a odjela do Stapley.

„Nemohla jsem už dál mlčet. Raději ať mě muž zabije, stejně jsem tak nešťastná, že třeba na tom v rukou božích nebudu hůř – všechno je lepší, než aby ho pověsili za něco, co neudělal. Byl ke mně milý a já byla zoufale nešťastná, taková je pravda, – a jenom doufám, že jeho paní na něj nebude příliš tvrdá, až se to dozví.“

„Ne, o to nejde,“ pan Murbles si odkašlal. „Promiňte na moment, madam. Sire Impeyi –“

Oba právníci se začali šeptem dohadovat v okenním výklenku.

„Jde o to,“ řekl sir Impey, „že tím, že sem přišla, za sebou spálila všechny mosty. Kardinální otázka teď je, jestli to riziko stojí za to. Konec konců, nevíme, co za důkaz má Wimsey!“

„To nevíme,“ přikývl pan Murbles. „Proto bych se klonil k tomu podstoupit to riziko a předvolat ji jako svědka.“

„Jsem připravena to riziko podstoupit,“ ozvala se chladně paní Grimethorpová.

„Toho si pochopitelně velice vážíme,“ odpověděl sir Impey. „Ale my musíme především mít na zřeteli riziko pro našeho klienta.“

„Jaké riziko?“ vykřikla lady Mary. „To svědectví dokazuje, že je nevinný!“

„Můžete s naprostou jistotou odpřísáhnout, kdy vévoda z Denveru dorazil do Grinder's Hole?“ zeptal se advokát, jako by lady Mary neslyšel.

„Podle kuchyňských hodin – a ty jsou velice přesné – bylo čtvrt na jednu.“

„A odešel – ?“

„Asi pět minut po druhé.“

„A jak dlouho to trvá muži rychlým krokem do Riddlesdale Lodge?“

„Dobrou hodinu. Je to namáhavá chůze, nejdřív prudké stoupání a pak dolů k potoku.“

„Paní Grimethorpová, v těch časových údajích se nesmíte nechat obžalobou zvíkat, protože se budou snažit dokázat, že Denver měl čas Cathcarta zabít buď předtím, než odešel, nebo potom, co se vrátil. Jakmile připustíme, že vévoda měl něco, co chtěl za každou cenu udržet v tajnosti, sami dodáme obžalobě přesně to, co zatím postrádá – motiv pro zavraždění toho, kdo jeho tajemství odhalil.“

Nastalo ohromené ticho.

„Smím-li se zeptat, madame,“ pokračoval sir Impey, „měl někdo nějaké podezření?“

„Manžel to tušil,“ odpověděla chraptivě. „Určitě ano. Věděl to od začátku. Ale nemohl nic dokázat. A té noci –“

„Které noci?“

„Kdy došlo k té vraždě – chtěl mi nastražit past. Vrátil se v noci ze Stapley, aby nás přistihl a zabil. Jenomže než vyrazil ze Stapley, tak toho moc vypil a noc strávil v příkopu. Kdyby ne, mohli byste teď navíc vyšetřovat Geraldovu smrt, a mou ovšem taky.“

Mary měla zvláštní pocit, když slyšela bratrovo jméno zmíněno takhle, tou neznámou ženou a v téhle společnosti. Zčista jasna se zeptala: „Pan Parker nepřijde?“

„Ne, moje zlatá,“ řekl Murbles káravě. „Tohle není policejní záležitost.“

„Myslím, že nejlépe bude,“ usoudil sir Impey, „když tohle svědectví zařadíme, a bude-li to nutné, zajistíme paní Grimethorpové ochranu. Mezitím –“

„Paní Grimethorpová půjde se mnou a bude bydlet s matkou,“ prohlásila rozhodně lady Mary.

„Milá dámo, to by bylo za daných okolností velice nerozumné,“ snažil se jí to rozmluvit pan Murbles. „Myslím, že si neuvědomujete –“

„Matka to tak chce,“ přerušila ho mylady. „Buntře, zavolejte taxi.“

Murbles bezmocně rozhodil rukama, ale sir Impey to bral z humorem. „Vzdejte to, Murblesi,“ řekl. „Čas a potíže zkrotí tvrdohlavou mladou ženu, ale s tvrdohlavou starou ženou nepohne nic na zemi.“

A tak to bylo z londýnského domu vévodkyně-vdovy, odkud lady Mary zavolala Parkerovi, aby mu sdělila poslední vývoj událostí.

Sedmnáctá kapitola Výmluvný nebožtík

„Je connaissais Manon; pourquoi m'affliger tant d'un malheur que j'avais dû prévoir.“

Manon Lescaut

Počasí se vybouřilo do nádherného čerstvého dne, obloha se vyjasnila a ostrý vítr proháněl po modrém nebi kupovitá oblaka.

Vévoda z Denveru strávil hodinu hádkou se svými advokáty, než se konečně vydali do soudní síně, a dokonce i na klasické tváři sira Impeye lemované vlnami paruky bylo vidět, jak je dohrátý.

„Nic neřeknu,“ trval tvrdohlavě na svém vévoda. „Bylo by to ode mě hnusné. Asi vám nemůžu zabránit, abyste ji předvolali, když to sama chce – což je od ní zatraceně hezké – ale já si teď připadám jako ještě větší mizera.“

„Radši to tak necháme,“ souhlasil Murbles. „Udělá to dobrý dojem. Bude se chovat jako dokonalý džentlmen. Lordům se to bude líbit.“

Sir Impey, který si až do rána připravoval závěrečnou řeč, přikývl.

První svědek toho dne byl dosti překvapivý. Byla to dáma jménem Eliza Briggssová, známá jako Madame Brigitte z New Bond Street, kde vlastnila salón krásy a parfumerii. Měla rovněž pobočku v Paříži a spoustu aristokratické klientely obou pohlaví.

Kapitán Cathcart patřil několik let k jejím stálým klientům jak v Londýně, tak v Paříži. Nechával si dělat masáž a manikúru. Po válce za ní byl kvůli několika drobným jizvám způsobeným úlomky šrapnelu. Dával si na svém zjevu velice záležet, a pokud to u muže nazvete marnivostí, pak lze směle říct, že Cathcart marnivý byl. Děkuji vám. Sir Wigmore Wrinking neměl na svědkyni

žádné dotazy a vznešení lordové si lámali hlavu, co ten výstup měl znamenat.

V té chvíli se Sir Impey Biggs naklonil dopředu a poklepává důrazně ukazováčkem na spis, řekl:

„Mylordi, obhajoba si je natolik jistá svým vítězstvím, že dosud ani nepovažovala za nutné prokázat alibi obžalovaného –“, když vtom nastal rozruch u dveří síně, z něho se vynořil soudní zřízenec, chvatně došel k siru Impeyovi a předal mu lístek se vzkazem. Sir Impey si ho přečetl, odložil spis a zvučným hlasem pronesl tak silně, že to zaslechl i nahluchlý vévoda z Wiltshiru:

„Mylordi, mám to potěšení vám sdělit, že náš chybějící svědek je tady. Předvolávám lorda Petra Wimseyho.“

Okamžitě všichni začali natahovat krk a upírali oči na špinavou a zaolejovanou postavu, která spěchala dlouhou místností k lavici svědků. Sir Impey Biggs poslal lístek se vzkazem panu Murblesovi, pak se otočil ke svědkovi, který se střídavě uculoval na všechny známé a střídavě příšerně zíval, a požádal ho, aby složil přísahu.

Svědek pak vypověděl následující:

„Jsem Peter Death Bredon Wimsey, bratr obviněného. Bydlím na adrese Piccadilly 110A. V důsledku toho, co jsem vyluštil na onom kousku pijáku, který tímto identifikuji, jsem odjel do Paříže, abych vyhledal jistou dámu. Jméno té dámy je slečna Simona Vonderaa. Zjistil jsem, že odjela z Paříže s mužem jménem Van Humperdinck. Odjel jsem za ní a nakonec jsem ji objevil v New Yorku. Požádal jsem ji, aby mi dala dopis, který jí napsal Denis Cathcart tu noc, co zemřel. (Pozdvižení v sále.) Předkládám ten dopis s podpisem slečny Vonderaa v rohu pro identifikaci, kdyby vám Wiggy chtěl něco namluvit. (Pobavení v sále, v němž se ztratily rozhořčené protesty obžaloby.) A Biggy, vám se omlouvám, že jsem vám nemohl dát vědět dřív, ale dostal se mi do rukou teprve předevcírem. Přiletěli jsme, jak nejrychleji to šlo,

jenomže jsme měli závalu na motoru a museli jsme přistát před Whitehavenem, a kdybychom museli dolů o půl míle dřív, tak bych tu teď nebyl.“ (Potlesk, který Lord High Steward chvatně potlačil.)

„Mylordi,“ řekl sir Impey, „jste svědky, že jsem ten dopis neměl příležitost vidět. Nemám ponětí, co v něm je. Ale jsem si natolik jistý, že může mému klientovi pouze prospět, že jsem ochoten – ne, že jsem rád – že ho mohu okamžitě zařadit jako předmět doličný, a aniž bych ho předtím četl, přijmu jeho obsah, ať je, jaký je.“

„Rukopis musí být předem identifikován jako rukopis oběti,“ připomněl Lord High Steward.

Pera všech reportérů skřípala po papíru. Hubený mládenec, jenž pracoval pro Daily Trumpet, si spokojeně olízl rty, jak věřil skandál ve vysokých kruzích – nikdy se nedozvěděl, že chyběla pouhá minuta a dozvěděl by se o skandálu mnohem pikantnějším.

Slečna Lydia Cathcartová byla zavolána, aby dosvědčila, že jde o Cathcartův rukopis, načež se ho chopil Lord High Steward a oznámil:

„Dopis je francouzsky, musíme ho nechat pod přísahou přeložit.“

„Zjistíte,“ ozval se svědek náhle, „že ty kousky slov na pijáku skutečně pocházejí z tohoto dopisu. A omlouvám se, že to zdůrazňuji.“

„Předvolala snad obhajoba svědka jako experta?“ zeptal se chabě sir Wigmore.

„Jasně!“ řekl lord Petr. „Jenomže, abych tak řekl, Biggy o tom dotěd' nevěděl.“

Biggy a Wiggy, dva prima chlapíci byli,
šli k soudu, když hodiny desátou bily –“

„Sire Impey, musím vás důrazně žádat, abyste svědka krotil.“

Lord Petr se uculil a v následující pauze byl povolán překladatel a vzat pod přísahu. Pak byl konečně dopis v naprostém tichu přečten.

Riddlesdale Lodge
Stapley
13. října 1923

Simono,

právě jsem dostal Tvůj dopis. Co říct? Nemá smysl Tě prosit nebo kárat. Nepochopila bys to, nejspíš bys pak dopis ani nečetla.

Kromě toho, celou tu dobu jsem věděl, že mě jednou zradíš. Posledních deset let jsem procházel peklem žárlivosti. Jsem si naprosto jistý, žeš nikdy neměla v úmyslu mi ublížit. Byla to právě tahle tvoje naprostá bezstarostnost a lehkost, s níž ses dokázala chovat nečestně, které mi připadaly tak kouzelné. Všechno tohle jsem věděl a přece jsem Tě miloval.

Ne, ne, miláčku, nikdy jsem si o Tobě nedělal žádné iluze. Vzpomínáš si na naše první setkání té noci v kasinu? Bylo Ti sedmnáct a byla jsi tak krásná, až to bralo dech. Hned druhý den jsi za mnou přišla a řekla jsi mi, velice roztomile, že mě miluješ a že já jsem Tvůj první. Holčičko moje, to nebyla pravda. Předpokládám, že když jsi byla sama, smála ses, jak snadno jsi mě oklamala. Ale nebylo čemu se smát. Od našeho prvního polibku jsem už předvídal tuto chvíli.

Obávám se, že jsem natolik sentimentální, že Ti přece jenom povím, cos mi provedla. Třeba Ti to bude líto. Ne, to ne, kdybys dokázala čehokoliv litovat – to už bys nebyla Simona.

Před deseti lety, před válkou, jsem byl bohatý muž – nebyl jsem tak bohatý, jako Tvůj nový americký přítel, ale dost bohatý na to, abych Ti mohl dát, cos chtěla. Před válkou jsi toho ještě nechtěla tak moc, Simono. Kdo Tě naučil takové rozmařilosti,

když jsem byl pryč? Myslím, že to ode mne bylo velice taktní, že jsem se nikdy nezeptal. Většina mého majetku byla v německých a ruských cenných papírech a víc než tři čtvrtiny z nich byly rázem bezcenné. Zbývající francouzské výrazně ztratily na ceně. Měl jsem samozřejmě ještě svůj kapitánský plat, ale ten nebyl valný. Válka ještě neskončila a už jsi dokázala utratit všechny moje úspory. Samozřejmě, byl jsem blázen. Mladý muž, jehož příjem se zredukoval na pouhou čtvrtinu, si nemůže dovolit drahou milenkou a byt na Avenue Kléber. Buď by měl milenkou pustit k vodě, nebo ji požádat o trochu sebeobětování. Jenomže já se neodvážil Tě o cokoliv žádat. Kdybych k Tobě jednoho dne přišel a řekl Ti: 'Simono, přišel jsem o všechny peníze!' – co bys mi asi tak řekla?

Co myslíš, že jsem udělal? Předpokládám, žes o tom nikdy ani neuvažovala. Nezajímalo Tě, jestli přicházím o peníze a o čest a o štěstí, jenom abych si Tě udržel. Zoufale jsem se vrhl na hazardní hry. A co horšího, začal jsem při hře podvádět. Vidím Tě, jak krčíš rameny a říkáš: „Dobře Ti tak!“ Ale hrát falešně je odporné, a kdyby to vyšlo najevo, degradovali by mě.

Kromě toho, nemohlo mi to procházet věčně. V Paříži došlo k ošklivé scéně, i když mi nakonec nic nedokázali. Takže jsem se zasnoubil s tou anglickou dívkou, o níž jsem Ti řekl – vévodovou dcerou. Povedené, co? Dokonce jsem uvažoval, že budu vydržovat milenkou z peněz své manželky! Ale udělal jsem to, a udělal bych to znovu, jen kdybych Tě dostal zpět.

A teď jsi mě hodila přes palubu. Ten Američan je fantasticky bohatý. Už dlouho jsi do mě hučela, že byt je příliš malý a že se k smrti nudíš. Tvůj 'dobrý přítel' Ti může nabídnout auta, diamanty – Aladinův palác, modré z nebe. Připouštím, že láska a čest ve srovnání s tím vypadají chabě.

Co naplat. Naštěstí je vévoda tak hloupý, že nechává revolver v zásuvce psacího stolu. Kromě toho, právě se mě byl zeptat, co je pravdy na mé kariéře falešného hráče. Takže jak vidíš, hra

skončila. Nic Ti nevyčítám. Předpokládám, že mou sebevraždu zdůvodní strachem, že to na mě prasklo. Tím lépe. Nestojím o to, aby se moje milostná aféra objevila v Sunday Press.

Sbohem, moje milá – ach, Simono, miláčku, můj miláčku, sbohem. Mnoho štěstí s Tvým novým milencem. Se mnou si nedělej starosti – co na tom záleží? Panebože – jak moc jsem Tě miloval, jak moc Tě miluji přes to všechno i teď. Je po všem. Už nikdy mi nezlomíš srdce. Jsem šílený – šílený žalem. Sbohem!“

Osmnáctá kapitola

Řeč obhajoby

„Nikdo; já sám; sbohem.“
Othello

Po přečtení Cathcartova dopisu i přítomnost žalovaného na lavici svědků vypadala nepříliš dramaticky. Při prokurátorově křížovém výslechu Denver trval na svém, že několik hodin bloudil po loukách, aniž by někoho potkal, i když byl nucen připustit, že sešel dolů už v půl dvanácté a nikoliv v půl třetí, jak tvrdil koronerovi. Sir Wigmore Wrining toho náležitě využil a snažil se přítomným vsugerovat, že Cathcart vévodu vydíral – hleděl přitom tak upřeně směrem, v němž ve vedlejší místnosti čekala mezi ostatními svědky i paní Grimethorpová, až měli sir Impey Biggs, pan Murbles, lady Mary i Bunter dojem, že prokurátorovy oči dokáží vidět i skrz zeď. Po obědě sir Impey Biggs vstal, aby pronesl závěrečnou řeč za obhajobu.

„Mylordi, Vaše Lordstva nyní vyslechla – a já, jenž jsem po tyto tři úzkostné dny vše sledoval a obhajobu vedl, vím, s jakým zájmem a sympatiemi – důkazy, které můj vznešený klient předložil na svou obhajobu proti děsivému obvinění z vraždy. Slyšeli jste, jak mrtvý – jakoby ze svého hlubokého hrobu – pozdvihl svůj hlas, aby vylíčil, co se skutečně událo té osudové noci z třináctého na čtrnáctého října, a jsem si jistý, že v hloubi svých srdcí nemáte nejmenší pochyby, že to líčení je pravdivé.

Jak Vaše Lordstva vědí, já sám jsem obsah dopisu mrtvého předem neznal a vyslechl jsem ho až teď, kdy byl čten v této soudní síni. A soudě dle hlubokého dojmu, kterým zapůsobil na mou mysl, si dokážu představit, jak mocně a bolestně musel

zapůsobit na Vaše Lordstva. Myslím, že přes svou mnohaletou zkušenost obhájce v kriminálních případech jsem se nesetkal s tak smutným příběhem mladého muže, kterého osudová vášně – protože v tomto případě myslím můžeme právem tento poněkud otřepaný výraz použít – kterého osudová vášně vedla krok po kroku do propasti a nakonec k násilné smrti vlastní rukou.

Můj vznešený kolega prokurátor obvinil mého klienta z vraždy tohoto mladého muže. Že se tohoto činu nedopustil, musí být ve světle toho, co jste vyslechli, Vaším Lordstvům tak jasné, že všechna další slova na toto téma se mohou zdát absolutně nadbytečná. Ve většině případů tohoto druhu jsou předložené důkazy matoucí a vzájemně si odporují. V tomto případě však je posloupnost událostí tak jasná, tak logická, že i kdybychom sami byli přítomni a na vlastní oči viděli odvíjející se drama, jako je viděl všemohoucí Bůh, sotva bychom měli živější a přesnější obraz událostí té noci. Povšimněme si, že kdyby smrt Denise Cathcarta byla jedinou událostí té noci, odvážím se tvrdit, že pravda by nebyla ani na moment zpochybňována. Jelikož však neuvěřitelnou shodou okolností se nit Cathcartova osudu propletla s osudy dalšími, dovolím si vám vše převyprávět ještě jednou od samého začátku, pro případ, že by příliš mnoho svědků mohlo mít za následek, že některý z klíčových momentů by stále ještě nebyl zcela jasný.

Dovolte tedy, abych se vrátil na začátek. Slyšeli jste, že se Denis Cathcart narodil z nerovného sňatku – ze spojení mladičké půvabné italské dívky s Angličanem o dvacet let starším, cynickým, panovačným a vášnivým mužem. Do osmnácti let žije s rodiči v Evropě, stěhuje se z místa na místo, poznává svět, ještě důkladněji než průměrný Francouz jeho věku, a učí se zákonům lásky v zemi, kde vražda z vášně je chápána a tolerována tak, jak tomu v této zemi nikdy být nemůže.

Když mu bylo osmnáct, potkala ho strašlivá rána. V krátké době ztrácí oba rodiče – svou krásnou a zbožňovanou matku a otce, jenž by byl mohl, kdyby zůstal naživu, usměrňovat temperamentní povahu, kterou přivedl na svět. Jenomže otec umírá a má poslední dvě přání, obě se zdají přirozená, ale za daných okolností se ukáží jako katastrofálně nerozumná. Syna svěruje do péče své sestry, kterou řadu let neviděl, s instrukcí, aby chlapec vystudoval jeho alma mater.

Mylordi, viděli jste slečnu Lydii Cathcartovou a slyšeli její svědectví. Jistě jste si uvědomili, jak odpovědně, jak svědomitě, s jakým křesťanským sebeobětováním plnila svěřenou roli, a přitom jak se jí nutně nepodařilo navázat přátelské pouto mezi sebou a sirotkem. Ubohý chlapec, postrádající rodiče na každém kroku, byl vržen v Cambridgi do společnosti mladých mužů naprosto odlišného původu a vychování. Mladému muži natolik znalému světa se museli jeho vrstevníci v Cambridge se svou zálibou ve sportu a studentských legráckách a s naivními exkurzemi do nočního života zdát neuvěřitelně dětinští. Vy všichni, vzpomenete-li si na léta strávená na svých Alma Mater, dokážete rekonstruovat Cathcartův život v Cambridge – napovrch veselý, vnitřně prázdný.

S ambicí vybudovat si diplomatickou kariéru se Cathcart spřátelil s řadou synků bohatých a vlivných mužů. V tomto smyslu si vedl dobře, a když v jedenadvaceti zdědil značné jmění, vypadalo to, že cesta k úspěchu je zaručena. Jakmile složil závěrečné zkoušky, zabouchl za sebou v Cambridgi dveře a odjel do Francie, zavedl se v Paříži a nenápadně, ale vytrvale si dláždil cestu do světa mezinárodní politiky.

Avšak v té chvíli dochází k onomu osudovému setkání, které ho posléze oloupí o majetek, o čest a nakonec i o život. Zamiluje se do mladé ženy výjimečné krásy a neodolatelného půvabu, jakými je rakouské hlavní město proslulé. Je očarován Simonou

Vonderaa, propadne jí tělem i duší, stejně osudově jako rytíř de Grioux propadne Manon.

Všimněte si, že ve věcech lásky se důsledně řídí evropskými pravidly: absolutní oddanost, absolutní diskrétnost. Slyšeli jste, jak tiše a nenápadně bydlel, jak rangé – solidní a spořádaný – se navenek jevil. Slyšeli jste svědectví o jeho nenápadném bankovním účtu, z něhož vybíral štědré částky na své vlastní jméno, inkasované v bankovkách středních hodnot, dostatečně doplňované každé čtvrtletí ‘úsporami’. Pro Denise Cathcarta dostal život novou dimenzi. Bohatý, ambiciózní, s krásnou a povolnou milenkou měl pocit, že svět mu leží u nohou.

Jenomže pak, mylordi, do téhle slibné kariéry jako blesk zasáhne válka – nemilosrdně smete jeho životní jistoty, rozboří základy, na nichž stojí jeho ambice, zničí a zpustoší – tak jako jinde – všechno, co dělalo život krásným a žádoucím.

Slyšeli jste, jak chrabře si Denis Cathcart vedl v armádě. Nemusím se o tom víc šířit. Jako tisíce jiných mladých mužů prošel udatně těmi pěti léty napětí a deziluzí, aby nakonec zjistil, že je sice živ a zdráv – na rozdíl od mnoha svých spolubojovníků -, ale jeho život je v troskách.

Z jeho velkého jmění, které se celé skládalo z ruských a německých cenných papírů, nezbylo doslova nic. Pomyslíte si: co na tom mohlo záležet mladému muži tak dobře připravenému, s takovými vynikajícími konexemi, s tolika možnostmi, jen se jich chopit? Stačilo vytrvat pár let a mohl znova získat většinu toho, co ztratil. Bohužel! Denis Cathcart nemohl čekat, mylordi! Hrozilo mu, že ztratí cosi, co mu bylo dražší než bohatství a kariéra. Potřeboval peníze, hodně peněz, a hned.

Mylordi, v tom dojemném dopise, který jsme vyslechli, nezaznělo nic dojemnějšího a děsivějšího než ono doznání: ‘Celou tu dobu jsem věděl, že mě jednou zradíš.’ Celou tu dobu zdánlivého štěstí věděl – i když mu to nebylo nic platné -, že jeho

dům je postaven na písku. ‘Nikdy jsem si o tobě nedělal iluze’, říká. Od prvního okamžiku jejich známosti mu lhala, věděl to, ale ani toto vědomí nedokázalo zpřetrhat pouta jeho osudové vášně. Pokud někdo z vás, mylordi, zakusil sílu lásky projevené tímto neodolatelným – snad mohu říci osudem předurčeným způsobem – , pak vám vaše zkušenost umožní vžít se do situace lépe, než to dokáží moje chabá slova. Jeden velký francouzský básník a jeden velký anglický básník vyjádřili takový cit několika slovy. Racine o takové fascinaci napsal:

C’est Vénus tout entie`re a` sa proie attaché.

A Shakespeare vyjádřil milencovu obsesi ve dvou dojemných řádcích:

Když milá přísahá, že jenom pravdu říká,
věřím jí, i když vím, že to je pouhá lež.

Mylordi, Denis Cathcart je mrtev. Nejsme tu od toho, abychom ho odsuzovali, ale pochopili a politovali.

Není třeba, abych vám připomínal do všech podrobností šokující proměny, jimiž tento džentlmen a voják bohužel prošel. Vyslechli jste ten příběh ve všech mrazivých a zdrcujících podrobnostech z úst monsieur du Bois-Gobey Houdin spolu s výrazy hanby a lítosti v dopise zesnulého. Víte, jak začal hazardně hrát, nejprve poctivě, pak nepoctivě. Víte, kde se braly ty vysoké částky, které se tak záhadně objevovaly v nepravidelných intervalech a v hotovosti, aby doplnily bankovní účet, který stále hrozivě balancoval na pokraji vyčerpání. Není třeba, mylordi, abychom příliš tvrdě odsuzovali tu ženu. Měřeno jejími měřítky, nezachovala se k němu nefér. Musela mít na mysli své vlastní zájmy. Dokud jí mohl platit, dávala mu za to krásu a vášeň a dobrou náladu a v přiměřené míře i věrnost. Když dál platit nemohl, považovala za rozumné přesunout pozornost jinam. Cathcart to chápal. Musí mít peníze, děj se co děj. A tak se na

neodvratné cestě do propasti uchýlil k poslednímu nečestnému kroku.

A to je ten bod, mylordi, v němž se Denis Cathcart a jeho nezáviděníhodný osud protnul s životem mého urozeného klienta a jeho sestry. To je ten bod, v němž se počaly všechny ty komplikace, jež vedly k tragédii 14. října, komplikace, jejichž objasnění je cílem tohoto důstojného a historického shromáždění.

Asi před osmnácti měsíci Cathcart zoufale hledající nějaký bezpečný zdroj příjmu potkal vévodu z Denveru, jehož otec byl před mnoha lety přítelem Cathcartova otce. Známost se slibně rozvíjela a Cathcart byl představen lady Mary, jež v té době (jak nám sama otevřeně řekla) 'byla volná', 'znehucená' a deprimovaná z odmítnutí, kterého se dostalo jejímu příteli panu Goylesovi. Lady Mary měla pocit, že se musí postavit na vlastní nohy, a přijala Denise Cathcarta s podmínkou, že si zachová svobodu a bude žít svůj nezávislý život podle vlastních představ a Denis Cathcart do něj bude zasahovat jen minimálně. Co tím vším Cathcart sledoval, vyjádřil sám trpkými slovy: 'Dokonce jsem si chtěl vydržovat milenkou z peněz vlastní ženy', k nimž není třeba nic dodat.

Takhle se věci mají v říjnu tohoto roku. Cathcart teď musí značnou část roku trávit v Anglii po boku snoubenky a Simona Vonderaa zůstává nestřežena na Avenue Kléber. Zdá se, že Cathcart byl se stavem věcí celkem spokojený; jediným problémem bylo, že lady Mary s podvědomým odporem svěřit se do rukou muže, jehož nemohla skutečně milovat, odkládala datum svatby. V Avenue Kléber je stále více cítit nedostatek peněz, přičemž náklady na šaty a klobouky a zábavu a tak dále neklesají. A mezitím se americký milionář, Cornelius Humperdinck, setkává se Simonou v Bois, na koňských dostizích, v opeře, v jejím bytě.

Jenomže lady Mary začíná mít ze svého zasnoubení stále horší pocit. A v tuto kritickou chvíli dostává pan Goyles zaměstnání,

skromné, ale dostatečně výnosné, aby z něj mohl uživit manželku. Lady Mary se proto rozhodne. Souhlasí, že uteče s panem Goylesem, a osud tomu chtěl, že den a hodina útěku byly stanoveny na třetí hodinu ranní dne čtrnáctého října.

Ve středu 13. října večer, kolem půl desáté, se společnost v Riddlesdale Lodge rozchází do svých pokojů. Vévoda z Denveru byl v místnosti na zbraně, ostatní v kulečnickové místnosti, dámy už byly nahoře, když sluha Fleming přináší z vesnice poštu. Vévodovi z Denveru doručil dopis s velice nepříjemnou a zarážející zprávou. Denisu Cathcartovi předal také dopis – dopis, který sice nikdy neuvidíme, ale jehož obsah snadno uhadneme.

Vyslechli jste svědectví pana Arbuthnota, že než si Cathcart dopis přečetl, odcházel do svého pokoje veselý a optimistický, s důvěrou, že datum svatby bude co nejdříve stanoveno. Chvíli po desáté, když za ním nahoru zašel vévoda z Denveru, přivítal ho zcela jiný Cathcart. Dřív než vévoda vůbec mohl zmínit účel návštěvy, Cathcart reagoval hrubě a urážlivě, působil dojmem muže, kterému selhaly nervy, a naléhal, že chce být sám. Je snad těžké, mylordi, ve světle toho, co jsme tu dnes vyslechli – ve světle faktu, že slečna Vonderaa dorazila do New Yorku 15. října na parníku Berengaria – uhadnout, jaká to zpráva zastihla Cathcarta během té krátké chvíle, že to tak radikálně změnilo jeho vztah k životu?

V této fatální chvíli, kdy je Cathcart konfrontován s ohromujícím poznáním, že ho jeho milenka opustila, přichází vévoda z Denveru s děsivým obviněním. Muž, s nímž seděl u jednoho stolu a jemuž poskytl střechu nad hlavou, muž, který si má vzít jeho sestru, není nic víc, než falešný hazardní hráč. A když Cathcart obvinění ani nepopře, když – nanejvýš urážlivě – prohlásí, že už nemá v úmyslu si vzít za ženu urozenou lady, s níž je zasnouben – je snad překvapující, že vévoda podvodníkovi zakáže, aby s lady Mary ještě kdy promluvil?

Tvrdím, mylordi, že každý člověk s trochou cti v těle by udělal totéž. Můj klient se spokojil s tím, že nařídil Cathcartovi, aby druhý den opustil jeho dům. A když Cathcart jako posedlý vyběhne ven do bouřky, volá za ním, ať se vrátí, a dokonce si dá tu práci přikázat sluhovi, aby nechal otevřené dveře do zimní zahrady. Je pravda, že nazval Cathcarta darebákem a řekl mu, že by ho měli vyhodit z armády, ale bylo to oprávněné. Na druhé straně na něj také z okna volal: „Neblázněte, vraťte se!“ či podle jednoho ze svědků: „Zatraceně, neblázněte a vraťte se!“ což má v sobě téměř přátelský nádech. (Smích.)

Teď bych rád obrátil pozornost Vašich Lordstev na mimořádnou slabinu v obvinění mého klienta, kterou je absence motivu. Bylo naznačeno, že příčinou hádky mezi vévodou a Cathcartem nebylo to, co vévoda z Denveru uvedl ve své výpovědi, ale něco důvěrnějšího mezi nimi dvěma. O povaze této věci nepadlo nic bližšího, nebyl o tom podán ani náznak důkazu, s výjimkou toho, co řekl ten pozoruhodný svědek, Robinson, který, jak se zdá, má pífkou na všechny známé, a tak nafoukl některé triviální poznámky, takže vypadají úžasně důležitě. Vaše Lordstva mohla sledovat chování pana Robinsona na lavici svědků a dokáží sami posoudit, kolik váhy je nutno přikládat jeho pozorováním. Naproti tomu obhajoba byla schopna dokázat, že uvedená vévodova stížnost byla zcela opodstatněná.

Takže Cathcart vyběhne na zahradu. V prudkém dešti přechází bezhlavě sem a tam a představuje si, jaká ho čeká budoucnost poté, co náhle přišel o lásku, bohatství i čest.

V domě se mezitím otevřou dveře ložnice a kradmé kroky sestupují do přízemí. Víme kdo to je – paní Pettigrewová-Robinsonová identifikovala zaskřípání dveří. Je to vévoda z Denveru.

To připouštíme. Ale od tohoto okamžiku nesouhlasím s vývody svého ctihodného kolegy zastupujícího žalobu. Je nám

naznačováno, že vévoda, poté, co o tom náležitě popřemýšlel, došel k závěru, že Cathcart představuje nebezpečí pro společnost a bude lepší mrtvý než živý – či že hanba, kterou uvrhl na rodinu Denverů, je tak hrozná, že ji může smýt pouze Cathcartova smrt. A máme uvěřit, že se vplížil do pracovny, popadl ze stolu revolver a vykradl se ven do noci, aby našel Cathcarta a chladnokrevně ho zlikvidoval.

Mylordi, je snad nutné, abych upozornil na absurditu takových domněnek? Jaký myslitelný důvod by mohl vévoda z Denveru mít pro chladnokrevnou vraždu muže, kterého se jediným slovem navzdýcky zbavil? Obžaloba vás přesvědčovala, že jak tak vévoda o Cathcartově chování uvažoval, jeho provinění mu začalo připadat horší a horší – nabylo přímo gigantických rozměrů. O něčem takovém, mylordi, mohu říct jen jedno – že chatrnější záminku, jak obvinít nevinného muže z nutkání vraždit, zatím ještě nikdo nevymyslel, dokonce ani bujná fantazie advokátů. Nebudu mařit svůj čas ani vás urážet tím, že bych s ní polemizoval. Opět jsme slyšeli, že důvodem k hádce nebylo to, co je udáváno, a že vévoda měl důvod k obavě, že jakási akce ze strany Cathcartovy by pro něj měla katastrofální důsledky. Pochybností tohoto tvrzení jsme se již zabývali. Je to předpoklad, vykonstruovaný in vacuo, můj vážený kolega si prostě neví rady, jak vysvětlit řadu okolností v souladu se známými fakty. Už počet a různost motivů, které obžaloba předložila, dokazuje, že si je vědoma, jak špatně si v tomto případě stojí. Zoufale pátrají kde se dá po jakémkoliv vysvětlení, které by vzbudilo dojem oprávněnosti jejich absurdního obvinění.

Nyní bych rád, aby Vaše Lordstva upřela pozornost na velice důležité svědectví týkající se okna v pracovně Riddlesdale Lodge, jak ho předložil inspektor Parker. Řekl vám, že okno bylo násilně otevřeno zvenku, když byla kapesním nožem odtlačena okenní západka. Kdyby v půl dvanácté v noci byl v pracovně vévoda z

Denveru, proč by se tam měl dobývat oknem? Vévoda byl v té době v domě. Když ale navíc zjišťujeme, že Cathcart měl v kapse nůž a že na jeho čepeli jsou rýhy, které mohly vzniknout páčením kovové západky, je zřejmé, že to nebyl vévoda, ale Cathcart, kdo zvenku otevřel okno a vlezl dovnitř, aby se zmocnil revolveru – netušil přitom, že vévoda pro něj nechal otevřené dveře do zimní zahrady.

Ale není třeba tento bod příliš zdůvodňovat – my totiž víme, že kapitán Cathcart v pracovně byl, protože jsme během důkazního řízení viděli savý papír, který Cathcart přitiskl na dopis pro Simonu Vanderaa, a lord Petr nám pověděl, jak osobně vzal tento savý papír z podložky na psaní v pracovně několik dní po Cathcartově smrti.

A dovolte, abych obrátil vaši pozornost na význam jednoho místa ve výpovědi vévody z Denveru. Vévoda uvedl, že krátce před třináctým říjnem, když byl s Cathcartem v pracovně, všiml si revolveru v zásuvce.“

Lord High Steward: „Moment, sire Impeyi, takhle přesně to v mém záznamu není.“

Sir Impey Biggs: „Mýlím-li se, pak prosím Jeho Lordstvo o omluvu.“

Lord High Steward: „Přečtu vám, jak to tu mám. ‘Hledal jsem nějakou starou fotografii Mary pro Cathcarta, a přitom jsem na něj narazil.’ Není tu nic o tom, že by Cathcart byl přítomen.“

Sir Impey Biggs: „Kdyby Vaše Lordstvo laskavě přečetlo další větu –“

Lord High Steward: „Jistě. Další věta zní: ‘Vzpomínám si, že jsem přitom poznamenal, jak ten revolver zrezivěl.’“

Sir Impey Biggs: „A další?“

Lord High Steward: „‘Komu jste tu poznámku řekl?’ Odpověď: ‘To vážně nevím, ale jasně se pamatuji, že jsem to řekl.’“

Sir Impey Biggs: „Velice děkuji Vašemu Lordstvu. Když vévoda udělal tuto poznámku, hledal fotografii, kterou chtěl dát kapitánovi Cathcartovi. Myslím, že lze celkem s jistotou předpokládat, že ta poznámka byla určena Cathcartovi.“

Lord High Steward (k peerům): „Vaše Lordstva sama posoudí, do jaké míry je tato domněnka věrohodná.“

Sir Impey Biggs: „Pokud Vaše Lordstva přijmou za dané, že Denis Cathcart o revolveru věděl, je celkem nepodstatné, v kterém okamžiku ho uviděl. Jak jste slyšeli, dotyčná zásuvka stolu byla stále odemčená. Mohl si revolveru všimnout kdykoliv, třeba když hledal dopisní obálku nebo pečetní vosk či kdovíco. Každopádně podstatné je, že kroky v pracovně, které zaslechli ve středu v noci plukovník a paní Marchbanksovi, patřily Denisovi Cathcartovi. Když tam psal dopis na rozloučenou, možná s revolverem ležícím na stole před sebou – ano, přesně v téhle chvíli vyklouzl vévoda z Denveru z ložnice, seběhl dolů a vyšel dveřmi zimní zahrady ven. Ted’ přicházíme k té neuvěřitelné části celého případu – opět nacházíme dvě posloupnosti událostí, které se odvíjejí naprosto nezávisle, aby se protnuly v jednom časovém okamžiku a způsobily tím nekonečný zmatek.

Užil jsem slova ‘neuvěřitelná’ – ne proto, že každá náhodná shoda okolností je neuvěřitelná, v každodenním životě se setkáváme každou chvíli s tak pozoruhodnými náhodami, že by si je žádný spisovatel netroufl napsat – ale pouze proto, abych použitím toho slova předběhl pana žalobce, jenž se už chystal mi ho vmést do tváře. (Smích.)

Mylordi, toto je první z neuvěřitelných – já se nebojím toho slova užít – náhod. V 23.30 vévoda jde dolů a Cathcart je v pracovně. Můj vážený kolega žalobce velice oprávněně vytloukl, co se dalo, z rozporu mezi svědkovou výpovědí před koronerem – a sice, že neopustil dům před půl třetí ráno – a jeho současnou výpovědí – že odešel už v půl dvanácté. Mylordi, ať už se

rozhodnete interpretovat tento vévodův skutek jakkoliv, musím vám znovu připomenout, že prvé tvrzení bylo vyřčeno v době, kdy všichni předpokládali, že výstřel byl vypálen ve tři hodiny ráno, takže onen chybný údaj byl z hlediska alibi zcela bezcenný.

Velký důraz byl také kladen na fakt, že vévoda z Denveru nemá pro dobu od 23.30 do 3.00 alibi. Ale mluví-li vévoda pravdu a chodil celou tu dobu po loukách, kde nikoho nepotkal, tak jaké alibi by asi tak mohl mít? Není jeho povinností vysvětlovat každý krok, který během těch čtyřadvaceti hodin udělal. Žádný důkaz, který by vyvrátil jeho výpověď, jsme neslyšeli. A je naprosto pochopitelné, že po té scéně s Cathcartem se šel projít, aby se uklidnil.

Mezitím Cathcart dopsal dopis a hodil ho do poštovního pytle. V celém tomto případě není nic paradoxnějšího než historie tohoto dopisu. Zatímco tělo mrtvého muže leželo u prahu domu a detektivové a doktoři všude pátrali po stopách, obvyklá rutina anglické domácnosti pokračovala nerušeně dál. Dopis, který obsahoval odpovědi na všechny otázky, ležel nerušeně v poštovním pytli, dokud nebyl odnesen jako každý jiný den na poštu, jen aby byl nakonec za dva měsíce dopraven zpět, za cenu obrovských nákladů, s fatálním zpožděním a s riskováním života – oběť slavné anglické věty: provoz nepřerušen.

Nahoře si lady Mary sbalila kufřík a píše dopis na rozloučenou svým blízkým. Cathcart si bere revolver a spěchá ven na zahradu. Dál chodí sem a tam – jen Bůh ví, co se mu honí hlavou – nepochybně hodnotí svůj život, trýzněn marnými výčitkami svědomí, s trpkostí myslí na ženu, která ho zničila. Vzpomene si na drobnost, kterou mu dala, kočku z platiny a s diamanty, která mu měla přinést štěstí! S touhle věcí na srdci rozhodně umírat nechce! Vztekle ji odhodí daleko od sebe. Pak si přiloží revolver k hlavě.

Ale v poslední chvíli se zarazí. To ne! To ne! V duchu vidí vlastní tělo k nepoznání znetvořené – roztříštěná tvář – prasklé oční bulvy – krev a mozek odporně rozstříknuté kolem. Ne. Ať kulka čistě projde srdcem. Ani ve smrti nestrpí myšlenku, že by vypadal – takhle!

Přiloží revolver k hrudi a stiskne kohoutek. Se zaúpěním klesne k zemi. Zbraň mu vyklouzne z ruky. Prsty si tiskne k hrudi.

Domovník, jenž výstřel zaslechl, se podívá, jak blízko domu se pytláci odvážili. Proč nejsou venku na vřesovišti? Napadnou ho zajíci v sadu. Vezme lucernu a v hustém dešti se tam jde podívat. Nic. Jen tráva napitá vodou a mokré stromy. Mýliti se je lidské. Usoudil, že se mu výstřel jen zdál, a vrací se do teplé postele. Uplyne půlnoc. Pak další hodina.

Děšť poněkud zeslábl. A hleďme! Tam v křovinách – co to bylo? Nějaký pohyb. Postřelený muž se hýbe – se zaúpěním se snaží vstát. Zmrzlý na kost, zesláblý ztrátou krve, roztřesený horečkou z rány, jen matně ví, co se s ním děje. Tápavě nahmatá ránu v hrudi. Vyndá kapesník a přitiskne ho na ránu. S klouzáním a klopýtáním se vydá k cestě. Kapesník z rány sklouzne na zem a leží ve spadaném listí vedle revolveru.

Cosí v jeho umírajícím mozku mu říká, aby se snažil dostat k domu. Je mu bídne, všechno ho bolí, je mu střídavě zima a horko a má příšernou žízeň. Tam vpředu ho někdo vezme dovnitř a ujme se ho – dá mu napít. Kymácivě udělá pár kroků, pak spadne na kolena a po čtyřech pokračuje v té děsivé cestě k domu. Chvilku zase jde, chvilku se plazí a vleče ztěžklé nohy za sebou. Konečně dveře do zimní zahrady! Tady je pomoc. A voda ve žlabu u studny, aby utišila horečku. Doplází se k ní a snaží se pozdvihnout. Dýchání je stále obtížnější – jakoby mu na prsou leželo těžké závaží. Ještě vstane – děsivě se rozkašle – z úst se mu řine krev. Znova klesne k zemi. Je po všem.

A opět minou hodiny. Třetí hodina ranní, přišla chvíle milostné schůzky. Mladý milenec dychtivě přeलेze plot a spěchá zahradou, aby se setkal s nevěstou. Je zima a mokro, ale je příliš šťastný, aby si všímal okolí. Projde křovinami, aniž by cokoliv zpozoroval. Dorazí ke dveřím do zimní zahrady, kterými k němu každou chvíli vyjde láska a štěstí, a vtom o cosi zakopne – je to mrtvola muže!

Strašně se vyděsí. Slyší vzdálené kroky. Posedne ho jediná myšlenka – zmizet z téhle hororové scény! Skočí zpět do křovin, právě když se na cestě objeví vévoda z Denveru, možná trochu unavený, ale s klidnou myslí po noční procházce. Jenomže vzápětí se setkává s opuštěnou nevěstou nad mrtvolou jejího snoubence.

Mylordi, zbytek je jasný. Lady Mary, tváří v tvář té děsivé scéně dojde k závěru, že její milenec zavraždil kapitána Cathcarta a rozhodne se – jistě si všichni uvědomujete, kolik odvahy k tomu bylo zapotřebí – zatajit, že George Goyles kdy na scéně vůbec byl. Tato její ukvapená reakce měla za následek mnoho záhad a zmatků. A přesto, mylordi, jelikož rytířskost je ctnost, nikdo z nás jistě nevypustí z úst křivé slov proti této galantní dámě. Jak se zpívá v té staré písni:

Bůh sešle každému, jenž mrtev leží
takové jestřáby, psy a přítele, co ho střeží.

Myslím, mylordi, že už není nic, co bych vám ještě měl říct. Vám teď přísluší důstojný a radostný úkol osvobodit urozeného peera, vašeho druha, od nespravedlivého nařčení. Všichni jsme jenom lidé, a tak někteří z vás jsou rozladěni a jiným připadá směšné, že musí mít na sobě středověkou nádheru šarlatu a hermelínu, tak cizí vkusu a zvykům naší utilitární doby. Dobře víte, že to není

ani balzám, žezlo, jablko,
meč, berla či koruna královská,
šat perlami a zlatem protkávaný,
nadutý titul, příval pompy,
jenž do vysokých světa břehů pere,

co může dodat důstojnosti vznešenému rodu. Ale přece jen, vidět den za dnem hlavu jednoho z nejstarších a nejvznešenějších anglických šlechtických rodů stát zde, vyvrženého z vašeho společenství, zbaveného roucha, které mu historicky náleží, a oděného pouze do spravedlivosti svého případu – to ve vás zcela jistě muselo vzbudit soucit a rozhořčení.

Mylordi, je vaším radostným privilegiem, abyste vrátili vévodovi z Denveru tyto tradiční symboly jeho vysokého postavení. Až vám bude položena kardinální otázka: Shledáváte Geralda, vévodu z Denveru, vikomta St. George, vinného, nebo nevinného z děsivého zločinu vraždy, pak každý jeden z vás bude moci s důvěrou nenarušenou ani stínem pochybností položit ruku na srdce a říct: ‘Na svou čest, nevinen.’“

Devatenáctá kapitola

Kdo jede domů?

„Opilý jako lord? Jako třída jsou neobyčejně střízliví.“
Soudce Cluer, v soudní síni

Zatímco se prokurátor podjal nevděčného úkolu zatemnit, co bylo nejen jasné, ale i všem příjemné, lord Petr odtáhl Parkera přes ulici k Lyonsům a pojídaje ohromnou porci vajíček na slanině vyslechl krátké vyličení útěku paní Grimethorpové do Londýna a dlouhé líčení křížového výsledku lady Mary.

„Co se hihňáš?“ urazil se vypravěč.

„Jen projev mého mdlého rozumu,“ řekl lord Petr. „Něco ti povím, chudáček Cathcart, to tedy byla holka! Tedy přesněji řečeno, pořád ještě je. Nevím proč bych o ní měl mluvit, jako kdyby sešla z tohoto světa ve chvíli, kdy jsem z ní spustil oči.“

„To je tím, že jsi tak příšerně egocentrický!“ zavrčel Parker.

„To je fakt. Byl jsem takový už jako dítě. Spíš mi dělá starosti, že začínám být strašně citlivý. Když se na mě Barbara vykašlala –“

„Jsi vyléčený,“ řekl Parker bez obalu. „Už nějakou dobu to na tobě pozoruju.“

Lord Petr si povzdechl. „Vážím si tvé upřímnosti, Charlesi, ale byl bych rád, kdybys své soudy nepodával tak nelaskavě. Kromě toho – heleď, nevycházejí už ven?“

Zástup na Parliament Square se pohnul a řídké praménky lidí začaly proudit přes ulici. Na pozadí šedi katedrály sv. Štěpána se objevila šarlatová skvrna. Pak se náhle ve dveřích objevil koncipient pana Murblese.

„Nevinen, mylorde, jednomyslně – a jestli byste laskavě nešel naproti.“

Vyběhli ven. Když se lord Petr objevil na ulici, jeden z nadšených okolostojících začal tleskat. Poryv větru se přehnal přes náměstí a nadul šarlatové pláště vycházejících lordů. Lord Petr se mezi nimi prodíral do středu skupiny.

„Promiňte, Milosti!“

To byl Bunter. Jakýmsi kouzlem měl v náručí šarlatový talár s hermelínem a navlékal ho vévodovi přes modrý oblek, který se stal symbolem hanby.

„Dovolte mi, abych vám co nejuctivěji gratuloval, Milosti.“

„Buntře!“ vykřikl lord Petr. „Panebože, ten chlap se zbláznil!“ Ohnal se po vysokém fotografovi s pestrou vázankou. „Zatraceně, dejte tu věc pryč!“

„Pozdě, mylordě,“ řekl provinilec a vítězně vsunul do aparátu novou desku.

„Petře!“ řekl vévoda. „Ehm... Díky, bratře.“

„Není zač,“ řeklo Jeho Lordstvo. „Byl to prima výlet a vůbec. Vypadáš moc dobře. Ale no tak, nebudeme si potřásat rukama – no prosím, já to věděl! Už nás ten darebák vyfotil!“

Prodírali se zástupem lidí k autům. Obě vévodkyně nasedly, ale když je následoval vévoda, čelní sklo roztříštila kulka, minula vévodovu hlavu jen o pár centimetrů a odrazila se mezi okolostojící.

Zmatek a jekot. Vysoký vousatý muž chvíli zápasil se třemi konstáblý; pak následovalo několik dalších výstřelů a zoufalý útěk – dav se rozestupoval a zase zavíral jako psi kolem lišky a přesouval se podél budov parlamentu na Wesminster Bridge.

„Zastřelil nějakou ženskou – Je tamhle, pod autobusem – Ne, není – Hej! Vražda! Chyt’te ho!“ Výkřiky a volání – hvízdání policejních píšťalek – policisté vybíhající z kdejakého rohu – přijíždějící v taxících – běžící.

Řidič taxíku jedoucího přes most zahlédl v poslední chvíli před kapotou divokou tvář a šlápl na brzdy právě ve chvíli, kdy

šílencovy prsty naposledy stiskly kohoutek zbraně. Ozval se výstřel a jedna z pneumatik praskla. Taxík začal bezmocně klouzat k pravé straně a tlačil uprchlíka před sebou, až dunivě narazil do prázdné tramvaje stojící na slepé koleji na nábřeží.

„Nemoh jsem nic dělat!“ křičel taxikář. „Střílel po mně! Panebože, já za to nemůžu!“

Lord Petr s Parkerem přiběhli současně, celí udýchaní.

„Konstáble!“ vydechlo Jeho Lordstvo, „já toho muže znám. Byl posedlý záští vůči mému bratrovi. Kvůli jisté pytlácké aféře – v Yorkshiru. Řekněte koronerovi, ať za mnou zajde, povím mu to.“

„Výborně, mylorde.“

„Tohle přece nebudete fotografovat,“ řekl lord Petr automaticky muži, který se objevil vedle něho.

Fotograf zavrtěl hlavou.

„Tohle by nikdo vidět nechtěl, mylorde. Vezmu jenom scénu srážky a sanitáky. Jako ilustraci k článku, nic děsivého,“ pokývl hlavou k velkým tmavým skvrnám na silnici, „to lidi nemají rádi.“

Najednou se odkudsi vynořil zrzavý reportér se zápisníkem.

„Chcete vědět, o co jde?“ řeklo Jeho Lordstvo. „Tak pojďte, já vám to povím!“

Takže paní Grimethorpová nakonec unikla veškeré pozornosti. Jen zřídkakdy se vévodovy milostné avantýry vyřešily s tak nepatrnými rozpaky. Jeho Milost, o jehož džentlmenství nemohlo být pochyb, se galantně chystala k rozhovoru plnému lítosti a sentimentálních vzpomínek. V žádném ze svých poněkud hloupých milostných dobrodružství vévoda ještě jen tak nezmizel ze scény, či nereagoval na proud slzí pošetilými slovy „No, myslím, že už raději půjdu“, která vedla k tolikerému zoufalství a občas i chladnokrevným výstřelům. Ale v tomto případě všechno proběhlo hladce. Dáma neměla zájem.

„Jsem volná,“ řekla. „Vrátím se k našim do Cornwallu. Ted', když je mrtvý, nic nepotřebuju.“ Vévodovo povinné objetí se setkal s naprostým nezájmem.

Lord Petr ji doprovodil do důstojného hotýlku v Bloomsbury. Líbily se jí taxíky, velké, blyštivé obchody a neonové nápisy. Zastavili se na Piccadilly Circus, aby se podívali na psa Bonzo kouřícího doutník a miminko od Nestlé upíjející z láhve mléka. S překvapením zjistila, že ceny věcí ve výkladní skříni obchodního domu Swan & Edgar jsou rozumnější než ty v Stapley.

„Ráda bych si koupila jeden z těch modrých šátků,“ řekla, „ale mám dojem, že by se to nehodilo, ted', když jsem vdova.“

„Můžete ho koupit ted' a nosit později,“ navrhl Jeho Lordstvo. „U vás v Cornwallu.“

„To je pravda.“ Mrkla na své hnědé vlněné šaty. „Myslíte, že bych si tu mohla koupit smuteční oblečení? Budu ho potřebovat na pohřeb. Jenom šaty a klobouk – a možná ještě plášť.“

„Myslím, že to je perfektní nápad.“

„Ted'?“

„Proč ne?“

„Peníze mám,“ řekla. „Vzala jsem mu je ze stolu. Ted' jsou zřejmě moje. Ne že bych mu chtěla být za něco vděčná. Ale nedívám se na to tak.“

„Na vašem místě bych neváhal,“ řekl lord Petr.

Vešla do obchodu před ním – konečně svou vlastní paní.

Časně zrána krácel inspektor Sugg po Parliament Square a uviděl tam taxikáře, jenž vypadal, jako by rozčileně domlouval soše lorda Palmerstona. Podrážděn takovým nesmyslným počínáním pan Sugg zamířil k taxikáři, načež si všiml, že státník sdílí podstavec s džentlmenem ve smokingu, jenž se nejistě drží jednou rukou nahoře, zatímco druhou si přidržuje před okem prázdnou láhev šampaňského a obhlíží skrz ni okolní ulice.

„Copak to tady děláte?“ řekl policista. „Slezte dolů.“

„Zdravíčko!“ řekl dotyčný džentlmen, náhle ztratil rovnováhu a roztřeseně žuchl na zem. „Neviděl jste mého kamaráda? Moc divný – zatraceně divný... Inšpektore, vy víte, kde je, vidíte? Když nevíte – zeptejte se poličajta! Je to můj kámoš. Vypadá... moc důstojně... v cylindru. Freddy... starej kámoš, Freddy. Vždycky slyší na tohle méno – jako nějakej bloodhound!“ Muž se konečně postavil zpříma a pohlédl rozzářeně na inspektora.

„No ne! To je přece Jeho Lordstvo,“ konstatoval inspektor Sugg, který se s lordem Petrem už setkal za jiných okolností. „Radši běžte domů, mylord! V noci je pěkná zima, nastydnete se nebo chytne něco jinýho. Máte tady taxi, tak si do něj vlezte.“

„Ne,“ zavrtělo Jeho Lordstvo hlavou. „Ne, to bych nemoh udělat. Bez Freddyho neodjedu. Milý Suggu, nikdy – neopust’ – kamaráda! Freddyho bych neopustil.“ Pokusil se zaujmout pozici s jednou nohou na stupátku taxíku, ale špatně si vypočítal vzdálenost, šlápl vedle, takže poněkud neočekávaně nastoupil do auta hlavou napřed.

Inspektor se pokusil dopravit dovnitř i jeho nohy a zavřít dveře, ale Jeho Lordstvo se bránilo s nepředvídanou hbitostí a zůstalo sedět na stupátku.

„Není to moje... taxi,“ vysvětlil důstojně. „Freddyho taxi. Není správné – ujet v kamarádově taxíku. Moc divné. Jenom sem šel za roh vopatřit Freddymu taxíka – Freddy jenom šel za roh vopatřit mi taxíka – vopatřit kamarádovi taxíka – kamaráctví je taková báječná věc – nemyslíte Suggu? Nemůžu vopustit kamaráda... A pak – ještě tu je drahoušek Parker.“

„Inspektor Parker?“ zeptal se Sugg znepokojeně. „Kde?“

„Psst!“ řeklo Jeho Lordstvo. „Ať nevzbudíš mimi. Nestle mimi... Nestle si Nestle mimi mimo...“

Sugg sledoval pohled Jeho Lordstva a ke své hrůze spatřil svého nadřízeného, jak se uvelebil na opačné straně Palmerstona a

ve spánku se šťastně usmívá. S polekaným výkřikem se nad ním sklonil a zatřásl jím.

„Nemáš šlitování,“ zakřičel káravě lord Petr. „Budit ubohýho těžce pračujícího poličajta. Nikdy nevstává dokud nezazvoní... budík... Moc divný,“ dodal, jak ho napadla zbrusu nová myšlenka. „Proč ten budík nežvoní, Suggu?“ ukázal nejistým prstem na Big Ben. „Za-zapomněli ho... natáhnout. To je škandál. Napíšu... o tom do... do Ti-timešů.“

Sugg neztrácel čas konverzací, zdvihl dřímajícího Parkera a nasoukal ho do taxíku.

„Nikdy... nikdy... nevopust’ –“ začal lord Petr, vzdoruje všem pokusům opustit stupačku taxíku, když se od Whitehallu objevil druhý taxík se ctihodným Freddym Arbuthnotem, který pokřikoval z okénka.

„Koukejme, kdopak to tady je!“ křičel Freddy Arbuthnot. „Starej dobrej Sugg. Pojed’me všichni domů společně.“

„To je moje takši!“ vložil se do toho lord Petr a důstojně k němu klopýtal. Došlo ke krátké výměně názorů, načež ctihodný Freddy skončil v Suggově náručí, zatímco Jeho Lordstvo spokojeně nařídilo novému taxikáři: „Domů!“ a okamžitě usnulo v koutku vozu.

Inspektor Sugg se poškrábal na hlavě, udal řidičovi Wimseyho adresu a sledoval, jak vůz odjíždí. Pak podpíraje na mohutných prsou Freddyho nařídil druhému řidiči, ať odveze Parkera na Great Ormond Street 12A.

„Vezmi mě s sebou!“ křičel Freddy plačtivě. „Všichni odjeli a mě tu nechali!“

„Nechte to na mně,“ řekl inspektor. Přes rameno se ohlédl ke sv. Štěpánovi, kde skupina lordů právě opouštěla noční zasedání Horní komory.

„Měl jste štěstí, pane Parkere!“ řekl inspektor Sugg oddaně. „Že tu nebyli žádní svědkové!“

Dodatek

Toto nové vydání Příliš mnoha svědků (v němž slečna Sayersová provedla jisté opravy a doplňky) obsahuje jako dodatek krátkou biografii lorda Petra Wimseyho dovedenou až do současnosti (květen 1935) jeho strýcem Paulem Austinem Delagardiem.

Byl jsem požádán slečnou Sayersovou, abych doplnil jisté mezery a opravil pár drobných faktických chyb v jejím líčení kariéry mého synovce Petra. S potěšením jí vyhovím. Vidět svá slova vytištěná je ambicí každého člověka a budu-li vystupovat pouze jako kronikář triumfu mého vlastního synovce, projevím tím skromnost, jež přísluší mému pokročilému věku.

Wimseyové jsou stará šlechta – podle mě až moc stará. Jediná rozumná věc, kterou Petrův otec kdy udělal, bylo, že spojil svůj vyčerpaný rod s vitálním francouzsko-anglickým rodem Delagardiů. I tak můj synovec Gerald (současný vévoda z Denveru) není nic lepšího než natvrdlý anglický venkovský šlechtic a moje neteř Mary byla přelétavá a bláznivá holka, dokud si nevzala jednoho policistu a neusadila se. Petr, jak mohu s radostí konstatovat, je po matce a po mně. Pravda – Petr je samá odvaha a intuice – ale to je pořád lepší než být samý sval a žádný mozek jako jeho otec a bratr, nebo jenom uzlíček nervů jako Geraldův syn Saint-George. Petr alespoň zdědil po Delagardiích mozek jako pojistku proti nešťastnému wimseyovskému temperamentu.

Petr se narodil v roce 1890. Tou dobou si jeho matka dělala velké starosti kvůli tomu, co vyváděl její manžel (Denver šel vždycky na nervy, ale ten velký skandál vypukl až v jubilejním roce 1900), a její úzkost možná chlapce poznamenala. Jako dítě byl neobyčejně neklidný a zlobivý a vždycky až příliš bystrý na

svůj věk. Neměl nic s Geraldovy robustní fyzické krásy, ale vyvinulo se u něj to, co by se podle mě dalo nejlépe nazvat „cit pro hru“, spíše zručnost než síla. Měl vynikající postřeh pro míč a cit v rukou pro jízdu na koni. A taky d'ábelskou kuráž, toho inteligentního druhu – uvědomoval si všechna rizika dřív, než je podstoupil. Jako dítě trpěl nočními můrami. K otcovu nesmírnému údivu se u něj projevila láska ke knihám a hudbě.

Jeho školní začátky nebyly šťastné. Už jako malý byl přecitlivělý a vybíravý a zřejmě bylo docela přirozené, že mu děti daly přezdívku „bábovka“ a byl jim pro smích. Snadno by se bylo mohlo stát, že by se jakoby v sebeobraně s tímto postavením smířil a skutečně se stal oficiálním kašparem, kdyby jeden z tělocvikářů v Etonu nezjistil, že Petr má od Boha dar stát se vynikajícím hráčem kriketu. Pak pochopitelně začaly být všechny jeho excentrické kravaty brány jako projev originality a Gerald utrpěl blahodárny šok, když jeho opovrhovaný bratříček se náhle stal větší osobností, než byl on sám. Když byl v šesté třídě, Petr se už stal idolem – atlet, vzdělanec, arbiter elegantiarum – nec pluribus impar. Kriket mu v tom moc pomohl – spousta absolventů Etonu si dodnes pamatuje jeho výkon proti Harrow – ale já si přisvojuji kredit za to, že jsem ho zavedl k pořádnému krejčímu, zasvětil ho do tajů Londýna a naučil ho poznávat rozdíl mezi dobrým a špatným vínem. Denver se o něj prakticky nestaral – měl příliš mnoho vlastních zájmů, a kromě toho měl starosti s Geraldem, kterému se touto dobou podařilo udělat ze sebe korunovaného osla v Oxfordu. Po pravdě řečeno Petr s otcem nikdy dobře nevycházel, bez jakéhokoliv respektu kritizoval všechny jeho poklesky, přičemž jeho sympatie k matce měly nepříznivý vliv na jeho smysl pro humor.

Nemusím ani podotýkat, že Denver byl tím posledním, kdo by toleroval vlastní chyby u svých ratolestí. Vytáhnout Geralda z bryndy, do níž se dostal v Oxfordu, ho stálo spoustu peněz, a tak

ochotně přenechal výchovu mladšího syna mně. Takže když bylo Petrovi sedmnáct, přijel za mnou. Na svůj věk byl neobyčejně vyspělý a neobyčejně rozumný a já s ním také zacházel jako s mužem, jenž ví, jak to ve světě chodí. Svěřil jsem ho v Paříži do důvěryhodných rukou s poučením, aby své milostné záležitosti udržoval na čistě obchodní bázi a dával pozor, aby byly ukončeny oboustranně v dobrém, a projevoval přitom patřičnou štedrost. Moje důvěra se ukázala plně oprávněná. Pokud vím, tak žádná žena nikdy neměla důvod si na Petrovo jednání stěžovat; a aspoň dvě z nich se dokonce později provdaly do královských kruhů (byly to sice dosti obskurní královské rodiny, to přiznávám, ale přece jen královské). Znovu upozorňuji, že v této oblasti patří zásluhy mně. I když mladý muž představuje sebelepší materiál, je absurdní ponechat jeho společenskou výchovu náhodě.

V tomto období byl Petr skutečně okouzující, neobyčejně otevřený, skromný mladík s vybraným chováním a vytříbeným vtípem. V roce 1909 obdržel stipendium ke studiu historie na Balliol College v Oxfordu a tam, musím připustit, se stal dosti nesnesitelným. Svět mu ležel u nohou a jemu to stouplo do hlavy. Začal se chovat afektovaně a nosit monokl, osvojil si prostě nafoukané oxfordské vystupování a každému vnucoval svoje názory, jak v Oxfordu, tak i mimo něj, i když v zájmu spravedlnosti musím podotknout, že se nikdy neodvážil poučovat mne nebo matku. Když byl ve druhém ročníku, Denver si při lovu zlomil vaz a Gerald zdědil titul. Musím říct, že projevil při správě majetku více odpovědnosti a rozumu, než jsem čekal. Jeho nejhorším omylem bylo, že se oženil se svou sestřenicí Helen, vychrtlou moralistkou, která zosobňovala to nejhorší, co lze o venkovské šlechtě říct. S Petrem se srdečně nenáviděli, ale na štěstí mohl vždycky utéct k matce.

Když byl Petr posledním rokem v Oxfordu, zamiloval se do sedmnáctiletého děvčete a okamžitě zapomněl všechno, co jsem ho

kdy učil. K dívce se choval, jako kdyby byla utkána z mlžného oparu, a ke mně, jako bych byl staré otrlé monstrum, které ho infikovalo svou zpustlostí, takže teď není schopen s tou čistou bytostí jednat. Nechci popírat, že ti dva byli nádherný pár – celí bílí a zlatí – princ s princeznou, jako z pohádky, říkali lidé. Jako z pohádky o hloupém Honzovi by bylo přesnější –, protože co by si Petr počal za dvacet let s ženou, která neoplývá ani chytrostí, ani charakterem, to se neptal nikdo, kromě mne a jeho matky; Petr sám byl pochopitelně úplně zpitomělý. Naštěstí Barbařini rodiče usoudili, že dcera je ještě příliš mladá na to, aby se vdávala. Petr se tedy vrátil na univerzitu v náladě, jakou měl sir Eglamore poté, co skolil prvního draka. Absolvoval závěrečné zkoušky s vyznamenáním a diplom složil k nohám své milované jako dračí hlavu, načež se připravil na ctnostné zkušební období.

Do toho přišla válka. To se ví, že se ten mladý blázen chtěl oženit, než narukuje. Ale jeho vlastní počestné skrupule způsobily, že se stal jen voskem v prstech druhých. Upozornili ho, že kdyby se vrátil domů zmrzačený, bylo by to nefér vůči jeho mladé ženě. To ho nenapadlo, a tak okamžitě letěl a Barbaru vyvázal ze zasnubního slibu. V tom jsem já prsty neměl. Byl jsem rád, že to tak dopadlo, ale neměl jsem žaludek na to, jak ho k tomu přiměli.

Ve Francii si vedl velice dobře. Stal se z něho dobrý důstojník a jeho muži ho měli rádi. Načež, představte si to, se vrátil v šestnáctém roce jako kapitán na dovolenou a našel svou milou vdanou. Vzala si nějakého cynického majora, kterého ošetřovala v nemocnici jako pomocná sestra a jehož zásadou při zacházení se ženami bylo: žádné dlouhé štráchy a tvrdě na ně. Bylo to opravdu drsné – holka neměla odvahu to Petrovi předem říct. Když se dozvěděli, že má přijet, rychle se vzali, takže sotva Petr přistál, dostal dopis, oznamující mu fait accompli s poznámkou, že on sám přece zasnoubení zrušil.

Musím Petrovi připsat k dobru, že okamžitě zašel za mnou a přiznal, že byl trouba. „Dobře,“ řekl jsem mu, „dostal jsi za vyučenou, tak si dej pozor, ať ze sebe neuděláš hlupáka v jiném směru.“

Vrátil se do Francie s úmyslem (jsem si tím zcela jist) nechat se zabít. Ale dosáhl jenom toho, že se stal majorem a dostal vyznamenání za mimořádně nebezpečnou zpravodajskou činnost v německém týlu. V roce 1918 zůstal po výbuchu ležet zasypán v kráteru po granátu poblíž Caudry. Nervově se zhroutil a potíže ve větší nebo menší míře přetrvávaly další dva roky. Poté se se sluhou Bunterem (jenž pod ním sloužil jako seržant a byl mu – a stále je – neobyčejně oddán) usadil v bytě na Piccadilly a začal se dávat dohromady.

Přiznám se, že jsem byl v duchu připraven na nejhorší. Petr přestal být otevřený, což byla jeho krásná vlastnost. Přestal se komukoliv svěřovat, včetně mě a matky. Nasadil si masku lehkovážného diletanta – dá se říct, že se z něj stal naprostý komediant. Byl bohatý, mohl si dělat, co chtěl, a s jistým pobavením jsem sledoval, jak se dámy v poválečném Londýně snaží ho ulovit. Jedna starostlivá dáma středního věku mi řekla: „Žít jako poustevník, to pro chudáčka Petra nemůže být zdravé.“ „Madame,“ řekl jsem jí, „určitě by nebylo, kdyby tak žil.“ Ne, v tomto směru jsem o něj žádné obavy neměl. Ale nemohl jsem si pomoci, aby mi nepřípadlo nebezpečné, že muž jeho schopností nemá žádnou práci, kterou by se vážně zabýval, a taky jsem mu to řekl.

V roce 1921 se stala ta záležitost s Attenburyho smaragdy. Ten případ nebyl nikdy napsán, ale vzbudil dosti velký rozruch i v době, kdy o velké rozruchy nebyla nouze. Proces se zlodějem byl provázen řadou senzací a k největší z nich došlo, když jako hlavní svědek obžaloby vkrácel na lavici svědků lord Petr Wimsey.

To tedy byla opravdu bomba. Přesně vzato, podle mě nepředstavovalo rozlousknutí toho případu pro zkušeného zpravodajského důstojníka žádný velký problém; zato spojení „lord-detektiv“, to byla vzrušující novinka. Denver zuřil; mně osobně bylo jedno, čím se Petr zabývá, hlavně že se něčím zabývá. Měl jsem pocit, že mu ta práce přinesla uspokojení, a taky se mi líbil ten chlapík ze Scotland Yardu, s nímž se během řešení případu sblížil. Charles Parker je tichý, rozumný, dobře vychovaný muž a Petr v něm získal dobrého přítele a pak i švagra. Má cennou vlastnost, že má rád lidi, aniž by je chtěl od základu změnit.

Petrův nový koníček měl jeden problém – pokud to mělo být hobby pro džentlmena, muselo jít o něco víc, než jenom o hobby. Nemůžete nechat všeh vrahý jenom pro své vlastní potěšení. Intelkt táhl Petra jedním směrem, nervy druhým, až jsem o něj měl strach, aby se z toho nesesypal. Na konci každého případu se hlásily o slovo staré noční můry a ožívalo nervové trauma z války. A pak Denver – ironie osudu, že právě on – Denver, ten totální trouba, zrovna uprostřed tirády, jaké to je ponižující, že se Petr zaplétá s policií, se nechal obžalovat z vraždy a byl souzen Sněmovnou lordů za takové pozornosti tisku, že ve srovnání s tím všechny Petrovy aktivity vypadají naprosto nevinně.

Petr vytáhl bratra z bryndy a k mé úlevě se zachoval natolik lidsky, že se pak opil. Ted' zastává názor, že jeho „hobby“ je řádná práce pro společnost, a začal se do té míry zajímat o veřejné záležitosti, že čas od času vyřizuje menší diplomatická posláná pro ministerstvo zahraničí. Poslední dobou to vypadá, že je maličko více svolný ukázat své city a že ho přestává děsit, že vůbec nějaké city má.

Jeho posledním výstřelkem je, že se zamiloval do dívky, kterou očistil od podezření, že zavraždila svého milence. Odmítla si ho vzít, jak by také každé slušné děvče udělalo. Vděčnost a ponižující komplex méněcennosti nejsou zrovna dobrým základem

pro manželství; výchozí podmínky jim prostě nepřály. Tentokrát měl Petr dost rozumu, aby si ode mě nechal poradit. „Chlapče,“ řekl jsem mu, „co bylo omylem před dvaceti lety, je teď správné. Jemné a taktní zacházení není na místě v případě nevinné mladé holky, ale v případě dívky, kterou vyděsili a které ublížili. Začni znova od začátku – ale musím tě varovat, budeš potřebovat všechnu trpělivost, které ses kdy naučil.“

Poslechl mě. Takovou trpělivost jsem snad ještě u nikoho neviděl. To děvče je chytré, má svou hrdost a je to osobnost. Ale Petr ji musí naučit umění brát, což je mnohem obtížnější než naučit někoho dávat. Myslím, že jim to vyjde, pokud budou dost dlouho držet vášeň na uzdě. Víím, že si Petr uvědomuje, že v tomto případě je souhlas možný jenom na základě naprosto svobodné vůle.

Petrovi je pětáctyřicet a má nejvyšší čas, aby se usadil. Jak vidíte, sehrál jsem důležitou roli při formování jeho povahy a celkem vzato myslím mohu říct, že mi dělá čest. Je skutečný Delagardie s troškou Wimseyů, s výjimkou (abych byl spravedlivý) pocitu společenské odpovědnosti, který zachraňuje anglickou venkovskou šlechtu, aby nebyla naprosto k ničemu, v duchovním slova smyslu. Detektiv nebo ne, Petr je vzdělanec a džentlmen. S pobavením budu sledovat, jaký asi bude jako manžel a otec. Stárnu a nemám žádného vlastního syna (pokud vím). Rád bych viděl Petra šťastného. Ale jak říkává jeho matka: „Petr měl vždycky všechno kromě toho, co opravdu chtěl“. I tak bych řekl, že je šťastnější než většina ostatních.

Dorothy L. Sayersová

Příliš mnoho svědků

Z anglického originálu *Clouds of Witness*,
vydaného v nakladatelství Hodder and Stoughton,
přeložil Jan Klíma
Obálku navrhl Tomáš Didunyk
V roce 2005 vydalo NLN, s. r. o.,
Nakladatelství Lidové noviny,
Jana Masaryka 56, 120 00 Praha 2
Odpovědná redaktorka Maita Arnautová
Vydání první
Sazba NLN, s. r. o.
Vytiskla tiskárna EKON, družstvo,
Srážná 17, 586 01 Jihlava
Doporučená cena včetně DPH 189,- Kč
Dorothy L. Sayersová
Příliš mnoho svědků

© Dorothy Leigh Sayers Fleming, 1988
Translation © Jan Klíma, 2004
Cover © Tomáš Didunyk, 2004

ISBN 80-7106-727-X